

UNIVERZITA KARLOVA

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Katedra pomocných věd historických a archivního studia

Bakalářská práce

Vít Večeře

Knihovna Státního zámku Litomyšl

**Historie, současnost a budoucnost knihovního fondu,
analýza a katalogizace starých tisků**

State castle Litomyšl library

The past, present and future of the library collection,
the analysis and catalogue of old prints

Poděkování

Rád bych na tomto místě poděkoval všem, kteří mi jakkoli pomáhali při vzniku této práce.

Zvláště děkuji PhDr. Kláře Woitschové, Ph.D. za cenné rady, připomínky, trpělivost, otevřenost a laskavý přístup, Daně Večeřové zejména za mimořádnou pohotovou pomoc při vyhledávání a opatřování odborné literatury, Mgr. Zdeňce Kalové za to, že mi umožnila zahájit studium a pořádání zámecké knihovny, že mi vždy vyšla vstříc a podporovala mě v mé práci. Dále děkuji MgA. Věře Sejkorové Kašparové za ochotné a pohotové poskytování konzultací především v oblasti určování grafických technik a BcA. Kateřině Mrovčové Samkové za velmi přínosné konzultace týkající se otázek fyzické podoby a stavu knih a terminologie s tím spojené. Poděkování patří rovněž Pavle Šaldové za korektury anglických textů a Bc. Jeronýmu Pelikovskému, který mi nezištně pomohl s pořízením fotografické dokumentace. V neposlední řadě děkuji za ochotný, lidský přístup Johnu Marmaduku Parishovi a Ing. Josefu Jirákoví za jejich výpovědi a svědectví, která mi velmi pomohla při mém bádání.

Bez těchto lidí by předkládaná práce nikdy nemohla vzniknout.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, že jsem řádně citoval všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Litomyšli dne 5. května 2017

.....
Jméno a příjmení

Klíčová slova

Kodikologie, knihovna, zámecká knihovna, katalog, katalogizace, starý tisk, Litomyšl.

Key words (English)

Codicology, library, castle library, catalogue, cataloguing, old print, Litomyšl.

Abstrakt

Předmětem zájmu této bakalářské práce je historická knihovna Státního zámku Litomyšl, především její starší část tvořená tisky pocházejícími z knihovny hradu Pecka. Těžiště práce spočívá v kodikologické analýze zde uložených písemností s důrazem na sledování vlastnických poznámek a jiných kodikologických jevů v knihách obsažených. Kromě toho přináší práce dosud chybějící ucelené zpracování historie knihovny litomyšlského zámku, rovněž si kladu za cíl uspořádat v rámci této práce starší část knihovny a sestavit její katalog.

Abstract (English)

The subject of this bachelor thesis is a historical library of the State castle of Litomyšl, primarily of its older part which is composed of matters from castle Pecka library. The focus of the thesis lies in codicological analysis of here-placed documents, emphasis is put on following of owner's notes and similar codicological phenomenons. In addition, it brings still missing complete history of the Litomyšl castle library and also I set the goal to restructure the older part of the library and catalogue it.

Obsah

Úvod.....	2
1. Historie zámecké knihovny	6
1.1 Šlechtické knihovny a sbírky na litomyšlském zámku	6
1.2 Stručné dějiny současného knihovního fondu	10
2. Současnost a budoucnost knihovny	14
2.1 Knihovna jako místnost	15
2.2 A jak dále? Návrh na fyzické rozložení knihovního fondu	16
3. Staré tisky a jejich rozbor	18
3.1 Tematický rozbor	19
3.2 Jazykový rozbor	25
3.3 Chronologická analýza	27
3.4 Geografická skladba podle míst vydání	30
3.5 Tiskaři a nakladatelé	33
3.6 Provenience.....	36
3.7 Grafická výzdoba	39
3.7.1 Barton Aqueduct a Île des Peupliers – dvě perličky z grafické výzdoby	45
3.8 Fyzická podoba a stav starých tisků	47
3.8.1 Defektní tisky, které se nepodařilo určit.....	49
4. Katalogizace starých tisků	51
4.1 Rámcový přehled katalogizačních pravidel v Československu a České republice....	51
4.2 Komentář ke katalogu starých tisků.....	52
5. Katalog starých tisků	56
5.1 Normativní tisky	56
5.2 Náboženské a teologické tisky	68
5.3 Ostatní tisky	90
Závěr	115
Seznam použitých pramenů a literatury.....	117
Seznam zkratk	121
Seznam příloh	122
Přílohy.....	124
Grafické přílohy	124
Obrazové přílohy	125

Úvod

Stejně jako jsou nedílnou součástí kulturního dědictví nemovité památky, hudba nebo lidové zvyky, patří sem neodmyslitelně i knihy, jakkoli někdy neprávem stojící poněkud v pozadí impozantních gotických katedrál, skvostných Smetanových oper či okázalých masopustních průvodů. Knihy, spočívající kdesi v přítmí zámeckých, farních, klášterních i jiných historických knihoven, působí na první pohled zpravidla nenápadným, pro mnohé často až nudným dojmem. Pod touto povrchní slupkou však v knihách spatřujeme významnou součást dějin příslušného místa, rodiny, instituce, národa. Doba rozvíjejících se informačních technologií knihám jejich postavení neulehčuje. I když jsou mnohé historické knihovny i dnes uloženy z různých důvodů v naprosto nevyhovujících podmínkách, zdá se, že jsou pryč časy, kdy knihy pro svůj obsah končily v ohni, vyvážely se z klášterních a zámeckých knihoven na ulice, kde se vršily na hromady a čekaly na svou poslední cestu na skládku. Dílo zkázy naštěstí nikdy nebylo důsledně dokonáno.

Předmětem zájmu této práce je knihovna Státního zámku Litomyšl, jejíž vznik datujeme do 50. let 20. století. Je tedy knihovnou mladou a značně specifickou. Specifickou co do způsobu svého vzniku, složení knihovního fondu i subjektu, jehož činností byla vytvořena. Knihovna vznikla především z úředních procesů ve 2. polovině 20. století, kdy se zámek Litomyšl stal svozovým místem pro mobiliář mnoha okolních památkových objektů (např. zámky Nové Hradky a Potštejn, hrad Rychmburk aj.). V rámci těchto svozů se na litomyšlský zámek dostaly i knihy. Knihovna v současné podobě je zde tedy nepůvodním novotvarem. Je tedy možné a legitimní označit tuto knihovnu knihovnou zámeckou? Pokud pod tímto slovním spojením chápeme soubor knih shromážděný a využívaný šlechtickým majitelem zámku, pak to jistě legitimní není. Pokud však budeme chápat pod pojmem zámecká knihovna soubor knih, který je prostě uložen na zámku, nic patrně nebrání ji takto nazývat. Byť je tedy v textu vždy upřednostněno slovní spojení „knihovna SZ Litomyšl“, tu a tam je o tom samém celku řeč jako o zámecké knihovně.

Více než půl století své existence stála knihovna na okraji zájmu všech.¹ Nebyla uspořádána, což prakticky znemožňuje orientaci potenciálních badatelů v knižním fondu. Knihovna není zanesena v evidenci zámku, Národního památkového ústavu, ani Oddělení zámeckých knihoven Knihovny Národního muzea. O knihovně nevznikla žádná odborná

¹ Jistou výjimku představuje snad jenom rodová knihovna Parishů ze Senftenbergu, jež zde byla uložena do r. 1993, kdy ji převzal John Marmaduke Parish a knihovna byla převezena na zámek Opočno. Tato knihovna byla v 60. letech na litomyšlském zámku částečně věcně uspořádána – viz kapitola *1.1 Šlechtické knihovny a sbírky na litomyšlském zámku*.

práce, dokonce se mi o ní nepodařilo najít v dostupné literatuře třeba jen jednořádkovou zmínku. Teprve když se v listopadu 2012 stala kastelánkou litomyšlského zámku Zdeňka Kalová, vzešel od ní impuls k tomu, aby se někdo knihovnou zabýval a uspořádal ji.

Výsledkem je předkládaná práce *Knihovna Státního zámku Litomyšl: Historie, současnost a budoucnost knihovního fondu, analýza a katalogizace starých tisků*, která se jako vůbec první zabývá tímto knihovním celkem a zahajuje štafetu jejího pořádání. Cílem práce je zpracovat dějiny knihovního fondu a zasadit je do kontextu šlechtických biblioték, které se na zámku v Litomyšli v historii nacházely. Nejpodstatnější je však část praktická, v rámci které byla provedena analýza a především katalogizace starých tisků, jejichž značná část pochází z knihovního fondu Státního hradu Pecka. Právě zaevidování, katalogizace a fyzické uspořádání starých tisků – společně s jejich analýzou – představuje, jak věřím, největší přínos práce, neboť umožňuje orientaci v první části knihovny, její využití pro badatelské účely a jako první poskytuje přehled Národnímu památkovému ústavu o části jedné z jeho sbírek.

Práce je členěna do pěti kapitol. První z nich nabízí přehled šlechtických knihoven, jež se nacházely na litomyšlském zámku a byly tedy jakýmsi předchůdkyněmi současné knihovny. Jejich příběh začíná odchodem Kostků z Postupic z Litomyšle a následnou stavbou litomyšlského zámku v roce 1568. Jeho stavebníkem byl Vratislav z Pernštejna, který svou rezidenci naplnil cennými sbírkami včetně knih. Pernštejnská knihovna, budovaná tímto předním mužem království, byla první a asi nejzajímavější šlechtickou knihovnou na zámku. Ale i další šlechtičtí majitelé Litomyšle vybavili zámek svými knihovnami, ať už jde o knihovnu trauttmansdorffskou, valdštejn-vartenberskou nebo thurn-taxisovskou. Knihovna Parishů ze Senftenbergu byla do Litomyšle převezena po roce 1950 a od ostatních se tak poněkud lišila svou rolí, kterou zde sehrála. Největší oporou při zpracovávání historie šlechtických knihoven na zámku v Litomyšli mi bylo především dílo Milana Skřivánka *Litomyšl 1259–2009: Město kultury a vzdělávání*,² publikace *Zámek Litomyšl* vydaná NPÚ³ a inventáře zámku, nacházející se ve fondu Velkostatek Litomyšl.⁴ Dále jsem se zaměřil na dějiny současného knihovního fondu SZ Litomyšl, který byl z velké části vybudován v 50. a 60. letech minulého století. Knihovní celky i jednotliviny se sem dostaly z okolních památkových objektů, pedagogických

² SKŘIVÁNEK, Milan. *Litomyšl 1259–2009: Město kultury a vzdělávání*. Litomyšl: Město Litomyšl, 2009. ISBN 978-80-254-5129-8.

³ KONEČNÝ, Michal a kol. *Zámek Litomyšl*. Litomyšl: Národní památkový ústav, 2014. ISBN 978-80-905555-8-7.

⁴ Státní oblastní archiv Zámrs (dále SOA Zámrs), fond Velkostatek Litomyšl (dále fond VS Litomyšl).

zařízení v Litomyšli a okolí i od soukromých osob. Zde jsem pro nedostatek dochované dokumentace vycházel zejména z vlastnických poznámek, které se v knihách nacházejí, a z některých kronik litomyšlského gymnázia a učitelského ústavu.⁵

Druhá kapitola je věnována současnosti a budoucnosti knihovny SZ Litomyšl. Knihovní fond jako celek je zde obecně, nepříliš dopodrobna rozebrán z hlediska tematické, jazykové nebo provenienční skladby, dále je věnována pozornost knihovně jako místnosti. Část o budoucnosti knihovny potom otevírá možnosti k dalšímu studiu a je v jejím rámci předložen rovněž návrh na celkové fyzické uspořádání knihovního fondu.

Třetí kapitolou se pozornost práce přesouvá z knihovního fondu jako celku na staré tisky, konkrétně na jejich analýzu. Je proveden jejich detailní rozbor tematický, jazykový, chronologický, je rozebrána geografická skladba podle míst vydání, pozornost je soustředěna i tiskaře a nakladatele,⁶ na provenienci starých tisků, zejména pak na vlastnické záznamy, a na grafickou výzdobu. Opomenuta nezůstává ani fyzická podoba starých tisků a zhodnocení jejich stupně zachování. Vzhledem k tomu, že staré tisky byly analyzovány po různých stránkách a z různých hledisek, představuje tato kapitola část do značné míry interdisciplinární. Zejména grafická analýza a zhodnocení fyzické podoby a stavu starých tisků si žádala četné konzultace s historiky umění a restaurátory.⁷ Rozmanitosti rozboru fondu starých tisků odpovídá také velký počet příruček, slovníků a jiné literatury, který byl využit. Pravděpodobně největší pomoc mi na tomto místě poskytla *Encyklopedie knihy* Petra Voita.⁸

Poslední dvě kapitoly, komentář ke katalogu a katalog starých tisků, představují jako praktická část práce její vlastní jádro. Zkatalogizováno bylo všech 193 exemplářů starých tisků a výsledkem je téměř sedmdesátistránkový textový katalog, jehož forma je založena především na příručce *Pravidla jmenné katalogizace starých tisků, prvotisků a rukopisů* z roku 1971.⁹ Podobu a strukturu katalogu a údajů v něm obsažených podrobně

⁵ Státní okresní archiv Svitavy se sídlem v Litomyšli, Mezifondový soubor kronik.

⁶ Zde jsem využil především BARTÁK, Jan a Vladimír KRAUS. *Typografové 1468–1939*. Praha: Naše vojsko, tiskárna, 1996 a ZÍBRT, Čeněk. *Z dějin českého knihtiskařství*. K novému vydání upravil Ant. Dolenský. Mladá Boleslav: Hejda a Zbroj, 1939.

⁷ Jmenovitě konzultace s MgA. Věrkou Sejkorovou Kašparovou a BcA. Kateřinou Mrověcovou Samkovou.

⁸ VOIT, Petr. *Encyklopedie knihy: Starší knihtisk a příbuzné obory mezi polovinou 15. a počátkem 19. století*. Praha: Libri ve spolupráci s Královskou kanonií premonstrátů na Strahově, 2008. ISBN 80-7277-312-7. Pohled z obecně kodikologického hlediska nabízí HLAVÁČEK, Ivan. *Úvod do latinské kodikologie*. 2. doplněné vydání. Praha: Univerzita Karlova, 1994. ISBN 80-7066-883-0 a HLAVÁČEK, Ivan, KAŠPAR, Jaroslav a Rostislav NOVÝ. *Vademecum pomocných věd historických*. Praha: Svoboda, 1988.

⁹ HORÁK, František, URBÁNKOVÁ, Emma a Bedřiška WIŽDÁLKOVÁ. *Pravidla jmenné katalogizace starých tisků, prvotisků a rukopisů*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1971.

rozebírá komentář ke katalogu starých tisků, který mimoto přináší i velmi stručný přehled vývoje katalogizačních pravidel v ČSR a ČR.

Zpracování textového katalogu předcházela časově náročná práce v „terénu“ – tedy v zámecké knihovně. Nejdříve ze všeho bylo nutné projít celý knihovní fond exemplář po exempláři a provést výběr starých tisků. Defektní tisky, u kterých pro absenci titulního listu nebylo možné standardním způsobem určit datum jejich vydání, bylo nutné časově (a pokud možno i věcně) zařadit složitějšími metodami. Největší službu mi zde poskytla metoda fulltextového vyhledávání vybraných specifických úryvků knižního textu online na Google Books,¹⁰ nástroj, který umožňuje takové vyhledávání ve značném množství zdigitalizovaných knih, mezi které se řadí i mnoho německých a českojazyčných starých tisků. Dalšími online portály, které mi pomohly tisk jakkoli blíže určit, byl portál Manuscriptorium,¹¹ Souborný katalog České republiky¹² a Databáze Knihopis.¹³ V některých případech však bylo nutné i fyzické porovnání určovaného starého tisku ze zámecké knihovny s exemplářem přímo ve studovnách Moravské zemské knihovny nebo Národní knihovny České republiky. Ani tak se však nepodařilo určit všechny staré tisky, resp. jejich konkrétní vydání. Zda je zařadit – nebo nezařadit – do fondu starých tisků, potom rozhodla jejich rámcová typografická analýza. Po provedení výběru starých tisků z knihovního celku byly tisky na základě zmíněné literatury zkatalogizovány a výsledky byly zpracovány do databáze v programu MS Excel 2007, který umožňuje snadné filtrování dat a tvorbu efektních statistických grafických a tabulkových výstupů, jež jsou rovněž součástí práce jako její přílohy.¹⁴ Za využití dostupné dokumentace a údajů v databázi byly staré tisky zanalyzovány a následně byl vytvořen jejich textový katalog. Jako poslední přišlo na řadu fyzické uspořádání fondu starých tisků a jejich opatření vloženým bílým papírkem s příslušnou signaturou.

¹⁰ Google. *Google Books* [online]. [Cit. 2017-04-29]. Dostupné z: <https://books.google.cz/>.

¹¹ Národní knihovna České republiky. *Manuscriptorium: Digital Library of Written Cultural Heritage* [online]. [Cit. 2017-04-29]. Dostupné z: <http://www.manuscriptorium.com/>.

¹² *Souborný katalog České republiky* [online]. [Cit. 2017-04-29]. Dostupné z: <http://www.caslin.cz/>.

¹³ *KPS – Databáze Knihopis* [online]. [Cit. 2017-04-29]. Dostupné z: <http://www.knihopis.cz/>.

¹⁴ Grafy vztahující se k příslušné kapitole rozboru starých tisků se nacházejí přímo v textu.

1. Historie zámecké knihovny

1.1 Šlechtické knihovny a sbírky na litomyšlském zámku

Dříve, než bude řeč o dějinách současného knihovního fondu, bylo by dobré v krátkosti pojednat o šlechtických knihovnách, které se na litomyšlském zámku v průběhu staletí vyskytovaly, a zasadit tak nynější zámeckou knihovnu do kontextu poměrně bohaté bibliofilské, resp. sběratelské tradice jeho šlechtických majitelů.

V roce 1547 se do stavovského odboje proti Ferdinandovi I. zapojil i majitel Litomyšle, podporovatel jednoty bratrské, Bohuš III. Kostka z Postupic, za což mu bylo litomyšlské panství po potlačení odboje zkonfiskováno. Během následujících dvaceti let se zde vystřídalo několik méně významných majitelů, aby byla v srpnu 1567 Litomyšl zastavena Vratislavovi II. z Pernštejna, nejvyššímu kancléři království českého, nositeli řádu Zlatého rouna, schopnému, věrnému a silně katolicky orientovanému diplomatovi ve službách Habsburků. Vratislav z Pernštejna byl rovněž oblíbencem císaře Maxmiliána II., který svému dvořanu povolil stavbu nového litomyšlského sídla.¹⁵ Ta započala v roce 1568 a pod vedením stavitelů Giovanniho Battisty Aostalliho a Ulrica Aostalliho vzniklo velkolepé sídlo spojující dispozici italských paláců a typicky českých prvků a zrcadlící význam a moc Pernštejna.¹⁶

Zámek Vratislava z Pernštejna nebyl velkolepý jenom zvenčí, ale i zevnitř: „*Vratislav, stejně jako jeho blízcí přátelé Maxmilián a Rudolf Habsburský, byl velký milovník umění a krásných věcí. Také on na zámku v Litomyšli založil kunstkomoru a renesanční obydlí naplnil uměleckými sbírkami.*“¹⁷ Ve velkých, bohatě zdobených renesančních sálech, v době baroka zpravidla přepažených a dodnes ve svém původním rozsahu většinou nedochovaných,¹⁸ se však nenacházely pouze sochy, obrazy a umělecké předměty podobného charakteru, ale i knihy. Pernštejnská knihovna na litomyšlském zámku čítala podle soupisu inventáře k roku 1608 celkem 1506 českých, italských, španělských, latinských i německých knih.¹⁹ Z následujícího výčtu uměleckých předmětů

¹⁵ Zámek byl postaven na základech starého, zchátralého kostkovského hradu a dokončen byl v renesančním slohu s prvky manýrismu v roce 1581. – SKŘIVÁNEK, Milan. *Litomyšlský zámek ve svých počátcích*. In: Litomyšl 981–1981: Sborník statí o dějinách a současnosti českého města k 1000. výročí první zmínky. Praha: TEPS místního hospodářství, 1981. S. 25–28.

¹⁶ SKŘIVÁNEK, M. *Litomyšl 1259–2009*. S. 108–112.

¹⁷ KONEČNÝ, M. a kol. *Zámek Litomyšl*. S. 83.

¹⁸ Tamtéž.

¹⁹ Milan Skřivánek dodává, že knihy byly vázány ve vzácných vazbách. – SKŘIVÁNEK, M. *Litomyšlský zámek ve svých počátcích*. S. 35.

si můžeme udělat obrázek o vybavení místnosti, kde byla knihovna uložena: „*Dva alabastrové reliéfy a řada na mosazi řezaných a tištěných kumštů ... Na stěnách [knihovny] kolem visely 53 portraity olejem na plátně malované, stejné velikosti, pod nimi bylo 14 menších na zdi a na římsách skříní zavěšených; nad vchody byly čtyři supraporty se zátiším ... v rozích na skříních bylo postaveno 14 malých portraitů na dřevě; za kamny na plátně byla olejem malovaná figura; mezi okny 4 podobizny na dřevě; sv. Kateřina olejem na dřevě; figura Lásky s třemi dítkami; tři veliké figury, olejem na plátně; tři menší kusy aquarellem (vodními barvami) na plátně; 2 mapy; dřevěná predela oltáře, olejem malovaná; ve skříní do knih svázané mědirytiny a dřevoryty [tj. dřevořezy, pozn. autora] a původní kresby (co od ruky děláno), celkem 34 kusy...*“²⁰ Tento popis budí – patrně zcela opodstatněně – dojem prostorné šlechtické bibliotéky, jen těžko srovnatelné s dnešní zámeckou knihovnou o výměru 48,5 m². Bohužel není známo, kde přesně se knihovna nacházela, bylo to však beze vší pochybnosti v tzv. Vratislavově, západním, křídle zámku, v jednom z rozměrných renesančních sálů.

Jak čteme v literatuře, na zámku se do dnešních dob nedochovalo z pernštejských sbírek zhola nic. Jejich část bychom našli v rodových sbírkách Lobkowiczů, kam se dostaly díky dceři Vratislava z Pernštejna, Polyxeně, provdané Lobkowiczové, a snad v knihovním fondu litomyšlské piaristické knihovny, kam část rodové pernštejské knihovny věnovala poslední majitelka Litomyšle z tohoto rodu, paní Frebonie z Pernštejna.²¹

Pernštejská knihovna jako součást rodových sbírek představovala zcela jistě nejzajímavější šlechtickou knihovnu, jaká kdy na zámku v Litomyšli byla. Ovšem rozhodně nebyla jedinou. V roce 1649 získává Litomyšl štýrský rod Trauttmansdorffů, jeden z nejbohatších a nejvýznamnějších rodů v pobělohorské době. Jan Bedřich a především František Václav z Trauttmansdorffů jsou známí pro svou bohatou kulturní činnost²² a vezmeme-li v potaz, že trauttmansdorffský dvůr v Litomyšli pobýval velmi často (František Václav zvláště po roce 1728 takřka celoročně),²³ přímo se nabízí uvažovat o existenci, pokud ne rodové, pak alespoň nějaké menší knihovny. Patrně během barokních

²⁰ WAISSER, Pavel, ed. *Sgrafita zámku v Litomyšli*. Litomyšl: NPÚ, 2011. ISBN 978-80-904097-9-8. S. 27.

²¹ KONEČNÝ, M. a kol. *Zámek Litomyšl*. S. 84.

²² Mezi největší projevy Františka Václava z Trauttmansdorffů coby podporovatele umění patří bezesporu štedrá podpora litomyšlských piaristů korunovaná stavbou piaristického chrámu Nalezení sv. Kříže mezi lety 1714–1722. – SKŘIVÁNEK, M. *Litomyšl 1259–2009*. S. 154, 159–160.

²³ KONEČNÝ, M. a kol. *Zámek Litomyšl*. S. 39–42.

úprav zámeckých interiérů byla ve Vratislavově stavení, v prostoru nad schodištěm, zřízena malá čítárna.²⁴

Bylo by tedy asi pošetilé domnívat se, že takto mimořádně kulturně zaměřená rodina by neměla na svém litomyšlském zámku knihovnu. Koneckonců inventář zámku z roku 1723 tento předpoklad potvrzuje, byť místnost s knhami nazývá „*Gewölb Wo Siech die Bücher befind[et]*“ a ani jejímu vybavení nevěnuje přílišnou pozornost.²⁵

Když v roce 1757 zemřela dcera Františka Václava z Trauttmansdorffu, Marie Josefa, dědictvím přešla Litomyšl na hrabata z Valdštejna (nadále se psali z Valdštejna-Vartenberka). Víme, že Jiří Kristián Valdštejn-Vartenberk, který zdědil panství jako sedmnáctiletý, „s oblibou navštěvoval vídeňské šlechtické salony, kde se četly spisy osvícenců...“,²⁶ což může leccos napovědět o skladbě jeho předpokládané knihovny. Jeho syn, Jiří Josef Valdštejn-Vartenberk, zasáhl kromě úprav zámeckého parku významně do zámeckých interiérů a mezi lety 1796–1797 zřídil nové zámecké klasicistní divadélko, které je dnes unikátem na území České republiky.²⁷ Zdá se však, že knihy nebyly v centru pozornosti hrabat z Valdštejna-Vartenberka, spíše jakoby zůstávaly ve stínu divadla a hudby, bujarých oslav a veselí.²⁸ Přesto však nebyl litomyšlský zámek šlechtické knihovny prostý. Dokládá to inventář zámku z roku 1820, z kterého se dovídáme, že zámecká bibliotéka byla vybavena čtyřmi knihovními skříněmi z měkkého dřeva natřenými načerno a opatřenými prosklenými dvířky, dále policí s mapami nebo prostorným stolem obklopeným šesti křesly s červeným potahem. Knihovnu zdobily dvě alabastrové sošky znázorňující Venuši a Dianu, několik grafických listů s vyobrazeními zámku Duchcov a Lichtenwald a sádrová, blíže neurčená soška umístěná na kamnech. Ryze praktickou funkci mělo potom modrozelené plivátko. O množství nebo námětu knih zde uložených však inventář mlčí.²⁹

Rozmařilý život Valdštejn-Vartenberků a správa litomyšlského velkostatku v rukou neschopných úředníků vedly k jeho finančnímu úpadku, který vyvrcholil v roce 1855, kdy byl velkostatek dán do veřejné dražby. Tehdy jej zakoupil kníže Maxmilián Karel Thurn-Taxis.³⁰ Avšak Thurn-Taxisové na zámku v Litomyšli příliš nepobývali, většinou se zdržovali ve svém rodovém sídle v Řezně, do litomyšlského zámku stavebně nezasáhli

²⁴ Tamtéž, s. 45–46.

²⁵ SOA Zámorsk, fond VS Litomyšl, sign. 12519 – inventář zámku z roku 1723.

²⁶ KONEČNÝ, M. a kol. *Zámek Litomyšl*. S. 53.

²⁷ SKŘIVÁNEK, M. *Litomyšl 1259–2009*. S. 190–196.

²⁸ Na tomto místě připomeňme, že ve velké oblibě byl u hraběcí rodiny i mladičský Bedřich Smetana, který na zámek chodil muzicírovat. – SKŘIVÁNEK, M. *Litomyšl 1259–2009*. S. 203.

²⁹ SOA Zámorsk, fond VS Litomyšl, sign. 12559 – inventář zámku z roku 1820.

³⁰ SKŘIVÁNEK, M. *Litomyšl 1259–2009*. S. 229.

a ani existenci nějaké větší šlechtické knihovny zde v této době tedy nelze předpokládat. Thurn-Taxisům byl zámek zkonfiskován na základě dekretů presidenta republiky v roce 1945 a od té doby jej až do dnešních dnů vlastní stát.³¹ Mohlo by se tedy zdát, že s odchodem posledních šlechtických majitelů zámku končí i historie zámeckých šlechtických knihoven v Litomyšli. Tento předpoklad je sice naprosto logický, ale v našem případě mylný.

Poslední šlechtickou knihovnou, která byla na zámku v Litomyšli uložena, se stala ve 2. polovině 20. století rodová knihovna Parishů ze Senftenbergu. Jakkoli nenalzáme k jejím živelným přesunům v době komunistické totality mnoho dokumentace, lze na základě toho mála a na základě výpovědi Johna Marmaduka Parishe vysledovat, jak se knihovna dostala do Litomyšle.

Svobodní pání Parishové (později Parishové ze Senftenbergu³²), původně anglická šlechta, jejíž kořeny sahají až k Vilému Dobyvateli, zakoupili v roce 1815 zámek Žamberk, kde založili a postupně nadále rozšiřovali zámeckou knihovnu. Zámek Žamberk jim byl v roce 1948 zkonfiskován a byla na něj uvalena státní správa, přičemž zabavena byla i rodová knihovna, která přešla pod MNV v Žamberku. Ten po roce 1950 rozhodl o přemístění zámeckého mobiliáře na jiné památkové objekty. Ať už přímo, nebo oklikou přes zámek Opočno, doputovala tak rodová knihovna Parishů do Litomyšle.³³ Kdy přesně k tomu došlo, není zcela jisté, bylo to ovšem s určitostí nejpozději v roce 1960, neboť tehdy byl na litomyšlském zámku pořízen místní inventář knihovny a knihy byly chybně označeny razítkem „*Zámecká knihovna Litomyšl*“.³⁴ Na zámku v Litomyšli byla knihovna zamýšlená jako interiérová, byla částečně věcně uspořádána a zůstala zde až do počátku 90. let 20. století. V roce 1992 knihovnu v rámci restitucí obdržel zpět John Marmaduke Parish a 12. února 1993³⁵ byla knihovna převezena (zpět) na zámek Opočno, kde byla

³¹ KONEČNÝ, M. a kol. *Zámek Litomyšl*. S. 61–63.

³² Senftenberg je poněmčený název Žamberku.

³³ Podle sdělení Johna Marmaduka Parishe z 15. 4. 2017 byl knihovní fond ze Žamberku nejdříve převezen na opočenský zámek, odkud se posléze dostal na zámek v Litomyšli. Petr Mašek však tuto informaci pokládá za nepravděpodobnou a na základě písemné agendy Národní kulturní komise uvádí, že po roce 1950 bylo cca 7.000 svazků převezeno na litomyšlský zámek, necelých 400 svazků zahraničních časopisů bylo umístěno na ONV v Žamberku a následně zřejmě také poslány do Litomyšle. – MAŠEK, Petr. *Zámecká knihovna Žamberk*. V tisku. Opočno je jako místo, kam byla předána část mobiliáře (není však přímo jmenována knihovna), uvedeno v práci HANZLOVÁ, Lucie. *Prezentace zámku Žamberk*. Hradec Králové, 2015. Bakalářská práce. Univerzita Hradec Králové, Filozofická fakulta, Historický ústav. S. 42.

³⁴ Podle připravovaného článku MAŠEK, P. *Zámecká knihovna Žamberk*.

³⁵ Konkrétní datum se podařilo určit díky písemnému sdělení kastelána Státního zámku Opočno Ing. Josefa Jiráka z 23. dubna 2017, originál v držení autora.

uložena až do r. 2016, kdy ji J. M. Parish daroval Národnímu muzeu (Oddělení zámeckých knihoven).³⁶

Knihovna byla údajně dlouhodobě uložena v bednách ve zjevně nevyhovujících podmínkách, mnoho exemplářů bylo masivně napadeno plísní, některé svazky se již nepodařilo zachránit.³⁷ Přesto se však do dnešních dnů v knihovním fondu dochovalo celkem 7.085 svazků včetně 3 rukopisů, 867 starých tisků, Dále zde napočítáme přibližně 3 tisíce svazků z 19. století, nejvíce tisků však pochází z 20. století. Mezi starými tisky mají většinu tituly anglické. V knihovním fondu nalezneme literaturu náboženskou, teologickou, historickou nebo díla o lesnictví.³⁸

Rodová knihovna Parishů ze Senftenbergu se tedy od svých předchůdkyň na litomyšlském zámku liší co do role, kterou zde sehrála, a zejména co do okolností, za jakých se sem dostala. Přes tuto specifickou je vhodné ji pro kompletnost do poskytnutého výčtu šlechtických knihoven na zámku v Litomyšli zařadit.

1.2 Stručné dějiny současného knihovního fondu

Současná knihovna SZ Litomyšl tvoří velmi nesourodý celek, který vznikl postupně během 2. poloviny 20. století zejména z úředních procesů, v rámci kterých se litomyšlský zámek stal svozovým místem pro mobiliář z okolních památkových objektů, jež neměly být přístupné veřejnosti.³⁹ Převozy mobiliářů však probíhaly v divokých letech hluboké neúcty k historickým památkám, odkazujícím na nenáviděnou tradiční společnost, ať už reprezentovanou katolickou „utlačovatelskou“ šlechtou, nebo prvorepublikovou buržoazií, jejíž honosná sídla, zlatem zdobený nábytek i předměty sběratelského charakteru včetně staletých knih, nebyly v očích dělnického proletariátu ničím jiným, než překážkou k třídnímu ekvilibriu. Byť svozy řídila Národní kulturní komise, jejíž nesporné zásluhy na dochování některých historických sbírek nechci v žádném případě popírat, v duchu doby probíhaly převozy a přejímky dost často živelně, bez pořízení patřičné dokumentace. Pokud kdy byly v našem případě vyhotovovány kupř. přejímací protokoly, pak nejsou dochovány. Některé informace k historii knihovního fondu by se možná mohly nacházet ve fondu NPÚ Pardubice, který je uložen ve Státním oblastním archivu v Zámruku, nicméně

³⁶ Písemné sdělení Johna Marmaduka Parishe z 15. 4. 2017, originál v držení autora.

³⁷ HANZLOVÁ, L. *Prezentace zámku Žamberk*. S. 42.

³⁸ MŽYKOVÁ, Marie, ed. *Navrácené poklady = Restitutio in integrum*. Praha: Pragaefilm, 1994. ISBN 80-260-7811-X. S. 160–161 a BAUER, Matthias, BLUM, Claudia a Petr MAŠEK eds. *Handbuch deutscher historischer Buchbestände in Europa*, Band 2, Tschechische Republik, Schloßbibliotheken unter der Verwaltung des Nationalmuseums in Prag. Hildesheim: Olms-Weidmann, 1997. ISBN 3-487-10355-9. S. 199-200.

³⁹ KONEČNÝ, M. a kol. *Zámek Litomyšl*. S. 86.

fond je nezpracovaný, čítá podle dostupných informací ke čtyřem stům kartonů a vyhledávat v tomto astronomickém množství archivního materiálu zmínky o genezi nynější litomyšlské zámecké knihovny by znamenalo hledat jehlu v kupě sena. Připomeňme, že knihovna není evidována ani oddělením zámeckých knihoven Knihovny Národního muzea. Zpracovat dějinný vývoj knihovního fondu SZ Litomyšl a zmapovat, kdy a za jakých okolností se sem ta která část nynější knihovny dostala, je tedy značně problematické. Chybějící dokumentace, většinové nedochování inventářů, ani nedostatek pamětníků pátrání neusnadní. To je pak – chtě nechtě – třeba založit především na vlastnických záznamech obsažených v exemplářích zámecké knihovny. Z velkého množství těchto záznamů uvedme alespoň pár příkladů (vlastnické záznamy označené hvězdičkou se vyskytují i v exemplářích fondu starých tisků):

Fyzické osoby

- Gottfried Keller
- Theodor John, stavitel v Litomyšli*

Školská zařízení

- Knihovna městské reálky Litomyšl
- Obecná a měšťanská dívčí škola v Litomyšli
- Učitelský ústav Litomyšl
- Újezdni měšťanská škola dívčí v Litomyšli
- Volksschule Hopfendorf [Chmelík]
- Volksschule in Nikl [Mikuleč]
- Volksschule Ketzelsdorf [Koclířov]
- Zemská průmyslová škola v Litomyšli

Veřejné knihovny, muzea a spolky

- Akademicko-čtenářská jednota v Jičíně
- Gemeindebücherei Karlsbrunn [Karlova Studánka]
- Gemeindebücherei Markt Abtsdorf [Opatov]
- Městská knihovna Pardubice
- Městské museum v Litomyšli*
- Městské muzeum v Poličce
- Muzeum na hradě Krištofa Haranta v Pecce*
- Obecní knihovna v Pecce
- Spolek paní a dívek v Litomyšli
- TJ Sokol Pecka
- Veřejná knihovna a čítárna Ústí n. Orlicí
- Všeobecná knihovna Čistá u Litomyšle

Ostatní

- Fürstlich Thurn und Taxisches Forstamt Rychmburk
- Knihovna SOkA Svitavy se sídlem v Litomyšli

- Knihovna úřednictva ředitelství pošt a telegrafů
- Městský úřad Litomyšl
- Okresní národní výbor Litomyšl
- Rada města Litomyšle

Jak už bylo řečeno, dostala se do současného knihovního fondu jeho podstatná část v rámci svozů z okolních památkových objektů. Litomyšlský zámek se pod správou Národní kulturní komise stal v roce 1947 jedním z prvních, který byl otevřen veřejnosti. O dva roky později zde vznikla nová expozice sestavená ze svozového mobiliáře, např. z Potštejna, Nových Hradů, Rychmburku apod. a nadále byla doplňována dalším přivezeným vybavením.⁴⁰ V rámci těchto svozů se na zámek se vši pravděpodobností dostaly z okolních památkových objektů i knihy. Jako jeden příklad za všechny jmenujme knihy z Rychmburku, které nesou exlibris „*Fürstlich Thurn und Taxisches Forstamt Rychmburk*“.⁴¹ To jsou však pouze jednotliviny. Na litomyšlský zámek se totiž dostaly i rozsáhlejší celky. O rodové knihovně Parishů ze Senftenbergu byla již řeč v předchozí kapitole (navíc knihovna se již v Litomyšli nenachází). Druhým velkým celkem, dodnes v knihovním fondu litomyšlského zámku dochovaným a tvořícím jeho podstatný podíl, je knihovna ze Státního hradu Pecka.

Tato knihovna je tvořena exempláři, které se od různých právnických nebo soukromých osob dostávaly (patrně od 20. let 20. století) do knihovny na hradě Pecka.⁴² Na peckovský hrad je darovala např. obecní knihovna v Pecce. V tomto případě se zřejmě jednalo o nejstarší svazky, které již neměly ve veřejné obecní knihovně využití. V jedné z knih nalézáme přípisek „*Daroval pro hradní museum městečka Pecka Frant. Kunst 16. VII. 1950*“.⁴³ Kdy přesně se však knihovní fond z hradu Pecka dostal na litomyšlský zámek, zůstává prozatím záhadou. Spíše odhadem, na základě analogie, můžeme tuto dobu určit jako 50. léta. Zbývá doplnit, že z knihovny SH Pecka pocházejí nejzajímavější a nejstarší exempláře knihovního fondu litomyšlského zámku, jak bude rozebráno v následujících kapitolách.

Podstatnou část knihovního fondu tvoří svazky obsahující exlibris Městské reálné školy v Litomyšli. Ta byla otevřena v roce 1865, o tři roky později se stala vyšší, sedmitřídní reálkou a v roce 1882 došlo ke sloučení vyšší reálky a litomyšlského (teprve

⁴⁰ KONEČNÝ, M. a kol. *Zámek Litomyšl*. S. 63. Tato expozice měla potlačit etapu posledních šlechtických majitelů zámku, vznikly vzorové interiéry 1. pol. 19. století, kdy na zámku hrával malý Bedřich Smetana. O zřízení této expozice se zasloužil především Zdeněk Nejedlý a Zdeněk Wirth.

⁴¹ Rychmburk byl rovněž do r. 1945 vlastnictvím Thurn-Taxisů.

⁴² Razítka s opisem „Museum na hradě Křištofa Haranta Pecka“ a „Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA“.

⁴³ Katalog sign. ZK L 00065.

nedávno postátněného) gymnázia do státní střední školy. Následně, v roce 1888, byly vyšší reálné třídy zrušeny, což byl poslední hřebík do rakve litomyšlské reálky.⁴⁴ Je beze vší pochyby, že v důsledku sloučení škol r. 1882/3 přešla pod novou Státní střední školu v Litomyšli i knihovna bývalé reálky. Ovšem po definitivním zrušení reálných tříd v r. 1888 byla budova bývalé reálné školy předána městu a „*za tou příčinou přeneseny byly na počátku prázdnin nábytek a všechny předměty, které státní škole střední náležejí a v budově reálné byly uloženy,*“⁴⁵ tedy i knihy. V důsledku sestěhování škol do jediné, gymnazijní budovy (v té době stále budova dnešního regionálního muzea), došlo k několika úpravám interiéru, mezi kterými byla i adaptace knihovny v prvním patře. Svazky z knihovny bývalé reálky však zřejmě příliš obsahem nevyhovovaly pro využití c. k. vyššího gymnázia, nebyly opatřeny ani vlastnickými poznámkami a nadále o jejich pohybu není nic známo. Objevují se opět až v současném knihovním fondu SZ Litomyšl, kam se dostaly v blíže nezjištěném roce, s jistotou však ve 2. polovině 20. století.

Další pedagogickou institucí, z jejíž knihovny se dostaly knihy na litomyšlský zámek, je učitelský ústav, založený r. 1905 jako Soukromý městský ústav ku vzdělávání učitelů.⁴⁶ Ten fungoval (pod různými názvy) až do r. 1948, kdy došlo k jeho likvidaci. Dočítáme se, že „*sbírky, knihovny a vnitřní zařízení dne 3. srpna 1948 převzalo město Litomyšl podle ustanovení čl. 10 smlouvy ze dne 21. prosince 1920 mezi městem Litomyšl a státní školskou správou. ... Město Litomyšl vydělilo sbírky a knihovny místnímu rg [reálnému gymnáziu] a národním školám.*“⁴⁷ Zřejmě odtud se jejich část opět dostala v průběhu následujících desetiletí do svozové knihovny litomyšlského zámku.

Po půl století hromadění různorodého knižního materiálu od různorodých původců bylo v roce 2016 péčí kastelánky SZ Litomyšl Zdeňky Kalové skrze tuto práci započato se studiem knihovního fondu, jeho pořádáním a evidencí. Současný knihovní fond je tedy novotvarem, který byl jako celek poprvé uchopen v této práci. Není toho tedy prozatím mnoho, co můžeme k historii zámecké knihovny s určitostí říci. Většinou se pohybujeme na poli domněnek a předpokladů. Jistotu nám doposud přinášejí pouze vlastnické záznamy v knihách, jejichž částečný seznam byl poskytnut výše. Na tomto místě prozatím končí historie současné knihovny SZ Litomyšl a začíná její současnost a budoucnost.

⁴⁴ JUZOVÁ, Ilona. *Vývoj středního a odborného školství v Litomyšli v první polovině 20. století*. Brno, 2015. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra historie. S. 54–55 a SKŘIVÁNEK, M. *Litomyšl 1259–2009*. S. 234 a 242–243.

⁴⁵ Státní okresní archiv (dále SOKA) Svitavy se sídlem v Litomyšli, Mezifondový soubor kronik, inv. č. KR 104, s. 71.

⁴⁶ SKŘIVÁNEK, M. *Litomyšl 1259–2009*. S. 247.

⁴⁷ SOKA Svitavy se sídlem v Litomyšli, Mezifondový soubor kronik, inv. č. KR 233, s. 48.

2. Současnost a budoucnost knihovny

Jak vyplývá z předešlé kapitoly, nachází se knihovna SZ Litomyšl v této podobě od roku 1993, kdy odtud byla odvezena parishovská rodová knihovna. Byla to prozatím poslední změna v knihovním fondu litomyšlského zámku a představovala ztrátu naprosté většiny knižní materie.⁴⁸ Tím se dostáváme k rozsahu nynější knihovny. Celkový přesný rozsah není prozatím znám, ve spolupráci s profesionálními knihovníky⁴⁹ byl však učiněn hrubý rámcový odhad, na jehož základě můžeme vyčíslit velikost knihovny na 1,5–2 tisíce svazků. V porovnání se sousední knihovnou piaristickou⁵⁰ nebo s jinými zámeckými knihovnami na území východních Čech⁵¹ se tedy jedná o knihovnu poměrně malou. V rámci knihovního fondu nalézáme 193 exemplářů starých tisků a 400–500 svazků historických tisků. Největší část fondu tvoří tisky z 2. poloviny 19. století a počátku století dvacátého.

V knihovně najdeme literaturu odbornou i krásnou – od sbírek zákonů přes učebnice dějepisu, matematiky a techniky, výbory z Goetheho nebo Schillerova díla a knihy s lesnickou tematikou až po nejružnější slovníky nebo obrazová alba. Jedná se tedy o díla žánrově poměrně různorodá, což je pochopitelně dáno především rozmanitou škálou osob a hlavně institucí, od kterých se sem knihy dostaly.⁵² Od předchozích vlastníků knih se do značné míry odvíjí také jazykové složení knihovního fondu. Logicky lze předpokládat, že od německých původců z jazykově německých obcí a měst⁵³ je v knihovně procentuálně o mnoho více jazykově německých děl, než od původců českých. Naopak to platí – byť ne s takovou určitostí – také. Navzdory tomu, že prozatím nebyl proveden podrobný rozbor jazykové skladby knihovního fondu jako celku, můžeme s klidným svědomím označit němčinu za jazyk převládající, avšak v těsném závěsu následovaný češtinou. Tituly francouzské, italské, ale i anglické sice svou četností nesahají

⁴⁸ Tj. přes 7 tisíc svazků. – viz kapitola 1.1 *Šlechtické knihovny a sbírky na litomyšlském zámku*.

⁴⁹ Za spolupráci děkuji Daně Večeřové, knihovnici Univerzitní knihovny UPCE (Dislokované pracoviště – Fakulta restaurování v Litomyšli).

⁵⁰ Tato knihovna byla zmíněna již v předchozí kapitole v souvislosti s tím, že sem Frebonie z Pernštejna věnovala část rodové perňštejské knihovny. Knihovna piaristů nyní čítá přes 9 tisíc svazků a od r. 2018 se počítá s její zevrubnou katalogizací za významného přispění FR UPCE.

⁵¹ Vzpomeňme alespoň kolovratskou knihovnu v Rychnově nad Kněžnou, colloredo – mansfeldskou knihovnu v Opočně nebo zámeckou knihovnu v Náchodě. Poslední jmenovaná čítá okolo 24 tisíc svazků pocházejících ze sbírek Ottavia Piccolominiho (1599–1656), haugvicovské knihovny (po roce 1761) nebo ratibořické knihovny Kateřiny Vilemíny Zaháňské (1781–1839). Vedle takto rozsáhlé zámecké knihovny působí ta litomyšlská až trpasličím dojmem. – srov. CEJPEK, Jirí a kol. *Dějiny knihoven a knihovnictví*. Praha: Karolinum, 2002. ISBN 80-246-0323-3. S. 148–150 a 159.

⁵² Několik vlastnických poznámek je pro ukázkou uvedeno v seznamu v přechozí kapitole.

⁵³ Např. vlastnické poznámky „Gemeindebücherei Karlsbrunn“ [Karlova Studánka], „Gemeindebücherei Markt Abtsdorf“ [Opatov], „Volksschule Hopfendorf“ [Chmelík] a další.

dvěma dominantním jazykům ani po kotníky, výjimku však nepředstavují. V tomto ohledu, zdá se, bude lingvistická skladba celku obdobná jako u již zpracovaných starých tisků, kde se můžeme opřít o konkrétní jazykovou analýzu a statistiku.⁵⁴ U zbytku knihovny se zatím ještě pohybujeme v nepříliš prozkoumaných vodách.

Zbývá uvést několik informací k fyzickému stavu knih, k jejich zachovalosti. Celkově můžeme konstatovat, že exempláře knihovny SZ Litomyšl se nacházejí v poměrně dobrém fyzickém stavu. Jsou uloženy na místě, kde můžeme prakticky vyloučit výrazné a rychlé výkyvy teploty, nenacházejí se v blízkosti oken a nejsou tedy vystaveny bezprostřednímu slunečnímu světlu. Knihy tedy mají zajištěné celkem dobré a stále klimatické i světelné podmínky. Vyšším stupněm poškození však z knihovního fondu už na první pohled vyčnívají svazky pocházející z knihovny SH Pecka. U těchto exemplářů, tvořících nezanedbatelný podíl starých tisků, tušíme v minulosti jejich uložení v nevhodných podmínkách a necitlivé zacházení jakožto příčiny notného mechanického i biologického poškození.⁵⁵

V současné době knihovna není uspořádána, neexistuje jakákoli pomůcka, podle které by bylo možné se v knihovním fondu orientovat a vyhledávat v něm. Teprve postupným pořádáním knihovny a její katalogizací, s níž započala tato práce, vznikne díky katalogu možnost využít knihovnu pro badatelské účely. Avšak zámecká knihovna není zamýšlena jako knihovna veřejná a její případná návštěva bude podléhat domluvě se správou zámku.

2.1 Knihovna jako místnost

Vzhledem k tomu, že předmětem zájmu této práce je především knihovna SZ Litomyšl jako soubor knih, nastává, myslím, příhodný okamžik, aby alespoň v krátkosti zaznělo něco o knihovně SZ Litomyšl jako o místnosti, ve které je onen soubor knih uložen. Knihovna se nachází v prvním patře Vratislavova křídla litomyšlského zámku a je jednou z prostor, kterou procházejí návštěvníci na základní prohlídkové trase. Knihovna však není v této místnosti autentická, posledním šlechtickým majitelům zámku sloužil tento pokoj jako ložnice⁵⁶ a ani nikdy předtím přímo zde patrně knihovna nebývala.⁵⁷

⁵⁴ Viz graf 3 (Jazyková skladba fondu starých tisků).

⁵⁵ Např. napadení červotočem nebo plísní. Protože se v tomto případě jedná zpravidla o staré tisky, je o jejich fyzickém stavu blíže pojednáno v kapitole 3.8 *Fyzická podoba a stav starých tisků*.

⁵⁶ Na základě dochované fotografie, která byla otištěna např. v KONEČNÝ, M. a kol. *Zámek Litomyšl*. S. 86, 87.

Jedná se o obdélníkovou místnost s rozměry 4,9×9,9 metrů, přičemž jednou ze svých kratších stran je orientována k vnější zdi zámku. Osvětlena je jedním oknem, ze kterého je výhled na francouzskou zahradu, piaristický areál a celé jihozápadní panorama města. Podél dvou delších stěn proti sobě stojí úhrnem dvanáct dřevěných knihovních prosklených skříní, na každé straně po šesti.⁵⁷ Návštěvník místností prochází podél jedné z kratších stěn a nemá tak bohužel příležitost obdivovat naprostou většinu svazků, detailněji vidí pouze hřbety knih ve skříních V, VI, VII a VIII, které se nacházejí bezprostředně vedle červeného koberce jakožto výhradního prostoru pohybu návštěvníků. Interiér místnosti dokresluje psací stůl u okna a stůl s křesly jakožto místo pro studium knih.⁵⁸ Doplňme, že knihovna, resp. její dveře, spoluutváří dlouhou enfiládu⁶⁰ prvního patra západního křídla.

2.2 A jak dále? Návrh na fyzické rozložení knihovního fondu

Během procesu výběru starých tisků z knihovního fondu, kdy bylo nezbytné projít knihu po knize, byly označeny všechny historické tisky vložením žlutého papírku s datem vydání knihy, aby byl usnadněn postup práce budoucím pořadatelům knihovny. Pokud by byla – ať už z jakéhokoli důvodu – katalogizace celého zbytku knihovny coby příští krok v pořádání knihovního fondu příliš ambiciózním počinem, nabízí se v práci pokračovat soupisem historických tisků, jejichž výběr byl již proveden. V tomto ohledu má tedy tato práce přesah do budoucnosti.

Klíčovou informací je záměr NPÚ, podle kterého se knihovna nemá stěhovat do jiných památkových objektů, a záměr vedení SZ Litomyšl, že se knihovna v budoucnosti nemá přesouvat ani do jiné místnosti na zámku, ani do jiných skříní. V závislosti na tomto faktu vznikl (ve shodě s kastelánkou zámku Zdeňkou Kalovou) v rámci práce rovněž návrh na celkové fyzické rozložení knihovního fondu ve skříních. Ten byl vytvořen na základě

⁵⁷ Určit konkrétní umístění šlechtických biblioték na zámku během pěti set let jeho existence, kdy se zde vystřídaly čtyři šlechtické rody, je – jak již bylo naznačeno v kapitole 1.1 *Šlechtické knihovny a sbírky na litomyšlském zámku* – značně problematické. Knihovna Vratislava z Pernštejna se nacházela v jednom z původních renesančních rozměrných sálů, které však byly v 1. polovině 18. století zpravidla rozděleny příčkami. Knihovnu Valdštejn-Vartenberků můžeme na základě inventáře zámku z roku 1820 snad umístit do dnešního modrého pokoje, který je v současné době vybaven empirickým nábytkem. Tento pokoj sousedí s nynější knihovnou. – SOA Zámorsk, VS Litomyšl, Inventář zámku z roku 1820 (sign. 12559).

⁵⁸ Skříně jsou nově očíslované I–XII. Staré tisky jsou potom umístěny ve skříních III a IV, které se nacházejí uprostřed místnosti, v dostatečně vzdálenosti od návštěvníků. Toto umístění starých tisků bylo zvoleno i z důvodů bezpečnostních, protože se pochopitelně jedná o nejcenější svazky v knihovně. Zároveň jsou však v takové vzdálenosti od koberce, z které je návštěvníci mohou vidět.

⁵⁹ Pro lepší orientaci v prostoru viz příloha č. 1 (Plán knihovny s rozložením mobiliáře).

⁶⁰ HEROUT, Jaroslav. *Slabikář návštěvníků památek*. Třetí přepracované vydání. S. l.: Helena Rejtharová – TVORBA, 2001. ISBN 80-85386-92-5. S. 140 enfiládu definuje jako „za sebou řazené a komunikací spojené místnosti a odvozeně dlouhý přímý průhled dveřmi řady místností, umístěnými shodně v jedné ose...“

několika faktorů: 1. Zámecká knihovna jako místnost je součástí prohlídkové trasy zámku a jako taková je tedy nezbytně prostorem, který společně s ostatními místnostmi prohlídkové trasy spoluutváří celkový dojem z návštěvy zámku. 2. Stejně jako historický mobiliář, výmalba místností nebo dekorace v podobě květin, záclon a závěsů upoutají návštěvníkovu pozornost v běžné místnosti prohlídkové trasy, jsou středem pozornosti v zámecké knihovně knihy a jejich fyzická podoba. 3. Nejcennějším svazkům musí být zajištěno bezpečné uložení.

Na základě těchto tří bodů byl návrh koncipován tak, že ve skříních V, VI, VII a VIII, které se nacházejí nejbližší návštěvníkovi, budou uloženy mladší knihy reprezentativního vzhledu, ucelené řady slovníků, dávající knihovně na první pohled řád a naplňující předpoklad esteticky vyhlížející zámecké knihovny. Staré tisky jsou již v souladu s tímto plánem umístěny ve skříních III a IV, a to i z důvodů praktických.⁶¹ Normativní tisky mladší roku 1800 budou uloženy ve skříní II, aby tematicky (ale i vizuálně) souzněly s normativními tisky do r. 1800, které jsou umístěny ve vedlejší skříní III. Pro defektní tisky a tisky velkoformátové jsou vyhrazeny spodní police dolních skříní (tj. skříní se sudým číslováním), jež jsou díky absenci skla v dvířkách schované před zrakem návštěvníků. Pro tisky pocházející z knihovny SH Pecka byly prozatím vyhrazeny skříně XI a XII.⁶²

Jakkoli není tento návrh na rozložení knihovního fondu nikterak závazný, poskytuje budoucím pořadatelům knihovny určité vodítko, podle kterého lze v pořádání fondu pokračovat.

⁶¹ O tom podrobněji v kapitole 3. *Staré tisky a jejich rozbor*.

⁶² Viz příloha 2 (Návrh na fyzické uspořádání knihovního fondu).

3. Staré tisky a jejich rozbor

Na samém počátku je naprosto nezbytné vymezit pojem starý tisk jakožto základní kritérium určující předmět našeho zájmu – předmět analýzy a katalogizace. Časové vymezení starých tisků je značně problematické. V širším slova smyslu tak můžeme označit tisky vzniklé ručním knihtiskem od jeho počátku do 19. století. V užším slova smyslu je spodní hranice jejich vzniku určena datem 1. ledna 1501. Problémem je hranice horní. Navzdory skutečnosti, že zásluhou Konsorcia evropských vědeckých knihoven (Consortium of European Research Libraries, zkr. CERL) je tato hranice na mezinárodní úrovni stanovena rokem 1830, ohraničuje česká národní bibliografie z této strany vydání starých tisků 31. prosincem 1800.⁶³ S ohledem na fakt, že se pohybujeme v českém prostředí a také vzhledem k tomu, že se nepředpokládá badatelský zájem z řad cizinců (navíc nevznikl online katalog), přidržíme se časového vymezení starých tisků v českém prostředí obvyklého, tj. 1. leden 1501 – 31. prosinec 1800. Toto rozmezí je tedy rozhodujícím kritériem vymezujícím staré tisky v knihovně SZ Litomyšl.⁶⁴

Pokud jde o prvotisky (tj. tisky vytištěné do r. 1500 vč.) nebo pokud jde o jakési podskupiny starých tisků postinkunábule (vytištěné 1501–1520)⁶⁵ a paleotypy (vytištěné 1501–1550),⁶⁶ nemusíme se jimi – ani terminologií s nimi spojenou – vůbec zabývat, protože se v knihovním fondu nevyskytují. Nejstarším tiskem v zámecké knihovně je Melantrichova bible z roku 1561,⁶⁷ což činí ze spodní hranice, jíž jsme v předchozím odstavci chronologicky vymezili staré tisky, hranici v našem případě do jisté míry iluzorní.

Staré tisky nacházející se v knihovně SZ Litomyšl čítají celkem 193 signaturních čísel. Vzhledem k tomu, že se zde nachází i množství konvolutů, celkový počet titulů se vyšplhal na 215.⁶⁸

O tematické skladbě starých tisků bude podrobněji pojednáno níže, spokojme se tedy na tomto místě s konstatováním, že staré tisky byly rozděleny do tří skupin – první skupinu tvoří tisky normativní povahy (51 signaturních čísel), druhou tisky náboženské

⁶³ VOIT, P. *Encyklopedie knihy*. S. 834.

⁶⁴ Stejně vymezení uvádí i HORÁK, F., URBÁNKOVÁ, E. a B. WIŽDÁLKOVÁ. *Pravidla jmenné katalogizace starých tisků, prvotisků a rukopisů*. S. 7.

⁶⁵ VOIT, P. *Encyklopedie knihy*. S. 834.

⁶⁶ VOIT, P. *Encyklopedie knihy*. S. 656.

⁶⁷ Katalog sign. ZK L 00052. (Odkazy na položky katalogu starých tisků jsou dále uvozeny pouze zkratkou „sign.“)

⁶⁸ Konvolutem s největším počtem přívazků je v našem případě *Duchownj Maryánska Loretánska Zahrada* o šesti přívazcích (sign. ZK L 00080).

a teologické (54 signaturních čísel) a řadu uzavírají ostatní staré tisky (88 signaturních čísel). V tomto pořadí byly také řazeny jak fyzicky, tak v katalogu.

Staré tisky jsou, jak už bylo řečeno výše, umístěny ve skříních III a IV a do budoucna se nepředpokládá jejich přesun. Protože se skříně III a IV nacházejí uprostřed řady a uložení starých tisků na tomto místě může působit na první pohled poněkud nelogicky, patří se věc objasnit a odůvodnit. K umístění starých tisků zdánlivě nelogicky do těchto skříní vedly ryze praktické důvody. Největší svazek, Vulgata z roku 1737⁶⁹ s rozměrem 36,5 cm na výšku a 22 cm na šířku a exempláře velikostí podobné (výšky větší než 30 cm dosahuje dalších 10 svazků)⁷⁰ kladou značné nároky na prostor svého uložení, přičemž problémem je samozřejmě více jejich výška než šířka. Zatímco naprostá většina skříní obsahuje police s rozstupem okolo 34 cm, skříně III a IV jsou se svou průměrnou výškou paprsků 44 cm atypické. Prostým porovnáním výšky největších svazků s rozměrem regálů tedy zjistíme, že skříně III a IV jsou z tohoto hlediska jediné vyhovující. Dalším důvodem je hmotnost knih. Velikost exemplářů jde zpravidla ruku v ruce s jejich hmotností a zde opět dobře poslouží skříně III a IV, neboť tloušťka jejich dřevěných polic je větší než v případě jiných skříní, což logicky zvyšuje nosnost regálů. Navíc nejtěžší svazky ze skupiny náboženských tisků spočívají na vyztuženém dně skříně III, které pro svou pevnost zajišťuje bezpečné uložení tisků.⁷¹ Neposledním důvodem v řadě je i zajištění bezpečnosti starých tisků coby nejvzácnějších exemplářů knihovny. Jak už bylo nastíněno v předchozí kapitole, skříně III a IV se nacházejí v bezpečné vzdálenosti od návštěvníků, na druhou stranu v takové vzdálenosti, aby návštěvník viděl krásné hřbety starých tisků, které se tak stanou jedním z cílů jeho pozornosti.

3.1 Tematický rozbor

Již při prvním, namátkovém průzkumu knihovny bylo zřejmé, že z fondu starých tisků zřetelně vystupují některé námětově sourodé celky. Zvláště nápadnou a početnou skupinou se zdály být tisky s náboženskou a teologickou tematikou a tisky normativní povahy (zejm. sbírky zákonů). Z tohoto důvodu byly vytvořeny 3 tematické skupiny v rámci fondu starých tisků – 1. tisky normativní, 2. tisky náboženské a teologické a 3. ostatní tisky. Poslední jmenovaná skupina je nejpočetnější (čítá 88 signaturních čísel) a jak již její název napovídá, obsahuje tematicky rozličné tituly.

⁶⁹ Sign. ZK L 00074.

⁷⁰ Největší exempláře se nacházejí ve skupině náboženských tisků.

⁷¹ Skupina náboženských tisků byla řazena na druhé místo i z toho důvodu, aby její první, nejtěžší svazky, spočívaly na dně skříně č. III – srov. příloha 1 (Plán knihovny s rozložením mobiliáře).

Pokud jde o normativní tisky,⁷² představují s 51 signaturními čísly (s 52 tituly) nejméně početnou skupinu, kterou z velké části tvoří sbírky zákonů (*Sammlung aller k. k. Verordnungen und Gesetze...*, *Sammlung der Gesetze...*) z doby vlády Marie Terezie, Josefa II., Leopolda II. a Františka I. Vzhledem ke všeobecně známé mimořádné zákonodárné aktivitě osvěcenských panovníků příliš nepřekvapí, že co do počtu exemplářů hrají prim sbírky vztahující se právě k období vlády Marie Terezie a Josefa II. Samotné sbírky zákonů doplňují manuály a příručky, repertoria, komentáře apod. Obzvláště ty, které se v zámecké knihovně vztahují k období vlády Františka I. (1792–1835), byly pořádkány pod taktovkou Josefa Kropáčka,⁷³ známého pro svou neúnavnou činnost ve státních službách a především právě pro vydání na svou dobu mimořádně přehledných a spolehlivých sbírek zákonů a nařízení.⁷⁴ Z kanceláře královského věnného města Poličky se do knihovního fondu dostaly také dva celní řády vydané Marií Terezií v letech 1752 a 1775.⁷⁵

Druhou velmi výraznou skupinou jsou tisky náboženské a teologické s velice bohatou tematickou skladbou.⁷⁶ Výčet je asi vhodné začít u různých vydání Písma – z těch českých můžeme jmenovitě zmínit Melantrichovu bibli (vydání z roku 1561),⁷⁷ Bibli svatováclavskou (vydána po částech 1712–1769),⁷⁸ z německých potom Dietenberg-Ulenbergovu bibli (patrně vydání 1718)⁷⁹ nebo Dietenbergovu bibli (vydání 1747).⁸⁰ Nechybí ani Nový zákon Vulgaty z roku 1737, v našem případě doplněný německým překladem.⁸¹ Poměrně hojně jsou zastoupeny postily, kterých napočítáme celkem jedenáct. Zmínme alespoň postilu Vojtěcha Šebastiána Scipiona Berličky, která se v knihovně vyskytuje hned ve dvou vydáních – z roku 1667⁸² a 1668,⁸³ dále několik vydání známé *Postylly katolické* od Matěje Václava Šteyera,⁸⁴ výtisk postily Georga Scherera

⁷² Sign. ZK L 00001 – ZK L 00051.

⁷³ Psaného také jako Kropatschek.

⁷⁴ CZIKANN, Johann Jakob Heinrich a Franz GRÄFFER. *Oesterreichische National-Encyklopädie, oder alphabetische Darlegung der wissenschaftlichsten Eigenthümlichkeiten des österreichischen Kaiserthumes*, Dritter Band, J bis M. Wien: Commission der Friedr. Beck'schen Universitäts Buchhandlung, 1835. S. 299.

⁷⁵ Sign. ZK L 00001 a ZK L 00002. Jedná se o nejstarší tituly ve skupině normativních tisků.

⁷⁶ Náboženské a teologické tisky najdeme v katalogu pod sign. ZK L 00052 – ZK L 00105 (celkem 54 signaturních čísel, 68 titulů).

⁷⁷ Sign. ZK L 00052. Melantrichovy oblíbené bible zvané „Melantrišky“ jsou jedním z fenoménů českého knihtisku. Po dlouhá desetiletí široce oblíbená *Bible česká* se dočkala pěti vydání (1549, 1556/1557, 1560/1561, 1570 a 1577) – BARTÁK, J. a V. KRAUS. *Typografové 1468–1939*. S. 82 a BOHATCOVÁ, Mirjam a kol. *Česká kniha v proměnách staletí*. Praha: Panorama, 1994. ISBN 80-7038-131-0. S. 214–215.

⁷⁸ Sign. ZK L 00062 a ZK L 00063.

⁷⁹ Sign. ZK L 00064.

⁸⁰ Sign. ZK L 00077.

⁸¹ Sign. ZK L 00074. Více o latinsko-německé bibli v kapitole 3.2 *Jazykový rozbor*.

⁸² Sign. ZK L 00053.

⁸³ Sign. ZK L 00054.

⁸⁴ Sign. ZK L 00058, ZK L 00059, ZK L 00066

z roku 1724 ve dvou totožných exemplářích⁸⁵ nebo německojazyčnou sbírku kázání *Homo simplex et rectus* od kapucína Mauritze Nathena.⁸⁶ Těmto kázáním dělá společnost také *Sancta Cvriositas, To gest Swatá Wssetečnost, Aneb Nowá nowým Spůsobem wydaná Postylla Katolická* od 1707 od cyriaka Štěpána Františka Náchodského.⁸⁷

Co do počtu jsou však ve skupině náboženských tisků jednoznačně dominantní modlitební knihy jako např. pětidílná *Duchownj Maryánska Loretánska Zahrada* vydaná v roce 1750 od kapucína Serafína Kaprykollenského⁸⁸ nebo anonymní díla *Swatý Dennj Pořádek Křestřana katolického* (vydání 1787)⁸⁹ a *Duchownj Křestřansko-Katolické Gádro Wssech Modliteb pro wssecky Lidj*.⁹⁰ Obzvláštní popularity ve své době nabyly spisy kapucína Martina z Kochemu, „jichž vyšlo od roku 1696 do konce 18. století česky deset ... a to celkem ve 129 dnes známých vydáních, většinou vyzdobených mědirytovými obrazovými přílohami.“⁹¹ Martin z Kochemu je v katalogu jako autor uveden u deseti titulů modlitebních knih, z nichž pro ilustraci uvedu např. *Malou Sstěpnou Zahradu* (vydání neznámé)⁹² a *Velikou Sstěpnou Zahradu* (vydání 1750).⁹³ Jedněmi z nejoblíbenějších modlitebních knih od tohoto autora – a možná nejoblíbenějšími modlitebními knihami vůbec – byly Nebeklíče, které představují mezi modlitebními knihami skutečný fenomén. Ve fondu starých tisků se nachází celkem pět českých⁹⁴ a dvě německá vydání⁹⁵ tohoto díla, jemuž jeho bezprecedentní obliba nejen mezi českým lidem zajistila nesmrtelnost.

Martin z Kochemu je rovněž autorem děl o životě svatých, z kterýchto kategorie se v knihovním fondu dochoval *Veliký Žiwot Pána a Spasytele Nasseho Krysta Gežjsse, A gehu neyswětěgssý a neymilegssý Matky Marye Panny, Gako y wssech giných Krewnjch Přátel Syna BOžjho* (vydání 1759)⁹⁶ a německé vydání téhož titulu z roku 1721.⁹⁷ Z dalších děl o životech svatých, jejichž autorem však už není Martin z Kochemu, se patří jmenovat *Vitae sanctorum, To gest Žiwotowe, Skutkowe, Mučedlnjctwj, Smrt a Památka, Neypředněgssých Swatých a Swětic Božjch* z roku 1696 od kartuziánského mnicha

⁸⁵ Sign. ZK L 00068 a ZK L 00069.

⁸⁶ Sign. ZK L 00099.

⁸⁷ Sign. ZK L 00085.

⁸⁸ Sign. ZK L 00080.

⁸⁹ Sign. ZK L 00090.

⁹⁰ Sign. ZK L 00101.

⁹¹ BOHATCOVÁ, M. a kol. *Česká kniha v proměnách staletí*. S. 270.

⁹² Sign. ZK L 00095.

⁹³ Sign. ZK L 00079.

⁹⁴ Z toho vydání z roku 1736 dvakrát – viz sign. ZK L 00072 a ZK L 00073.

⁹⁵ Sign. ZK L 00067 a ZK L 00094.

⁹⁶ Sign. ZK L 00086.

⁹⁷ Sign. ZK L 00065.

Laurentia Suria⁹⁸ a německojazyčné dílo Pietra de Ribadeneiry *Leben der Heiligen* vydané roku 1671.⁹⁹ Ve sbírkovém fondu knihovny se rovněž nachází Šteyerův *Kancyonal Český*, jehož konkrétní vydání se bohužel nepodařilo určit.¹⁰⁰

Z teologických a mravoučných knih, v knihovním fondu litomyšlského zámku nepočtených, uveďme alespoň *Sacrosanctum concilium tridentinum, additis declarationibus cardinalium* (vydání 1727)¹⁰¹ od Jeana Gallemarta a druhý svazek hlavního díla německého teologa Josepha Ignaze Clause *Spicilegium concionatorium* (vydání 1733).¹⁰²

Do třetí tematické skupiny starých tisků, všeobecně nazvané *ostatní tisky*, byly zařazeny všechny zbývající tituly. Proto nepřekvapí, že co do tematické skladby představuje skupinu nejpestřejší, obsahující díla, která dohromady tvoří velmi nesourodý celek. Navíc je tato skupina s celkovým počtem 88 signaturních čísel (95 titulů) i největší.¹⁰³ Tituly děl nám mnoho napovědí o původu daných exemplářů. Jelikož, jak bude ještě probráno dále, značná část knihovního fondu pochází z knihoven školských zařízení,¹⁰⁴ hojnost učebnic a literárních děl zejm. německých, francouzských, ale i starořímských klasiků, zde nevzbudí údiv. V knihovním fondu se nachází např. několik svazků s dramatickými kusy bratrů Pierra a Thomase Corneillových,¹⁰⁵ sebrané spisy německého básníka a filozofa Christiana Fürchtegotta Gellerta (*C. F. Gellerts sämtliche Schriften*),¹⁰⁶ dílo německého básníka a jazykovědce Friedricha Gottlieba Klopstocka,¹⁰⁷ Rousseauovy romány,¹⁰⁸ nekompletně dochovaná řada *Oeuvres Complètes*¹⁰⁹ obsahující práce francouzského spisovatele Jean-Pierra Clarise de Florian a mnoho dalšího. Najdeme zde i druhý díl knihy *Die Briefe des Horaz*, tedy proslulých *Listů* Quinta Horatia Flacca, které do němčiny přeložil Christoph Martin Wieland.¹¹⁰ Jako zástupce cestopisů se ve fondu starých tisků nachází *Arthur Youngs sechsmonathliche Reise durch die nördlichen*

⁹⁸ Sign. ZK L 00060.

⁹⁹ Sign. ZK L 00055.

¹⁰⁰ Sign. ZK L 00100.

¹⁰¹ Sign. ZK L 00070.

¹⁰² Sign. ZK L 00071.

¹⁰³ Sign. ZK L 00106 – ZK L 00193.

¹⁰⁴ Zejm. Městské reálné školy v Litomyšli – viz kapitola 3.6 *Provenience*.

¹⁰⁵ Konkrétně druhý svazek *Le Theatre de P. Corneille, Nouvelle Edition* a první, třetí, čtvrtý a pátý svazek *Poemes Dramatiques de T. Corneille. Nouvelle Edition*. Sign. ZK L 00107 – ZK L 00111.

¹⁰⁶ Sign. ZK L 00139 a ZK L 00140.

¹⁰⁷ Sign. ZK L 00146 – ZK L 00153

¹⁰⁸ Sign. ZK L 00163. O grafické výzdobě exempláře je pojednáno podrobněji v kapitole 3.7.1 *Barton Aqueduct a Île des Peupliers – dvě perličky z grafické výzdoby*.

¹⁰⁹ Konkrétně 3. – 8. svazek. Sign. ZK L 00078 – ZK L 00082.

¹¹⁰ Sign. ZK L 00171.

Provinzen von England Arthura Younga,¹¹¹ o kterém bude v souvislosti s grafickou výzdobou ještě řeč.¹¹² Z nepočetné českojazyčné prózy jmenujme alespoň druhý a třetí díl *Nové kroniky české* od Františka Martina Pelcla.¹¹³ Tzv. knížky lidového čtení, masově oblíbené zejm. v 18. a 19. století,¹¹⁴ reprezentuje anonymní dílko *Krásná Majolína aneb Rytíř z Teryntu, Staročeská rytířská hystorie*, zastoupené ve fondu starých tisků defektním exemplářem s ručním opisem nedochovaných originálních prvních listů.¹¹⁵

Výraznou částí třetí tematické skupiny jsou odborné publikace, povětšinou německojazyčné učebnice přírodních věd. Tou je např. *Schau-Platz der Natur Oder Unterredungen von der Beschaffenheit und den Absichten der Natürlichen Dinge* od francouzského kněze Antoina Plucheho z roku 1752,¹¹⁶ vícesvazková učebnice přírodopisu *Herrn von Buffons allgemeine Naturgeschichte* přírodovědce Georges-Louise de Buffona¹¹⁷ nebo tři svazky fyzikální učebnice *Eberts Naturlehre* od Johanna Jacoba Ebberta.¹¹⁸ Bez zajímavosti není ani spis rakouského lékaře Johanna Antona Heidmanna *Vollständige auf Versuche und Vernunftschlüsse gegründete Theorie der Elektricität für Aerzte, Chymiker und Freunde der Naturkunde*.¹¹⁹ Z dějepisných příruček a učebnic můžeme zmínit trojdílný *Handbuch der allgemeinen Geschichte* německého historika Julia Augusta Remera¹²⁰ nebo druhý a třetí díl *Allgemeine Weltgeschichte für Kinder* od Johanna Matthiase Schröckha.¹²¹ Bez zajímavosti není ani práce *Essai sur l'abus des régles générales, et contre les préjugés qui s'opposent aux progres de l'art des accouchemens* (Esej o zneužívání obecných pravidel a proti předsudkům odporujícím pokroku v porodnictví) francouzského porodníka André Levreta.¹²²

Ve fondu starých tisků nalezneme i slovníky, jako např. latinsko-německý a německo-latinský slovník *Adami Friderici Kirschii Abvndantissimvm Cornvcopiae* (vydání 1764) Adama Friedricha Kirsche¹²³ či francouzsko-německý a německo-

¹¹¹ Sign. ZK L 00132.

¹¹² Viz kapitola 3.7.1 *Barton Aqueduct a Île des Peupliers* – dvě perličky z grafické výzdoby.

¹¹³ Druhý díl vydán 1792, třetí díl 1796. Sign. ZK L 00169 a ZK L 00170.

¹¹⁴ Knížky lidového čtení sloužily k zábavě i ponaučení širokých vrstev obyvatelstva. Řadíme sem např. příběhy inspirované antickou mytologickou i historickou tematikou nebo rytířskou epikou. – Srov. VOIT, P. *Encyklopedie knihy*. S. 467.

¹¹⁵ Z tohoto důvodu je problematické exemplář spolehlivě konkrétně bibliograficky určit. Sign. ZK L 00189.

¹¹⁶ Sign. ZK L 00112.

¹¹⁷ Konkrétně se v knihovním fondu nacházejí svazky 1, 2, 5 a 6. Sign. ZK L 00129 a ZK L 00130.

¹¹⁸ Sign. ZK L 00143 – ZK L 00145.

¹¹⁹ Pouze první svazek. Sign. ZK L 00185.

¹²⁰ Sign. ZK L 00155 – ZK L 00157.

¹²¹ Sign. ZK L 00161 a ZK L 00162

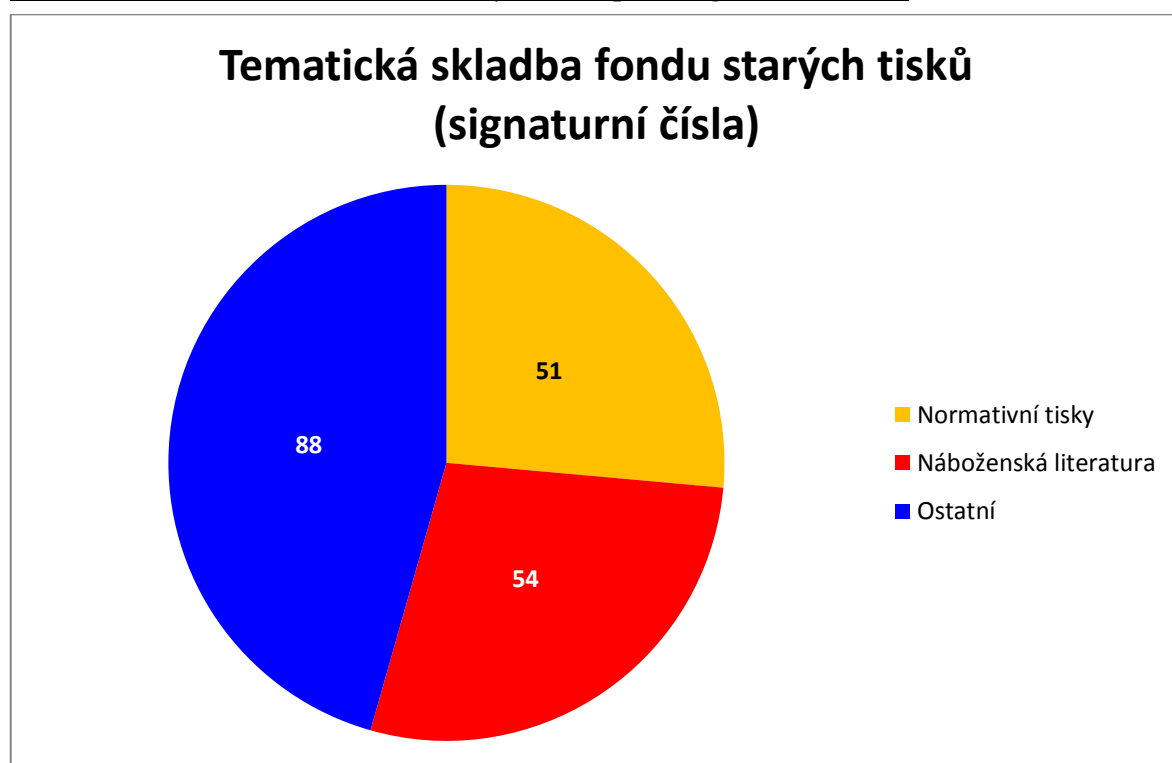
¹²² Sign. ZK L 00116.

¹²³ Sign. ZK L 00115.

francouzský *Nouveau Dictionnaire des Passagers Francois – Allemand et Allemand – Francois* (vydání 1776) německého jazykovědce Johanna Leonharda Frische.¹²⁴

Ze zajímavých jednotlivin stojí za zmínku *Das Buch vom Aberglauben* vydaná roku 1790 od Heinricha Ludwiga Fischera,¹²⁵ historický román o střetu dvou kultur *Der Ottomanische Bajazet* od Eberharda Wenera Happela,¹²⁶ *Freywillig aufgesprungener Granat-Appfel*, kniha od kněžny Eleonory Marie Rosalie von Liechtenstein obsahující předpisy tradiční lidové medicíny a kuchařku s recepty na dietní jídla.¹²⁷ Jako zástupce českojazyčných titulů uvedme anonymní *Herbář, aneb Lékařstw, které Znowu z Kněch wytažené, a při rozličných nemocech lidj, kraw, owcý a drubeře, s prospěchem denně skusseno býwá, nynj z nowu na Swětlo wydané*.¹²⁸

Graf 1 - Tematická skladba fondu starých tisků podle signaturních čísel

¹²⁴ Sign. ZK L 00135.

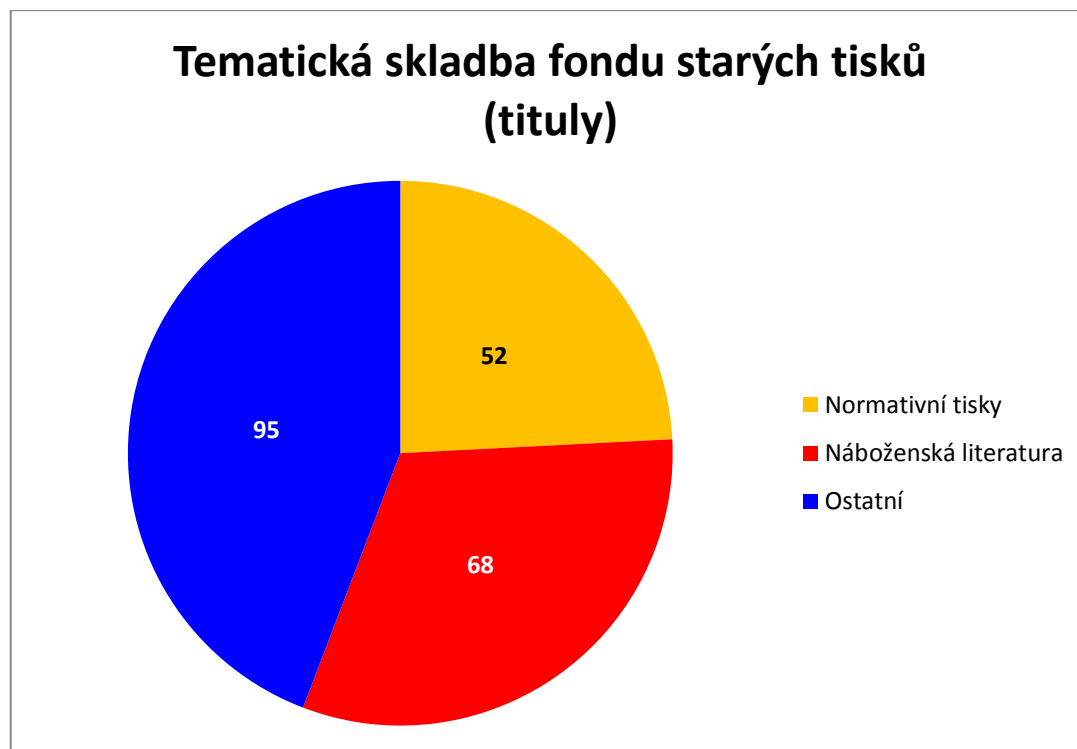
¹²⁵ „Kniha o pověrách“ obsahuje příběhy čerpající námět z lidových pověr, např. Vom Teufel (O d'áblovi), Von Gespenstern (O strašidlech), Von fliegenden Drachen (O létajícím draku) a mnoho dalších. Sign. ZK L 00165. O exempláři je pojednáno též v kapitole 3.7 *Grafická výzdoba*.

¹²⁶ Konkrétní vydání se nepodařilo určit. Sign. ZK L 00187.

¹²⁷ Konkrétní vydání se nepodařilo určit. Sign. ZK L 00190.

¹²⁸ Sign. ZK L 00188.

Graf 2 - Tematická skladba fondu starých tisků podle titulů

3.2 Jazykový rozbor

Ve fondu starých tisků narazíme celkem na čtyři jazyky, v nichž jsou díla tištěna. Prvním, nejhojněji zastoupeným jazykem, je němčina, ve které je celkem 142 titulů, tedy bezmála dvě třetiny veškerých starých tisků. Čeština stojí s počtem 51 titulů na druhém místě. Tyto dva jazyky tedy společně tvoří naprosto dominantní část celé materie (193 z 215 titulů). Zbývá francouzština se 14 a latina s 6 tituly. Dvojazyčné je jediné dílo – Nový zákon latinsko-německé bible benediktina Tomáše Akvinského Erharda z roku 1737, přičemž text je tištěn ve dvou sloupcích na straně, z nichž vnější sloupce jsou vždy v latinském znění Vulgaty a vnitřní sloupce jsou německým překladem autorovým.¹²⁹

Budeme-li sledovat užití daného jazyka v rámci námi vymezených tří skupin, zjistíme, že ve skupině normativních tisků dle očekávání němčina nejen převládá, ale dokonce všech 52 titulů je tištěno německy.

Poněkud bohatší je jazyková skladba ve skupině tisků náboženských a teologických. Zde hraje prvořadou roli čeština s celkovým počtem 45 titulů a němčina s 18 tituly stojí v pozadí. V češtině nebo němčině jsou povětšinou bible, modlitební knihy,

¹²⁹ Sign. ZK L 00074.

kázání a hagiografická díla.¹³⁰ Mezi latinsky tištěná díla se řadí tři tituly, a to *Coeleste Palmetum Variis Officiis* Wilhelma Nakatena,¹³¹ *Sacrosanctum Concilium Tridentinum, Additis Declarationibus Cardinalium* Jeana Gallemarta¹³² a *Spicilegium Concionatorium* od Josepha Ignaze von Clause.¹³³ O latinsko-německé bibli T. A. Erharda již byla řeč výše. Francouzsky je v této skupině jediný tisk – druhý svazek pojednání o světcích a světicích Nicolase Caussina příznačně nazvaný *La Cour Sainte*.¹³⁴

Ve skupině ostatních tisků je opět převládající německý jazyk (německy je celých 72 z 95 titulů). Jedná se z velké části o učebnice,¹³⁵ slovníky a encyklopedie¹³⁶ nebo literární díla převážně německy píšících autorů.¹³⁷ Francouzsky tištěných titulů napočítáme třináct, z toho jedenáct titulů literárních prací francouzských autorů,¹³⁸ jeden kapesní německo-francouzský a francouzsko-německý slovník¹³⁹ a již zmíněnou esej o porodnictví od francouzského lékaře André Levreta.¹⁴⁰ Pouhých 5 titulů je v této skupině v češtině¹⁴¹ a 4 tituly v latině.¹⁴²

Jak, myslím, pěkně ilustrují uvedené příklady, je jazyková struktura fondu starých tisků i jazyková struktura v dílčích tematických skupinách determinována různými faktory – subjektem, od kterého se daný tisk do zámecké knihovny dostal,¹⁴³ účelem, za kterým

¹³⁰ Srov. HORÁK, František. *Pět století českého knihtisku*. Praha: Odeon, 1968. S. 26: „Česky se tiskly pro městskou chudinu a venkovský lid hlavně knihy náboženského obsahu, modlitby, kancionály, kázání, životy svatých, lidové povídky, romány, poutní a kramářské písničky.“

¹³¹ Sign. ZK L 00056.

¹³² Sign. ZK L 00070.

¹³³ Sign. ZK L 00071.

¹³⁴ Sign. ZK L 00057.

¹³⁵ Fakt, že jsou veškeré učebnice přírodních i společenských věd – povětšinou vytištěné od 70. let 18. století – ve fondu starých tisků SZ Litomyšl v němčině, samozřejmě souvisí s postupující germanizací českého obyvatelstva a neméně se školskou reformou Marie Terezie provedenou r. 1774, od které se důsledněji než kdy dříve vyučovalo na všech školách (kromě škol triviálních) především v němčině.

¹³⁶ Např. dva svazky *Encyclopädie für Künstler* (sign. ZK L 00174 a ZK L 00175), ze slovníků *Nouveau Dictionnaire des Passagers Francois – Allemand et Allemand – Francois* (sign. ZK L 00135). U slovníků je jako jejich jazyk určen jazyk, kterým je psána např. předmluva, je-li i ta dvojjazyčná, je přihlédnuto ke specifickým znakům a rozhodnuto individuálně (mimoto i v titulu bývá jeden z jazyků převládající).

¹³⁷ *Des Freyherrn Johann Friederich von Cronegk sämtliche Schriften* (sign. ZK L 00134), *Des Herrn Friederichs von Hagedorn, sämtliche Poetische Werke* (sign. ZK L 00136), *Begebenheiten und tolle Streiche des Jakob von Buchenstein* (sign. ZK L 00192) a další.

¹³⁸ Druhý svazek *Le Theatre de P. Corneille* (ZK L 00107), čtyři svazky *Poemes Dramatiques de T. Corneille* (ZK L 00108 – ZK L 00111) a šest svazků *Oeuvres Complètes de M. de Florian* (ZK L 00177 – ZK L 00182).

¹³⁹ *Dictionnaire de Poche Allemand-Francois & Francois-Allemand* (ZK L 00159).

¹⁴⁰ *Essai sur l'abus des règles générales, et contre les préjugés qui s'opposent aux progres de l'art des accouchemens* (ZK L 00116).

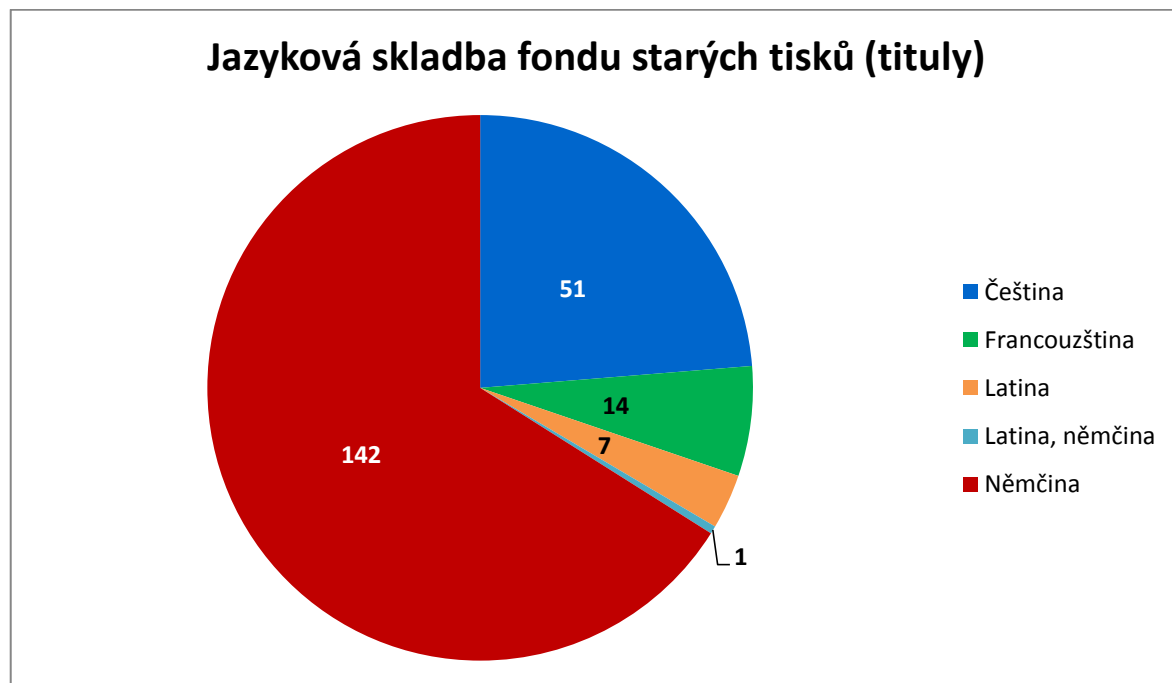
¹⁴¹ Např. druhý a třetí díl Pelclový *Nové kroniky české* (ZK L 00169 a ZK L 00170), první díl Fenelonova románu *Přiběhové Telemacha syna Vlyssowa* (ZK L 00176), již řečený *Herbář, aneb Lékařstw* (ZK L 00188) a další.

¹⁴² Zde zmiňme alespoň *Studiosus Jovialis* Odilona Schregera (ZK L 00113).

¹⁴³ O tom více v kapitole 3.6 *Provenience*.

byl tištěn, cílovou skupinou, pro kterou byl tisk určen apod. To všechno se v jazykové skladbě odráží a lze to velmi dobře vypořádat.

Graf 3 - Jazyková skladba fondu starých tisků (tituly)

3.3 Chronologická analýza

Jak bylo předestřeno v úvodu této kapitoly, předmětem našeho zájmu jsou tisky vytištěné od roku 1501 do roku 1800. Rovněž už bylo řečeno, že se v knihovně nenachází žádný tisk z 1. poloviny 16. století a že nejstarším titulem ve fondu starých tisků je výtisk Melantrichovy bible z roku 1561, který současně reprezentuje jediný exemplář z období 2. poloviny 16. století. Druhý nejstarší tisk je více než o století mladší – je jím Berličkova *Yak Kostelnj tak Domácý Postilla* z roku 1667. 1. polovina 17. století tedy není v knihovním fondu reprezentována ani jediným tiskem, zato z 2. poloviny 17. století již napočítáme 9 titulů, z 1. poloviny 18. století 31 titulů a počet tisků dramaticky roste v 2. polovině 18. století, z kteréhožto období evidujeme 147 titulů, tedy naprostou většinu veškerých starých tisků v knihovním fondu. Celkem u 27 titulů není rok vydání znám, resp. nepodařilo se jej určit – ať už u těchto tisků chybí titulní list, nebo na titulním listu datum vydání není uvedeno.¹⁴⁴

Vzhledem k obrovskému nepoměru mezi počtem starých tisků z 2. poloviny 18. století k tiskům zbývajícím by bylo vhodné tisky z let 1751–1800 podrobněji rozebrat.

¹⁴⁴ Viz graf 4 (Časové rozložení fondu starých tisků).

Stejně jako v celém fondu starých tisků platí, že čím mladší doba, tím více tisků, je tento trend podobný i v 2. polovině 18. století: Z let 1751–1760 najdeme v knihovně 9 titulů, následující dekádu se jejich počet zvedne na 14, další desetiletí na 17. Z let 1781–1790 evidujeme 56 titulů a v poslední dekádě nastává mírný pokles na 51 titulů.¹⁴⁵

Už několikrát zaznělo, že nejstarším tiskem je Melantrichova bible z roku 1561, zbývá tedy uvést tisky nejmladší. O tuto příčku se dělí hned 7 titulů, všechny byly vydány v roce 1800 a všechny pocházejí ze skupiny normativních tisků. Uvedeny v abecedním pořadí to jsou *Hauptrepertorium über die unter der Regierung ... Franz des Zweyten vom 2ten März 1792 bis Ende 1797 erflossenen, ... Gesetze und Verordnungen*,¹⁴⁶ dva svazky *Samlung der Gesetze welche unter der ... Regierung Kaisers Franz des II ... erschienen sind* od Josefa kropáčka¹⁴⁷ a čtyři svazky *Vollständiger Auszug aller im Königreiche Böhme am Ende des achtzehnten Jahrhunderts bestehenden Gesetze*, které k vydání připravil Johann Ferdinand Roth.¹⁴⁸

V souvislosti s „hluchým místem“ 1. poloviny 17. století ve fondu starých tisků uvedme, že „v českých zemích byl kulturní rozkvět po bělohorské porážce přerušen náhlým ochromením knihtisku“,¹⁴⁹ klesá jeho úroveň, vliv a rozsah. Tisk v českých zemích je protěžovaným jezuitským řádem, disponujícím vlastní tiskárnou,¹⁵⁰ prakticky likvidován. Kromě jezuitské tiskárny funguje pouze zhruba pět dalších tiskáren, které se musejí podrobit protireformačně zaměřeným předpisům, smějí tisknout samozřejmě pouze knihy katolické a stávají se cílem častých návštěv speciálních komisí, které měly na dodržování předpisů dohlížet. K pozvolné renesanci českého – resp. pražského – knihtisku dochází až v polovině 17. století.¹⁵¹ Nakolik se tento dějinný vývoj reálně promítl do časového rozložení současného knihovního fondu v zámecké knihovně, je ovšem samozřejmě otázkou.

¹⁴⁵ Viz graf 5 (Časové rozložení fondu starých tisků – 2. pol. 18. stol.).

¹⁴⁶ Sign. ZK L 00037/2.

¹⁴⁷ Sign. ZK L 00037/1 a ZK L 00041.

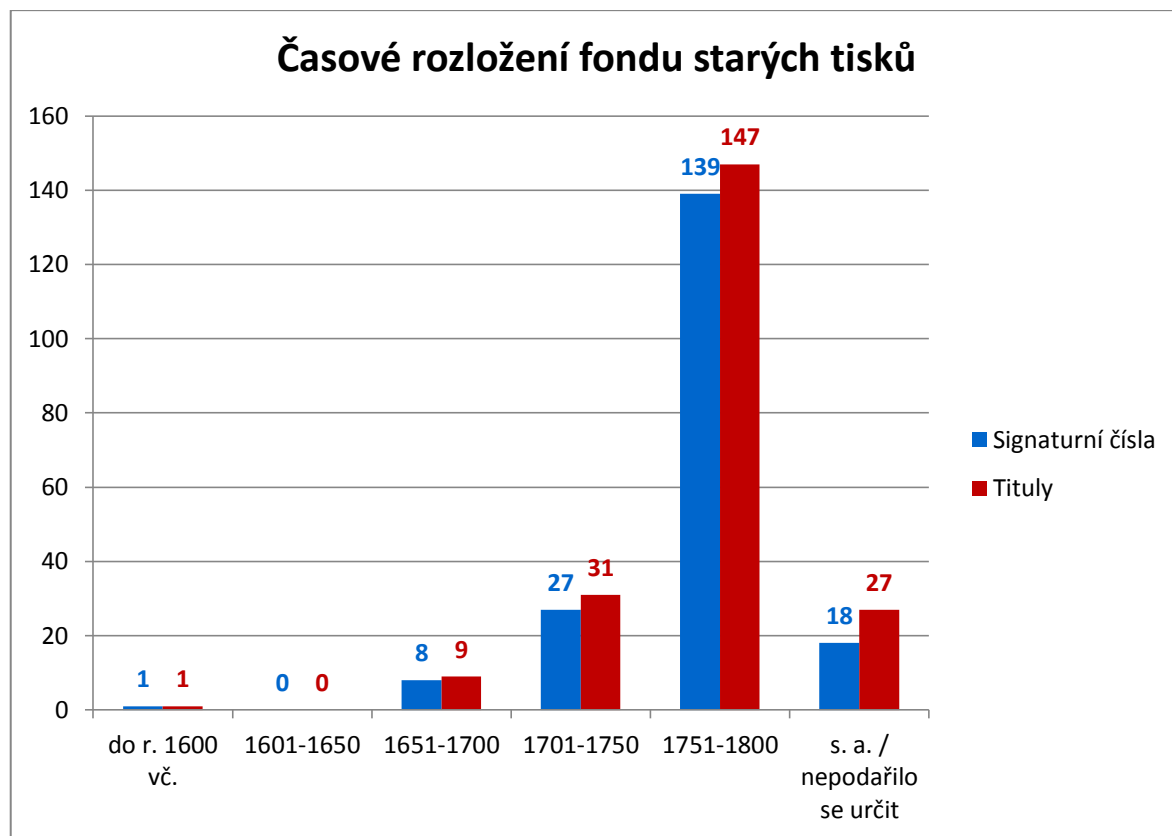
¹⁴⁸ Sign. ZK L 00048 – ZK L 00051.

¹⁴⁹ HORÁK, F. *Pět století českého knihtisku*. S. 26.

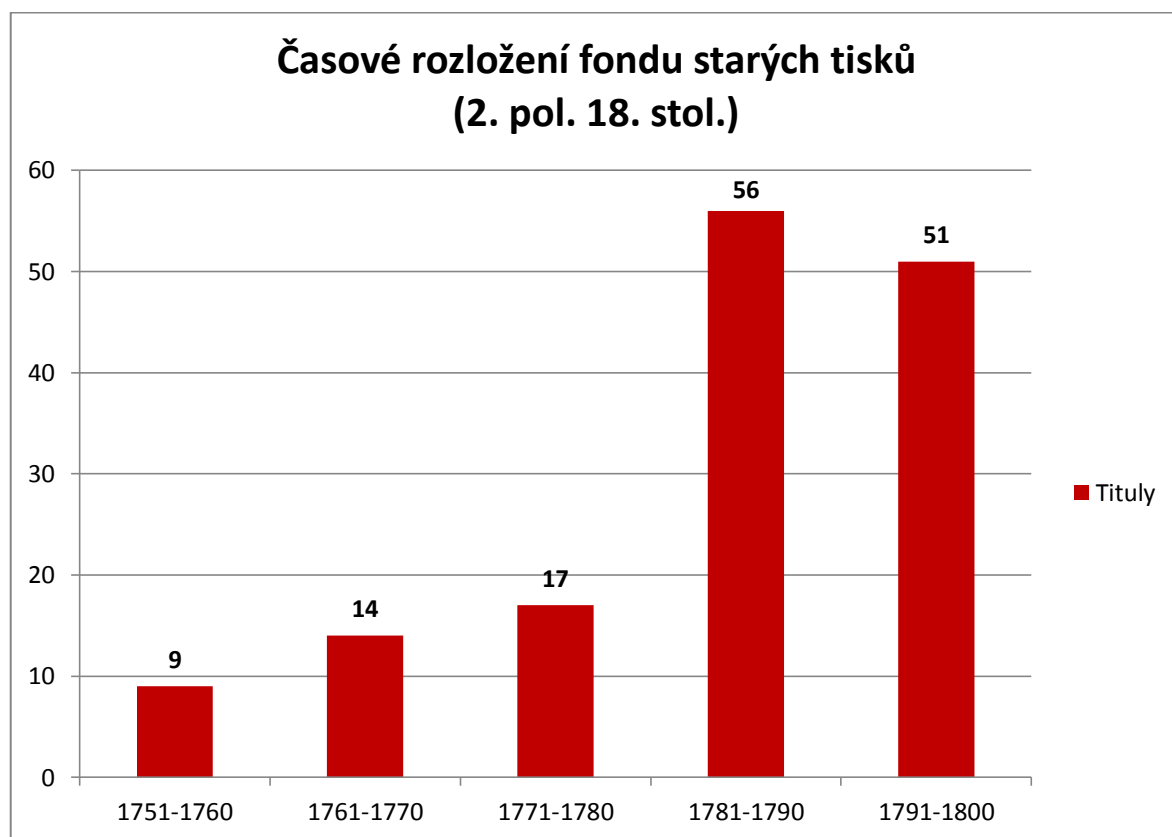
¹⁵⁰ Akademická impresi u sv. Klimenta blíž mostu – srov. tamtéž, s. 27.

¹⁵¹ BARTÁK, J. a V. KRAUS. *Typografické 1468–1939*. S. 86–87.

Graf 4 - Časové rozložení fondu starých tisků

Graf 5 - Časové rozložení fondu starých tisků (2. pol. 18. stol.)

3.4 Geografická skladba podle míst vydání

Informace o místě vydání získáváme – podobně jako údaje o vydavateli a roku vydání – z tiskařského impresu. Pod místem vydání rozumíme zpravidla místo výroby knihy, které bylo pro nesmírnou prestiž tiskařského řemesla až do 18. století upřednostňováno před skutečným místem vydání, pokud se toto lišilo.¹⁵² Místo vydání (někdy i celé impresum) bylo – ať už záměrně, nebo mimoděk – nezdědka chybně převzato v přetiscích, nebo může být fiktivní.¹⁵³

Mezi místy vydání starých tisků knihovny SZ Litomyšl najdeme 32 různých evropských měst, především rakouských, českých a německých, ovšem 7 tisků pochází i z Francie, nejčastěji z Paříže.¹⁵⁴ Jedná se především o díla bratrů Corneillových.¹⁵⁵ Nejvíce titulů (61) bylo vytištěno ve Vídni a jejich podstatnou část tvoří normativní tisky, učebnice a spisy německých klasiků vytištěné universitním tiskařem ve Vídni J. T. Trattnerem.

Nejvíce tisků vydaných v českých zemích bylo vytištěno v Praze, která s počtem 41 titulů stojí na druhém místě. Mezi tyto tituly patří především ty ze skupiny náboženských a teologických tisků, často vytištěné jezuitskou tiskárnou nebo tiskařskou dynastií Jeřábků. Mimo čtyři tituly normativního charakteru sem patří ještě Pelclova *Nowá Kronyka Česká*,¹⁵⁶ román *Prjběhowé Telemacha syna Vlyssowa*¹⁵⁷ a několik německojazyčných učebnic a čítanek. Mezi další česká¹⁵⁸ města zastoupená ve fondu starých tisků patří Brno, reprezentované dvěma modlitebními knihami,¹⁵⁹ osmým svazkem z řady *Klopstocks Werke*¹⁶⁰ a dílem *Vollständiger Landadvokat und Briefsteller*.¹⁶¹ Co se týká dalších českých, moravských a slezských měst, uvedených nebo zjištěných jako místa

¹⁵² VOIT, P. *Encyklopedie knihy*. S. 615.

¹⁵³ Jako jeden příklad za všechny uvedme titul *Obět před Bohem aneb Modlitby katolické* (ve sbírkovém fondu zámecké knihovny opatřeno prozatímním čís. 96), v jehož impresu nalézáme jako rok vydání 1771, což je vzhledem k typografické výbavě tisku zjevně chybné vrocení. Jako místo tisku jiného vydání téhož titulu (proz. čís. 97) je uvedeno „Wytisštěná w Berlině“, což je zřejmě fikce. – VOB, Jaroslav. *České tisky Moravské zemské knihovny v Brně a jihomoravských klášterních knihoven z let 1501–1800*, sv. 2, R–Ž. Brno: Moravská zemská knihovna, 2005. ISBN 80-7051-161-3. s. 207.

¹⁵⁴ Viz graf 6 (Geografická skladba starých tisků podle míst vydání).

¹⁵⁵ Sign. ZK L 00057, ZK L 00107 – ZK L 00111 a ZK L 00116. V případě *Dictionnaire de Poche Allemand-Francois & Francois-Allemand* (sign. ZK L 00159) je uveden po boku Paříže ještě Štrasburk.

¹⁵⁶ Konkrétně 1. a 2. díl (ZK L 00169 a ZK L 00170).

¹⁵⁷ Sign. ZK L 00176.

¹⁵⁸ Myšleno ta města, která byla součástí českých zemí.

¹⁵⁹ *Radostná cesta w tomto plačtiwém Audolj* (sign. ZK L 00083) a *Swatý Dennj Pořádek Křestana katolického* (ZK L 00090).

¹⁶⁰ Sign. ZK L 00153.

¹⁶¹ Sign. ZK L 00193.

vydání, spokojme se s jejich prostým výčtem: Opava (11 titulů), Dvůr Králové, Hradec Králové, Kutná Hora, Jihlava (po jednom titulu).

U některých titulů jsou uvedena dvě místa vydání, jako v případě *Leidens Papiere* (Praha – Lipsko),¹⁶² *Johann Hübners Neu-vermehrtes und verbessertes Reales Staats-Zeitungs- und Conversations-Lexicon* (Řezno – Vídeň),¹⁶³ a některých dalších exemplářů. Tím se pomalu dostáváme do Německa a jeho proslulých tiskařských měst. Augšpurk, Bamberk, Berlín, Kolín nad Rýnem, Lipsko, Řezno, St. Gallen – to je jenom malá ochutnávka z bohatého portfolia německých měst, která jsou ve fondu starých tisků uvedena coby místa vydání. Mezi řečenými zaujímá význačné postavení Lipsko s 21 tituly¹⁶⁴ a Berlín, zastoupený šesti tituly.

Neněmecká tiskařská města reprezentuje Petrohrad, který jakožto místo vydání nalezneme u *Sammlung merkwürdiger und wenig bekannter Anekdoten Zur Geschichte dieses und des vorigen Jahrhunderts*, německého překladu díla Charlese Pinota Duclose,¹⁶⁵ a Riga, kde byly vytištěny dva díly Herderova spisu *Aelteste Urkunde des Menschengeschlechts*.¹⁶⁶

¹⁶² Sign. ZK L 00172.

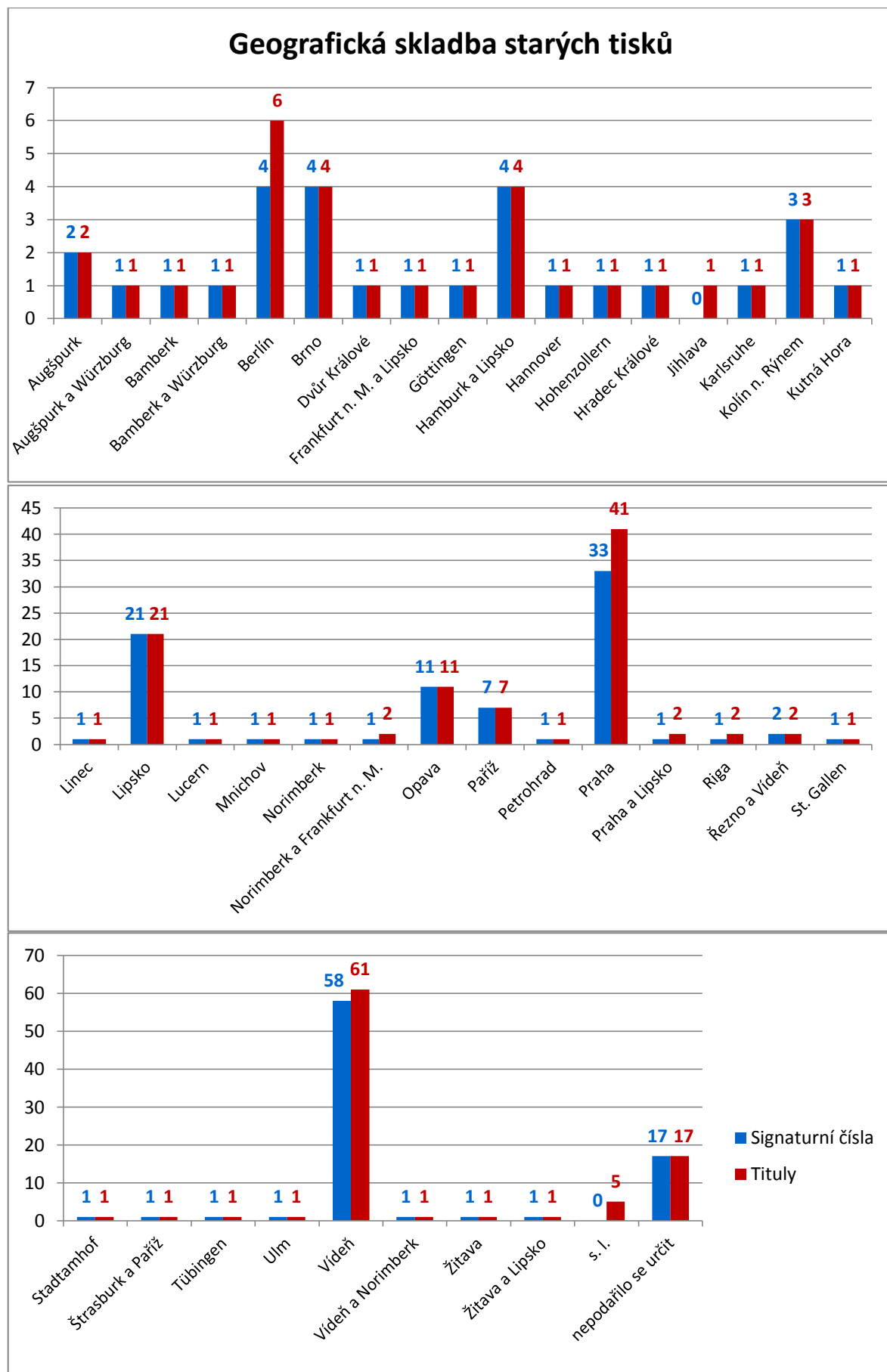
¹⁶³ Sign. ZK L 00128.

¹⁶⁴ Všechny jsou ze skupiny ostatních tisků. Jedná se např. o 9 svazků *Neues Hamburgisches Magazin* (ZK L 00019 – ZK L 00027).

¹⁶⁵ Sign. ZK L 00141.

¹⁶⁶ Sign. ZK L 00133.

Graf 6 - Geografická skladba starých tisků (podle míst vydání)

3.5 Tiskaři a nakladatelé

Pod pojmem tiskař rozumíme jednak osobu, která fyzicky obsluhuje tiskařský lis, nebo šířeji majitele, resp. nájemce tiskárny, který ji jako principál řídil a „osvědčoval svým jménem v knižním impresu.“¹⁶⁷ Takový tiskař často vlastnil i obchod s knihami (resp. tištěným zbožím obecně) a zvláště v raných dobách knihtisku tedy plnil i funkci nakladatele a knihkupce.¹⁶⁸ Do kategorie tiskařů řadíme i knihtiskárny institucionální, o kterých bude v souvislosti s konkrétními případy ze zámecké knihovny řeč. V impresu bývají tiskaři – k naší spokojenosti – někdy jasně určeni slovy typu „impressor“, „drukař“, „imprimeur“, „wytisštěno u“, „gedruckt bei“, jindy často pouhým nicneříkajícím „u“, „bei“, „chez“, případně „apud“.¹⁶⁹

Ve fondu starých tisků napočítáme úhrnem 52 různých tiskařů od těch českých až po francouzské. Mezi nejvýznamnější patří Jan Tomáš Trattner, který je coby tiskař podepsaný pod 13 tituly ze skupiny normativních i ostatních tisků, z nichž téměř všechny byly vydány v rozmezí let 1752–1799 ve Vídni,¹⁷⁰ kde působil jako dvorní knihkupec a univerzitní tiskař.¹⁷¹ Co do množství vydaných titulů nacházejících se ve fondu starých tisků stojí na druhé příčce Josef Jiří Trassler, známý opavský tiskař, který vydal celkem 12 titulů starých tisků v zámecké knihovně, tentokrát všechny ze skupiny normativních tisků. Jmenujme tři svazky *Ebberts Naturlehre* z roku 1784,¹⁷² osm svazků *Klopstocks Werke* z let 1784–1786¹⁷³ a *A. F. Büschings große Erdbeschreibung* z roku 1785.¹⁷⁴ Významné místo zaujímá institucionální tiskárna jezuitská (Akademická impresi u sv. Klimenta blíž Mostu). Ta se ve sbírkovém fondu může pochlubit devíti, poněkud nepřekvapivě náboženskými, tituly, mezi nimi i jejím nejslavnějším dílem – Biblí svatováclavskou.¹⁷⁵ Tato tiskárna byla obdařena četnými privilegii císaře Matyáše a Ferdinanda II., po bitvě na Bílé hoře udávala takřka celou 1. polovinu 17. století směr a hrála primární roli v českém knihtisku,¹⁷⁶ jehož neutěšenou situaci, do které se dostal

¹⁶⁷ VOIT, P. *Encyklopedie knihy*. S. 918.

¹⁶⁸ Tamtéž, s. 918–919.

¹⁶⁹ V takovém případě je nutné určit jejich roli za použití literatury. – VOIT, P. *Encyklopedie knihy*. S. 920.

¹⁷⁰ Sign. ZK L 00001, ZK L 00002, ZK L 00017, ZK L 00036, ZK L 00037, ZK L 00039/1, ZK L 00039/2, ZK L 00040/1, ZK L 00040/2, ZK L 00055, ZK L 00056, ZK L 00057, ZK L 00086.

¹⁷¹ CHYBA, Karel. *Slovník knihtiskařů v Československu od nejstarších dob do roku 1860*. Praha: Památník národního písemnictví, 1966. S. 295.

¹⁷² Sign. ZK L 00143, ZK L 00144 a ZK L 00145.

¹⁷³ Sign. ZK L 00146 – ZK L 00153.

¹⁷⁴ Sign. ZK L 00154.

¹⁷⁵ Svatováclavská bible (ZK L 00062 a ZK L 00063), dále dvě Berličkovy a Šteyerovy postily (ZK L 00053, ZK L 00054, ZK L 00058, ZK L 00059), *Vitae Sanctorum* Suria Laurentia (ZK L 00060) a další.

¹⁷⁶ Byť měla silného konkurenta v Arcibiskupské tiskárně zřízené r. 1630 kardinálem Harrachem. – HORÁK, F. *Pět století českého knihtisku*. S. 27.

z velké části právě kvůli jezuitským nařízením, pomohla v polovině 17. století slušnou vědeckou i řemeslnou úroveň svých tisků zlepšit.¹⁷⁷ Další institucionální tiskárnou zastoupenou mezi starými tisky zámecké knihovny je C. k. tiskárna normálních škol, vzniknuvší roku 1776 v souvislosti se školskou reformou Marie Terezie a tři roky po zrušení jezuitského řádu.¹⁷⁸ Mezi produkty této tiskárny ve fondu starých tisků řadíme 4 svazky *Vollständiger Auszug aller im Königreiche Böhme am Ende des achtzehnten Jahrhunderts bestehenden Gesetze* z roku 1800,¹⁷⁹ spisy Jana Zlatoústého vydané roku 1785,¹⁸⁰ *Grosses Lesebuch, für Schüler der deutschen Normal- und Hauptschulen*¹⁸¹ nebo druhý díl Pelclovy *Nové kroniky české*.¹⁸²

Nemá smysl zde podrobněji hovořit o každém tiskaři, jehož jméno se ve starých tiscích zámecké knihovny vyskytuje. Z těchto tiskařů však stojí alespoň za zmínku Jan Julius Jeřábek,¹⁸³ František Jeřábek ml.¹⁸⁴ i st.¹⁸⁵, Jan Karel Hraba¹⁸⁶ nebo Gérard Fleischer.¹⁸⁷

Jako nakladatele označujeme osobu, resp. instituci, která za účelem zisku vkládala do vytištění a distribuce knihy své finanční prostředky. Nakladatel se tedy již fyzicky nepodílel na výrobním procesu knihy. V impresu bývá jméno nakladatelovo uvozeno slovy „sumptibus“, „verlegt“, „nákladem“, „zu finden“ apod.¹⁸⁸

Pokud jde o nakladatele starých tisků litomyšlské knihovny, nejvíce (45 titulů) jich pochází od vídeňského nakladatele Johanna Geogra Moesleho. Všechny tyto tisky jsou ze skupiny normativních tisků a tvoří tedy její naprosto majoritní část.¹⁸⁹ Moesle je co do počtu nákladů tisků následován německým tiskařem a nakladatelem Joachimem Paulim, který v roce 1761 založil v Berlíně nakladatelství dnes proslulé zejména pro vydání obsáhlých příruček. Mezi jím vydané tituly se řadí čtyři díly *Herrn von Buffons allgemeine*

¹⁷⁷ BARTÁK, J. a V. KRAUS. *Typografové 1468–1939*. S. 87.

¹⁷⁸ Více o c. k. Tiskárně normální školy viz tamtéž, s. 89–91.

¹⁷⁹ Sign. ZK L 00048 – ZK L 00051.

¹⁸⁰ *Des heiligen Kirchenlehrers Johannes Chrysostomus Predigten und kleine Schriften, Neunter Band* (sign. ZK L 00088).

¹⁸¹ Sign. ZK L 00142.

¹⁸² Sign. ZK L 00169.

¹⁸³ Sign. ZK L 00080.

¹⁸⁴ Sign. ZK L 00093.

¹⁸⁵ Sign. ZK L 00082, ZK L 00087, ZK L 00089, ZK L 00170.

¹⁸⁶ Jeho nejvýznamnějším počinem bylo druhé vydání Svatováclavské bible, jejíž druhý díl se nachází i ve fondu starých tisků (sign. ZK L 00062/2). O signetu Jana Karla Hraby viz kapitola 3.7 *Grafická výzdoba*.

¹⁸⁷ Tiskař v Lipsku. Sign. ZK L 00177 – ZK L 00182.

¹⁸⁸ VOIT. *Encyklopedie knihy*. S. 615.

¹⁸⁹ Sign. ZK L 00003 – ZK L 00046.

Naturgeschichte.¹⁹⁰ Dále zmiňme Jana Jiřího Lochnera ze slavného rodu norimberských nakladatelů,¹⁹¹ Jana Bedřicha Rüdigeru,¹⁹² Matěje Adama Högera¹⁹³ nebo francouzského dvorního tiskaře Pierre-Françoise Didota.¹⁹⁴

Tabulka 1 - Tiskaři a nakladatelé ve fondu starých tisků

Jméno tiskaře	Počet tisků	Jméno tiskaře	Počet tisků
Albrecht und Compagnie	2	Jeřábek, Jan Julius	6
Bennek, Petr Antonín	1	Jezuitská tiskárna (Akademická impresí u sv. Klimenta blíž Mostu)	9
Beránek, Jan Alois	1	K. k. Taubstummen-Institut	1
Beynhaur, Fabián Šebestján	1	Kamenický, Jáchym	2
Bordelet, Marc	5	Koenig, Amand a Barrois Théophile	1
C. k. tiskárna normální školy	7	Koudelková, Jana	1
Cölln, Theodor von	1	Logan, Johann Zacharias	1
Couterot, Edme a Angot, Charles	1	M. G. Weidmanns Erben und Reich	2
dědicové Jana Petra Wolffa	1	Melantrich z Aventina, Jiří	1
Dieterich, Johann Christian	1	Metternich, Franz	1
Fleischer, Gérard	6	Prault, Pierre	1
Friessem, Johann Wilhelm	2	Průša, Ignác František	1
Fritsch, Caspar	1	Schmieder, Christian Gottlieb	1
Gastl, Jan Jiří	1	Schöps, Johann David	1
Härckner, Johann Adam	1	Siedler, František Karel	1
Hartknoch, Johann Friedrich	2	Siedler, Jan Silvestr	1
Heerbrandt, Jacob Friedrich	1	Trassler, Josef Jiří	12
Heiß, Antoni Maximilian	1	Trattner, Jan Tomáš	13
Hladký, František Karel	2	Tybely, Václav Jan	1
Höger, Matěj Adam	3	vdova po Adamu Heinrichu Holle	8
Höchenberg, František Augustin	1	vdova po Johannu Phillipu Haugsovi	1
Holle, Hermann Heinrich	2	vdova po Tobíášovi Göbhardtovi	1
Hraba, Jan Karel	2	Vondráček, Josef	1
Jahn, Johann Josef	1	Wallishausser, Johann Baptist	1
Jeřábek, František (ml.)	1	Wyssig, Rennward	1
Jeřábek, František (ml.)	1		

Jméno nakladatele	Počet tisků
Albertische Schriften	1
Bader, Emerich Felix	1
Bencard, Johann Caspar	1
Breitkopf, Bernhard Christoph a Breitkopf, Johann Gottlob Immanuel	1
Buchhandlung des Geh. Commerzien-Raths Pauli	2
Cölln, Theodor von	1
Commission der Administration der Ritscherschen Buchhandlung	1
Didot, Pierre-François	1
Gastl, Jan	1
Gleditsch, Johann Friedrich	2
Hladký, František Karel	2
Höger, Matěj Adam	2
Lochner, Jan Jiří	2
Metternich, Franz	1
Moesle, Johann Georg	45
Monath, Peter Conrad	1
Pauli, Joachim	4
Rüdiger, Jan Bedřich	1
Schönfeldsche Handlung	1
Schwickertscher Verlag	1
Stettinische Buchhandlung	1
Veith, Martin	1

¹⁹⁰ Sign. ZK L 00129 – ZK L 00130.

¹⁹¹ Dietenberg-Ulenbergova bible (sign. ZK L 00077). Jan Jiří Lochner působil jako knihkupec i v Praze, doložen je zde k r. 1745. – srov. CHYBA, K. *Slovník knihtiskářů v Československu*. S. 175.

¹⁹² Ulenbergova bible (sign. ZK L 00064/1).

¹⁹³ Sign. ZK L 00072 a ZK L 00073.

¹⁹⁴ Sign. ZK L 00116.

3.6 Provenience

Petr Voit definuje pojem provenience jako „soubor údajů o původu a čtenářských osudech exempláře.“¹⁹⁵ Do této kategorie tedy řadíme jednak poznámky vlastnické, jednak poznámky čtenářské. Zatímco čtenářským poznámkám nebyl při katalogizaci věnován přílišný zájem, vlastnické poznámky především ve formě exlibris (údaj o vlastnictví exempláře uvnitř knihy)¹⁹⁶ byly zkoumány a zaznamenávány mnohem podrobněji. Pod vlastnické poznámky nespadá pouze rukopisný text, jímž se majitel knihy přiznává k jejímu vlastnictví,¹⁹⁷ ale rovněž tištěné erby, různé předtištěné nalepovací štítky a už od přelomu 15. a 16. století také razítko se jménem, popřípadě jen iniciálami majitele, přičemž otisk razítka mohl být docílen buď barvou, nebo slepotiskem.¹⁹⁸

Vůbec nejčastěji vlastnickým záznamem označeným dřívějším majitelem starých tisků je knihovna hradu Pecka, jejíž modré kulaté razítko s opisem „Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA“¹⁹⁹ nebo „Museum na hradě Kryštofa Haranta Pecka“²⁰⁰ a další vlastnické záznamy objevíme v 69 exemplářích. Razítko je typicky otištěno na bílém papíře, jenž je následně vlepen zpravidla do levého horního rohu předního přideští, ovšem otisky razítek se objevují i na jiných místech v knize.²⁰¹ Peckovská knihovna je následována Městskou reálnou školou v Litomyšli a jejím typicky modrým elipsovitým razítkem s textem „KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY V LITOMYŠLI.“, kterým byl vlastník takto určen u 63 exemplářů, povětšinou různých učebnic, literárních děl nebo slovníků. Razítko bývá otištěno povětšinou na titulní straně knihy.²⁰² Černým razítkem Městského muzea v Litomyšli²⁰³ je opatřeno 9 exemplářů literární a odborné povahy, ve kterých se zároveň nachází rovněž exlibris litomyšlské reálky. I slepotiskové razítko má ve starých tiscích svého zástupce. Celkem 7 knih obsahuje, většinou na titulní straně, reliéfní otisk razítka

¹⁹⁵ VOIT, P. *Encyklopedie knihy*. S. 721.

¹⁹⁶ Tamtéž, s. 254.

¹⁹⁷ Obvyklé je uvození takového textu ustálenými frázemi jako „Ex libris“ (z knih), „Ex bibliotheca“ (z knihovny), „Dono dedit“ (daroval) apod. – srov. VOIT, P. *Encyklopedie knihy*. S. 721. Obzvláště když není specifikováno podobnou frází, je velmi často obtížné – pokud ne nemožné – určit, zda je jméno osoby označením vlastníka, čtenáře, nebo jen jméno, které čtenáře náhodně napadlo a bez zvláštního důvodu jej zvětšil do knihy.

¹⁹⁸ VOIT, P. *Encyklopedie knihy*. S. 254.

¹⁹⁹ Viz příloha 43.

²⁰⁰ Viz příloha 44.

²⁰¹ O problematice knihovny SH Pecka viz kapitola 1.2 *Dějiny současného knihovního fondu*.

²⁰² Viz příloha 45.

²⁰³ Viz příloha 20.

s textem „TEODOR JOHN STAVITEL V LITOMYŠLI“.²⁰⁴ Celkově evidujeme následujících 7 různých razítek od šesti různých osob nebo institucí:

- černé razítko s textem „Městské museum v Litomyšli“
- fialové razítko s textem „P. WENZEL EHL“²⁰⁵
- modré elipsovitě razítko s textem „KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY V LITOMYŠLI.“
- modré kulaté razítko s opisem „Museum na hradě Křištofa Haranta Pecka“
- modré kulaté razítko s opisem „Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA“
- neurčené černé kulaté razítko s nečitelným opisem a vyobrazením kříže uprostřed (patrně náleží nějakému farnímu úřadu)²⁰⁶
- slepotiskové razítko s textem „TEODOR JOHN STAVITEL V LITOMYŠLI“

Zdá se, že rukopisné vlastnické poznámky stojí ve fondu starých tisků spíše v pozadí, zastíněny razítky. Přesto se v něm však vyskytují. „*Ex Libris Cancellaria Senatus Rega. Dotol. Civitatis Poličzkensis*“ se dostal do zámeckého knihovního fondu jeden výtisk *Verneuerte Zoll-Ordnung* z roku 1752,²⁰⁷ „*ex Bibliotheca F. Niederle*“ dva různé tisky,²⁰⁸ dále čtyři tisky od jistého Josepha Müllera („*gehörig dem H. Joseph Müller*“)²⁰⁹ a tři od M. Wiedicha ověřeného titulem „*Regt. Chyrurgus*“.²¹⁰ Jedna vlastnická poznámka je psána abecedou a stojí v ní „*μαρτις. υναγνερ [v]ωλ[φ]*“, tedy „*Martis. Wagner Wolf*“.²¹¹

Jako zajímavost uvedme, že jeden exemplář z fondu starých tisků (*La Cour Sainte* z roku 1680²¹²) pochází „*Ex libris Constantini Casim[iri] Brzostowski, Episcopi Vilnen[sis]*“, tedy z knih Konstantyna Kazimierze Brzostowského, který byl v letech 1687–1722 biskupem ve Vilniusu.²¹³ Pod tiskařským impremem téhož titulu je navíc rukopisný text „*De nve Monastere de la Vion Ste Marie de Vilna Biblioteka*“ odkazující snad na knihovnu františkánského kláštera při kostele Nanebevzetí Panny Marie blízko historického centra města.

Pokud byla výše řeč o erbech coby druhu exlibris, je nutné dodat, že byly v tomto smyslu v knihách užívány hojně především do poloviny 16. století, poté ustupují.²¹⁴ Přece se však jeden erb v roli vlastnického záznamu ve starých tiscích zámecké knihovny

²⁰⁴ Viz příloha 46.

²⁰⁵ Viz příloha 18.

²⁰⁶ Viz příloha 24.

²⁰⁷ Sign. ZK L 00001. Viz příloha 17.

²⁰⁸ Sign. ZK L 00071 a ZK L 00163. Viz příloha 47.

²⁰⁹ Sign. ZK L 00048 – ZK L 00051. Viz příloha 49.

²¹⁰ Sign. ZK L 00155 – ZK L 00157. Viz příloha 50.

²¹¹ Sign. ZK L 00141. Text je rozpitý a velmi špatně čitelný.

²¹² Sign. ZK L 00057. Viz příloha 14.

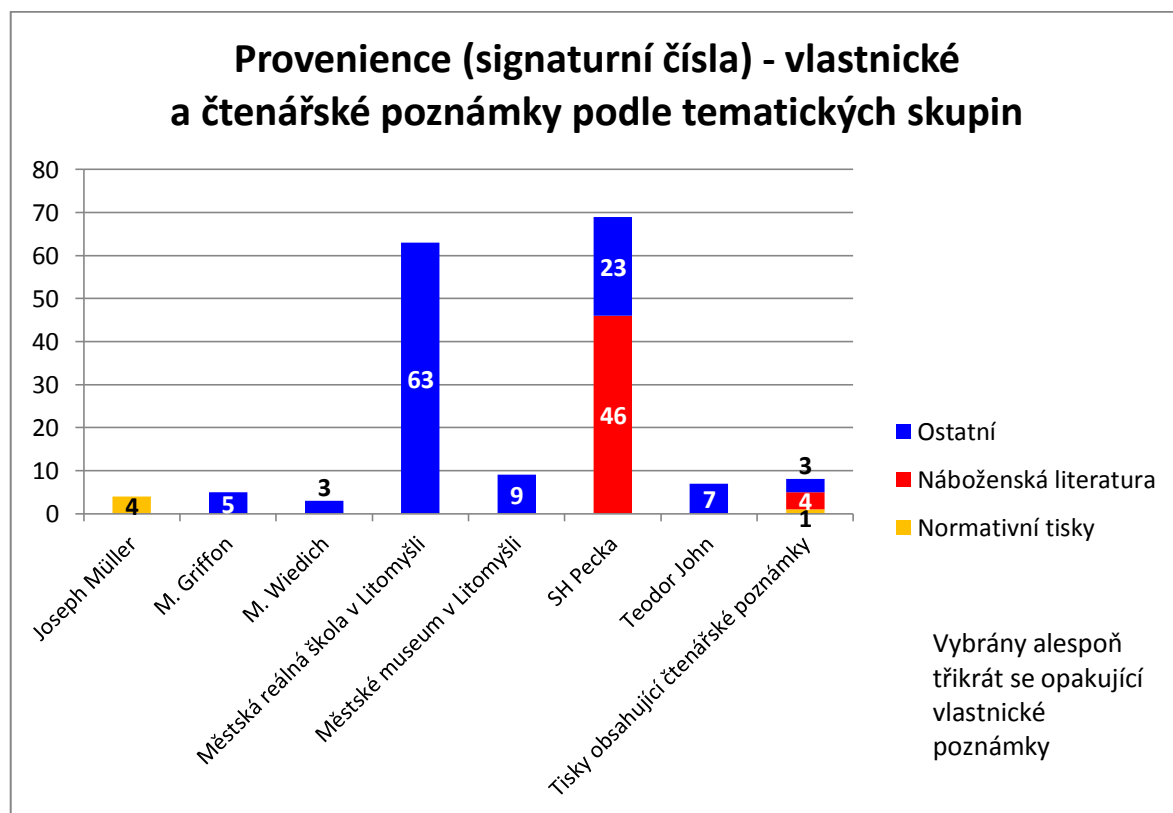
²¹³ HOSZOWSKI, Konstanty. *Obraz Życia i zasług opatów mogiłskich*. Kraków, 1867. S. 129–130.

²¹⁴ VOIT, P. *Encyklopedie knihy*. S. 254.

objevuje. Jedná se s největší pravděpodobností o erb měšťana, a to měšťana blíže neurčeného. Musíme se tedy spokojit s blasonem: v modrém štítě zlatý kůl se stromem, kolčí helm s fafrnochy, točenicí a klenotem v podobě vyrůstajícího panoše, který v obou rukách drží stromy.²¹⁵

Na závěr přece jen alespoň krátká zmínka ke čtenářským poznámkám. Ve starých tiscích zámecké knihovny jsou velice řídké, zejména ty, které jsou čtenářskými poznámkami v pravém slova smyslu – výpisky z textu, upozornění na zajímavý obsah, ke kterému se čtenář častěji vracel. Čtenářské poznámky v tomto smyslu evidujeme pouze u osmi titulů,²¹⁶ poměrně časté je však podtržení textu, které můžeme chápat rovněž jako určitý druh čtenářské poznámky, dále nejružnější vpisky (někdy i s vulgárním obsahem)²¹⁷ zjevně neoznačující majitele ani se nevztahující k textu knihy.

Graf 7 - Provenience - vlastnické a čtenářské poznámky podle tematických skupin

²¹⁵ Sign. ZK L 00112. Viz příloha 42.

²¹⁶ Ze skupiny náboženských, normativních i ostatních tisků.

²¹⁷ Např. na zadním přidešti druhého dílu Duschových *Moralische Briefe zur Bildung des Herzens* (sign. ZK L 00114) čteme tužkou psaná slova „Leck Arsche“.

3.7 Grafická výzdoba

Na následujících řádcích se pokusím provést rozbor grafické výzdoby starých tisků nacházejících se v knihovně SZ Litomyšl. Předem je nutné připomenout, že nejsem historik umění nebo restaurátor, jenž by právě analýzu grafické výzdoby prováděl jako stěžejní část práce s odborností a podrobností jemu vlastní a přirozenou. V našem případě je rozbor grafické výzdoby pouze dílčí částečnou v mozaice všeobecné analýzy fondu starých tisků a je třeba na něj také tak nahlížet.²¹⁸

Vzhledem ke skutečnosti, že si v grafickém rozboru budu všimát zejména frontispisů, ilustrací, signetů, erbů, znaků a umělecky nebo jinak hodnotně zpracovaných vlysů a vinět (tedy grafické výzdoby v užším slova smyslu), dovoluji mi na začátku alespoň několik souhrnných informací o iniciálách, verzálkách, linkách, rámcích a drobných tiskařských ozdůbkách,²¹⁹ kterých si grafický rozbor zpravidla nevšímá. Jsou to právě ony tiskařské ozdůbky, linky, případně rámce, které se vyskytují takřka ve všech titulech fondu starých tisků. Linky, ať už jednoduché, dvojité, rovné nebo jakkoli profilované jsou rovněž velmi častým ozdobným prvkem, který navíc plní funkci praktickou, když odděluje záhlaví od vlastního textu, podtrhuje důležité informace na titulní straně a zpřehledňuje tak sazbu. Z linek bývají rovněž vytvořené rámce obepínající celou stránku, nebo ohraničující grafické dílo, většinou ilustraci. Takové rámce mohou být poskládané i z drobných tiskařských ozdůbek v podobě nejrůznějších kyticek, lístečků, symbolů či geometrických tvarů.

Text a jeho strukturu zpřehledňují také iniciály a versálky.²²⁰ I když se obojí vyskytuje ve fondu starých tisků naprosto běžně, svým krásným grafickým zpracováním zaujmou především iniciály v nejstarším exempláři knihovny – Melantrichově bibli z roku 1561. Zde se vyskytují iniciály různých velikostí, ovšem zvláště ty na začátku jednotlivých knih Starého i Nového zákona upoutají svou bohatou ornamentální výzdobou.²²¹

²¹⁸ I z těchto důvodů jsem se přidržel pouze základní terminologie a nezabíhám do podrobností. Službu v zasvěcení do problematiky grafických technik mi prokázala především publikace FIKARI, Robert. *Přehled grafických technik: Vývoj a praxe od dob nejstarších až do dneška*. Praha: Práce, 1955. Za cenné podněty a konzultace týkající se určování konkrétních grafických technik děkuji MgA. Věře Sejkorové Kašparové.

²¹⁹ Případné vlysy nebo viněty poskládané z tiskařských ozdůbek nejsou rovněž předmětem zájmu rozboru grafické výzdoby.

²²⁰ „Iniciály jsou velká zdobená písmena na začátku odstavců, kapitol nebo na začátku určitého textu, větší než ostatní typy, s výzdobou buď vlastního písmene (vlastního těla, vnitřního pole), nebo s jednoduchým písmenem na zdobeném pozadí (vnější pole) ... Versálky jsou velká písmena na začátcích kapitol nebo odstavců, použité místo iniciál. Jsou to velká (majuskulní) nezdobená písmena příslušné abecedy tisku, většího stupně než ostatní text.“ – HORÁK, F., URBÁNKOVÁ, E. a B. WIŽDÁLKOVÁ. *Pravidla jmenné katalogizace starých tisků, prvotisků a rukopisů*. S. 15–16.

²²¹ Sign. ZK L 00052.

Prozatím ponechme stranou kvantitativní informace týkající se grafické výzdoby starých tisků v knihovně SZ Litomyšl a zaměříme se na informace kvalitativní.

V grafické výzdobě starých tisků se uplatnily tři grafické techniky, koexistující často vedle sebe v jediném titulu. První technikou – a zároveň technikou, která se uplatnila v námi vymezeném celku nejhojněji – je mědiryt, nejstarší zástupce tisku z hloubky.²²² Za použití této techniky byly zhotoveny některé velké ilustrace,²²³ v největší míře je však užita v případech drobnějších ilustračních nebo dekorativních prvků, převážně vlysů a vinět. Druhou nejčastější technikou je čárový lept, který opět představuje reprodukční techniku užívající tisk z hloubky. Vzhledem k tomu, že jeho zhotovení bylo snazší i rychlejší než v případě mědirytu,²²⁴ uplatňuje se hojněji především ve velkých ilustracích. Třetí, v našem případě nejméně početně zastoupenou technikou, je dřevořez, nejstarší způsob reprodukčního umění vůbec a zástupce tisku z výšky.²²⁵ Skutečnost, že se ve fondu starých tisků jedná o nejméně často užitou grafickou techniku, je podmíněna časovým rozložením fondu, kdy drtivá většina titulů vznikla během 18. století.²²⁶ Dřevořez totiž zažívá svou zlatou dobu v 15. a 16. století a poté je zatlačován mědirytem,²²⁷ takže se až na několik výjimek v našem případě neuplatnil. Početné dřevořezové ilustrace nacházíme v Melantrichově bibli,²²⁸ nevelké dřevořezové ilustrace však můžeme najít např. v již jednou zmiňované knize *Das Buch vom Aberglauben*,²²⁹ celostránkové dřevořezy potom

²²² Tisk z hloubky je taková reprodukční technika, kdy se tiskařská barva vtírá do prohlubní vzniklých rytím nebo leptáním a prohloubeniny v desce tedy tisknou. – FIKARI, R. *Přehled grafických technik*. S. 15.

²²³ Např. v titulech *Biblj Česká* (ZK L 00052), *Zlatý Nebeský Kljč* (ZK L 00072), *Poemes Dramatiques de T. Corneille* (ZK L 00109).

²²⁴ FIKARI, R. *Přehled grafických technik*. S. 164.

²²⁵ V případě tisku z výšky tisknou taková místa desky, která nejsou vyryta, tedy vyvýšeniny. Ta, natřena barvou, přilnou k listu papíru a otisknou se na něj. – FIKARI, R. *Přehled grafických technik*. S. 15.

²²⁶ Srov. kapitola 3.3 *chronologická analýza*. Viz graf 4 (Časové rozložení fondu starých tisků).

²²⁷ FIKARI, R. *Přehled grafických technik*, s. 32–33.

²²⁸ Sign. ZK L 00052.

²²⁹ Sign. ZK L 00165. Viz příloha 19. Ilustrace zabírají asi třetinu strany a vyobrazují téma nebo hlavní dějový moment dané povídky (pověry). Najdeme zde kupříkladu vyobrazení hady omotaného d'ábla krácejícího planinou s pekelným psem, na jiném výjevu vojenský vůz tažený koňmi a obklopený vojáky, nad nimiž letí drak nebo skupinku nešťastných obyvatel zařikávajících oheň propuknuvší v opodál stojícím domě, z jehož oken šlehají plameny (zařikávání ohně a modlitby za jeho odeznění – často na místo pokusu o jeho uhašení – bylo poměrně rozšířeným jevem i v českých zemích, kde byli lidé nabádáni: „Kdyby oheň vyšel, jak ho máš zaklínati: Říkej tato slova: Vyjdi milý hosti, co jsi zastihl, měj na tom dosti, tak tebe zaklínám ve jménu † Otce † Syna † Ducha Svatého, tak mi stůj na místě jako voda v Jordáně stála, když jest svatý Jan Pána Krista křtil a to po třikráte říkej v tom domě, kde oheň by vyšel, v světlici stůl naopak obrať.“ – PINSA, Antonín. Náhrobní nápisy na hřbitově v Albrechtici. *Český lid*, 1908, XVII. S. 252.).

v případě titulů *Pět červených Korálů*²³⁰ nebo *Radostná cesta w tomto plačtiwém Audolj*.²³¹

Ve skupině normativních tisků se co do námětů uplatnila především grafická výzdoba s pragmaticky jasnou a stručnou tematikou úřední, státní – znak habsburské monarchie na hrudi korunovaného rakouského orla z doby vlády Marie Terezie,²³² erb habsbursko-lotrinské dynastie z 80. let 18. století²³³ nebo znak Rakouska, spočívající na piedestalu, z doby vlády Marie Terezie, na kterou odkazují iniciály M. T. pod znakem.²³⁴ Jinou, nápadnější výzdobu v tiscích z této tematické skupiny nenajdeme, pomineme-li ornamentální či figurální vlysy a drobné viněty.

Naopak rozličné frontispisy a ilustrace různých velikostí a námětů obsahují tituly ve skupině tisků náboženských a teologických. V této oblasti vynikají především bible, vydávané v nákladných a graficky bohatých úpravách. Ať už jde o mnohokrát zmiňovanou Melantrichovu bibli z roku 1561, Bibli svatováclavskou z roku 1715 nebo německé bible Dietenberg-Ulenbergovu a Ulenbergovu, ty všechny se mohou pochlubit tematickými ilustracemi, většinou mědirytinami či čárovými lepty. Bohatou symboliku, kterou doplňuje umné zpracování, dokládá v Melantrichově bibli celostránkový dřevořez, ilustrace ke druhé kapitole knihy proroka Ezechiela.²³⁵ Na vyobrazení spatřujeme čtyři apokalyptické bytosti tak, jak jsou Ezechielem popsány,²³⁶ mají však ještě jiný význam – jsou předzvěstí čtyř evangelistů, které od dob prvotní církve symbolizují.²³⁷ Pokud ještě zůstaneme u Melantrichovy bible, stojí za zmínku dřevořez tvořící rámec počátku evangelia podle Matouše. To začíná vylíčením původu Ježíše Krista a právě tento rodokmen – strom Jesse²³⁸ – je na dřevořezu znázorněn.²³⁹ Svatováclavská bible v grafické výzdobě mnoho

²³⁰ Sign. ZK L 00105. Kněz v ornátu a biretu spolu s ministrantem přistupují po stupních k oltáři.

²³¹ Sign. ZK L 00083. Bazilika v Mariazell, nad kterou se vznáší Panna Maria Mariazellská.

²³² Např. sign. ZK L 00001. Viz příloha 17.

²³³ Např. sign. ZK L 00015.

²³⁴ Sign. ZK L 00002.

²³⁵ Sign. ZK L 00052. Viz příloha 33.

²³⁶ „Uprostřed něho bylo cosi podobného čtyřem bytostem, které se vzhledem podobaly člověku. Každá z nich měla čtyři tváře a každá čtyři křídla. Nohy měly rovné, ale chodidla byla jako chodidla býčka, jiskřila jako vyleštěný bronz. Ruce měly lidské, a to pod křídly na čtyřech stranách; měly po čtyřech tvářích a křídlech. Svými křídly se přimykaly jedna k druhé. Při chůzi se neotáčely, každá se pohybovala přímo vpřed. Jejich tváře se podobaly tváři lidské, zprava měly všechny čtyři tváře lví a zleva měly všechny čtyři tváře býčí a všechny čtyři měly také tváře orlí. Takové byly jejich tváře; jejich křídla byla rozpjata vzhůru. Každá se přimykala dvěma křídly k druhé a dvěma si přikrývaly tělo.“ – Ez 2:5–11, ČEP.

²³⁷ HALL, James. *Slovník námětů a symbolů ve výtvarném umění*. Praha: Mladá fronta, 1991. ISBN 80-204-0205-5. S. 103.

²³⁸ Strom (kmen) Jesse (někdy též Jišaj) je umělecké a symbolické znázornění Kristova rodokmenu na základě Izaiášova proroctví (srov. Iz 11,1–3, ČEP). Ústředními postavami jsou Jesse, z něhož kmen vyrůstá, dále král David, Kristus a Panna Maria. – HALL, J. *Slovník námětů a symbolů ve výtvarném umění*. S. 427.

²³⁹ Viz příloha 32.

za tou Melantrichovou nezaostává. Zde je navíc jedna zvláštnost. *Druhý díl Biblí, totižto Nowý Zákon*,²⁴⁰ který bylo nutné pro jeho defektnost určit porovnáním se zachovalejšími exempláři, obsahuje vložený titulní list prvního vydání téhož titulu z roku 1677. Ovšem exemplář v zámecké knihovně byl procesem srovnávání bezpečně určen jako vydání z roku 1769.²⁴¹ Je tedy téměř jisté, že titulní list se do daného exempláře dostal z exempláře jiného. Zbývá však doplnit, že vydání Nového zákona Bible svatováclavské z roku 1677 se v knihovně nevyskytuje. Kromě toho je třeba upozornit na čtyři celostránkové působivé mědirytiny zachycující čtyři evangelisty stojící v nice uprostřed výjevu a obklopené výjevy v kartuších z příslušného evangelia.²⁴² Pokud jde o bible německojazyčné, i ty obsahují ilustrace (tentokrát však čárové lepty) valné umělecké hodnoty, ne však tak početné, jako v případě biblí českojazyčných. V případě Starého zákona Ulenbergovy bible z roku 1718 je to celostránkový čárový lept zachycující čtyři velké proroky²⁴³ a dále předtitul Nového zákona téže bible se sedící ženou jakožto personifikací Nového zákona upínající svůj pohled na výjev Kalvárie, v níž je předznamenáno Kristovo zmrtvýchvstání a vykoupení lidstva. Tento středobod *historiae salutis* je zároveň i středobodem celého výjevu.²⁴⁴ U Dietenberg-Ulenbergovy bible z roku 1747 stojí za zmínku především celostránkové čárové lepty, na kterých je postupně vyobrazeno všech dvanáct apoštolů, Ježíš jako Spasitel světa a Panna Maria.²⁴⁵

I mnohé další tituly ze skupiny náboženských a teologických starých tisků jsou vybaveny grafickou výzdobou, byť ne vždy tak okázalou a umně svedenou, jako výše jmenované. Za zmínku stojí zvláště Beckovského modlitební kniha *Die Betrübte und nach ihrem Geliebten Seufzende Turteltaube* (Zarmoucená a po svém milenci truchlivá hrdlička) vydaná nejspíše roku 1757, v níž nalezneme v oddílu modliteb při mši svaté úhrnem 36 celostránkových čárových leptů zobrazujících dění u oltáře v různých částech

²⁴⁰ ZK L 00062/2.

²⁴¹ Exempláře, se kterými byl ZK L 00062/2 porovnáván, a se kterými se naprosto shodoval, mají na rytém titulním listu v roce 1769, čímž můžeme vyloučit případné chybné převzetí titulního listu v tomto vydání z vydání 1677. Exemplář byl porovnáván s digitalizovanými tituly především na *Google Books* (<https://books.google.cz/>) a *Manuscriptoriu* (<http://www.manuscriptorium.com/cs>) a precizním srovnáním i těch nejdrobnějších detailů byl ztotožněn s vydáním 1769.

²⁴² Tyto ilustrace jsou umístěny vždy před začátkem daného evangelia. Viz příloha 29 (sv. Jan Evangelista).

²⁴³ Popis v katalogu: v popředí vlevo stojící čtyři velcí prorokové, nad nimi v září stojící král David jako předobraz Krista, vlevo se velkým prorokům klanějí menší proroci, nad nimi v září čtyři apokalyptické bytosti vedle dvojitého kola, uprostřed výjevu mezi dvěma sloupy Jonáš vylézá z útrob velryby, v pozadí horizont s městem. Sign. ZK L 000064/1. Viz příloha 30.

²⁴⁴ Sign. ZK L 000064/2. Viz příloha 31.

²⁴⁵ Sign. ZK L 000077.

mše svaté, často se od sebe lišících pouze v gestu celebranta.²⁴⁶ České vydání téhož titulu z roku 1728²⁴⁷ obsahuje podobně početné ilustrace s týmiž náměty, ovšem jejich umělecká úroveň je znatelně horší. Svou bohatou grafickou výzdobou zaujme rovněž německé vydání *Das Grosse Leben Christi* Martina z Kochemu z roku 1721. Text zde – mimo rozkládacích map Svaté země a Jeruzaléma²⁴⁸ – doprovázejí celostránkové čárové lepty s vyobrazeními ze života Ježíše Krista, Panny Marie²⁴⁹ a v druhém dílu je nepřehlédnutelných dvanáct výjevů z knihy Zjevení.²⁵⁰ V *Coeleste Palmetum Variis Officiis* jezuita Wilhelma Nakatena z roku 1674 upoutá rytý předtitul, kde je vyobrazena zbožná žena modlící se v palmovém háji k Panně Marii – Královně nebes.²⁵¹ Ilustrace zachycující především okamžiky ze života Krista, Panny Marie a svatých, doprovázejí i valnou většinu Nebeklíčů²⁵² a jiných modlitebních knih, postil²⁵³ aj.

Poměrně bohatou symboliku v grafické výzdobě – především ve frontispisech – nalézáme i ve skupině ostatních tisků. Nejčastěji jde o personifikované vlastnosti charakterizující téma knihy nebo se k němu úzce vztahující. Jmenujme např. frontispis díla *Neu-vermehrtes und verbessertes Reales Staats- Zeitungs- und Conversations-Lexicon* Johanna Hübnera, kde spatřujeme ženu coby zosobněnou vzdělanost, učenost, ke které sestupuje Chronos na znamení její pomíjivosti.²⁵⁴ Frontispis učebnice přírodopisu Georges-Louise de Buffona zase znázorňuje v divoké přírodě sedící ženu, která hledí na personifikaci přírody – ženu jako Matku přírodu s mnoha nádry a s tělem složeným z divokých zvířat. Také viněta na titulním listu je v tomto případě nanejvýš tematická – skupina nejrůznějších volně žijících i ochočených zvířat obklopuje nahého stojícího muže – člověka nejen jako jeden z předmětů zájmu přírodopisu, ale rovněž jako entitu přírodě dominující a jí studující.²⁵⁵ Učebnice bývají také poměrně často doplněné obrazovými

²⁴⁶ Sign. ZK L 000084. Další ilustrace, jimiž je titul doslova protknut, se týkají např. kultu andělů strážných, šťastné smrti, eucharistické úcty, zesílené úcty ke svatým (s důrazem na úctu ke sv. Janu Nepomuckému) a jiných prvků typických pro v této době již zřetelně dozívající barokní zbožnost. – srov. MIKULEC, Jiří. *Náboženský život a barokní zbožnost v českých zemích*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-3698-3.

²⁴⁷ *Truchliwá hrdlička Po straceným Miláčku svým bolestně taužjcy* (sign. ZK L 00103).

²⁴⁸ Viz příloha 35 (Jeruzalém).

²⁴⁹ Sign. ZK L 00065/1.

²⁵⁰ Sign. ZK L 00065/2.

²⁵¹ Sign. ZK L 00056. Viz příloha 23.

²⁵² Např. *Zlatý Nebeský Kljč* z roku 1736 (sign. ZK L 00072) s vynikajícími signovanými celostránkovými mědirytinami s různorodými náboženskými náměty od Jana Harmensz. Mullera, vč. vyobrazení Panny Marie Loretánské, pod níž se nachází pražská Loreta.

²⁵³ Ilustracemi jsou vybaveny především postily Vojtěcha Šebastiána Scipiona Berličky (sign. ZK L 00053 a ZK L 00054), a zvláště bohatě postily Matěje Václava Šteyera (ZK L 00058 a ZK L 00059).

²⁵⁴ Sign. ZK L 00128.

²⁵⁵ *Herrn von Buffons allgemeine Naturgeschichte. Iter Theil*. Sign. ZK L 00129/1.

přílohami, z nichž zaujme např. zobrazení lidské mimiky²⁵⁶ nebo výjevy zachycující různé domorodé obyvatelstvo.²⁵⁷ Technické nákresy všeho druhu jsou spíše běžnou záležitostí a pozornost příliš nebudí.²⁵⁸

Bohatě ilustrovaná jsou především díla francouzských klasiků. V *Poemes Dramatiques de T. Corneille* najdeme celostránkové čárové lepty vztahující se ke kapitole, kterou uvozují. První svazek v řadě navíc obsahuje i frontispis s portrétem autora.²⁵⁹ V *Le Theatre de P. Corneille* v ilustracích rozeznáváme starořeckou kouzelnici Médeu, prchající ve voze taženém draky, těsně poté, co nechala zabít Pelia,²⁶⁰ na další ilustraci souboj Horatiů a Curatiů,²⁶¹ na jiné scénu, kde císař Augustus uděluje milost Gnaeu Corneliu Cinnovi.²⁶²

Kromě ilustrací samozřejmě nalézáme napříč fondem starých tisků drobnější grafické prvky jako viněty nebo vlysy především ornamentální povahy. Jedna kategorie však ještě nebyla zmíněna. Jsou to signety,²⁶³ které ve starých tiscích zámecké knihovny najdeme celkem dva v šesti různých exemplářích. Ten první je umístěn v Bibli svatováclavské na s. [12] a jedná se o tzv. mluvící signet tiskaře Jana Karla Hraby,²⁶⁴ na kterém spatřujeme sedláka shrabujícího podle Petra Voita „*větre rozptýlené klasy*“.²⁶⁵ Nad sedlákem se nachází vševidoucí oko a celý výjev shora uzavírá stuha s nápisem „QUI NON COLLIGIT MECUM DISPERGIT“²⁶⁶ Tento signet se vyskytuje pouze v jediném exempláři. Naopak signet Thomase von Trattnera nalézáme hned v pěti titulech.²⁶⁷ Je na něm vyobrazena žena jakožto personifikovaná Typographia sedící uprostřed tiskařské dílny ohraničené čtyřmi sloupy s korunami na hlavicích, nad dílnou se vznáší orel držící stuhu s textem „ALTIUS“ a pod podlahou text pokračuje „LABORE ET FAVORE“.²⁶⁸

²⁵⁶ *Herrn von Buffons allgemeine Naturgeschichte. Fünfter Theil.* Sign. ZK L 00130/1. Viz příloha 41.

²⁵⁷ *Herrn von Buffons allgemeine Naturgeschichte. Sechster Theil.* Sign. ZK L 00130/2.

²⁵⁸ Viz přílohy 39 a 40.

²⁵⁹ ZK L 00108. Viz příloha 13.

²⁶⁰ Viz příloha 37.

²⁶¹ Viz příloha 38.

²⁶² ZK L 00107.

²⁶³ Pod pojmem signet rozumíme grafickou značku, která reprezentovala a jasně identifikovala tiskaře. Má i dekorativní funkci. – VOIT, P. *Encyklopedie knihy*. S. 807.

²⁶⁴ ZK L 00062/2. Viz příloha 27.

²⁶⁵ VOIT, Petr. *Nauka o starých tiscích* [online]. Praha, 2007 [cit. 2017-05-02]. Dostupné z: http://sites.ff.cuni.cz/uisk/wp-content/uploads/sites/62/2016/01/Nauka-o-star%C3%BDch-tisc%C3%ADch_Voit.pdf.

²⁶⁶ Doslovně přeloženo „Kdo se mnou neshromažďuje, rozptýluje“, volněji a v kontextu daného výjevu spíše „Kdo se mnou neshrabuje [klasy obilí], rozptýluje je.“

²⁶⁷ *Des Herrn Friederichs von Hagedorn, sämtliche Poetische Werke. Zweyter Theil* (ZK L 00136), *C. F. Gellerts sämtliche Schriften* (ZK L 00139/1, ZK L 00139/2, ZK L 00140/1, ZK L 00140/2).

²⁶⁸ Viz příloha 20.

Analýzu grafické výzdoby starých tisků uzavřeme několika statistickými údaji, které sice mohou znít místy monotónně, mají však cennou vypovídací hodnotu.²⁶⁹ Zcela bez grafické výzdoby²⁷⁰ je ve fondu starých tisků z celkového počtu 215 pouhých 80 titulů. U všech ostatních byly evidovány alespoň drobné mědirytiny v podobě vlysů nebo vinět. Skupina ostatních tisků s počtem 55 titulů obsahujících grafickou výzdobu z celkového počtu 95 titulů ve skupině, stojí v pomyslném žebříčku na prvním místě co do prostého počtu, avšak, přepočteno na procenta, je grafickou výzdobou vybaveno jen něco málo přes polovinu titulů ve skupině. Náboženské tisky jsou na tom lépe procentuálně, byť obsahují pouze 54 titulů s grafickou výzdobou. To však činí téměř 80 % titulů ve skupině (skupina čítá 68 titulů). Skupina normativních tisků je – poněkud nepřekvapivě – grafickou výzdobou vybavena nejméně – 26 titulů ji obsahuje, 26 nikoli.

Není náhodou, že jsou to právě náboženské tisky, které jsou v drtivé většině opatřené grafickou výzdobou. Ilustrace biblí, katechismů a především modlitebních knížek, se kterými přicházeli často do kontaktu i prostší lidé, činili knihu atraktivnější, srozumitelnější a hrály do noty lidové obrazotvornosti. Ilustrace v takových knihách tedy nutně přispívala k jejich úspěchu a tím pochopitelně i k úspěchu a radosti vydavatele. U titulů ze skupiny ostatních tisků je celkové kvantitativní zhodnocení titulů s grafickou výzdobou, pokud ne nemožné, pak alespoň velice obtížné, protože tato skupina je tematicky velmi pestrým koktejlem.²⁷¹ Jak zaznělo výše, spokojují se normativní tisky se strohou grafickou výzdobou, která v případě znaků a erbů plní i praktickou a reprezentační roli.

3.7.1 Barton Aqueduct a Île des Peupliers – dvě perličky z grafické výzdoby

Je spíše zajímavostí, že se u dvou ilustrací podařilo určit konkrétní místo, které zachycují, a dokonce i konkrétní stavby,²⁷² z nichž ani jedna dnes už nestojí.

Frontispis cestopisu *Arthur Youngs sechsmonathliche Reise durch die nördlichen Provinzen von England*²⁷³ zachycuje most přes řeku, kterou se podle legendy „*Die fahrt auf den Kanal bey dem Irwell*“ podařilo určit jako řeku Irwell v severozápadní Anglii. V roce 1759 zde Francis Egerton vévoda z Bridgewateru započal se stavbou vodního

²⁶⁹ Pro názornost uvedených statistických údajů viz grafy 8 a 9.

²⁷⁰ Pod pojmem grafická výzdoba rozuměj grafická výzdoba s uměleckou hodnotou, jak bylo řečeno na počátku této kapitoly.

²⁷¹ Srov. kapitola 3.1 *Tematický rozbor*.

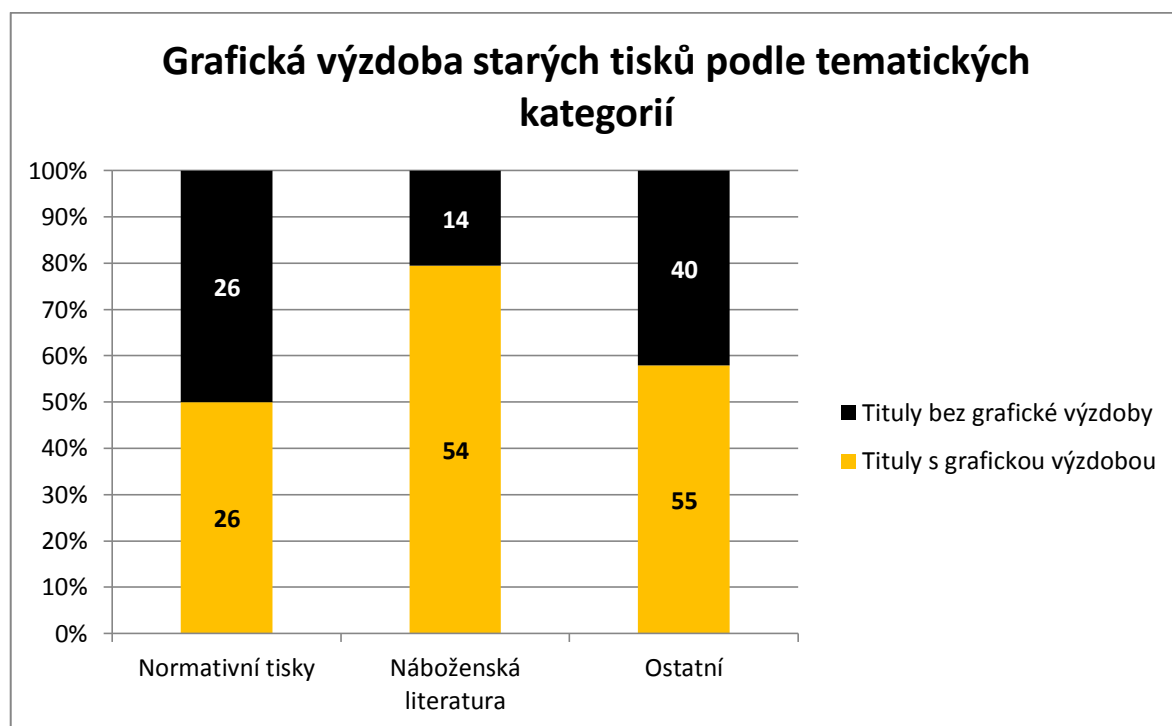
²⁷² To samé bychom mohli říci i v případě ZK L 00080/1, kde vložený čárový lept zachycuje pražskou Loretu, nebo v případě frontispisu ZK L 00083 s vyobrazením baziliky v Mariazell, ovšem v těchto obou případech se jedná o notoricky známá místa a jejich určení tedy není překvapující.

²⁷³ Sign. ZK L 00132. Viz příloha 15.

kanálu, po kterém měly jeho lodě dopravovat uhlí z vévodových dolů ve Worsley. Kanál vedl také přes řeku Irwell, k jejímuž překonání byl postaven u města Barton-upon-Irwell akvadukt, nazvaný podle tohoto města Barton Aqueduct. Ten byl dokončen v roce 1761 a svému účelu sloužil až do roku 1893, kdy jej nahradil nový, lanový akvadukt.²⁷⁴ I na základě prostého porovnání frontispisu se starými fotografiemi nebo jinými vyobrazeními Barton Aqueduct můžeme tyto dva mosty spolehlivě ztotožnit.

Drobná, poměrně tmavá viněta na titulní straně tisku *Johann Jakob Rousseau's Bürgers zu Genf, Romane* z roku 1788²⁷⁵ nás zavede na kontinentální stranu kanálu La Manche. Jak bylo zjištěno, zachycuje viněta Île des Peupliers (Ostrov topolů) v Ermenonville v severní Francii. Právě v Ermenonville jeden z největších francouzských filozofů v roce 1778 skonal a byl následně pohřben na Île des Peupliers. Hrobka, kterou vytvořil Jean-Michel Moreau, měla podobu klasicistního památníku s urnou na vrcholu. Právě tuto podobu hrobky můžeme jasně rozeznat i na vinětě. Pomník byl však už v roce 1780 nahrazen novým, mramorovým sarkofágem od Huberta Roberta. Viněta tedy zachycuje stav, ve kterém se Ostrov topolů nacházel mezi lety 1778 a 1780.²⁷⁶

Graf 8 - Grafická výzdoba starých tisků podle tematických kategorií

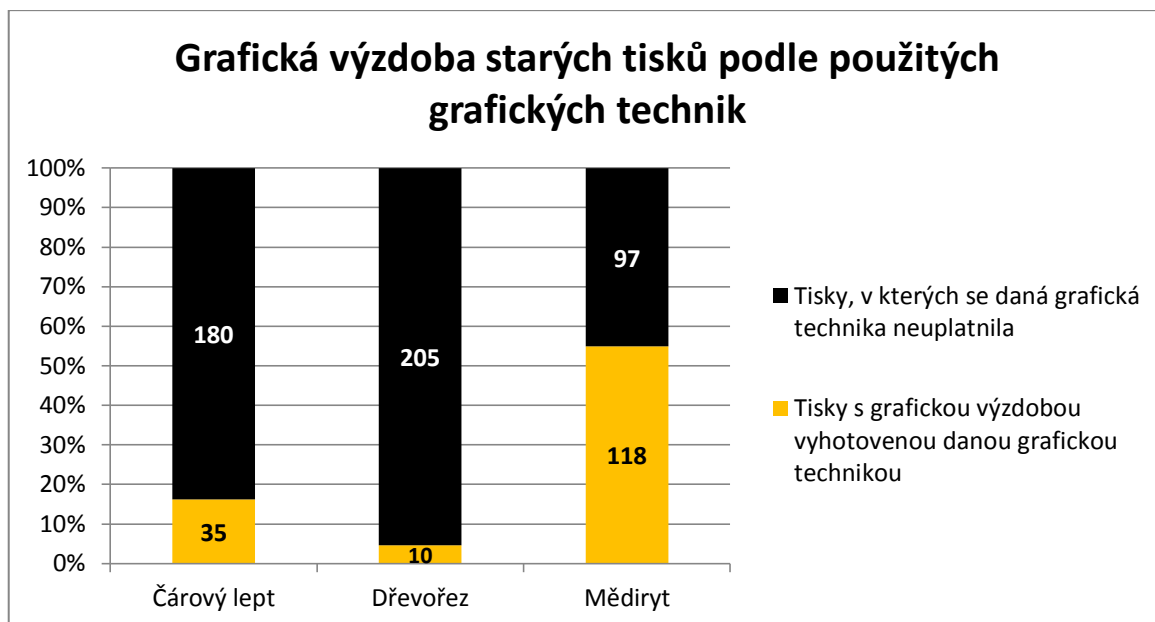

²⁷⁴ SMILES, Samuel. *Lives of the Engineers. Vermuyden – Myddelton – Perry – James Brindley: Early engineering*. London: John Murray Albemarle Street, 1904. S. 210–214.

²⁷⁵ Sign. ZK L 00163. Viz příloha 16.

²⁷⁶ BLANCHE, Linden. *Silent City on a Hill. Picturesque Landscapes of Memory and Boston's Mount Auburn Cemetery*. Amherst & Boston: University of Massachusetts, 2007. ISBN 978-1-55849-571-5. S. 58.

Graf 9 – Grafická výzdoba starých tisků podle použitých grafických technik

3.8 Fyzická podoba a stav starých tisků

Až doposud jsme se v rámci analýzy starých tisků soustředili převážně na vnitřní rozbor a přitom zaznělo o vnější úpravě knih, tedy o jejich fyzické podobě. Tento deficit by měla – alespoň rámcově – vyrovnat tato podkapitola, v které se zprvu zaměříme na popis vnějších prvků exemplářů ve fondu starých tisků, následně na jejich zachování.²⁷⁷

To, co každého člověka u knihy ležící na polici upoutá na první pohled, je samozřejmě vazba, a to vazba v širším slova smyslu, pod kterou rozumíme pokryv knižních desek a jeho výzdobu. Ten, máje ochránit vazebný organismus knihy a zejména vazby a šití hřbetu, nese v první řadě roli praktickou. Druhá role, kterou vazba sehrává, je pochopitelně role estetická, reprezentativní.²⁷⁸ V této souvislosti můžeme hovořit o různém barevném provedení papírového pokryvu²⁷⁹ nebo o slepotiskových linkách, rámcích a ornamentech zejm. v usňovém pokryvu desek i hřbetu.²⁸⁰ Spony mají v první řadě funkci praktickou, když uzavírají knihu, bývají ovšem rovněž umělecky zpracovány a je tudíž na místě je sem zařadit. Z hlediska typologie vazeb rozeznáváme vazbu celopapírovou,

²⁷⁷ Za cenné rady a doporučení týkající se terminologie a literatury tímto hluboce děkuji BcA. Kateřině Mrovčové Samkové.

²⁷⁸ VOIT, P. *Encyklopedie knihy*. S. 961–962.

²⁷⁹ K typologii estetického zpracování knihařského papíru viz KRÁL, Jindřich. *Moderní knihařství: Souborné zpracování poznatků z oboru*. Brno: Knihař: Sursum, 1999. ISBN 80-901924-8-3. S. 116–125.

²⁸⁰ Pokud byla vazba vyhotovena na zakázku, popřípadě byl svazek převázán pro nového majitele, může být slepotiskem ve vazbě vyvedeno i supralibors, např. v podobě znaku či erbu majitele. Ve fondu starých tisků knihovny SZ Litomyšl se nachází jeden takový případ v případě vazby učebnice *Schau-Platz der Natur* (sign. ZK L 00112).

celousňovou (jeden materiál – useň nebo papír – tvoří celistvý pokryv desek a hřbetu knihy), polousňovou a polopapírovou (pokryv knihy je tvořen z části usní, z části papírem).²⁸¹ Podle toho, zda jsou součástí vazby desky (lepenkové, dřevěné, dýhové), rozlišujeme vazbu tuhou a měkkou.

Vztáhnuto na staré tisky v zámecké knihovně najdeme z tuhých vazeb 46 celousňových, 53 polousňových a 72 celopapírových. Měkkou vazbu evidujeme jednu jedinou, a to celopapírovou.²⁸² Bez vazby je potom celkem 21 exemplářů.²⁸³ Spony jsou v našem případě spíše výjimkou, vyskytují se – nebo se očividně vyskytovaly – pouze u šesti knih, z nichž všechny mají celousňovou vazbu a všechny jsou ze skupiny tisků náboženských a teologických.²⁸⁴ Slepotiskový dekor rozeznáme celkem u 81 vazeb, za zmínku stojí slepotiskový erb ve funkci supralibros u exempláře sign. ZK L 00112.²⁸⁵ V souvislosti se zvláště nápadnými vazbami celopapírovými a polousňovými zmiňme 8 svazků *Klopstocks Werke*, s papírovým pokryvem desek v krásně oranžové a žluté barvě (polousňové v.)²⁸⁶ nebo *Des Herrn Abts Ladvocat historisches Hand-Wörterbuch* s celopapírovou vazbou zelené barvy.²⁸⁷ Hřbety některých svazků ve fondu starých tisků jsou opatřeny nátěrem povětšinou černé barvy a na takto upravených hřbetech je potom barvou (nejčastěji červenou, žlutou nebo bílou) napsaná stará signatura, resp. signatury.²⁸⁸ Na některých hřbetech lze samozřejmě nalézt nalepené papírové štítky nejen s označením majitele, ale i signaturou.

Pokud otevřeme správnou knihu, překvapí nás nádherně, mnohdy pestrobarevně zpracované předsádkové papíry,²⁸⁹ někdy perfektně zachovalé, jindy poněkud omšelé nebo už nenávratně poškozené. „*V bloku knihy lze mezi listy objevit zbytky potravy, rostliny, vlasy, chlupy, pylové částice, útržky ošacení apod. Podrobná analýza těchto nálezů může napomoci při studiu života našich předků,*“ píše v jednom svém příspěvku Jan

²⁸¹ LANGEROVÁ, Johana. *Ilustrovaný slovník knihařské terminologie a termínů používaných v restaurování*. Praha: Národní archiv, 2015. ISBN 978-80-7469-011-2. S. 47 a GREENFIELD, Jane. *ABC of Binding: A Unique Glossary with over 700 Illustrations for Collectors and Libraries*. New Castle: Oak Knoll Press, Nottingham: The Plough Press, 2002. ISBN 978-1-884718-41-0. S. 32 a 35. Ještě existují další typy vazby podle materiálu užitého na potah knihy, jako např. vazba celoplátěná nebo poloplátěná. Ani jedna se však ve fondu starých tisků nevyskytuje, takže pro zjednodušení nejsou uvedeny.

²⁸² Sign. ZK L 00192.

²⁸³ Viz graf 10 (Druhy knižních vazeb ve fondu starých tisků).

²⁸⁴ Jedná se o exempláře sign. ZK L 00055, ZK L 00062, ZK L 00063 (dochovaná jedna ze dvou), ZK L 00064, ZK L 00065 (spony nedochovány), ZK L 00068 (dochovaná jedna ze dvou).

²⁸⁵ K tomuto erbů viz kapitola 3.6 *Provenience*.

²⁸⁶ Sign. ZK L 00146 – ZK L 00153.

²⁸⁷ Sign. ZK L 00173.

²⁸⁸ Viz příloha 7.

²⁸⁹ Za zmínku stojí především sign. ZK L 00076, ZK L 00090, ZK L 00108, ZK L 00150 a ZK L 00153. Viz příloha 51.

Novotný.²⁹⁰ My onu podrobnou analýzu vložených předmětů, jejichž pestrost byla nastíněna v citovaném úryvku, provádět nebudeme, spíš na okraj uvedme, že ani staré tisky v knihovně zámku Litomyšl jich nejsou prosté. Jako jeden příklad za všechny můžeme uvést *Zlatý Nebeský Klíč*, v němž nalezneme ustřížený kousek sněhobílé krajky.²⁹¹

Popsat souhrnně a všeobecně fyzický stav starých tisků uložených v knihovně SZ Litomyšl, není možné. Ve fondu se nacházejí tisky ve velice dobré kondici (s hodnocením „dobrý stav“²⁹² bylo v prosinci 2016 evidováno 61 exemplářů), ale i svazky, jejichž stav je naprosto havarijní. Defektních, tj. nekompletních titulů evidujeme 53, svazků, ve kterých jsou patrné stopy po červotoči, napočítáme 86, tedy bezmála polovinu všech signaturních čísel.²⁹³ Naopak plísni je napadeno pouhých 10 exemplářů.²⁹⁴ Co se poškození exemplářů týká, mnoho záleží na subjektu, od kterého se do zámecké knihovny dostaly. Celkově můžeme říci, že v poměrně špatném stavu se nacházejí tisky pocházející z knihovny hradu Pecka. Tyto tisky jsou velice často defektní (většinou chybějí titulní listy), listy v knižním bloku (především na počátku a na konci) jsou potřhané, složky uvolněné, mnohdy chybí deska knihy, část vazby nebo vazba vůbec. Na druhou stranu jsou tisky v současném prostoru v těchto skříních uloženy často od 50. let 20. století a zdá se, že mají stále klimatické podmínky. Můžeme tedy předpokládat, že jejich stav, ve kterém se do zámecké knihovny v Litomyšli dostaly, se již od té doby příliš neměnil a nemění. Přesto by bylo vhodné, kdyby zejména svazky zjevně napadené plísni prohlédl odborník-restaurátor a zhodnotil jejich potenciální nebezpečnost pro zbytek knihovního fondu. Obzvláště defektní staré tisky bez vazby byly na podzim 2016 opatřeny obalem z pH neutrálního papíru.

3.8.1 Defektní tisky, které se nepodařilo určit

U naprosté většiny defektních tisků postrádajících titulní list se podařilo určit, když ne konkrétní vydání titulu, pak alespoň titul jako takový. Jsou však tři exempláře, všechny českojazyčné, které se nepodařilo určit vůbec. Jedná se o dva tituly ze skupiny

²⁹⁰ NOVOTNÝ, Jan. Přehled dokumentace fyzického stavu historických fondů v Národní knihovně ČR. *Časopis Národního muzea*, řada historická. 2013, č. 183, 3–4. S. 34.

²⁹¹ Sign. ZK L 00073.

²⁹² Hodnocení „dobrý stav“ získaly i tisky s drobným mechanickým poškozením a přiměřeným uživatelským opotřebením.

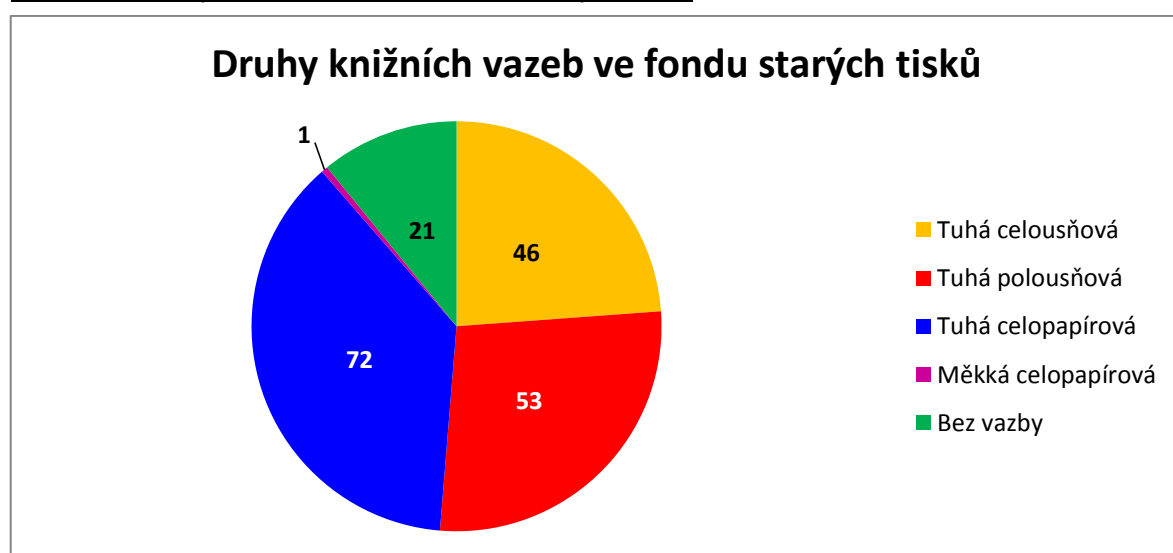
²⁹³ Z toho 22 exemplářů je ze skupiny normativních tisků.

²⁹⁴ Viz graf 11 (Fyzický stav starých tisků).

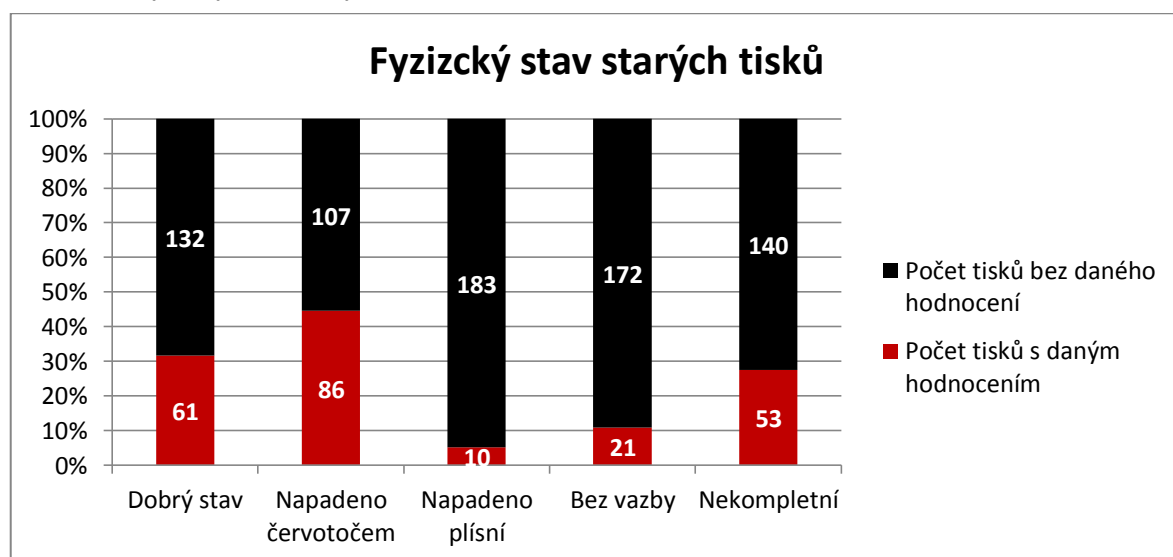
náboženských a teologických tisků, které byly určeny jako modlitební knihy,²⁹⁵ a jeden titul ze skupiny ostatních tisků, v němž nalezneme krátké, většinou mravoučné, povídky.²⁹⁶ U těchto tří exemplářů se nepodařilo určit jejich titul navzdory veškerým snahám za použití fulltextového vyhledávání úryvků textu na Google Books, online KPS – Databáze Knihopis aj.

Jistou záhadou je i titul *Krásná Majolena aneb Rytíř z Teryntu, Staročeská rytířská hystorie*,²⁹⁷ který byl takto určen podle domnělého opisu nedochovaného titulního listu. Vzhledem k tomu, že se mi ani v Knihopisu, ani v souborném katalogu ČR nepodařilo tento titul – ani titul jemu podobný – najít, musíme o něm mluvit s pomyslným otazníkem.

Graf 10 - Druhy knižních vazeb ve fondu starých tisků

Graf 11 - Fyzický stav starých tisků

²⁹⁵ Sign. ZK L 00102 a ZK L 00104.

²⁹⁶ Sign. ZK L 00191.

²⁹⁷ Sign. ZK L 00189.

4. Katalogizace starých tisků

4.1 Rámcový přehled katalogizačních pravidel v Československu a České republice

Abychom zasadili mnou zvolený formát katalogizačních záznamů do širšího kontextu, dopřejme si krátký exkurs do vývoje katalogizačních pravidel na našem území od počátku 20. století do současnosti.

Na počátku 20. století, před vznikem Československé republiky, spadalo české knihovnictví do sféry vlivu pruské katalogizace podle *Instruktionen für die alphabetischen Kataloge der preuzischen Bibliotheken* z roku 1899. Katalogizační praxe v nově vzniklé republice se nesla v duchu nejednotnosti. Zatímco vědecké knihovny katalogizovaly podle Boreckého *Pravidel katalogu základního*, veřejné knihovny užívaly většinou *Příručku pro veřejné knihovny* z roku 1929. V roce 1921 vydal Zdeněk Václav Tobolka, zvaný též otec české knihovnědy, *Pravidla, jimiž se řídí budování abecedního seznamu jmenného*. Tato pravidla byla původně určena pro knihovnu Národního shromáždění, nicméně měla ambice, aby podle nich vznikl souborný katalog, k čemuž ale nikdy nedošlo. Pravidla však našla uplatnění a oblibu v některých administrativních knihovnách.²⁹⁸ Jako doplněk těchto pravidel byla v roce 1930 vydána *Pravidla popisu prvotisků*, která byla sestavena na základě zásad popisu prvotisků vzniknuvších úsilím komise pro souborný katalog prvotisků v Berlíně. Pro státní vědecké knihovny byla Jaromírem Boreckým v roce 1925 sestavena *Pravidla katalogu základního*, který se stal závaznou katalogizační normou v příslušných knihovnách až do roku 1950.²⁹⁹

Především všeobecná zastaralost dosavadní katalogizační praxe vedla v poválečné době ke snahám o vytvoření nových katalogizačních pravidel. V roce 1950 byla jako kolektivní dílo vydána *Prozatímní pravidla abecedního jmenného seznamu*, která měla – jak název napovídá – pouze dočasný charakter.³⁰⁰ Jejich úpravou a zdokonalením spatřují světlo světa v roce 1959 *Pravidla jmenného katalogu* a o rok později jejich zkrácená verze určená pro střední a menší knihovny. Avšak je na místě zmínit, že *Pravidla jmenného katalogu* nebyla nikdy předepsána jako závazná katalogizační norma pro československé knihovny (pouze nepřímě skrze normu ČSN 01 0195 *Bibliografický (dokumentační)*

²⁹⁸ SLABOCHOVÁ, Jitka. *Vývoj katalogizačních pravidel v Československu (Česku) ve 20. a 21. století*. Praha, 2006. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav informačních studií a knihovnictví. S. 5–10.

²⁹⁹ Tamtéž, s. 11.

³⁰⁰ Tamtéž, s. 15.

a katalogizační záznam).³⁰¹ Pro pořádání prvotisků, starých tisků a rukopisů byla v roce 1971 vydána *Pravidla jmenné katalogizace starých tisků, prvotisků a rukopisů*.

Počátky automatizace knihovnictví a výměnných formátů spadají v československém prostředí do počátku 80. let 20. století. Vznikla celá řada projektů respektujících formát ISBD (*International Standard Bibliographic Description*), jejichž cílem bylo přiblížit se platným mezinárodním standardům. Jmenujme aspoň projekty *Automatizovaný systém české národní bibliografie* a MAKS.³⁰²

V roce 1994 bylo rozhodnuto, že katalogizační praxe přejde na formát UNIMARC, používající indikátory, identifikátory, kódované údaje a rozšiřující popisné údaje. U formátu UNIMARC však česká katalogizační praxe nezůstala dlouho, neboť již v roce 2003 byl do českých knihoven zaveden formát MARC21.³⁰³ Katalogizační pravidla ve státních knihovnách se závazně řídí pravidly AACR2R (*Angloamerická katalogizační pravidla*), a to od roku 1995 až do současnosti.³⁰⁴

4.2 Komentář ke katalogu starých tisků

Klíčovou a nejprínosnější částí práce je katalog starých tisků, který umožňuje jejich snazší přístupnost a využití pro badatelské účely. Staré tisky byly rozčleněny do tří tematických skupin (1. normativní tisky, 2. náboženské a teologické tisky, 3. ostatní tisky), podle kterých byly v tomto pořadí také seřazeny jak fyzicky ve skříních III a IV, tak v katalogu. Hlavním kritériem pro jejich řazení v rámci skupin bylo datum vydání,³⁰⁵ v případě shodného data je jejich pořadí určeno alfabetycky podle jména autora (je-li tisk anonymní, tak podle názvu díla). Tisky, u kterých se nepodařilo určit datum vydání, jsou řazeny na konci každé skupiny. Přesné umístění dané katalogizační jednotky nelze zjistit ze signatury, nýbrž ze speciálního plánu knihovny, kde je graficky znázorněno fyzické umístění katalogizačních jednotek ve skříních a policích podle signatur.³⁰⁶

Při tvorbě katalogu jsem vycházel především z *Pravidel jmenné katalogizace starých tisků, prvotisků a rukopisů*³⁰⁷, přihlédnuto bylo rovněž ke standardu pro

³⁰¹ Tamtéž, s. 18–20. *Pravidla jmenného katalogu* byla revidována v druhém, upraveném a rozšířeném vydání z roku 1969.

³⁰² Tamtéž, s. 25–26.

³⁰³ Tamtéž, s. 28–32.

³⁰⁴ Tamtéž, s. 40.

³⁰⁵ Výjimku v tomto směru mají ucelené řady děl, které byly ponechány pro přehlednost u sebe.

³⁰⁶ Tento postup byl zvolen ve shodě s kastelánkou SZ Litomyšl.

³⁰⁷ HORÁK, F., URBÁNKOVÁ, E. a B. WIŽDÁLKOVÁ. *Pravidla jmenné katalogizace starých tisků, prvotisků a rukopisů*.

katalogizaci v České republice AACR2R,³⁰⁸ normě ISBD(A) – mezinárodnímu standardnímu bibliografickému popisu starých tisků a prvotisků³⁰⁹, i k podobě katalogů nejen starých tisků vznikajících v rámci jiných diplomových prací na území České republiky. Využil jsem také některých bodů dle *Doporučení pro katalogizaci starých tisků* Oddělení rukopisů a starých tisků Národní knihovny České republiky.³¹⁰ Byl tedy zvolen takový formát katalogu, který je věcný, snadno srozumitelný, přitom poměrně stručný a nejlépe vyhovuje (i z důvodu, že tisky nebyly katalogizovány elektronicky a vznikl pouze papírový, textový katalog) požadavkům SZ Litomyšl i běžného badatele.

Na základě předchozího obsahuje katalogizační záznam následující informace: Jako první je v záhlaví každého záznamu uváděn **autor** daného díla, a to ve formátu *Příjmení, Jméno*. Je-li dílo anonymní, popř. pokud se nepodařilo jméno autora zjistit, je uváděno vždy první slovo titulu (v případě, že je prvním slovem titulu předložka nebo člen, jsou uváděna první dvě slova). V případě specifického jména autora je jeho jméno zapsáno ve formátu *Celé jméno, bližší určení / titul* (např. *Jan Zlatoustý, svatý, Marie Terezie, císařovna* aj.). Za prvním údajem v záhlaví může v závorce následovat alternativní jméno díla (např. *Melantrichova bible*³¹¹). V záhlaví následuje **signatura** ve formátu *ZK L x*. *ZK L* je zkratka znamenající *zámecká knihovna Litomyšl*, *x* je pětímístné číslo od 00001 do 00193. V případě konvolutu je za tímto pětímístným číslem znak / a jednomístné číslo *y*, které udává číslo přívazku (např. *ZK L 00037/1* a *ZK L 00037/2* je konvolutem o dvou přívazcích). Následuje **název** díla, který je důsledně transliterován, vynechány jsou jen „formální citáty a bezvýznamné verše“³¹² a případné krácení je naznačeno třemi tečkami. Katalogizační záznam pokračuje informacemi z tiskařského impresa, a to místem vydání, vydavatelem a rokem vydání.³¹³ **Vydavatelské údaje** jsou rovněž věrně transliterovány. Pokud nějaký údaj v impressu chybí, je uvedeno v případě místa vydání *s. l.* (*sine loco*),

³⁰⁸ MINTY, Wilma. *AACR2R a UNIMARC. Příručka pro praktickou katalogizaci s příklady*. Praha: Národní knihovna České republiky, 1998. ISBN 80-7050-323-8.

³⁰⁹ International Federation of Library Associations and Institutions. *ISBD(A): International Standard Bibliographic Description for Older Monographic Publications (Antiquarian)* [online]. [Cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <https://archive.ifla.org/VII/s13/pubs/isbda2.htm>.

³¹⁰ Národní knihovna České republiky. *Doporučení pro katalogizaci starých tisků* [online]. [Cit. 2017-02-28]. Dostupné z: <http://text.nkp.cz/o-knihovne/odborne-cinnosti/oddeleni-rukopisu-a-starych-tisku/doporučení-pro-katalogizaci-starych-tisku>. Na podrobný bibliografický popis starých tisků se zaměřuje HÁJKOVÁ, Zuzana, MAŠEK, Petr a Pavel HÁJEK. *Metodika tvorby rozšířeného bibliografického popisu starých tisků se zaměřením na tisky 16. století v zámeckých knihovnách České republiky*. České Budějovice: NPÚ, 2014. ISBN: 978-80-7480-003-0.

³¹¹ Sign. ZK L 00052.

³¹² HORÁK, F., URBÁNKOVÁ, E. a B. WIŽDÁLKOVÁ. *Pravidla jmenné katalogizace starých tisků, prvotisků a rukopisů*. S. 46

³¹³ Pokud je rok vydání v originále tištěn římskými číslicemi, je v hranaté závorce letopočet poznamenán arabskými číslicemi.

v případě jména vydavatele *s. n.* (sine nomine), v případě roku vydání *s. a.* (sine anno). U několika tisků se např. pro jejich defektnost nepodařilo určit konkrétní vydání, tedy ani konkrétní vydavatelské údaje. V takovém případě jsou tyto informace vynechány. **Rozsah** tisku ctí originální způsob kolace, tedy obsahuje-li tisk paginaci, uvádím jeho rozsah ve stranách (*s.*), v případě foliace uvádím počet listů (*l.*), jsou-li číslovány sloupce, je rozsah tisku rovněž uveden ve sloupcích (*sl.*) apod.³¹⁴ Nečíslované strany nebo listy jsou uvedeny v hranatých závorkách. Jedná-li se o defektní tisk, je za záznamem rozsahu poznámka *zach.* (zachováno, zachovaných). **Rozměr** tisku je v katalogu uveden jednak podle složení archu (nejčastěji 8°, ale také 4°, 12° a výjimečně 16°), jednak v hranatých závorkách v cm s přesností na 0,5 cm, a to vždy v pořadí výška × šířka. Tloušťka tisku nebyla zjišťována. Následují **údaje o vazbě**, kde si všímám především toho, je-li vazba celopapírová, polousňová, celousňová apod.,³¹⁵ zda se jedná o vazbu tuhou nebo měkkou,³¹⁶ případně si všímám i barvy pokryvu desek nebo spon, je-li jimi kniha vybavena. S kategorií vazby souvisí i kategorie **stupeň zachování knihy**, ve které je popsán fyzický stav tisku, míra jeho opotřebení, případné napadení hmyzem, plísní apod. V případě, že je tisk nekompletní, je zde uvedena poznámka *nekompl.* s případným bližším určením chybějících listů. Pokud se jedná o konvolut, jsou informace o vazbě a fyzickém stavu svazku zaznamenány vždy jen u prvního přívazku daného konvolutu. **Grafická výzdoba** je kategorií obsahující záznamy o ilustracích, vinětách, vlysech, signetech atd. Uvedena je použité grafická technika (nejčastěji mědirytina nebo čárový lept)³¹⁷, velikost ilustrace³¹⁸ a alespoň obecný tematický popis ilustrací. U celostránkových ilustrací je vždy zaznamenáno jejich umístění v tisku, u ilustrací necelostránkových to závisí na jejich počtu. Neobsahuje-li tisk více než pět celostránkových, popř. menších významných ilustrací, je popsána každá ilustrace zvlášť.³¹⁹ Případný frontispis, graficky vyvedený předtitul nebo signet jsou popsány vždy. V případě, že je ilustrace signována, je tato skutečnost uvedena. Mimo vlastních ilustrací sem řadím i drobné, většinou mědirytové vlysy, viněty apod. mající čistě dekorativní úlohu. Informace o linkách, iniciálách nebo

³¹⁴ Výjimečně je uveden rozsah pomocí signatur.

³¹⁵ Názvosloví (např. pojmy kůže × useň) užitě na základě ĎUROVIČ, Michal a kol. *Restaurování a konzervování archiválií a knih*. Praha a Litomyšl: Paseka, 2002. ISBN 80-7185-383-6 a LANGEROVÁ, J. *Ilustrovaný slovník knihařské terminologie a termínů používaných v restaurování*.

³¹⁶ Není-li uvedeno jinak, jedná se vždy o vazbu tuhou

³¹⁷ Za pomoc při určování použitých grafických technik tímto děkuji MgA. Věrcě Sejkorové Kašparové.

³¹⁸ Velikost ilustrace je uváděna přibližným popisem jako např. *celostránková, velká, drobná* apod., nikoli konkrétně za použití jednotek metrické soustavy.

³¹⁹ Při popisu ilustrací zejm. náboženského charakteru jsem hojně užíval příručku HALL, J. *Slovník námětů a symbolů ve výtvarném umění*.

rámcích aj. nejsou zpravidla uvedeny. **Vlastnické poznámky** vč. otisků razítek a nálepek jsou uváděny v doslovném znění s poznámkou o jejich přesném umístění v daném tisku. Případný výskyt rukopisných čtenářských poznámek je pouze obecně poznamenán, není uváděn jejich přepis. **Staré signatury** jsou uvedeny rovněž doslovně s konkrétním umístěním v tisku. Následuje **informace o barvě tisku, použitém písmu³²⁰ a jazyku**. Nakonec je poznamenáno, má-li tisk nějaké **přílohy** nebo jsou-li do tisku **vložené dokumenty**. Názvy příloh jsou transliterovány a není-li jich příliš mnoho, je uvedeno jejich umístění v tisku, stejně jako je zpravidla uveden alespoň jejich obecný tematický popis. Obdobnými pravidly se řídí záznam vložených dokumentů, většinou dopisů nebo drobných tisků.

Jakékoli doplněné chybějící informace (nejčastěji autor nebo rok vydání) zjištěné z daného tisku jsou uvedeny v kulatých závorkách, informace zjištěné z literatury a jiných zdrojů jsou uvedeny v závorkách hranatých.

Tabulka 2 - Obecné schéma katalogizačního záznamu

Autor / popř. první slovo titulu	Signatura
Titul.	
Místo vydání (popř. s. l.), vydavatel (popř. s. n.), rok vydání (popř. s. a.), rozsah, rozměr titulní strany.	
<i>Vazba. Stupeň zachování. Údaje o ilustracích. Vlastnické poznámky. Staré signatury. Barva tisku. Písmo. Jazyk. Přílohy. Vložené dokumenty.</i>	

³²⁰ Český a německý text nejčastěji tištěn švabachem a frakturou, latinský, francouzský, italský a anglický text antikvou nebo italikou. Tiskovému latinskému písmu se podrobně věnuje HLAVSA, Oldřich a František SEDLÁČEK. *Typografická písma latinská*. Praha: Státní nakladatelství technické literatury, 1957, pohled na tiskové písmo optikou PVH nabízí KAISER, Vladimír. *Klasifikace tiskového písma z hlediska pomocných věd historických*. In: Sborník archivních prací. Praha: Nakladatelství PANORAMA, 1982. XXXII, 2.

5. Katalog starých tisků

5.1 Normativní tisky

Marie Terezie, císařovna

ZK L 00001

Verneuerte Zoll-Ordnung, Und TARIF Ihro Römisch-Kayserlichen, auch in Germanien, Hungarn, und Boheim Königlichen Majestät, Sowohl für Dero Königreich Boheim, Als für Dero- dazu gehöriges Herzogthum Böhmisches Schlesien, Und Marggraffthum Mähren.

WIENN in Oesterreich, Gedruckt bey Johann Thomas Trattner, Kayserlich-Königlichen Hof-Buchhändlern, und Universitäts-Buchdruckern, wohnhaft im Schottenhof, 1752. [92] l. 2° [33×21].

Vazba: celopapírová (hnědý papír na lepence), bílý hřbet. Stupeň zachování knihy: stopy po červotoči. Grafická výzdoba: na titulní s. viněta (mědirytina; znak habsburské monarchie z 50. let 18. století). Provenience: na titulní s. perem "Ex Libris Cancellaria Senatus Rega. Dotol. Civitatis Poližčensis". Staré signatury: "Camer: XII, fasc: I-14". Barva tisku: černá. Písmo: němčina frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina.

Marie Terezie, císařovna

ZK L 00002

Zoll-Ordnung, und TARIF Ihrer Römisch-Kaiserl. auch in Germanien, Hungarn und Böhme Königl. Apostolischen Majestät, für Dero deutsche Erbländer, benanntlich Das Königreich Böhme, Markgraffthum Mähren und Herzogthum Schlesien, Erzherzogthum Oesterreich unter und ob der Enns, Dann die Herzogthümer Steyermark, Kärnten und Krain, beyde Graffschaften Görz und Gradiska, neben dem Oesterreichischen Littorali Im Jahre Christi 1775.

WIEN, gedruckt bey Johann Thomas Edlen von Trattnern, kaiserl. königl. Hofbuchdruckern und Buchhändlern, [1775]. [82] l. 4° [35×21].

Vazba: celopapírová (šedý škrbový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: dobrý. Grafická výzdoba: na titulní s. viněta (mědirytina; na piedestalu rakouský korunovaný orel se znakem monarchie). Provenience: rukopisné poznámky. Staré signatury: "Camer: XII, fasc: I-14". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina, francouzština antikvou. Jazyk: němčina. Vložené dokumenty: patent Marie Terezie z 1. 8. 1775.

Handbuch

ZK L 00003

Handbuch aller unter der Regierung des Kaisers Joseph des II. für die K. K. Erbländer ergangenen Verordnungen und Gesetze in einer Sistematischen Verbindung enthält die Verordnungen und Gesetze vom Jahre 1780 bis 1784. Zweiter Band.

Wien, Verlegt bei Joh. Georg. Moesle K. K. privil. Buchhandler, 1785. 523, [1] s. 8° [19,5×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrbový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: stopy po červotoči. Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: němčina. Vložené dokumenty: před titulním l. titulní list třetího svazku téhož díla.

Handbuch

ZK L 00004

[Handbuch aller unter der Regierung des Kaisers Joseph des II. für die K. K. Erbländer ergangenen Verordnungen und Gesetze in einer Sistematischen Verbindung enthält die Verordnungen und Gesetze vom Jahre 1780. bis 1784. Dritter Band.]

[Wien], [Verlegt bei Joh. Georg. Moesle K. K. privil. Buchhändler], [1785]. 710 s. zach. 8° [19,5×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrbový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: nekompl., chybí titulní l.; vazba je uvolněná, ve vazbě i listech stopy po červotoči. Barva tisku: černá. Písmo: němčina šwabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina.

Handbuch

ZK L 00005

Handbuch aller unter der Regierung des Kaisers Joseph des II. für die K. K. Erbländer ergangener Verordnungen und Gesetze in einer Sistematischen Verbindung enthält die Verordnungen und Gesetze vom Jahre 1784. Sechster Band.

Wien, Verlegt bei Joh. Georg. Moesle K. K. privil. Buchhändler, 1786. [2], 686 s. 8° [20,5×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrbový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: vazba se rozesychá, knižní blok mírně rozvolněn, stopy po červotoči. Grafická výzdoba: drobné mědiryty. Barva tisku: černá. Písmo: němčina šwabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: vlepené tabulky po třech na s. 200, 307, jedna na s. 470, po dvou na s. 507, 523, 3 na s. 578, 2 na s. 582.

Handbuch

ZK L 00006

Handbuch aller unter der Regierung des Kaisers Joseph des II. für die K. K. Erbländer ergangenen Verordnungen und Gesetze in einer Sistematischen Verbindung enthält die Verordnungen und Gesetze vom Jahre 1784. Siebenter Band.

Wien, Verlegt bei Joh. Georg. Moesle K. K. privil. Buchhändler, 1786. [2], 1039, [1] s. 8° [20×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrbový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: vazba se rozesychá, pokrývá hřbetu natržen, chybí volný list přední předsádky. Grafická výzdoba: drobné mědiryty. Barva tisku: černá. Písmo: němčina šwabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: 3 vlepené tabulky na s. 130, po jedné na s. 190, 210, 804, 856.

Handbuch

ZK L 00007

Handbuch aller unter der Regierung des Kaisers Joseph des II. für die K. K. Erbländer ergangenen Verordnungen und Gesetze in einer Sistematischen Verbindung enthält die Verordnungen und Gesetze vom Jahre 1785. Achter Band.

Wien, Verlegt bei Joh. Georg. Moesle K. K. privil. Buchhändler, 1787. [2], 879, [1] s. 8° [20×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrbový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: dobrý. Grafická výzdoba: drobné mědiryty. Barva tisku: černá. Písmo: němčina šwabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: vlepené tabulky po jedné na s. 34, 106, 3 na s. 142, po jedné na s. 166, 246, 292, 3 na s. 498, jedna na s. 624

Handbuch

ZK L 00008

Handbuch aller unter der Regierung des Kaisers Joseph des II. für die K. K. Erbländer ergangenen Verordnungen und Gesetze in einer Sistematischen Verbindung enthält die Verordnungen und Gesetze vom Jahre 1785. Neunter Band.

Wien, Verlegt bei Joh. Georg. Moesle K. K. privil. Buchhändler, 1787. [2], 1015, [1] s. 8° [20×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrbový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: chybí volné listy obou předsádek. Grafická výzdoba: drobné mědiryty. Barva tisku: černá. Písmo: němčina frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: jedna vlepená tabulka na s. 104, 2 na s. 192, po jedné na s. 208, 258, po dvou na s. 522, 600, po jedné na s. 632, 640, 658, 688, 788, 806, 864, mědirytinová tabulka s technickou tematikou na s. 304/5.

Handbuch**ZK L 00009**

Handbuch aller unter der Regierung des Kaisers Joseph des II. für die K. K. Erbländer ergangenen Verordnungen und Gesetze in einer Sistematischen Verbindung enthält die Verordnungen und Gesetze vom Jahre 1786. Zehnter Band.

Wien, Verlegt bei Joh. Georg. Moesle K. K. privil. Buchhändler, 1788. 992 s. 8° [20×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: vazba silně poškozena, přední deska oddělena od knižního bloku, pokryv hřbetu chybí zcela, chybějí volné listy předsádek, některé listy jsou uvolněny, stopy po červotoči. Grafická výzdoba: drobné mědiryty. Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: vlepené tabulky po jedné na s. 20, 132, 142, 177, 216, 457, 464, 468, 489, 572, po dvou na s. 844, 855, 885.

Handbuch**ZK L 00010**

Handbuch aller unter der Regierung des Kaisers Joseph des II. für die K. K. Erbländer ergangenen Verordnungen und Gesetze in einer Sistematischen Verbindung enthält die Verordnungen und Gesetze vom Jahre 1786. Eilfter Band.

Wien, Verlegt bei Joh. Georg. Moesle K. K. privil. Buchhändler, 1788. [2], 1060, [2] s. 8° [19,5×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: chybí volné listy obou předsádek, ve vazbě stopy po červotoči. Grafická výzdoba: drobné mědiryty. Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina a francouzština antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: jedna vlepená tabulka na s. 24, 2 na s. 96, po jedné na s. 120, 292, 320, 472, 484, 512, 796, 4 na s. 888, 2 na s. 904.

Handbuch**ZK L 00011**

Handbuch aller unter der Regierung des Kaisers Joseph des II. für die K. K. Erbländer ergangenen Verordnungen und Gesetze in einer Sistematischen Verbindung enthält die Verordnungen und Gesetze vom Jahre 1787. Dreizehnter Band.

Wien, Verlegt bei Joh. Georg. Moesle K. K. privil. Buchhändler, 1789. [2], 724 s. 8° [19,5×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: chybí volné listy obou předsádek, ve vazbě stopy po červotoči. Grafická výzdoba: drobné mědiryty. Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: vlepené tabulky po jedné na s. 64, 66, 68, 72, 2 na s. 108, po jedné na s. 116, 216, 2 na s. 644, jedna na s. 660.

Handbuch**ZK L 00012**

Handbuch aller unter der Regierung des Kaisers Joseph des II. für die K. K. Erbländer ergangenen Verordnungen und Gesetze in einer Sistematischen Verbindung enthält die Verordnungen und Gesetze vom Jahre 1787. Vierzehnter Band.

Wien, Verlegt bei Joh. Georg. Moesle K. K. privil. Buchhändler, 1789. [2], 1232 s. 8° [19,5×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: chybí volné listy obou předsádek, ve vazbě i listech stopy po červotoči. Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: 2 vlepené tabulky na s. 50, po jedné na s. 146, 162, 166, po dvou na s. 170, 202, jedna na s. 1014.

Handbuch**ZK L 00013**

Handbuch aller unter der Regierung des Kaisers Joseph des II. für die K. K. Erbländer ergangenen Verordnungen und Gesetze in einer Sistematischen Verbindung enthält die Verordnungen und Gesetze vom Jahre 1788. Sechzehnter Band.

Wien, Verlegt bei Joh. Georg. Moesle K. K. privil. Buchhändler, 1789. 1336 s. 8° [19,5×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: chybí volné listy obou předsádek, ve vazbě i listech stopy po červotoči. Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: 2 vlepené tabulky na s. 518, po jedné na s. 534, 1060, 2 na s. 1198.

Handbuch**ZK L 00014**

Handbuch aller unter der Regierung des Kaisers Joseph des II für die K. K. Erbländer ergangenen Verordnungen und Gesetze in einer Sistematischen Verbindung enthält die Verordnungen und Gesetze von Jahre 1789. Siebenzehnter Band.

Wien, Verlegt bei Joh. Georg. Moesle K. K. privil. Buchhändler, 1790. 786 s. 8° [20×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: vazba vpředu a na hřbetu oddělena od knižního bloku, pokryv hřbetu roztržen, chybí volné listy obou předsádek, stopy po červotoči. Grafická výzdoba: drobné mědirytí. Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: vlepené tabulky po jedné na s. 40, 108, 3 na s. 128, jedna na s. 272, 3 na s. 280, po jedné na s. 320, 356, 360, 448, 520, 564, 572, 2 na s. 584, po jedné na s. 672, 713, 744, 748, 756, 2 na s. 768.

Sammlung**ZK L 00015**

Sammlung aller k. k. Verordnungen und Gesetze vom Jahre 1740. bis 1780., die unter der Regierung des Kaisers Josephs des II. theils noch ganz bestehen, theils zum Theile abge-ändert sind, als ein Hilfs- und Ergänzungsbuch zu dem Handbuche aller unter der Regierung des Kaisers Joseph des II. für die k. k. Erbländer ergangenen Verordnungen und Gesetze in einer chronologischen Ordnung. Sechster Band.

Wien, verlegt bei Joh. Georg Mößle k. k. priv. Buchhändler, 1780. [2], I-LXIV, 712 s. 8° [20×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: pokryv hřbetu natržený, v listech stopy po červotoči. Grafická výzdoba: na titulní s. erb (mědirytina; erb habsbursko-lotrinské dynastie z 80. let 18. století), drobné mědirytiny. Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: němčina. Přílohy: jedna vlepená tabulka na s. 162.

Sammlung**ZK L 00016**

[Sammlung aller k. k. Verordnungen und Gesetze vom Jahre 1740. bis 1780., die unter der Regierung des Kaisers Josephs des II. theils noch ganz bestehen, theils zum Theile abge-ändert sind, als ein Hilfs- und Ergänzungsbuch zu dem Handbuche aller unter der Regierung des Kaisers Joseph des II. für die k. k. Erbländer ergangenen Verordnungen und Gesetze in einer chronologischen Ordnung. Siebenter Band.]

[Wien], [verlegt bei Joh. Georg. Mößle k. k. priv. Buchhändler], [1780]. 606 s. 8° [20×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: natržený hřbet, stopy po červotoči. Grafická výzdoba: drobné mědirytí. Barva tisku: černá. Písmo: němčina frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: 5 vlepených tabulek na s. 125, po jedné na s. 133, 136, 254, 4 na s. 567.

Sammlung**ZK L 00017**

[Sammlung aller k. k. Verordnungen und Gesetze vom Jahre 1740. bis 1780., die unter der Regierung des Kaisers Joseph des II. theils noch ganz bestehen, theils zum Theile abge-ändert sind, als ein Hilfs- und Ergänzungsbuch zu dem Handbuche aller unter der Regierung des Kaisers Joseph des II. für die k. k. Erbländer ergangenen Verordnungen und Gesetze in einer chronologischen Ordnung. Erster Band.]

[Wien], [verlegt bei Joh. Georg Mößle k. k. priv. Buchhändler], [1786]. I-XL, 454, [2] s. 8° [19,5×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: nekompl., chybí titulní l.; stopy po červotoči. Barva tisku: černá. Písmo: němčina frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: vzorové tabulky a schémata na s. 156, 281, tři na s. 414-5 a na s. 417.

Sammlung**ZK L 00018**

Sammlung aller k. k. Verordnungen und Gesetze vom Jahre 1740. bis 1780., die unter der Regierung des Kaisers Joseph des II. theils noch ganz bestehen, theils zum Theile abge-ändert sind, als ein Hilfs- und Ergänzungsbuch zu dem Handbuche aller unter der Regierung des Kaisers Joseph des II. für die k. k. Erbländer ergangenen Verordnungen und Gesetze in einer chronologischen Ordnung. Zweiter Band.

Wien, verlegt bei Joh. Georg Mößle k. k. priv. Buchhändler, 1786. [2], I-XXXVI, 456, [4] s. 8° [20×11,5].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: dobrý. Grafická výzdoba: na titulní s. viněta (mědirytina; zosobněná sedící Spravedlnost s vahami v pravé a mečem v levé ruce, po levé ruce je o kouli opřena polnice, v pozadí palma), drobné mědirytiny (viněty). Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: němčina.

Sammlung**ZK L 00019**

Sammlung aller k. k. Verordnungen und Gesetze vom Jahre 1740. bis 1780., die unter der Regierung des Kaisers Joseph des II. theils noch ganz bestehen, theils zum Theile abge-ändert sind, als ein Hilfs- und Ergänzungsbuch zu dem Handbuche aller unter der Regierung des Kaisers Joseph des II. für die k. k. Erbländer ergangenen Verordnungen und Gesetze in einer chronologischen Ordnung. Dritter Band.

Wien, verlegt bei Joh. Georg Mößle k. k. priv. Buchhändler, 1786. [2], I-XXXVI, 594 s. 8° [20×11,5].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: ve vazbě stopy po červotoči. Grafická výzdoba: na titulní s. erb (mědirytina; erb habsbursko-lotrinské dynastie z 80. let 18. století), drobné mědirytiny. Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: němčina. Přílohy: vlepéné tabulky po jedné na s. 120, 258, 485, 534.

Sammlung**ZK L 00020**

Sammlung aller k. k. Verordnungen und Gesetze vom Jahre 1740. bis 1780., die unter der Regierung des Kaisers Joseph des II. theils noch ganz bestehen, theils zum Theile abge-ändert sind, als ein Hilfs- und Ergänzungsbuch zu dem Handbuche aller unter der Regierung des Kaisers Joseph des II. für die k. k. Erbländer ergangenen Verordnungen und Gesetze in einer chronologischen Ordnung. Vierter Band.

Wien, verlegt bei Joh. Georg Mößle k. k. priv. Buchhändler, 1786. [2], I-LVI, 568 s. 8° [20×11,5].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: ve vazbě i v knižním bloku stopy po červotoči. Grafická výzdoba: na titulní s. erb (mědirytina; erb habsbursko-lotrinské dynastie z 80. let 18. století), drobné mědirytiny. Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: němčina. Přílohy: vlepéné tabulky po jedné na s. 88, 122, dvě na s. 258, jedna na s. 274, 292.

Sammlung**ZK L 00021**

Sammlung aller k. k. Verordnungen und Gesetze vom Jahre 1740. bis 1780., die unter der Regierung des Kaisers Josephs des II. theils noch ganz bestehen, theils zum Theile abge-ändert sind, als ein Hilfs- und Ergänzungsbuch zu dem Handbuche aller unter der Regierung des Kaisers Joseph des II. für die k. k. Erbländer ergangenen Verordnungen und Gesetze in einer chronologischen Ordnung. Fünfter Band.

Wien, verlegt bei Joh. Georg Möble k. k. priv. Buchhändler, 1786. [2], I-LII, 527, [1] s. 8° [20×11,5].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: pokryv hřbetu z obou stran natržen, ve vazbě i listech stopy po červotoči. Grafická výzdoba: na titulní s. erb (mědirytina; erb habsbursko-lotrinské dynastie z 80. let 18. století), drobné mědirytiny. Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: němčina. Přílohy: vlepéné tabulky po jedné na s. 26, 56, 192, 594, 404, dvě na s. 424.

Sammlung**ZK L 00022**

Sammlung aller k. k. Verordnungen und Gesetze vom Jahre 1740. bis 1780., die unter der Regierung des Kaisers Joseph des II. theils noch ganz bestehen, theils zum Theile abge-ändert sind, als ein Hilfs- und Ergänzungsbuch zu dem Handbuche aller unter der Regierung des Kaisers Joseph des II. für die k. k. Erbländer ergangenen Verordnungen und Gesetze in einer chronologischen Ordnung. Achter Band.

Wien, verlegt bei Joh. Georg Möble k. k. priv. Buchhändler, 1787. 634, [2] s. 8° [20×11,5].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: pokryv hřbetu natržený, vazba se rozesychá, chybí volný list zadní přesádky. Grafická výzdoba: na titulní s. erb (mědirytina; erb habsbursko-lotrinské dynastie z 80. let 18. století), drobné mědirytiny. Staré signatury: na volném listu přední přesádky "N. 151". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: němčina. Přílohy: 8 vlepéných tabulek na s. 86, po jedné na s. 168, 332, 336, 362, 366, dvě na s. 368, jedna na s. 402.

Hauptelenchus**ZK L 00023**

Hauptelenchus und Repertorium über alle acht Bände der Sammlung aller k. k. Gesetze vom Jahre 1740 bis 1780. in einer chronologischen Ordnung, und systematischen Verbindung.

Wien, verlegt bei Joh. Georg Möble k. k. priv. Buchhändler, 1787. 821, [3] s. 8° [20×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: vazba otrhaná, chybí volné listy přesádek, ve vazbě i listech stopy po červotoči. Grafická výzdoba: na titulní s. erb (mědirytina; erb habsbursko-lotrinské dynastie z 80. let 18. století). Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina.

Hauptrepertorium**ZK L 00024**

Hauptrepertorium über die Eilf Bände des Handbuches der K. K. Gesetze, welche unter der Regierung des Kaiser Joseph des II. vom Jahre [1]780 bis Ende [1]786 erschienen sind. Zwölfter Band. a - M.

Wien, Verlegt bei Joh. Georg. Moesle K. K. privil: Buchhändler, 1788. [2], 828 s. 8° [19,5×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír na dýze). Stupeň zachování knihy: pokryv hřbetu natržený z obou stran, vazba i listy napadeny červotočem, několik listů vytrženo. Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina.

Hauptrepertorium

ZK L 00025

Hauptrepertorium über die Eilf Bände des Handbuches der K. K. Gesetze, welche unter der Regierung des Kaisers Joseph des II. vom Jahre [1]780 bis Ende [1]786 erschienen sind. Zwölfter Band. N - Z.

Wien, Verlegt bei Joh. Georg. Moesle K. K. privil: Buchhändler, 1788. [2], 624 s. 8° [19,5×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: chybí pokryv hřbetu, ve vazbě i knižním bloku stopy po červotoči, chybí volné listy předsádek. Barva tisku: černá. Písmo: němčina šwabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina.

Sammlung

ZK L 00026

Sammlung der Gesetze welche unter der glorreichsten Regierung des Kaisers Leopold des II in den sämtlichen K. K. Erblanden erschienen sind in einer chronologischen Ordnung Zweiter Band enthält das Jahr 1790.

Wien, Bei Joh. Georg Moesle K. K. privil. Buchhändler, [1790]. [2], 378 s. 8° [20×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír se vzory květů na lepence). Stupeň zachování knihy: některé listy vytrženy. Grafická výzdoba: drobné mědirytiny. Barva tisku: černá (přílohy červeně a černě). Písmo: němčina šwabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: 3 vlepené tabulky na s. 24, po jedné na s. 204, 226, 316.

Sammlung

ZK L 00027

Sammlung der Gesetze welche unter der glorreichsten Regierung des Kaisers Leopold des II in den sämtlichen K. K. Erblanden erschienen sind in einer chronologischen Ordnung Dritter Band enthält das Jahr 1791.

Wien, Bei Joh. Georg Moesle K. K. privil Buchhändler, [1791]. [2], 478 s. 8° [20×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír se vzory květů na lepence). Stupeň zachování knihy: ve vazbě stopy po červotoči. Grafická výzdoba: drobné mědirytiny. Barva tisku: černá. Písmo: němčina šwabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: vlepené tabulky po jedné na s. 20, 108, 242, 272, 2 na s. 284.

Sammlung

ZK L 00028

Sammlung der Gesetze welche unter der glorreichsten Regierung des Kaisers Leopold des II. in den sämtlichen K. K. Erblanden erschienen sind in einer chronologischen Ordnung Vierter Band enthält das Jahr 1791.

Wien, Bei Joh. Georg Edlen von Moesle K. K. privil: Buchhändler, [1791]. [6], 640, [4] s. 8° [19,5×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír se vzory květů na lepence). Stupeň zachování knihy: dobrý. Grafická výzdoba: drobné mědirytiny. Barva tisku: černá. Písmo: němčina šwabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: vlepené tabulky po jedné na s. 122, 180, 186, 242, 332, 372, 4 na s. 434, po jedné na s. 508, 562, 588.

Sammlung

ZK L 00029

Sammlung der Gesetze welche unter der glorreichsten Regierung des Kaisers Leopold des II. in den sämtlichen K. K. Erblanden erschienen sind in einer chronologischen Ordnung Fünfter u. letzter Band. enthält das Jahr 1792.

Wien, Verlegt bei Joh. Georg. Moesle K. K. privil. Buchhändler, [1792]. [2], 610, [183] s. 8° [19,5×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrbový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: dobrý. Grafická výzdoba: drobné mědirytí. Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: němčina. Přílohy: jedna vlepená tabulka na s. 60, 2 na s. 80, po jedné na s. 166, 192.

Kropáček, Josef

ZK L 00030

Samlung der Gesetze welche unter der glorreichsten Regierung Kaiser Franz des II. in den sām[m]tlichen K. K. Erblanden erschienen sind, in einer Chronologischen Ordnung von Joseph Kropatschek K. K. wirkl. Hofkonzipisten, u. Professor der gesezkunde u. Kreisamtspraxis bei der K. K. Arcieren Leibgarde galizischer Abteilung Erster Band enthält das Jahr 1792.

Wien, zu finden bei Joh. Georg. Edlen von Moesle K. K. privil: Buchhändler, [1792]. [2], 56, 836 s. 8° [19,5×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrbový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: dobrý. Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: vlepené tabulky po jedné na s. 182, 234, 586.

Kropáček, Josef

ZK L 00031

Sam[m]lung der Gesetze welche unter der glorreichsten Regierung des Kaiser Franz des II in den sām[m]tlichen K. K. Erblanden erschienen sind in einer Chronologischen Ordnung von Joseph Kropatschek K. K. wirkl. Hofkonzipisten u. öffentl. Lehrer der gesezkunde u. Kreisamtspraxis bei der K. K. Arcieren Leibgarde galizischer Abteilung Dritter Band enthält die 2te Helfte des Jahrs 1793.

Wien, zu finden bei Joh. Georg. Edlen von Moesle K. K. privil: Buchhändler, [1793]. [2], 44, 550, [1] s. 8° [19,5×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrbový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: pokryv hřbetu zvrchu natržen, první 2 listy uvolněny. Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: jedna vlepená tabulka na s. 426.

Kropáček, Josef

ZK L 00032

Sam[m]lung der Gesetze welche unter der glorreichsten Regierung des Kaiser Franz des II in den sämtlichen K. K. Erblanden erschienen sind in einer Chronologischen Ordnung von Joseph Kropatschek K. K. wirkl. Hofkonzipisten öffentl. Lehrer der gesezkunde u. Kreisamtspraxis bei der K. K. Arcieren Leibgarde galizischer Abteilung Vierter Band enthält das Jahr 1794.

Wien, zu finden bei Joh. Georg. Edlen von Moesle K. K. privil: Buchhändler, [1795]. [2], 80, 1094 s. 8° [19,5×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrbový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: dobrý. Grafická výzdoba: drobné mědirytiny. Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina a italština antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: jedna vlepená tabulka na s. 752.

Kropáček, Josef

ZK L 00033

Sam[m]lung der Gesetze welche unter der glorreichsten Regierung des Kaisers Franz des II in den sam[m]tlichen K. K. Erblanden erschienen sind, in einer Chronologischen Ordnung von Joseph Kropatschek K. K. wirkl. Hofkonzipisten, öffentl. Lehrer der gesezkunde u. Kreisamtspraxis bei der K. K. Arcieren Leibgarde galizischer Abteilung Fünfter Band enthält 1te Hälfte des Jahrs 1795.

Wien, zu finden bei Joh. Georg. Edlen von Moesle K. K. privil. Buchhändler, [1795]. [44], 543, [1] s. 8° [20,5×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrbový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: dobrý. Grafická výzdoba: drobné mědirytí. Barva tisku: černá. Písmo: němčina frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: 2 vlepéné tabulky na s. 168, nákres (mědirytina) na s. 406, tabulka na s. 446.

Kropáček, Josef

ZK L 00034

Sam[m]lung der Gesetze welche unter der glorreichsten Regierung Kaisers Franz des II in den sām[m]tlichen K. K. Erbländen erschienen sind, in einer Chronologischen Ordnung von Joseph Kropatschek K. K. wirkl. Hof Sekretär öffentl. Lehrer der gesezkunde u. Kreisamtspraxis bei der K. K. Arcieren Leibgarde galizischer Abteilung Siebenter Band enthält die 1te Hälfte des Jahrs 1796.

Wien, zu finden bei Joh. Georg Edlen von Moesle K. K. privil. Buchhändler, [1797?]. [2], 38, [2], 590, [2] s. 8° [20×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrbový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: v listech stopy po červotoči. Grafická výzdoba: drobné mědirytiny. Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: obrazové vlepéné přílohy (mědirytiny) po jedné na s. 234, 236, 2 vlepéné tabulky na s. 254, po jedné na s. 300, 302, 394, 408.

Kropáček, Josef

ZK L 00035

Sam[m]lung der Gesetze welche unter der glorreichsten Regierung Kaisers Franz des II in den sām[m]tlichen K. K. Erbländen erschienen sind, in einer Chronologischen Ordnung von Joseph Kropatschek K. K. wirkl. Hog Sekretär öffentl. Lehrer der gesezkunde u. Kreisamtspraxis bei der K. K. Arcieren Leibgarde galizischer Abteilung Achter Band enthält die 2te Hälfte des Jahrs 1796.

Wien, zu finden bei Joh. Georg Edlen von Moesle K. K. privil. Buchhändler, [1797?]. [34], 573, [2] s. 8° [20×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrbový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: dobrý. Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: 2 vlepéné tabulky na s. 138, po jedné na s. 214, 272, 286.

Kropáček, Josef

ZK L 00036

Sam[m]lung der Gesetze welche unter der glorreichsten Regierung Kaisers Franz des II in den sām[m]tlichen K. K. Erbländen erschienen sind, in einer Chronologischen Ordnung von Joseph Kropatschek K. K. wirkl. Hof Sekretär öffentl. Lehrer der gesezkunde u. Kreisamtspraxis bei der K. K. Arcieren Leibgarde galizischer Abteilung Neunter Band enthält 1te Hälfte des Jahrs 1797.

Wien, zu finden bei Joh. Georg Edlen von Moesle K. K. privil. Buchhändler, [1797]. [2], 28, 475, [1] s. 8° [19,5×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrbový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: dobrý. Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: jedna vlepéná tabulka na s. 24, 3 na s. 62, po jedné na s. 196, 280, 286, 340, 354, 364.

Kropáček, Josef

ZK L 00037/1

Sam[m]lung der Gesetze welche unter der glorreichsten Regierung Kaisers Franz des II. in den sämtlichen K. K. Erbländen erschienen sind, in einer Chronologischen Ordnung von Joseph Kropatschek K. K. wirkl. Hof Sekretär öffentl. Lehrer der gesezkunde u. Kreisamtspraxis bei der K. K. Arcieren Leibgarde galizischer Abteilung Zehnter Band enthält 2te Hälfte des Jahrs 1797.

Wien, zu finden bei Joh. Georg Edlen von Moesle K. K. privil. Buchhändler, (1800). [4], 36, 715, [1] s. 8° [19×12,5].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: dobrý. Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: vlepené tabulky po jedné na s. 612, 614, 633.

Hauptrepertorium

ZK L 00037/2

Hauptrepertorium über die unter der Regierung Sr. k. k. apost. Majestät Franz des Zweyten. vom 2ten März 1792. bis Ende 1797: erflossenen, in den bisher erschienenen X Bänden enthaltenen Gesetze und Verordnungen.

[Wien], [zu finden bei Joh. Georg Edlen von Moesle K. K. privil. Buchhändler], [1800]. 390 s. 8° [19×12,5].

Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina.

Kropáček, Josef

ZK L 00038

Sam[m]lung der Gesetze welche unter der glorreichsten Regierung Kaisers Franz des II in den sämtlichen k. k. Erbländen erschienen sind in einer Chronologischen Ordnung von Joseph Kropatschek k. k. wirkl. Hof Sekretär öffentl. Lehrer der gesezkunde u. Kreisamtspraxis bei der k. k. Arcieren Leibgarde galizischer Abteilung Eilfter Band enthält 1te Hälfte des Jahrs 1798.

Wien, zu finden bei Joh. Georg Edlen von Moesle K. K. privil. Buchhändler, [1799?]. [2], 30, 620 s. 8° [19,5×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: dobrý. Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou a italikou. Jazyk: němčina. Přílohy: dva technické nákresy (mědirytiny) na s. 16, jedna vlepená tabulka na s. 40, 2 na s. 352, 4 na s. 430, jedna na s. 480, 2 na s. 538.

Kropáček, Josef

ZK L 00039

Sam[m]lung der Gesetze welche unter der glorreichsten Regierung Kaisers Franz des II. in den sämtlichen k. k. Erbländen erschienen sind, in einer Chronologischen Ordnung von Joseph Kropatschek k. k. wirkl. Hof Sekretär öffentl. Lehrer der gesezkunde u. Kreisamtspraxis bei der k. k. Arcieren Leibgarde galizischer Abteil. Zwölfter Band enthält die 2te Hälfte des Jahrs 1798.

Wien, zu finden bei Joh. Georg Edlen von Moesle k. k. privil. Buchhändler, [1799?]. [30], 340 s. 8° [19,5×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: dobrý. Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina.

[Kropáček, Josef]

ZK L 00040

[Sammlung der Gesetze welche unter der glorreichsten Regierung Kaiser Franz des II. in den sämtlichen K. K. Erbländen erschienen sind, in einer Chronologischen Ordnung von Joseph Kropatschek K. K. wirkl. Hof Sekretär öffentl. Lehrer der gesezkunde u. Kreisamtspraxis bei der K. K. Arcieren Leibgarde galizischer Abteilung Dreyzehnter band.]

[Wien], [zu finden bei Johann Georg Edlen von Moesle K. K. privil. Buchhändler], [1799]. [2], 806 s. zach. 8° [20×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: nekompl., chybí titulní list. Grafická výzdoba: drobné mědirytí. Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: vlepené tabulky po jedné na s. 78, 160, 240, 280, 327, 414, 524, 624.

Kropáček, Josef**ZK L 00041**

Samlung der Gesetze welche unter der glorreichsten Regierung Kaisers Franz des II in den sämtlichen k. k. Erblanden erschienen sind, in einer Chronologischen Ordnung von Joseph Kropatschek k. k. wirkl. Hof Sekretär und auswärtig korrespondirenden Midgliede der k. k. ökonomisch-patriotischen Gesellschaft im Königreich Böhmen Vierzehnter Band enthält die Gesetze für das Jahr 1800.

Wien, zu finden bei Joh. Georg Edlen von Moesle K. K. privil. Buchhändler, [1800?]. [2], 688 s. 8° [20×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: dobrý. Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: jedna vlepená tabulka na s. 300.

Kropáček, Josef**ZK L 00042**

Oestreichs Staatsverfassung vereinbart mit den zusammengezogenen bestehenden Gesetzen, zum Gebrauche der Staatsbeamten, Advokaten, Oekonomen, Obrig-keiten, Magistraten, Geistlichen, Bürger und Bauern, zum Unterrichte, für angehende Geschäftsmänner, von Joseph Kropatschek, k. k. wirkl. Hofkonzipisten, und öffentlichen Professor der Gesetzkunde und Kreisamtspraxis bey der k. k. Arcie-ren Leibgarde gallizischer Abtheilung. Erster Band. Enthält die erste, und zweyte Abtheilung.

Wien, zu finden bey Johann Georg Edlen von Mößle, kaiserl. königl. privileg. Buchhändler, (1794). [40], 749, [1] s. 8° [19,5×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír na dýze). Stupeň zachování knihy: dobrý. Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: jedna vlepená tabulka na s. 606.

Kropáček, Josef**ZK L 00043**

Oestreichs Staatsverfassung vereinbart mit den zusammengezogenen bestehenden Gesetzen, zum Gebrauche der Staatsbeamten, Advokaten, Oekonomen, Obrig-keiten, Magistrate, Geistlichen, Bürger und Bauern, zum Unterrichte, für angehende Geschäftsmänner, von Joseph Kropatschek, k. k. wirkl. Hofkonzipisten, und öffentlichen Lehrer der Gesetzkunde und Kreisamtspraxis bey der k. k. Arcie-ren Leibgarde gallizischer Abtheilung. Zweyter Band. Enthält zwey Hauptstücke der dritten Abtheilung.

Wien, zu finden bey Johann Georg Edlen von Mößle, kaiserl. königl. privileg. Buchhändler, (1794). [28], 790 s. 8° [20×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír na dýze). Stupeň zachování knihy: několik listů vytrženo. Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: vlepené tabulky po jedné na s. 260, 422, dvě na s. 673; Vložené dokumenty: "Recepisse" (ručně vyplněný formulář) na s. 264.

Kropáček, Josef**ZK L 00044**

Oestreichs Staatsverfassung vereinbart mit den zusammengezogenen bestehenden Gesetzen, zum Gebrauche der Staatsbeamten, Advokaten, Oekonomen, Obrig-keiten, Magistrate, Geistlichen, Bürger und Bauern, zum Unterrichte, für angehende Geschäftsmänner, von Joseph Kropatschek, k. k. wirkl. Hofkonzipisten, und öffentlichen Lehrer der Gesetzkunde und Kreisamtspraxis bey der k. k. Arcie-ren Leibgarde gallizischer Abtheilung. Dritter Band. Enthält das dritte Hauptstück der dritten Abtheilung.

Wien, zu finden bey Johann Georg Edlen von Mößle, kaiserl. königl. privileg. Buchhändler, (1795). [16], 848 s. 8° [20×12,5].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír na dýze). Stupeň zachování knihy: titulní l. vytržen. Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: jedna vlepená tabulka na s. 110.

Kropáček, Josef

ZK L 00045

Oestreichs Staatsverfassung vereinbart mit den zusammengezogenen bestehenden Gesetzen, zum Gebrauche der Staatsbeamten, Advokaten, Oekonomen, Obrigkeiten, Magistrate, Geistlichen, Bürger und Bauern, zum Unterrichte, für angehende Geschäftsmänner, von Joseph Kropatschek, k. k. wirkl. Hofsekretär, und öffentlichen Lehrer der Gesetzkunde und Kreisamtspraxis bey der k. k. adelichen Arcieren Leibgarde gallizischer Abtheilung. Vierter Band. Enthält das vierte, fünfte, und sechste Hauptstück der dritten Abtheilung.

Wien, zu finden bey Johann Georg Edlen von Mößle, kaiserl. königl. privileg. Buchhändler, (1796). [28], 856 s. 8° [20×11,5].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: dobrý. Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina.

Kropáček, Josef

ZK L 00046

Oestreichs Staatsverfassung vereinbart mit den zusammengezogenen bestehenden Gesetzen, zum Gebrauche der Staatsbeamten, Advokaten, Oekonomen, Obrigkeiten, Magistrate, Geistlichen, Bürger und Bauern, zum Unterrichte für angehende Geschäftsmänner, von Joseph Kropatschek, k. k. wirkl. Hofsekretär, und öffentlichen Lehrer der Gesetzkunde und Kreisamtspraxis bey der k. k. adelichen Arcieren-Leibgarde gallizischer Abtheilung. Fünfter Band. Enthält das siebente Hauptstück der dritten Abtheilung.

Wien, zu finden bey Johann Georg Edlen von Mößle, kaiserl. Königl. privileg. Buchhändler, [1797]. [8], 16, 959, [1] s. 8° [19,5×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: titulní l. vytržen. Barva tisku: černá. Písmo: němčina frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: 2 vlepené rozkládací tabulky na s. 542, 3 na s. 544, po jedné na s. 550, 552.

Kropáček, Josef

ZK L 00047

Kommentar des Buches für Kreisämter als vermehrter Leitfaden zur Landes- und Kreisbereisung; oder gemeinnütziges Handbuch für Richter, Ökonomen und Beamte auf dem Lande, so wie auch für den Bürger und Landmann in den k. k. Staaten, dann Unterricht für angehende kreisämtliche Geschäftsmänner nach allerhöchster Weisung und Genehmigung von Joseph Kropatschek, k. k. wirklichen Hofsecretär und öffentlichen Lehrer de[r] Gesetzkunde und Kreisamtspraxis bey der k. k. ersten adelichen Arcieren-Leibgarde galizischer Abtheilung. Zweyter Theil.

Wien, mit Albertischen Schriften, im Jahre 1799. I-LX, 1096 s. 8° [18×12].

Vazba: celopapírová (hnědý škrobový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: dobrý. Barva tisku: černá. Písmo: němčina frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: vlepené tabulky po jedné na s. 310, 468, 722.

Roth, Johann Ferdinand

ZK L 00048

Vollständiger Auszug aller im Königreiche Böhme am Ende des achtzehnten Jahrhunderts bestehenden Gesetze. Unter buchstäblich gereheten Aufschriften der Gegenstände nach der Zeitfolge gesammelt von Johann Roth, Advokaten und Justiziär der k. k. Staatsherrschaften Kotieschau und Kladrau. Dritter Theil. Von Erb bis Ger.

Prag, in der k. k. Normalschul-Buchdruckerei, 1800. 502 s. 8° [20×11,5].

Vazba: polousňová (červený škrobový papír na lepence) s usňovým hřbetem se slepotiskem a zlatým zdobení. Stupeň zachování knihy: dobrý. Provenience: na titulní s. perem "gehörig dem H. Joseph Müller". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: němčina. Přílohy: 2 vlepené tabulky na s. 16.

Vollständiger Auszug aller im Königreiche Böhme am Ende des achtzehnten Jahrhunderts bestehenden Gesetze. Unter buchstäblich gereihten Aufschriften der Gegenstände nach der Zeitfolge gesammelt von Johann Roth, Advokaten und Justiziär der k. k. Staatsherrschaften Kotieschau und Kladrau. Vierter Theil. Von Ger bis Hoch.

Prag, in der k. k. Normalschul-Buchdruckerei, 1800. 462 s. 8° [20×11].

Vazba: polousňová (hnědý škrobový papír na lepence) s usňovým hřbetem se slepotiskem a zlatým zdobením. Stupeň zachování knihy: vazba místy odřená, ve vazbě stopy po červotoči. Provenience: na titulní s. perem "gehörig dem H. Joseph Müller". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: němčina.

Vollständiger Auszug aller im Königreiche Böhme am Ende des achtzehnten Jahrhunderts bestehenden Gesetze. Unter buchstäblich gereihten Aufschriften der Gegenstände nach der Zeitfolge gesammelt von Johann Roth, Advokaten und Justiziär der k. k. Staatsherrschaften Kotieschau und Kladrau. Fünfter Theil. Von Hof bis Run.

Prag, in der k. k. Normalschul-Buchdruckerei, 1800. 534, [1] s. 8° [19,5×11,5].

Vazba: polousňová (červený škrobový papír na lepence) s usňovým hřbetem se slepotiskem a zlatým zdobením. Stupeň zachování knihy: dobrý. Provenience: na titulní s. skoro nečitelný text "gehörig dem H. Joseph Müller". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: němčina. Přílohy: vlepená tabulka na s. 65.

Vollständiger Auszug aller im Königreiche Böhme am Ende des achtzehnten Jahrhunderts bestehenden Gesetze. Unter buchstäblich gereihten Aufschriften der Gegenstände nach der Zeitfolge gesammelt von Johann Roth, Advokaten und Justiziär der k. k. Staatsherrschaften Kotieschau und Kladrau. Sechster Theil. Von Run bis Ott.

Prag, in der k. k. Normalschul-Buchdruckerei, 1800. 448 s. 8° [20×11].

Vazba: polousňová (červený škrobový papír na lepence) s usňovým hřbetem se slepotiskem a zlatým zdobením. Stupeň zachování knihy: dobrý. Provenience: na titulní s. perem "gehörig dem H. Joseph Müller". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: němčina. Přílohy: vlepené tabulky po dvou na s. 188, 284, 326.

5.2 Náboženské a teologické tisky

[Bibl Česká.]

[w Starém Miestie Pražském], [v Giřijka Melantricha z Awentýnu], [1561]. [2], 150-152, 154-155, 165-166, 169, 171, 174-175, 178-568, [38] l. zach. 8° [35,5×24].

Vazba: celousňová (tmavá useň na dřevě). Stupeň zachování knihy: nekompl.; exemplář se rozpadá, vazba poškřábaná a rozeschlá, z přední desky zbývá jen třetina, ta je bez pokryvu, pokryv hřbetu chybí zcela, knižní blok se rozpadá, listy silně opotřebený a roztrhány, mnohé z nich vytrženy a zmačkány, ve vazbě i knižním bloku stopy po červotoči. Grafická výzdoba: celostránkové dřevořezy na l. 387 (v dolní části čtyři od sebe odvrácené apokalyptické bytosti coby zosobnění čtyř evangelistů - okřídlený člověk, orel, lev a býk, v rozích dolní části čtyři dvojité kola, nad nebeskou klenbou v horní části na trůnu sedící Kristus jako vladař), 476 (rodokmen Ježíše Krista od krále Davida, symboly čtyř evangelistů, rytina tvoří rámec okolo textu - počátku evangelia podle Matouše), velké dřevořezy (ilustrace k daným kapitolám Písma) na l. [1], 151 PZ, 152 PZZ,

155, 165, 169, 170, 174, 178, 213, 236, 245, 253, 265, 294, 336, 352, 373, 403, 410, 411, 412, 415, 418, 420, 423, 425, [428], 429, 431, 433, 434, 435, 436, 440, 442, 443, 445, 461, 469, 476, 491, 500, 515, 531, 546, 553, 563, 565, 568. Provenience: na papírovém obalu "SH PECKA". Staré signatury: "453". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: čeština.

[Scipio-Berlička, Vojtěch Šebastián]

ZK L 00053

[Yak Kostelnj tak Domácý Postilla To gest: POTOM, Toho co se z Ewangelium každu Neděli přes celý Rok čte Krátké, Wssak důwodné a yádrné, w Otázkách Rozwedenj a wyloženj; K Wzdělánj ctných, sslechetných a chwalitebných Mrawůw: yako y k wywrácenj wssi a wsseliyaké nesslechetnosti: sepsané Prýcy. P[ana] K[něze] M[istra] S[ebestiana] W[ogtěcha] S[cypiona] P[lzenského] Wsseliyaké Pjsmo od Boha wdechnuté ... Přetlačená S dowolenjm, schwálenjm, a s důstogněnjm obogj Wrchnosti.]

[W Praze], [W Impressy Univesitatis Carolo Ferdinandae, w Kollegi So Klimenta, Towaryšstwa Pána Gežjsse, bljž Mostu: skrze Giřjho Čžernocha], [Léta Páně 1667]. [4], 9-96, 111-182 s. zach. 4° [28×19].

Vazba: bez vazby. Stupeň zachování knihy: chybí vazba, listy většinou zcela uvolněné, stopy po červotoči. Grafická výzdoba: mědirytiny (tematické ilustrace k daným úryvkům z Pisma) na s. 9, 17, 23, 31, 38, 71, 78, 88, 96, 110, 128, 135, 144, 158, drobné mědirytiny. Provenience: na papírovém obalu "SH PECKA". Staré signatury: na papírovém obalu "444". Barva tisku: černá. Písmo: čeština švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: čeština.

Scipio Berlička, Vojtěch Šebastián

ZK L 00054

Swátečnj Postilla, Yak Kostelnj tak Domácý: To gest: POTOM Toho to se z Ewangelium každý Swátek přes celý Rok čte: Krátké Wšak důwodné a yadrné w Otázkách Rozwedenj a Wyloženj. K Wzdělánj ctných, sslechetných a chwalitebných Mrawůw: yako y k wywrácenj wssi a wsseliyake nesslechetnosti: Sepsané Prácý P[octiwého] K[něze] M[istra] S[ebestiana] W[ogtěcha] S[cypiona] P[lzenského] Wsseliyaké Pjsmo od Boha ... Přetlačená S Dowolenjm, Schwálenjm, a s Důstogněnjm obogj Wrchnosti.

W Praze, w Impressy Vniversitatis Carolo-Ferdinand. w Kollegi S. Klimenta Towaryšstwa Pána Gežjsse bljž Mostu skrze Giřjka Czernocha, Léta Páně 1668. [4], 517 s. 4° [28×18,5].

Vazba: bez vazby. Stupeň zachování knihy: chybí vazba, listy silně opotřebovány a většinou zcela uvolněny. Grafická výzdoba: celostránková medirytina na s. [4] (pod ukřižovaným Ježíšem truchlí Mare Magdaléna a svatý Jan Evangelista, pod křížem leží lebka), mědirytiny na s. 150, 166, 170, 187, 209, 217, 234, 242, 249, 257, 265, 273, 281, 289, 297, 314, 320, 333, 342, 349, 356, 363, 370, 377, 384, 392, 398, 404, 411, 418, 432, 439, 446, 453, 460, 467, 474, 480, 486, drobné mědirytiny (viněty, vlasy). Provenience: na provizorním dekturovém obalu modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA", na titulní s. elipsovitý papírový štítek s textem "Sbírký Frant. Poslta 1668". Staré signatury: na provizorním dekturovém obalu "č. 48", "443" a "396". Barva tisku: černá a červená. Písmo: čeština švabachem a frakturou, latina antikvou a italikou. Jazyk: čeština.

Ribadeneira, Pedro de

ZK L 00055

Leben der Heiligen: Auß Dem Ehrwürdigen P. Petro Ribadeneira und etlichen anderen Authoribus zusam[m]en gezogen. Erstlich in Welcher Sprach beschriben Von Dem Ehrwürdigen P. Ludovico von S. Caecilia Priestern. Hernach aber in das Teütsche übersetzt Durch R. & Clariss. D. PLACIDUM MEILE, SS.Theol.D. Decanum und Pfarrherrn zu Weil. Ein Werk, In welchem, ob gleichwol klein, doch kurtz und vollkommenlich erzehlt werden Die Leben der Heiligen, so in dem Römischen letstlich reformierten Brevier gedruckt, mit Authoritet Papsts URBANI VIII. In disem werden auch begriffen Discursß über die Geheimnuß der Solenniteten und höchsten Festen deß ganzen Jahrs. Mit einem Zusatz der Leben etlicher anderer Heiligen mehr, welche in dem Schweitzerlandt eintweders gelebt, und ihre Heilthumber mit Wunderzeichen leuchten, auch ihre Fest feyerlich begangen wer-den, oder zu welchen vil ein besondere grosse Andacht haben.

Gedruckt im Fürstl. Gottshauß St. Gallen, Durch Johann Adam Härckner, Anno 1671. [8], 726, [8] s. 4° [17,5×14,5].

Vazba: celousňová (hnědá useň na dřevě), 2 kovové spony. Stupeň zachování knihy: vazba roztržená, hřbet oddělen od přední desky, vazba oddělena od knižního bloku. Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA" a zcela nečitelný text "Od p. říd. v. v. Havlíka Josefa vy...ál Z. Tichý", na s. [727] a [728] rukopisné poznámky. Staré signatury: na hřbetu a deskách "č. 22", na předním přidešti "456" a "418". Barva tisku: černá. Písmo: němčina frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina.

Nakatenus, Wilhelm

ZK L 00056

COELESTE PALMETUM VARIIS OFFICIIS, LITA-nijs, Precibus, etc. NEC NON Vitis Sanctorum per Annum, cum Orationibus adjunctis, Ad ubertatem & sacras delicias excultum, ornatum, munitum, OPERA R. P. WILHELMII NAKATENI Societ. JESU Sacerdotis.

COLONIAE AGRIPINAE, Apud JOANNEM WILHELMUM FRIESSEM, Anno 1694. [12], 637, [5] s. 8° [15,5×9].

Vazba: celousňová (tmavě hnědá useň) se zlatým dekorem. Stupeň zachování knihy: vazba je zvenčí opotřebovaná, zevnitř stopy po červotoči. Grafická výzdoba: předtitul (čárový lept; žena modlící se a klečící na piedestalu uprostřed palmového háje, nad ženou se vznášející planoucí srdce, nad hájem v oblacích Madona s Kristem obklopená andělky, na piedestalu zepředu v kartuši zkrácený titul knihy), drobná mědirytina na s. 1, celostránkové čárové lepty na s. [6] (čárový lept; erb Filipa Viléma Falckého), dále s náboženskou tematikou na s. 2, 104, 160, 192, 210, 224, 240, 254, 302, 408, 432, 448, 496, 612, drobné ilustrace (čárové lepty) na s. 44, 62, 284, 300, 334, 348, 360, 376, 396, 426, 536. Barva tisku: černá. Písmo: latina antikvou, němčina švabachem. Jazyk: latina.

Caussin, Nicolas

ZK L 00057

LA COUR SAINTE DU R. PERE NICOLAS CAUSSIN, De la Compagnie de JESVS. PREMIERE PARTIE, Divisée en trois Tomes. TOME II.

A PARIS, Chez EDMOND COUTEROT, au bon Pasteur & CHARLES ANGOT au Lion d'Or. Ruë D. Jacques, M. DC. LXXX. [=1680]. [16], 760, [20] s. 8° [18×11].

Vazba: celousňová se hřbetem se slepotiskem a zlatými ornamenty. Stupeň zachování knihy: dobrý. Grafická výzdoba: na titulní s. viněta (mědirytina; Kristus jako Dobrý pastýř v oválné kartuši ohraničené devízou "EGO SVM PASTOR BONUS."). Provenience: na titulní s. perem "Ex libris Constantini Casim[iri] Brzostowski Episcopi Vilnen[sis]" a "De nve Monastere de la Vion Ste Marie de Vilna Biblioteka". Barva tisku: černá a červená. Písmo: antikva a italika. Jazyk: francouzština.

[Šteyer, Matěj Václav]

ZK L 00058

[Postylla Katolická Na Dwě Částky Rozdělená Nedělnj a Swátečnj, Aneb Weykladowé na Ewangelia, Kteráž se podlé Ržádu a Obyčege Swatě Ržjm-ské-Katolické Cýrkwé, na každu Neděli, a na každý Swátek, w slawném Českém Králowstwju, a Margkrabstwju Morawském zaswěcený, Přes celý Rok čjtaj, a w Chrámě Božjm na Kázanjch Předklá-dagj, Sprostému Křestianskému lidu, Českého Gazyka vžjwagjcýmu, K spasytedlnému Naučenj, Duchownjmu Pro-spěchu, a Potěšenj.]

[Wytisštěno w Praze], [w Impressy Universitatis Carolo-Ferdinandae w Kol-legi Towaryšstwa Pána GEžjsse w Swatého Kljmenta, skrze Wogtěcha Gірjho Koniásse Faktora], [Léta Páně 1695]. [7], 39-128, 131-146, 151-704, 707-724, 749-750, 739-748, 751-810 s. zach. 4° [17,5×15].

Vazba: polousňová (žiháný papír) s hnědým usňovým hřbetem se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: nekompl., chybí titulní list; počáteční listy velmi opotřebované a otrhané, některé podomácku vyspraveny a podlepeny, v listech i ve vazbě četné stopy po červotoči, exemplář napaden plísní. Grafická výzdoba: mědirytiny (s náboženskou tematikou) na s. [1], [4], 68, 74, 87, 94, 106, 114, 122, 131, 137, 145, 152, 159,

165, 172, 187, 197, 204, 211, 217, 223, 226, 240, 259, 265, 274, 284, 291, 300, 308, 315, 321, 329, 334, 341, 348, 357, 367, 375, 383, 391, 402, 419, 429, 439, 450, 460, 470, 480, 488, 498, 507, 514, 523, 532, 541, 550, 560, 570, 582, 602, 612, 625, 637, 649, 658, 667, 677, 696, 704, 714, 724, 751, 771, 781, 792, drobné mědirytiny (především viněty). Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA", na volném listu přední předsádky tužkou "1600 Anna Lejmowa". Staré signatury: na hřbetu a deskách "č. 29", na předním přidešti "434", "397". Barva tisku: černá. Písmo: čeština švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: čeština.

[Šteyer, Matěj Václav]

ZK L 00059

[Postylla Katolická Na Dwě Částky Rozdělená Nedělnj a Swátečnj, Aneb Weykladowé na Ewangelia, Kteráž se podlé Ržadu a Obyčege Swaté Ržjmské-Katolické Cýrkwé, na každu Neděli, a na každý Swátek, w slawném Českém Králowstw, a Margkrabstw Morawském zaswěcený, Přes celý Rok čtajg.]

[Wytisštěno w Praze], [w Impressy Universitatis Carolo-Ferdinandae w Kol-legi Towaryšstwa Pána Gežjsse v Swatého Kljmenta, skrze Wogtěcha Giřjho Koniásse Faktora], [Léta Páně 1695?]. 71-808 s. zach. 4° [19×15,5].

Vazba: bez vazby. Stupeň zachování knihy: nekompl., chybí titulní l. a vše do s. 71; chybí vazba, krajní listy mechanicky poškozeny, zlomky stran 48/49 a 59/60 a 821/822. Grafická výzdoba: mědirytiny (tematické ilustrace k daným úryvkům z Písma) na s. 76, 87, 106, 114, 122, 131, 137, 145, 152, 159, 165, 172, 177, 187, 197, 204, 211, 217, 223, 229, 226, 234, 240, 246, 251, 259, 265, 274, 284, 300, 308, 315, 321, 329, 334, 341, 348, 357, 367, 375, 383, 391, 402, 409, 419, 429, 439, 450, 460, 470, 480, 488, 498, 507, 516, 523, 532, 541, 550, 560, 570, 582, 602, 612, 625, 637, 649, 658, 667, 677, 696, 704, 714, 724, 732, 742, 752, 761, 771, 783, 794, 805, drobné mědirytiny. Provenience: na papírovém obalu "SH PECKA". Staré signatury: na papírovém obalu "455". Barva tisku: černá. Písmo: čeština švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: čeština.

[Surius, Laurentius]

ZK L 00060/1

[VITAE SANCTORUM, To gest: Žiwotowe, Skutkowe, Mučedlnjctwj, Smrt a Památka, Neypředněgssých Swatých a Swětic Božjch, ze wssech Národůw, Stawůw, Řádůw, Zemi a Časůw, na wssecky Dni, dwanácti Měsýcůw přes celý Rok, pěkně spořádánj a rozdělenj, Předně od Ctihodného Kněze Wawřince Surya Kartuzyána w Latinském Gazyku složenj, Pak od Welebného Pátera Albrechta Chanow-ského z Towaryšstwa Pána Gežjsse na Česko přeloženj, a před sedumdesáti Léty Nákladem Vrozeného a Statečného Rytjře Pána Krysstoffa Chanowského z Dlahé Wsy, Pána na Swiraticých, Chanowicých a Augezdcy, Go Mil: Cýs: Raddy a Purkgrabjho Krage Hradeckého wydanj Nynj k Slawné Památce tohoto wzáctného Rodu, a k Potěssenj Duchownjmu Českého Národu rozssýřenj a s Přidánjm mnohých Žiwotu w nowé wytlačenj. Djl Prwnj.]

[W Praze], [w Impressy Universitatis Carolo-Ferdinandae, w Kollegi Towa-ryšstwa Pána Gežjsse v Swatého Kljmenta blíž mostu, za Wogtěcha Giřjho Konyásse Faktora], [1696]. 25-626 s. zach. 4° [17,5×14].

Vazba: polousňová. Stupeň zachování knihy: hřbet roztržen, listy opotřebeny, některé uvolněny, ve vazbě i knižním bloku stopy po červotoči. Grafická výzdoba: drobné mědirytiny (viněty). Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA", na prvním volném l. přední předsádky perem "Wáclaw Tomsa. Přewázaná roku 1841", rukopisné poznámky. Staré signatury: na předním přidešti "455" a "417". Barva tisku: černá. Písmo: čeština švabachem a frakturou, latina antikvou a italikou. Jazyk: čeština.

[Surius, Laurentius]

ZK L 00060/2

[VITAE SANCTORUM, To gest: Žiwotowe, Skutkowe, Mučedlnjctwj, Smrt a Památka, Neypředněgssých Swatých a Swětic Božjch, ze wssech Národůw, Stawůw, Řádůw, Zemi a Časůw, na wssecky Dni, dwanácti Měsýcůw přes celý Rok, pěkně spořádánj a rozdělenj, Předně od Ctihodného Kněze Wawřince Surya Kartuzyána w Latinském Gazyku složenj, Pak od Welebného Pátera Albrechta Chanow-ského z Towaryšstwa Pána Gežjsse na Česko přeloženj a před sedumdesáti Léty Nákladem Vrozeného

a Statečného Rytíře Pána Kryštofa Chanowského z Dlahé Wsy, Pána na Swiraticých, Chanowicých a Augezdcy, Go Mil: Cýs: Raddy a Purkgrabjho Krage Hradeckého vydanj, Nynj k slawné Památce tohoto Wzáctného Rodu a k Po-těssenj Duchownjmu Českého Národu rozssýřenj a s přidánjm mnohých giných Žiwotu w nowé wytlačenj. Djl Druhý.]

[W Praze], [w Impresy Universitatis Carolo-Ferdinandae, w Kollegi Towa-ryšstwa Pána Gežjsse v Swatého Kljmenta blíž Mostu, za Wogtěcha Gířjho Konyásse Faktora], [Léta 1696]. 535 s. zach. 4° [17,5×14].

Provenience: na zadní předsádce rukopisný rejstřík. Barva tisku: černá. Písmo: čeština švabachem a frakturou, latina antikvou a italikou. Jazyk: čeština.

[Náchodský, Štěpán František]

ZK L 00061/1

[SANCTA CVRIOSITAS. To gest: Swatá Wssetečnost, Aneb Nowá nowým Spůsobem wydaná Postylla Katolická. Skrze Swato-Wssetečné Otázky Nedělnj, též některé Swátečnj Ewangelium, w sobě obsahujcý, Kazatelům horliwým, a Hospodářům bedliwým k gádrnému Srdce pohnutj sepsaná, a poneypřw na Swětlo wydaná. Od Ctihodného Kněze P. Sstěpána Frantisska Náchodskýho, Rodiče Kuttnohorského, na ten Čzas v Swatého Křjže welikého w Král: Starém Městě Pražském Křjžownjkůw s Czerweným Srdcem, Blahoslawených Mučedlnjkůw od Pokánj Probossta. Djl Prwnj, Od Adwentu, až k Weliké Nocy. w němž nacházý se při Koncy přiložené Swátky Rodičky Božj.]

[Wytisštěná w Starém Městě Pražském] [v Petra Antonjna Benneka], [Léta Páně 1707], [14], 696 s. zach. 4° [19×15,5].

Vazba: celousňová se hřbetem se slepotiskovými linkami. Stupeň zachování knihy: vazba oddělena od knižního bloku, některé listy jsou zcela uvolněny, většinou silně opotřebeny, patrné stopy po červotoči ve vazbě i knižním bloku. Grafická výzdoba: drobné mědirytí (vlasy, viněty). Provenience: na deskách elipsoidní papírový štítek s textem "Sbírký Frant. Poslta", na vazbě zevnitř modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na hřbetu a deskách "č. 45", na deskách "423". Barva tisku: černá. Písmo: čeština švabachem a frakturou, latina antikvou a italikou. Jazyk: čeština.

[Náchodský, Štěpán František]

ZK L 00061/2

[SANCTA CURIOSITAS, To gest: Swatá Wssetečnost, a neb Nowá nowým Spůsobem wydaná Postylla Katolická, Skrze Swaté Otázky Nedělnj Kazatelům horly-wým, a Hospodářům bedliwým k znamenitému srdce Po-hnutj sepsaná, a poneypřw na Swětlo wydaná Od Ctj-hodného Kněze Sstěpána Frantisska Náchodskýho v Swatého Křjže w Starém Městě Praz-ském Křjžownjkůw s Czerweným Srdcem ... Probossta. Djl Druhý, Od Welko Nocy neb Wzkřjssenj Až do Adwentu.]

[W Praze w Železneg Vlícý], [v Johany Kaudelkowy Wdowy za Mar-ka Schmolcke Faktora], [Léta 1746]. 382 s. zach. 4° [19×15,5].

Grafická výzdoba: na s. 1 vlasy (mědirytí). Barva tisku: černá. Písmo: čeština švabachem a frakturou, latina antikvou a italikou. Jazyk: čeština. Vložené dokumenty: mezi s. 382 a zadní předsádkou utřený papír s rukopisnými poznámkami.

Prorokové (Bible svatováclavská)

ZK L 00062/1

Prorokové a Knihy Machabejský. Nákladem Dědictvj Swaté-ho Wáclawa, gehožto Dobrodincowé ži-wj y mrtwj pobožných Čtenářů modlitbám se poraučejj.

Wytisštěné w Praze, w Ympresy Univer: Carolo-Ferdinandae, w Kol-legi Towarysstwa Gežjssowého v S. Klimenta: Skrze Faktora Joachyma Jana Kamenickýho, Léta 1712. 470, 59, [24] s. 4° [34×21,5].

Vazba: celousňová (tmavě hnědá useň na dřevě), hřbet se slepotiskovými linkami, 2 kovové spony. Stupeň zachování knihy: povrch desek rozpraskaný, natřený, hřbet částečně obnažený, v listech stopy po červotoči, některé listy uvolněny částečně, některé zcela. Grafická výzdoba: na titulní s. viněta (mědirytina; skupina andělů nesoucích zářící monogram IHS), na s. [60] celostránková mědirytina (žehnající Kristus jako vládce

světa v plášti a s jablkem v ruce, v horních rozích anděličkové), velké mědirytiny na s. 4, 84, 141, 246, 268, 274, 279, 286, 297, 304, 318, 324, 335, 338, 343, 352, 357, 362, 367, 371, 387, 396, 456, drobné mědirytiny (vlasy, viněty) napříč knihou, iniciály různé velikosti. Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA", na volném listu přední předsádky tužkou "P. Jan Šturm, Pecka", na titulní s. perem "Vidi P. Joannes Groh Capell. Anno 1783". Staré signatury: na hřbetu a deskách č. 18, na předním přidešti "468" a "429". Barva tisku: černá. Písmo: čeština švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: čeština. Vložené dokumenty: mezi s. 312 a 313 torzo hry "Izák w Lásky BOžj Obět Prawicy Otcowskau Slibem obětowaný".

Druhý (Bible svatováclavská)

ZK L 00062/2

[Druhý djl Biblj. totižto Nowý Zákon Podlé starého obecného Latinského textu, od samospasytedlné Ržjmské Katoljcké Cýrkwe schwáleného, a až posawad wtěž Cýrkwi vžjwaného. Z milostiwého poručenj duchownij Wrchnosti s obwzłástnj pilností přehlédnutý, a nynj w nowě na swětlo wydaný.]

[Wytisštěno v Král. Starém Městě Pražském], [v Jana Karla Hrabý, Gegjch Milostj Panu Pánu Stawu Českých Impressora], [Léta Páně 1769]. [12], 512, [8] s. 4° [34×21,5].

Grafická výzdoba: titulní list (čárový lept; vytržený, vložený na začátku přívazku; jedná se o titulní list prvního vydání téže knihy z r. 1677; nahoře sedící Bůh Otec jako vládce, po bocích má vždy po dvou evangelistech, v prostřední části po bocích sv. Petr a sv. Pavel, zcela dole sedící církevní hodnostáři, mezi nimi znak pražského arcibiskupství), na s. [12] signet (sedlák shrabující na louce rozprostřené klasy obilí, nad sedlákem zřídí vševidoucí oko, celý výjev v kartuši, nahoře stuha s textem "QUI NON COLLIGIT MECUM DISPERGIT"), celostránkové mědirytiny (evangelisté, apoštolové, Kristus, výjevy z evangelií) na s. 1, 56, 95, 154, 201, 262, 444, drobné mědirytiny. Barva tisku: černá. Písmo: čeština švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: čeština.

BJBLJ (Bible svatováclavská)

ZK L 00063

[BJBLJ Česká, to gest, Swaté Pjsmo, Podlé Starožitného, a Obecného Latinského od Wsseobecné Cýrkwe Swaté Ržjmské potvrzeného a vžjwaného Přeloženj, Na Milostiwé Vstanowenj, a Nařizenj Dwau Slawné Paměti PP. Arcy-Biskupů Pražských, (Titul.) Matausse Ferdynanda z Bilenberku, Též (Titul.) Jana Frydrycha z Walssteyna, Nynj pak s Milostiwým Dowolenjm Neydůstogněgssjho a Wysoce Oswjceného Knjžete a Pána, Pana FERDYNANDA z BOžj Milosti Arcy-Biskupa Pražského, S. Ržjm. Ržjsse Knjžete, a Hraběte z Khünburku PP. Milostiwého na Swětlo wydaná a wytisštěná, Nákladem Dědictwj Swatého Wáclawa.]

[W Starém Městě Pražském], w Kolegi Sw. Kljmenta Towaryšstwa P. GEžjsse, skrze Joachyma Jana Kamenického, Faktora], [Léta M.DCC.XV = 1715]. [20], 1263, [16] s. zach. 4° [34×21,5].

Vazba: celousňová (tmavě hnědá useň na dřevě), hřbet se slepotiskovými linkami, 1 dochovaná kovová spona. Stupeň zachování knihy: nekompl., chybí titulní list; pokryv desek i hřbetu potrhán, useň se místy odchlupuje, 1 ze 2 kovových spon nedochována, v listech stopy po červotoči. Grafická výzdoba: celostránková mědirytina na s. [20] (šest výjevů zobrazujících stvoření světa, každý v kulaté kartuši), velké mědirytiny na s. 2, 5, 6, 9, 14, 18, 21, 37, 42, 60, 65, 71, 82, 83, 88, 92, 112, 118, 121, 146, 151, 154, 170, 171, 173, 174, 176, 181, 188, 252, 291, 297, 308, 310, 412, 415, 419, 424, 426, 432, 463, 470, 471, 480, 495, 497, 499, 500, 526, 528, 536, 549, 552, 555, 563, 573, 580, 599, 615, 637, 644, 645, 646, 655, 657, 673, 683, 688, 691, 695, 700, 705, 718, 733, 782, 850, 869, 902, 908, 915, 918, 932 a 974, drobné mědirytiny (vlasy, viněty) napříč knihou, iniciály různých velikostí. Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA", na volném listu přední předsádky tužkou "P. Jan Šturm, Pecka". Staré signatury: na hřbetu a deskách "č. 17", na předním přidešti "467" a "428". Barva tisku: černá. Písmo: čeština švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: čeština.

Biblia (Ulebergova bible)

ZK L 00064/1

[Biblia Sacra, Das ist, Die gantze Heil. Schrifft Alten und Newen Testaments: Nach der letzten Romischen Sixtiner Edition ... übersetzt Durch Den Ehrwürdigen und Hochgelehrten Herrn Casparum Ulenbergium, Lippiensem, ...In diesem fünfften Druck aufs Neue ... übersehen; Erstlich zu Cölln.]

[Bamberg], [Rüdiger], (1717) [1718]. [68], 1228, [4] s. zach. 8° [21,5×12,5].

Vazba: celousňová (tmavá useň na dřevě), jedna kovová spona. Stupeň zachování knihy: nekompl., chybí titulní l.; vazba i knižní blok napadeny červotočem. Grafická výzdoba: celostránková ilustrace na s. 856 (čárový lept; v popředí vlevo stojící čtyři velcí prorokové, nad nimi v záři stojící král David jako předobraz Krista, vlevo se velkým prorokům klanějí menší proroci, nad nimi v záři čtyři apokalyptické bytosti vedle dvojitého kola, uprostřed výjevu mezi dvěma sloupy Jonáš vylézá z útrob velryby, v pozadí horizont s městem), drobné mědirytiny. Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA", rukopisné poznámky. Staré signatury: na hřbetu č. 8., na předním přidešti "457", "419". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: němčina. Vložené dokumenty: drobný tisk s písněmi "Ejhle, oltář Hospodinův září...", "Bože, cos ráčil před tisíci roky..." (incip.).

Das Neue (Ulenbergova bible)

ZK L 00064/2

Das Neue Testament, Nach der letzten Römischen Sixtiner Edition, Mit Fleiß übersetzt, Durch den Ehrwürdigen und Hochgelehrten Herrn CASPARUM ULEN-BERGIUM, Lippeinsem, Der H. Schrifft Licentiaten, Pastoren zu St. Columben in Cölln.

s.l., s.n., Gedruckt im Jahr Christi, 1718. [2], 327, [7] s. zach. 8° [21,5×12,5].

Grafická výzdoba: předtitul (čárový lept; žena jako personifikovaný Nový zákon sedící a připoutaná okovy ke křížku, andělé ukazují ženě výjev Kalvárie, pod ženou leží nástroje Kristova umučení, zcela nahoře anděl troubí na dlouhou trubku). Provenience: na s. [2] tužkou "Johann Stuchlik in Kal.". Staré signatury: na s. [2] "Nro. 18". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: němčina.

Cochem, Martin von

ZK L 00065/1

Das Grosse Leben Christi, Oder außführliche, andächtige, und bewögliche Beschreibung Deß Lebens und Leydens unsers HERRN JESU CHristi, Und seiner Glorwürdigsten Lieben Mutter MARIAE, Sambt aller ihrer Befreundten, als nemblichen S. Annä, und ihrer Mutter: S. Josephs und Joachims: S. Jo-annis Baptisten und Evangelisten: S. Stephans und Jacobs: S. Mag-daleneae und Marthae: S. Nicodemi und Josephs von Arimathaea. Erster Theil. Darinn die fürnehmste Ding, so sich von Erschaffung der Welt biß nach der Verstöhrung Jerusalems, die History deß alten und neuen Testa-ments betreffend, im Jüdischen Land zugetragen, und in der Bibel etwas dunckel oder kürztlich beschriben seynd, außführlich erklärt und angezeigt werden. Sambt einer bewöglichen Beschreibung deß Jüngsten Gerichts und der Höllen.

München, Druckts und verlegts Heinrich Theodor von Cölln Chur-Fürstlicher Hof-Buchdrucker und Buchhandler, 1721. [18], 3-621, [3] s. zach. 4° [20×15].

Vazba: celousňová (tmavě hnědá useň na dřevě) se slepotiskovými linkami, pozůstatky dvou spon. Stupeň zachování knihy: vazba je částečně oddělena od knižního bloku, listy silně opotřebovány. Grafická výzdoba: frontispis (čárový lept, nad nebeskou klenbou Bůh Otec s Duchem svatým v podobě holubice, Panna Maria a sv. Josef, uprostřed Kristus jako vládce, pod výjevem veduta Mnichova), celostránkové čárové lepty (výjevy ze života Krista a Panny Marie) na s. 148, 192, 230, 269, 300, 331, 360, 377, 418, 432, 453, 482, 510, 596, viněta na s. 621 (mědirytina). Provenience: na předním přidešti propiskou "Daroval pro hradní museum městečka Pecka Frant. Kunst 16. VII. 1950", na předtitulu modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na předním přidešti "433", na předtitulu "472". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: 2 rozkládací mapy (mědirytiny) na s. 84 ("Eigentlicher Abriß deß Heyligen od. die lobten Land") a 102 ("Gerusalem"). vložené dkomunety: drobné tisky na s. 316 ("David wird zum König gesalbt") a 434 ("Simson schlägt tausend Philister").

Anderer Theil Deß Grossen Lebens Christi, Darinn Die außführliche Beschreibung deß Allerheiligsten, und bitteren Leydens unsers HERRN GESU CHRISTI, Und seiner Lieben Mutter MARIAE, Wie auch viler ihrer Befreundten und Heiligen deß Neuen Testaments.

s. l., s. n., s. a. [2], 1-384, 617-892, [4] s. zach. 4° [20×15].

Grafická výzdoba: frontispis (čárový lept; Pieta, v pozadí Golgota), celostránkové čarové lepty (výjevy ze života Krista) na s. 6, 7, 18, 29, 50, 124, 178, 208, 230, 244, 257, 267, 340, 624, viněta na s. 892 (mědirytina). Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Vložené dokumenty: na s. 51 drobný tisk "Andachtiges Gebet zu Jesu am Kreuze in Tabor", na s. 66 německý lístek z kalendáře, na s. 77 svatý obrázek (Ježíš jako dítě před křížem).

Nutzlicher Zusatz Zu dem Leben Christi, Von denen Vier letzten Dingen, Nemlich: Von dem Tod, Gericht, Höll, und Himmerreich.

s. l., s. n., s. a. 1-176 s., s. 179, [1] s. zach. 4° [20×15].

Grafická výzdoba: celostránkový čarový lept na s. 20 (10 výjevů ze Zjevení sv. Jana), viněta na s. [1] (mědirytina). Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina.

[Postylla Katolická Na Dwě Czástky Rozdělená Nedělnj a Swátečnj Aneb Weykladowé na Ewangelia, Kterážto se ... Přes celý Rok čtjagj, a w Chrámě Božjm na Kázanjch předkladaj, sprostému Křesťanskému Lidu, Českého Gazyka vžjwagjcyumu, K spasytedlnému Naučenj, Duchownjmu Prospěchu, a Potěssenj ... nynj ... Wytisstěno.]

[W Hradcy Králowe nad Labem], [v Wáclawa Jana Tybély], [1722]. 9-42, 45-156, 159-174, 177-180, 183-280, 333-342, 359-372, [1], 399-400, 481-482, 545-594, 5-6, 47-62 s. zach. 4° [20×15,5].

Vazba: bez vazby. Stupeň zachování knihy: nekompl.; exemplář se rozpadá, většina listů zcela uvolněná, stopy po červotoči. Grafická výzdoba: drobné mědiryty (viněty, vlasy a malé ilustrace). Provenience: na papírovém obalu "SH PECKA". Staré signatury: "456". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: čeština.

Guldener Himmels-Schlüssel, Oder: Sehr kräftiges, nutzliches und tröstliches Gebett-Buch, Zur Erlösung der lieben Seelen des Fegfeuers. Darinn zu vorderst in dreyen Geschich-ten die Grausamkeit des Fegfeuers, samt einer leichten Weis, die arme Seelen unfehlbarlich zu erlösen, erkläret wird. Darnach aber in sechszeihen Theilen allerhand kräftige Morgens- und Abends- Meß und Vesper- Beicht, und Communion-Gebetter: wie auch zum Hochw. Sacra-ment, und der H. Dreyfaltigkeit: zu Christo und seinem bitteren Leyden: zur Mutter Gottes und den Heiligen: an allen hohen Festen, und besondern Tāgen: in gemeinen und besondern Nöthen: für Geist- und Weltliche Jungfrauen: für schwangere und gebāh-rende Weiber: für krancke und sterbende Personen: und dann letztlich für die liebe Seelen des Fegfeuers, be-griffen seynd. In diesen letztern Druck seynd viele neue in keinen Ge-bett-Büchern begriffene Gebetter zugesetzt: wie am folgenden Blat zu sehen ist. Zum sonderlichen Gebrauch des andächtigen Weiber-Geschlechts. Durch P. Martin von Cochem, Capuciner Ord.

Gedruckt zu Lucern, Bey und in Verlag Heinrich Rennward Wyssig, Im Jahr Christi 1724. [24], 65-617, [11] s. zach. 8°[17×10].

Vazba: celousňová (tmavá useň na dýze) se hřbetem se zlatými ornamenty. Stupeň zachování knihy: pokryv hřbetu opotřebován, hřbet místy odhalen, vazba místy uvolněná, hřbet i listy napadeny červotočem. Grafická

výzdoba: frontispis (čárový lept; v centrální části výjevu ukřižovaný Kristus, z jeho ran vytéká krev, kterou andělé zadržují do kalichů, pod křížem klečící žena s klíčem, vedle ní odemyká andělek mříž od očiště s trpícími dušemi, v pozadí zářící brána od nebeského království), celostránkové čárové lepty (s výjevy ze života Krista a Panny Marie a s obecně náboženskou tematikou) na s. 66, 140, 206, 218, 262, 314, 329, 340, 368, 422, 436, 484, 500, 626, 656, drobné mědiryty (vlysy, viněty). Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na hřbetu a deskách "č. 25", na předním přidešti "438" a "400". Barva tisku: červená a černá. Písmo: němčina frakturou, latina antikvou a italikou. Jazyk: němčina.

Scherer, Georg

ZK L 00068

Dwogictihodného Kněze, Pátera Giřjho Sserera, Z Towaryšstwa Geżjssowa Pjsma So Doctora Kázanj Na Swátečnj Ewangelia, a o Vmučenj Páně, Přes celý rok, podlé Katolického Včenj, a Ržá-du, trogim někdy, na geden Swátek výkladem obssjrně wywedena: Mnohým o ctnostech gednánjm, spolu také Duchownjmi y Swětskými Přjběhy ozdobena: Mnohonásobným k spasenj slaužjcým naučenjm, a napomenutjm vžitečně promjssená: Obzwlásstně pak k obhágenj, a rozssjřenj Křesťanského Katolického Včenj a Wjry mnohými důwtipnými Důwody nepřemožitedlně vpewněna: Též Cztrnácte Kázanj o Přigjmánj Welebné Swátosti, pod gednau y pod obogj Způsobau. Před lety w němčině sepsana: nynj pak w čzesstinu wwedena: skrze dwogictihodného kněze pátera Jana Barnera, z téhož Towaryšstwa.

Wytisštěná w Král. Starém Městě Pražském, v Joachyma Kamenického, 1724. [8], 662, [2] s. zach. 4° [30×20,5].

Vazba: celousňová (hnědá useň na dřevě) s bohatými slepotiskovými ornamenty, 1 dochovaná kovová spona. Stupeň zachování knihy: nekompl.; vazba silně poškozena, desky částečně odhaleny, dochována 1 ze 2 kovových spon, listy silně opotřebovány, v celé knize stopy po červotoči (v listech i vazbě), chybějí některé listy a volné listy obou předsádek. Grafická výzdoba: na tit. s. viněta (mědirytina; jezuitský znak v kartuši nesené dvěma anděly a obklopené akanty), drobné mědirytiny. Provenience: na titulní s. téměř nečitelné perem "Catarini Groh.". Staré signatury: na hřbetu a deskách "č. 20". Barva tisku: černá a červená. Písmo: čeština švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: čeština.

[Scherer, Georg]

ZK L 00069

[Dwogictihodného Kněze, Pátera Giřjho Sserera, Z Towaryšstwa Geżjssowa Pjsma So Doctora Kázanj Na Swátečnj Ewangelia, a o Vmučenj Páně, Přes celý rok, podlé Katolického Včenj, a Ržá-du, trogim někdy, na geden Swátek výkladem obssjrně wywedena: Mnohým o ctnostech gednánjm, spolu také Duchownjmi y Swětskými Přjběhy ozdobena: Mnohonásobným k spasenj slaužjcým naučenjm, a napomenutím vžitečně promjssená: Obzwlásstně pak k obhágenj, a rozssjřenj Křesťanského Katolického Včenj a Wjry mnohými důwtipnými Důwody nepřemožitedlně vpewněna: Též Cztrnácte Kázanj o Přigjmánj Welebné Swátosti, pod gednau y pod obogj Způsobau. Před lety w Němčině sepsana: Nynj pak w Čzesstinu wwedena: Skrze Dwogictihodného Kněze Pátera Jana Barnera z téhož Towaryšstwa.]

[Wytisštěná w Král. Starém Městě Pražském], [v Joachyma Kamenického], [1724]. [2], 3-6, 9-256, 329-368, 385-528, 531-534 s. zach. 4° [31,5×19].

Vazba: bez vazby. Stupeň zachování knihy: chybí vazba, mnoho listů uvolněno, přední a zadní listy otrhané, exemplář napaden plísní, stopy po červotoči. Provenience: na papírovém obalu "SH PECKA", na s. 3 téměř nečitelný text "Postila, od Pana M. Zlatníka darem (?) obdržel r. 1907". Staré signatury: na papírovém obalu "454", na s. [1] "211" a přeškrtnuté "138", na s. 3 "212". Barva tisku: černá. Písmo: čeština švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: čeština.

SACROSANCTUM CONCILIUM TRIDENTINUM, ADDITIS DECLARATIONIBUS CARDINALIUM Concilii Interpretum, ex ultimâ recognitione JOANNIS GALLEMART, ET Citationibus JOANNIS SOTI ALLI Theologi, et HORATII LUCII, J.C. Nec non Remissionibus D. AUGUSTINI BARBOSAE. QUIBUS RECENS ACCESSERUNT UTILISSIMAE Additiones BALTHASARIS ANDREAE, J.C. Caesar-Augustani, CUM DECISIONIBUS VARIIS ROTAE ROMANAE eodem spectantibus, è Bibliotheca D. PROSPERI FARINACII, J.C.

COLONIAE AGRIPPINAE, Apud FRANCISCUM METTERNICH, Bibliopolam Unter gölden Waagen, Anno M.D.CC.XXVII. [=1727]. [40], 736, [144] s. 8° [19×11].

Vazba: celousňová se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: vazba i knižní blok napadeny červotočem. Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA", na volném listu přední předsádky perem "Ex bibliotheca P. Ant. Caroli Hora, ht. Curat. Ireneaeus". Staré signatury: na hřbetu a deskách "č. 12", na předním přidešti "447" a "409". Barva tisku: černá. Písmo: latina antikvou a italikou, němčina frakturou. Jazyk: latina.

SPICILEGIUM CONCIONATORIUM, HOC EST: CONCEPTUS MORALES PRO CATHEDRA QUOS AD INSTRUENDAM IN FIDE CHRISTIANO-CATHOLICA PLEBEM, AD EXTIRPANDA VITIA, ET IMPLANTANDAS VIR-TUTES EX PRAESTANTISSIMIS AUCTORI-BUS COLLECTOS. ATQUE VARIIS SACRAE SCRIPTURAE FIGU-RIS, DOCTRINIS MORALIBUS, SIMILITUDINIBUS ET EXQUISITIS HISTORIIS REFERTOS AD POPU-LUM DIXIT. DEIN MULTORUM HORTATU ET DESIDERIO JURIS PUBLICI FECIT R. D. JOSEPHUS IGNATIUS CLAUS, SS. THEOLOGIAE LICENTIATUS, ET PA-ROCHUS IN OBERDORFF SUPERIORIS SUEVIAE. PARS SECUNDA. PRO FESTIS TAM ORDINARIIS, QUAM QUIBUSDAM EXTRAORDINARIIS PER ANNUM.

AUGUSTAE VINDELICORUM ET DILINGAE, Sumptibus JOANNIS CASPARI BENCARD, VIDUAE ET CONSORTUM, ANNO MDCCXXXIII [= 1733]. [28], 538, [18] s. 4° [32,5×20].

Vazba: celousňová (tmavá useň na lepence) se slepotiskovými linkami. Stupeň zachování knihy: v listech i krytí desek stopy po červotoči, titulní l. vytržen a volně vložen. Grafická výzdoba: drobné mědiryty. Provenience: na deskách kulatý papírový štítek s textem "sb. dddd", na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA", na volném listu přední předsádky perem "Ex Bibliotheca F. Niederle" a zcela dole takřka nečitelný text "Ex libris Francisci Gelekos...", na titulní s. perem "Niederle". Staré signatury: na hřbetu a deskách "č. 1", na předním přidešti "454" a "416", na volném listu přední předsádky a titulní s. "A:51.". Barva tisku: černá. Písmo: antikva a italika. Jazyk: latina.

[Zlatý Nebeský Kljč, Aneb Nowé Modlitby K Wyswobozenj Dussy Očistcowých dobře pohodlné, w kterýchžto předně Vžitečnost, a lehký Spůsob Dussyčkam ku Pomocy přispěti, gako y také pěkné a krátké Navčenj Skutky swé vžitečné wykonáwati, se wygewuge, a wyswětluge, Přitom také w 16. Djljch rozličné, Rannj, a Wečernj, při Mssy, a Nesspornj, Spowědnj, a k Přigjmánj Modlitby: gako, také Modlitby k Neyswětěgssj Swátosti Oltárnj, a k Trogicy Swaté: ku Krystu Pánu, a gehu Swatému Vmučenj: k Matce Božj, a giným Swatým: Modlitby na wssechny Weyročnj Slawnosti, a giné obwzłásstnj Dny, w Obecnjch a Prywátnjch Potřebách a Důležitostech, za Swětské a Duchownj Panny, za těhotné a kagjcj Ženy: za Nemocné a Vmjrágjcj Osoby a naposledy za Dussyčky Očistcowé se obsahuj, Mocj kterých gim ten ohniwý Žalář, a Nebeská Brána se otwjrá. a to k obwzłásstnjmu Vžjwánj Pobožnému Ženskému Pohlawj, Skrze Pátera Martina z Kochem Ržádu Kapucynskýho předně w Německým Gazyku složený, nynj od Pátera Edlberta Nymburskýho, téhož Ržádu, z Německýho na Česko, k Potessenj Českýmu Národu přeložené gsau.]

[W Praze, w Král. Dwoře], [Nákladem Matěge Adama Högra, Arcý-Biskup. Ympressora], [Léta 1736]. [50], 626, 128, [2] s. zach. 8° [18×10].

Vazba: celousňová (černá useň na lepence). Stupeň zachování knihy: nekompl., chybí titulní l.; ve vazbě i listech stopy po červotoči. Grafická výzdoba: celostránkové mědirytiny (sign. "Müller sc[ulpsit]"; obecně křesťanské, resp. katolické motivy, výjevy ze života Krista a Panny Marie) na s. [2], 2, 31, 220, 254, 316, 348, drobné mědirytiny (viněty). Provenience: na versu přední předsádky modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA", na rectu přední předsádky papírový štítek s textem "Leopold Vonka Pecka u Nové Paky". Staré signatury: na předním přidešti "367" a "332". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: čeština. Vložené dokumenty: na s. 31 "Bolestná postel Pána Gežysse" a 449 "Májová pobožnost' s rozjímáním na každý den, jakož i mešní pobožností s jinými modlitbami" (1886).

[Cochem, Martin von]

ZK L 00073

[Zlatý Nebeský Kljč, Aneb Nowé Modlitby K Wyswobozenj Dussy Očistcowých dobře pohodlné, w kterýchžto předně Vžitečnost, a lehký Spůsob Dussyčkám ku Pomocy přispěti, gako y také pěkné a krátké Navčenj Skutky swé vžitečné wykonáwati, se wygewuge, a wyswětluge, Přitom také w 16. Djljch rozličné, Rannj, a Wečernj, při Mssy, a Nesspornj, Spowědnj, a k Přigimánj Modlitby: gako, také Modlitby k Neyswětěgssý Swátosti Oltářnj, a k Trogicy Swaté: ku Krystu Pánu, a gehu Swatému Vmučenj: k Matce Božj, a giným Swatým: Modlitby na wssechny Weyročnj Slawnosti, a giné obwzłásstnj Dny, w Obecnjch a Prywátnjch Potřebách a Důležitostech, za Swětské a Duchownj Panny, za těhotné a kagjcy Ženy: za Nemocné a Vmjragjcy Osoby a naposledy za Dussyčky Očistcowé se obsahuj, Mocý kterých gim ten ohniwý Žalář, a Nebeská Brána se otwjrá. a to k obwzłásstnjmu Vžjwánj Pobožnému Ženskému Pohlawj, Skrze Pátera Martina z Kochem Ržádu Kapucynskýho předně w Německým Gazyku složený, nynj od Pátera Edlberta Nymburskýho, téhož Ržádu, z Německýho na Česko, k Potessenj Českýmu Národu přeložené gsau.]

[W Praze, w Král. Dwoře]. [Nákladem Matěge Adama Högra, Arcý-Biskup. Ympressora], [Léta 1736]. 15-626, 128, [2] s. zach. 8° [17×10,5].

Vazba: polousňová s černým hřbetem. Stupeň zachování knihy: nekompl., chybí titulní l.; hřbet na několika místech natržen. Grafická výzdoba: celostránkové čárové lepty na s. 332 (Panna Maria s olivovníkem), 423 (sign. "Müller sc[ulpsit]"; v horní části výjevu prázdný Kristův hrob obklopený anděly, z jedné strany římsí vojáci, z druhé tři ženy, ve spodní části výjevu vzkříšený Kristus vyvádí duše z pekel). Provenience: na deskách modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na deskách "404" a "368". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: čeština. Vložené dokumenty: na s. 332 dva dopisy (asi 1. pol. 20. stol.), mezi s. 516 a 517 zlomek blíže neurčeného drobného tisku.

BIBLIA

ZK L 00074

BIBLIA SACRA VULGATAE EDITIONIS AUCTORITATE SIXTI V. ET CLEMENTIS VIII. PONT. MAX. RECOGNITA. VOLUMEN II. Completerens Prophetas, Libros Machabaeorum, totúmque NOVUM TESTAMENTUM; Notis Theologicis, historicis & Chronologicis illustratum STUDIO P. THOMAE AQ. ERHARD ORD. S. BENEDICTI in antiq. & exempto Congregationis Angelicae WESSEFONTANO MONASTERIO THEOLOGI ET PROFESSI. EDITIO QUINTA. BIBEL Oder Heilige Schrifft. Zweyter Theil In sich haltend die grosse und kleine Propheten, die Bücher der Machabäer und das gantze Neue Testament, Nach der Uralten und in Latein gemeinen, auch von der Römisch-Catholischen Kirch bewährten Übersetzung, mit Vorgesetztem Lateinischen Text treu-lich auf jetzige Art zu reden Zum erstemahl also eingerichtet Von P. THOMA AQ. ERHARD S. BENEDICTI Ordens. Fünfter Druck. CUM LICENTIA SUPERIORUM.

Augspurg und Stadt am Hof nächst Regensburg, Gedruckt bey Antoni Maximilian HeiB, Hochfürstl. Bischöfl. Costantzisch Hof-Buchdr., 1737. 732, [30] s. 4° [36,5×22].

Vazba: celousňová (tmavě hnědá useň) se slepotiskovými ornamenty. Stupeň zachování knihy: stopy po červotoči, některé poslední složky jsou mírně uvolněné. Grafická výzdoba: mědirytiny na s. 385 (zářící pentagram obklopený čtyřmi anděly) a 732 (jezuitský znak na plášti neseném čtyřmi anděly). Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA", na volném listu přední předsádky tužkou "Regina Ulrychova Vel. Borovnice" a perem "in Anno 1774 natus sum mense martii". Staré signatury: na hřbetu a deskách "č. 4.", na předním přidešti "469" a "430". Barva tisku: černá. Písmo: latina antikvou a italikou, němčina švabachem a frakturou. Jazyk: latina, němčina.

THOMAE Von Kempen Vier Bücher Von der Nachfolgung CHRISTI In Französicher Sprach beschrieben Durch R. P. DE CONNELIEU Aus der Gesellschaft JESU, Anjetzo aber Zu mehrerem Nutzen in die Deutsch[e] Sprach übersetzt von einem anderen Priester derselbigen Gesellschaft.

PRAG, gedruckt bey Johann Carl Hraba, Landsch. B[uchdr.], s. a. [1737-1790]. [16], 294, [8] s. 8° [16,5×10].

Vazba: bez vazby. Stupeň zachování knihy: listy silně opotřebený, stopy po červotoči. Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina.

[W.G.B.T.S. Filipa Kegelia Dwanáctero Přemyslowanj Duchownjch, w njchžto Welmi krasně Modlitby we wsselikych potřebach Křestianskych, obsažene gsau, Někdy z Německeho Yazyku do Českého přeložené od Adama Plintowice, a nynj Opět znou, k vžjwánj nabožnému Křestianu, s mnohými pěknými duchownjmi Spěwy, na Swětlo wydané.]

[Žitava], [s. n.], [1745]. [12], 356 s. zach. 12° [12,5×8].

Vazba: celousňová. Stupeň zachování knihy: nekompl.; vazba dochována jen na přední desce, chybí volný list přední předsádky. Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na předním přidešti "440" a "402". Barva tisku: černá. Písmo: čeština švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: čeština.

W. G. P. Pjsně a nebo Spěwowe Duchownj, gichžto Wěrný a Nabožný Křesti-an každého Času Gak při Wyročnjch Slawno-stech a Pamatkach; Tak též y we wsselikych Kře-stianských Potřebach, každodenně, Rano y Wečer, před gidlem y po gidle, w křjžj y w zarmutku vžjwati může.

s. l., s. n, Léta Páně 1715 [1745]. 1-164 s. zach. 12° [12,5×8].

Provenience: na s. 164 modré kulaté razítko s textem "Museum na hradě Křištofa Haranta Pecka". Barva tisku: černá. Písmo: čeština švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: čeština.

[SACRA BIBLIA, Das ist: Die gantze Heilige Schrifft, Altes und Neues Testaments, Nach alter In Christlicher Kirchen gehabter Translation treulich verteutschet Durch D. Johann Dietenberger, Anjetzo aufs neue in gewisse Versiculn eingetheilet, an vielen Orten gebessert, und mit einen nutzlichen Register versehen.]

[Nürnberg und Franckfurth], [Zu finden bey Johann Georg Lochner, Buchhändlern], [Im Jahr Christi M. D. CC. XXXXVII.] [=1747] . 69-1018 s. zach. 6° [36×22].

Vazba: celousňová (hnědá useň na lepence). Stupeň zachování knihy: přední deska včetně pokryvu zcela chybí, vazba celkově silně mechanicky, stopy po červotoči. Grafická výzdoba: celostránkové čárové lepty na s. 188 (15 výjevů z Dějepisných a Mudroslovných knih), 890 (vytrženo, má být na s. 1; 15 výjevů z Pěti knih Mojžíšových), 937 (15 výjevů z Malých proroků, Báruka a První a Druhé knihy makabejské), 949 (15 portrétů starozákonních postav - praotcové Abrahám, Izák, Jákob a Jákobovi synové Rúben, Šimeon, Lévi, Juda, Zebulun, Isachar, Dan, Gád, Ašer, Naftalí, Josef a Benjamín), drobné mědirytí. Staré signatury: na s. 69 "435". Barva tisku: černá. Písmo: němčina frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina.

Das Neue Testament, Nach alter In Christlicher Kirchen gehabter TRANSLATION treulich verteutschet, Durch D. Johann Dietenberger Gott zu Lob, Auch Gemeiner Teutscher NATION zu gutem In diese Form gestellet.

Nürnberg und Franckfurth, Zu finden bey Johann Georg Lochner, Buchhändlern, [1747]. 298 s. 6° [36×22].

Grafická výzdoba: dva celostránkové čárové lepty (Kristus a Panna Maria) na dvojlistu před titulním l., celostránkové čárové lepty (apoštolové a evangelisté) na s. 3, 40, 63, šest před s. 128, na s. 136, 143, 147, 163, 262, 266, 276, drobné mědirytiny. Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou Jazyk: němčina.

[C]hristliche [S]itten-Lehr Uber die [Eva]ngelische Wahrheiten, Dem Christlichen Volck [In] Sonn- und Feyrtäglichen Predigen Auf öffentlicher Cantzel vorgetragen Von [R. P.] FRANCISCO HUNOLT, der Gesellschaft JESU Priestern, und vormahlen Dom-Predigern zu Trier, Anjetzo In sechs Theil abgetheilet [Zu allgemeinem] Nutzen nit allein deren Predigern und Seel-Sorgeren; [sondern auch] waßerley Stands Christen an statt eines geistlichen Buchs zu gebrauchen in Druck ausgegeben. Zweyter Theil. Böser Christ: Worinn gehandelt wird [Von denen sieben Haupt-]Lasteren, und unterschiedlichen daraus [antstehenden Sünden] wider GOTT und den Nächsten. [In sechs-] und siebentzig Predigen [Auf alle] Sonn- und Feyr-Täg [Des] Jahrs eingerichtet, [Mit vorhergehender Verzeichnuß des] Inhalts und Begriffs aller und jeder Predigen [dises zweyten Theils, samt am] End folgenden Register der vornehmsten Sachen, [welche in demsel]ben enthalten, versehen.

[Augsburg und Würtzburg], [Verlegt von Martin Veith, Buchhändlern], [1748]. [42], 684, [10] s. 4° [32,5×20].

Vazba: celousňová (hnědá useň na lepence). Stupeň zachování knihy: vazba oddělena od knižního bloku, přední deska se rozpadá, listy většinou zcela uvolněny, přední listy způli otrhány, ve vazbě i listech stopy po červotoči, knižní blok se rozpadá. Provenience: na zbytku předního přideští modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PEČKA". Staré signatury: na zbytku předního přideští 473 a 434, na s. [11] č. 276. Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou a italikou. Jazyk: němčina.

[Weliká Sstěpná Zahrada Welkým Pjsmem, w njž se nacházegj mocné a nábožné Modlitby Rannj a Wečernj, při Mssy ... Pro Duchownj y Swětské Osoby ... spolu s Sedmi Žalmy Kagjčými, a Osmnácti Letanyemi, s ssestnácti Obrázky, a ... w nowě sepsanými, prwe nikdy netisštěnými Modlitbami ... s welmi potěšitedlnau Knjhau pro Nemocné ... sepsaná ...]

[Wytisštěná w Praze, w Král. Dwoře], [Nákladem Frantisska Karla Hladkýho, Arcý-Biskupskýho Ympressora], [1750]. 1-96, 99-728, 1-86 s. zach. (záhlaví s čísly stran většinou užiznuta). 8° [17×10,5].

Vazba: celousňová (tmavá useň na lepence) se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: nekompl., chybí titulní l.; vazba se odchlipuje od desek, některé listy vytrhány, v knižním bloku stopy po červotoči. Grafická výzdoba: celostránkové čárové lepty (většinou sign. "Müller sc[ulpsit]", "Müller sc[ulpsit]"; výjevy z Kristova života a obecně křesťanské, resp. katolické motivy) před s. 1, na s. 180, 236, 286, 342, 512, 596, 684, 718, drobné mědirytiny. Provenience: na předním přideští modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PEČKA". Staré signatury: na hřbetu a vazbě "č. 13", na předním přideští "417" a "381". Barva tisku: černá. Písmo: čeština švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: čeština. Přílohy: mezi s. 696 a 697 vlepen dvojlist (incip. "Krátká Správa o slawném Arcy-Bratrstwu") s chronogamem [1751]. Vložené dokumenty: na s. 728 velikonoční pohlednice poslaná ve 40. letech 20. stol.

Spasytedlný Aumýsl, s krátkým rozgimanjm vmučenj Pána, a Spasytele nasseho Gežjsse Krysta při Slyssenj Msse swatě. Wssem wěrným Křestianům welmi prospěšny, a pro obogj Pohla-wy w nowě wydaný.

W Gjhlawě, wytisštěná v Fabyána Ssebestiána Beynhaura, priw. Impressora, s. a. 16 s. zach. (přívazek vsazen mezi s. 96 a 99 ZK L 00079/1). 8° [17×10,5].

Grafická výzdoba: frontispis (čárový lept; sign. "Muller sc[ulpsit]"; v prostoru před oltární mřížkou přijímají eucharistii klečící věřící, v povzdálí po bocích oltáře zpovědnice na každé straně, na oltářním obrazu výjev stigmatizace sv. Františka, nad oltářem v oblacích hebrejský nápis, pod výjevem v podzemí duše v očistcovém ohni), na s. 2 celostránkový dřevořez (symbolicky znázorněno pět Kristových ran na kříži). Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: čeština.

Duchownj Maryánska Loretánska Zahrada, w kteréžto pobožná Dusse duchownj Chotj u milého Gežjsse swého Ženicha gehu Pannenské Matky a Jozeffa Pěstauna, u wyprowazenj Swatých Božjch Orodownjkůw nassych, to neypřjgemněgssý kwj-ti Duchownjho Vtěssenj, a předrahé Owotce Božských Milostj a Pobožnostj nalezne. a to sýce obsahuge Prwnj a neypředněgssý Djl totiž: Syně Zahrady: Rannj Wečernj a giné Pobož-nostj, které mjmo Chrámu Páně mohau konané býti, Druhý následugjcy Djl, Maryánské zawřené Zahrady, rozwjgi wonné Kwjti, totiž ty neypřjgemněgssý Pobožnosti wssech Sstátcy Loretánského Obchodu. Třetj Djl, w prwnj Zahradě wydáwa Studnjcy Zahrad, z njžto plinau wraucné Pobož-nostj Bratrůw a Sester S. Otce Frantisska. Čřtwtý Djl, w druhé Zahradě, pregsstj Studnicy Wod žiwých, Bratrstwa GEŽjss, Marya Jozeff. Pátý Djl a poslednj z té Zahrady, tak nazwaný Ragské Gablko, wydáwagjcy ljbznau Wúnj wraucných Modliteb při Mssy S. Spowědj, Přjgmánj, giných pobožnostj a Rozgjmánj k posyle a občerstwenj každé Křestianské pobožné Dusse, Předně ta Maryánská Zahrada založená od Ctjhodného Kněze Seraffjna Kaprykollenské-ho Ržádu Kapucynského, Exprovinciala a Praesida Loretánského Bratrstwa, Nynj pak: Od Kněze Jana Krysstoffa Třebonského téhož Ržádu Kazatele k Prospěchu a Potěssenj Českého Národu na Česko přeložená.

Wytjsštěno w Praze, v Jana Julia Geřábka, Měsstěnjna Král. Star. Města Pražského, Roku 1750. [26], 39, [1]; [5], 136, [3]; [13], 169, [1]; [43], 53, [4]; 249, [4] s. zach. 8° [15,5×9].

Vazba: celousňová (hnědá useň na lepence) se slepotiskem a zlatým zdobením. Stupeň zachování knihy: nekompl.; vazba oddělena od knižního bloku, v knižním bloku uvolněny jednotlivé složky, listy silně opotřebovány, exemplář napaden červotočem. Grafická výzdoba: celostránkový čárový lept (volně vložen; Panna Maria Loretánská, pod ní pražská Loreta). Provenience: na předním příděšti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA", na titulním l. neidentifikovatelné černé elipsovitě razítko (patrně náleží nějakému farnímu úřadu). Staré signatury: na předním příděšti "436" a "399". Barva tisku: červená a černá. Písmo: čeština švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: čeština.

VESTIBULUM HORTI Syně Maryánské Loretánské Zahrady, To gest: Tak nazwané Loretánské Pobožnosti Knihy Prwnj Djl. Který obsahuge ty Pobožnosti Které Ráno v Wečer gakož y také skrze Den mjmo Chrámu Páně Od wssech Pobožných Křestianu Wzlásstě ale Od Spolu-Audůw Loretánského Bratr-stwa mohau konané býti. Gest k dostánj w Praze v Loretánského Bratrstwa.

Wyt. w Praze, v Jana Julia Geřábka, s. a. [16], 39, [1] s. 8° [15,5×9].

Grafická výzdoba: drobné mědiryty (vlysy, viněty). Barva tisku: červená a černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: čeština. Vložené dokumenty: mezi s. 34 a 35 "Dopisnice" poslaná v r. 1925.

HORTUS CONCLUSUS, Cant. 4. Zahrada zawřená To gest: Maryánské Loretánské Za-hrady Druhý Djl. Wchod, Závěrek, Obchod, a Sstatcy Ty K přigemněgssý Příležitostj těm, kte-řj gednau toliko welké Sstatcy, podruhý některé, a nebo wssecky male nawsstiitt chtěgi, budau rozdělené w Sedm Sstatcy Odpustkůw, a w 31. malé Sstatcy. v kterých Pobožný putugjcy Lid nasledugjcy a k njm přináležegjcy Modlitby může konati. Té Pobožnosti mužau y také na giných Mjstech dlé Ljbsti vžjwati. Gest k dostánj w Praze v Loretánského Bratrstwa.

Wytisštěná w Praze, v Jana Julia Geřábka, s. a. [5], 136, [3] s. zach. 8° [15,5×9].

Grafická výzdoba: celostránkové čárové lepty (Panna Maria Loretánská, výjevy ze života Krista, Panny Marie a jiných svatých) na s. 8, 27, 38, 40, 47, 51, 55, 73, 107, 108, drobné mědirytiny. Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: čeština. Vložené dokumenty: na s. 123 nevyplněná "Upomínka na sv. křest".

FONS HORTORUM, Cant. 4. Studnice Zahrad Krystus GEŽJSS Vkrížowaný, a z Mrtvých wskřjssený Wykupitel, Z gehožto Neyswětěgssých pět Rán tolik Pramenu Wod Milosti se wypregsstilo. K Wyplněnj Proroctwj Haurietis Aquas in gaudio de Fon-tibus Salvatoris, Isaiae 12. Wážjti budete Wody w Radosti z Stu-dnic Spasytele. Gako se w Loretánské Zahradě skrze Fontánu, Wzkřjsseného Spasytele představuge. Celé Maryánské Loretánské Zahrady, Aneb Této rozličných Pobožnosti Knjchy Třetj Djl, Studnice Zahrad nazwaný, Který w prwnjm Rozwrženj, Regule a Pobožnostj třetjho Ržádu Swatého Frantisska Seraffinského. w druhým ale Rozwrženj, Pobožnosti Bratrstwa SS. Rán Seraffinského Otce Obsahuge. Prostředkem zde předstawené Po-božnosti negenom Bratřj a Sestry, ale y Wůbec gednau každý wěrný a nábo-žný Křestian ze Sstudnje Milosti Spa-sytele nasheho se wtěsseně napogiti, a posylnjti mohau.

Wytisštěná w Praze, v Jana Julia Geřábka, s. a. [13], 169, [1] s. 8° [15,5×9].

Grafická výzdoba: celostránkové čárové lepty na s. 33 (Panna Maria jako Immaculata), 98 (ukřižovaný Pán Ježíš, kříž objímá Máří Magdaléna, vedle které stojí váza s mastí, po bocích kříže se vznášejí dva andělci se stuhami, na jedné je text "Pater, dimmite illis!", na druhé "Consummatus est."), drobné mědirytiny. Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: čeština. Vložené dokumenty (7): na s. 96 modlitba k Panně Marii, sv. Anně, "Modlitba", obrázky sv. Jana Nepomuckého, Madony a narození Krista, na s. 112 obrázek s narozením Krista, nástroji Kristova umučení a monstranci.

Puteus aquarum viventium. Prohlubně Wod živých. Cant. 4. MARYA Matka Milosti, z který Krystus GEŽjss Půwod wssech Milostj wysse, a s njm a w něm Wssecky Milostj se wypregsstili w Fontáně Loretánsko-Zahradě Předstawená Gako Studnj Pramen, Který z Země wystaupil a smáčel wssecken Swrssek Země. Gen. 2. Když neyswětěgssý Rodička BOžj s Tělem y s Dussy do Nebeské Sláwy wzatá, a Milost-Wodami w smrtj Auzkostech se polykagjcy, a w Očistcy trápicy, obcerstwuge a posylňuge. Maryánské Loretánské Zahrady Čřtwrtý Djl, Který Regule, Odpustky, Vžitky, a Pobožnosti Bratrstwa GEžjss Marya Jozeff Za sstiatné Stonánj Vmjrágjcy, a za wyswobozenj trpícých Dussy w Očistcy, Obsahuge Prostředkém kterým Bratřj a Se-stry z Pramenu Wod- Živých mnoho-násobně Milostj, a Obcerstwenj, pro wssechný Spolu-Audy téhož Bratrstwa, gak w Smrtj Auzkostech se potykagjcy taky w Očistcy trpicy wywažugj, Podle wyobrazenj Loretánské Zahrady rozdělený.

Wytisštěno w Praze, v Jana Julia Geřábka, s. a. [43], 53, [4] s. zach. 8° [15,5×9].

Grafická výzdoba: drobné mědirytiny. Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: čeština. Vložené dokumenty: na s. 5 obrázky sv. Heleny a a malého Ježíše u kříže.

Emissiones tuae Paradisus. Malorum Punicorum cum Pomo-rum Fructibus cant. 4. Sstjpkowe twogi Rág Gablek zrnatých s Gablonowými Owocemi. Maryánská Ragská Zahrada wsstjpená na tom Mjstě. w kterým Aurodná Zem MARYA Ten Strom žiwota Krysta Gežjsse Swě-tu k Spasenj vydala, Pastýřum a třem Králum k wctěnj předstawiła a Otcy Nebeskému obětowala. Také přelibezně Owotce těch neyob-wzłásstněgssých a neydokonałegssých Ctnosti k Spa-senj, k Potěssenj, a k nasledowánj swým a Ráge Nebeského Milownjcum zanechala.

W Praze, v Jana Julia Geřábka, s. a. 249, [4] s. 8° [15,5×9].

Grafická výzdoba: celostránkový čárový lept na s. 155 (Panna Maria jako Mater dolorosa stojící a truchlící pod ukřižovaným Kristem, v pozadí Jeruzalém), drobné mědirytí. Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: čeština. Vložené dokumenty: na s. 243 obrázky sv. Josefa a Narození Páně.

[Bonaventura, svatý]

ZK L 00081

[Žiwot Pána a Spasytele nasseho GEžjsse Krysta, Též Přebłahosławené Panny, a Matky Geho Marye, Podlé Sepsánj S. Bonawen-tury, wssem pobožným Křestianům k spasytédlnému Vwažowánj předstawený.]

[Wytisštěný w Praze], [v Jgnácya Frantisska Prussy], [1754]. 6-496 s. zach. 8° [16,5×10].

Vazba: celousňová (černá useň na dýze) se slepotiskovým zdobením. Stupeň zachování knihy: hřbet zcela obnažen, vazba i listy silně napadeny červotočem, chybí volné listy obou předsádek. Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na předním přidešti "383" a "347". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: čeština.

Pět

ZK L 00082

[Pět čerwených Koralu aneb srdečné a litostiwé Rozgjmánj pět Ran Krysta vkřjžowaného a prawého Muže Bolesti, k nimžto připogené gsau Gádro wssech Modliteb, Modlitby Rannj, Wečernj, a při Mssy swaté, před a po Zpowědi, před a po Přigjmánj Welebné Swátosti Oltářnj, swaté Gertrudy a Mechtildy, duchownj Spomeň na mne, k pěti ranám Pána Krysta, k blahosławené Panně Maryi, k SS. Patronům, a giné wraucné Modlitby ku Potěssenj horliwých Dussý wydané, Pro Osobu Ženskau.]

[Wytisštěné w Praze], [v Frantisska Geřábka w Železných Dweřjch], [mezi 1754 a 1799]. 3-4, 7-206 s. zach. 8° [15,5×9].

Vazba: polousňová se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: nekompl., chybí titulní l.; vazba u hřbetu roztržená, potrháný pokryv desek, knižní blok částečně od vazby oddělen. Grafická výzdoba: celostránkové dřevořez (výjevy ze života Krista, ze slavení mše svaté, svatí) na s. 42, 60, 80, 146, 168, 174, 180, drobné mědirytí. Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na předním přidešti "č. 8.", "396" a "360". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: čeština. Vložené dokumenty: zlomek drobného tisku mezi s. 64 (spr. 46) a 47.

Radostná

ZK L 00083

Radostná cesta w tomto plačtiwém Audolj, to gest: Každodennj Pobožnost putugjcýho k zázračným obrazům, totižto: do Maryecell, k nerozdjlné Trogicy Božj na Sonntagberku, a k bolestné Maryi Panně Taferlské. Kterážto pobožnost w městě Ewančickém, w Markrabstwj morawském wyzdwjžená roku 1733, nynj pak zase wssem horliwým pautnjkům če-ským a morawským na swětlo daná.

W Brně, wytisštěná v Frantisska Karla Sýdlera, 1756. 224 s. zach. 8° [16,5×10].

Vazba: bez vazby (pouze obnažená přední dýhová deska). Stupeň zachování knihy: nekompl.; exemplář se rozpadá, jednotlivé složky uvolněny, vazba chybí, zachována pouze přední dýhová obnažená deska, deska i listy napadeny červotočem. Grafická výzdoba: frontispis (dřevořez; sign. uvnitř "Carmigohl"; ve spodní části výjevu bazilika v Mariazell, nahoře zářící Panna Maria Mariazellská). Provenience: na papírovém

obalu "SH PECKA". Staré signatury: "452". Barva tisku: černá. Písmo: čeština švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: čeština. Vložené dokumenty: na s. 144 dva kramářské tisky "Wraucné Wzdechnutj k Panně Maryi" a "Modlitba k těm Swatým na onen den, který můg pooslednj bude".

[Beckovský, Jan František]

ZK L 00084

[Die Betrübte und nach ihrem Geliebten Seufzende Turteltaube Oder Bußfertige Schriftliche Seele; Die Denen zergänglichen Wollüsten nach gelebet, in den Wust der Sünden gefallen, und die Göttliche Gnad dadurch verlohren; Solche aber mit inbrünstigen Seuffzen, und mit beygefügtten Gebettern embsig wieder sucht. Zum sonderlichen Trost allen denen, die in das Himmlische Vaterland eingehen, alldorten glückseelig und ewig leben wollen, vorgestellt.]

[in Nürnberg], [Verlegts Joh. Peter Wolffs Seel. Erben], [1757?]. [18], 533, [5] s. zach. 8° [20×10,5].

Vazba: celousňová (tmavá useň na dýze) se hřbetem se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: nekompl., chybí titulní list, volný list přední předsádky; vazba mechanicky opotřebena, hřbet částečně odkryt, vazba a knižní blok odděleny, ve vazbě i v listech stopy po červotoči. Grafická výzdoba: celostránkové čárové lepty (různé výjevy slavení mše svaté, svatí a světice, mezníky křesťanského života, obecně křesťanské, resp. katolické, motivy) na s. 12, 16, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 84, 86, 90, 92, 94, 96, 98, 100, 108, 128, 138, 164, 172, 188, 208, 236, 254, 268, 276, 292, 312, 330, 332, 342, 346, 350, 352, 364, 380, 384, 388, 392, 396, 400, 404, 408, 412, 416, 420, 424, 428, 432, 436, 444, 476, 478, 498, drobné mědirytiny. Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na předním přidešti "453" a "415". Barva tisku: červená a černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina.

[Prugger, Martin]

ZK L 00085

[Kniha Navčenj a Přjkladůw, w který, ačkoliw sprostě, wssak světle, y důkladně se předstawuge celý Katechyzmus, Aneb Křestianské Katolické Nevčenj, Genž s mnohými pěknými Příklady, Podobenstwji, a znamenitýma Důwody Pjsma swatého, a SS. Otcůw tak wysvětlené, potvrzené, a ozdobené se wynacházý; Tak syce: Že Kniha ta negenom těm, kterých Powinnost gest Mládež w Křestianským Katolickým Vměnj cwjčiti, ale y sprostýmu nevčenýmu Lidu (gemuž ona pohodlně y za Domácý Knihu slaužiti může) gak k potřebný Spráwě we Wíře, a giných Wěcech, který geden každý Křestian wěděti má, tak taky k wstanowenj dokonalého Křestianského Ži-wota, a ctnostného Obcowánj welmi vžitečná a prospěšná gest. Předně syce Od Dwogj-Ctihodného, a Welebného Kněze Pána Martina Pruggera, Písma S. Licentiata, a Faráře w Auffkyrchu při Maysachu Biskupstwj Frayzynského, w Německým Gazyku sepsaná; Nynj ale Od Kněze Jana Krysstoffa Třebonského, Kapucýnské Ržehole České Prowincye Kazatele, ku Potěssenj Slawného Českého Národu, na Česko wěrně přeložená.]

[W Starém Městě Pražském], [wytisštěná nákladem Frantisska Karla Hladkýho, Arcý-Biskup-ského Ympressora], [Léta Páně 1758]. 3-795, [9] s. zach. 4° [20×17].

Vazba: bez vazby, knižní blok v provizorním kartonovém obalu. Stupeň zachování knihy: chybí vazba, některé listy uvolněny, stopy po červotoči. Grafická výzdoba: vlysy (mědirytiny). Provenience: na papírovém obalu "SH PECKA", na kartonovém obalu modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na papírovém obalu "426", na kartonovém obalu "465" a "426". Barva tisku: černá. Písmo: čeština švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: čeština.

Cochem, Martin von

ZK L 00086

Weliký Žiwot Pána a Spasytele Nasseho Krysta Gežjsse, a gehu neyswětěgssý a neymilegssý Matky Marye Panny, Gako y wssech giných Krewnjch Přátel Syna BO-žjho; totižto S. Anny, a gegi Matky S. Emerencyány, S. Jo-zeffa a S. Joachyma, S. Jana Křtitele, S. Jana Ewangelisty, S. Sstěpána prvnjho Mučedlnjka, S. Jakuba Menssýho, S. Mářj Magdaleny, a Swaté Marty. Kdežto postjžené gsau wsseckny neypředněgssý wěcy, které se od Stwořenj Swěta až do skázy a wywrácenj Města Geruzaléma zběhly, gakož taky obssýrná Hystorie starého y nowého Zakona se dotykagjcy. Co se někdy w Kraginách Židowských zběhlo, a w Pjsmě swatem nětco zatmělegi, a kratčegi wypsáno gest: tuto se obssýrně a zřetedlně wypisugi.

Nachází se též w této Knize do pěti set rozličných a welmi pěkných Modliteb o Ziwotu a hořkém Vmučenj a Oslawenj Pána GEŽjsse Krysta, gakož y k Maryi Panně, a giným některým Swatým; S welikau Pilnostj od Welebného Pátera Martina z Kochem, Ržádu Kapucýnského Kazatele w Německým Gazyku sepsaný, a po několikráte na Swětlo wydaný.

Wytisštěný w Praze, w Ympressy Karlo-Ferdynandské, w Kolegi Towarysstwa Gežjsowého v Swatého Klimenta blíž Mostu, za Jana Giřjho Sneidera Faktora, Léta 1759. [6], 1137, [7] s. zach. 4° [20,5×16].

Vazba: celousňová se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: vazba zcela oddělena od knižního bloku, listy napadeny plísní. Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na pomocné dektuře "479" a "439", na předním přidešti "479". Barva tisku: černá a červená. Písmo: čeština šwabachem a frakturou, latina antikvou a italikou. Jazyk: čeština.

Dychtiwý

ZK L 00087

[Dychtiwý Pautnjček na Hrad pražský k Hrobu swatého Jána Nepomuckého pospjhágcý. To gest: obzwlásstnj Způsob we wsseli-kých potřebách, bjďě, a auzkostj, téhož Swatého za pomoc wzywati: Wssem Swato-Jánským horliwým pautnjkům za weliké mnohým prokázané milosti, w nowě na swětlo wydaný.]

[W Praze], [wytisst. v Frantisska Geřábka, wedle železnjch Dweřjch v půl zlatýho Kola], [po r. 1763]. 78 l. zach. 16° [11×7].

Vazba: bez vazby. Stupeň zachování knihy: nekompl., chybí titulní l.; chybí vazba, exemplář se rozpadá, většina listů vytržena, podomácku zpravováno a slepováno, extrémě napadeno červotočem. Grafická výzdoba: na l. 17 celostránkový dřevořez (sv. Jan Nepomucký v oválné kartuši spočívající na piedestalu). Provenience: na papírovém obalu "SH PECKA". Staré signatury: na papírovém obalu "475", na přebalu "230" a přeškrtnuté "157". Barva tisku: černá. Písmo: šwabach a fraktura. Jazyk: čeština.

Jan Zlatoústý, svatý

ZK L 00088

Des heiligen Kirchenlehrers Johannes Chrysostomus Predigten und kleine Schriften. Neunter Band.

Prag, im Verlag der k. k. Normalschulbuchdruckerey, 1785. [4], 470, [2] s. 8° [20×12].

Vazba: polousňová (barevný papír) s usňovým hřbetem se slepotiskem a zlatými ornamenty. Stupeň zachování knihy: pokryv desek potřhaný, stopy po červotoči. Grafická výzdoba: drobné mědirytiny na titulní s. a napříč knihou. Provenience: na titulní s. a s. 93 fialové razítko s textem "P. WENZEL EHL". Barva tisku: černá. Písmo: šwabach a fraktura. Jazyk: němčina.

Mibes, Friedrich

ZK L 00089

Himmlisches Jerusalem In mittlern Druck: Welches Durch die Wirkung des H. Gebets stark belagert, und durch Macht und Gewalt desselben glücklich erobert wird, oder Vollständiges Gebetbuch, Darinnen Sehr kräftige, tröstliche und auserlesene Morgens- und Abends- Meß- und Vesper- Beicht- und Kommunion-Gebeter: Auch Andachts-Uebungen zu der Hoch-würdigsten und allerheiligsten Dreyfaltigkeit: zum bitterm Leiden Christi: zu der schmerzhaften und freudenreichen Mutter Gottes: viele Tagzeiten und Litaney: Gebeter auf alle Festtage: auch zu gewissen Patronen, in allerhand Zufällen und Anliegen: schöne Gebeter von der Liebe Gottes, allerhand Schußgebetlein in unterschiedlichen Zuständen: Gebeter für jeden Stand und Zustand des Menschen: die Weis und Manier zu wallfahrten etc. für Lebendige und Abgestorbene be-griffen sind. Zusammen getragen Von P. FRIDERICO MIBES, des H. Cisterc. Ord. zu Kloster Osseg in Böhmen Profess. Mit schönen Kupfern gezieret.

Prag, gedruckt und zu finden bey Franz Gerzabek in der eis. Thüre, 1786. [29], 414, [11] s. 8° [17×10].

Vazba: celopapírová (červený papír na dýze). Stupeň zachování knihy: hřbet rotztržený, pokryv zadní desky odlepený, ve vazbě i listech stopy po červotoči. Grafická výzdoba: frontispis (čarový lept; obléhání Jeruzaléma), drobné mědirytiny. Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa

hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na předním přidešti "442" a "404", na s. [1] "č. 24". Barva tisku: červená a černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina.

Swatý

ZK L 00090

Swatý Dennj Pořádek Křesťana katolického na Poručenj Kardinála Noaila Arcybiskupa Pařížského k Vžitku geho owčiček do tisku vydaný.

W Brně, wytisštěno a w nákladě v Jana Silwestra Siedler, mėsstěnjnského Impressora, 1787. 582 s. 8° [18×10].

Vazba: celousňová (černá useň na dýze). Stupeň zachování knihy: vazba oddělena od knižního bloku, chybí volné listy předsádek, listy značně opotřebené, ve vazbě i listech stopy po červotoči. Grafická výzdoba: celostránkové čarové lepty na s. 52 (křest Chlodvika I. svatým Remigiem), 140 (Poslední večere Páně), 232 (sedící Marie Magdalena s lebkou v ruce a otevřenou knihou u nohou, vedle ní spočívá bič, váza s vonnou mastí a za ní se vznášejí dva andělé), 474 (Zvěstování Panny Marie). Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na předním přidešti "362" a "327". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: čeština. Vložené dokumenty: na s. 52 tři kramářské tisky ("Wroucná modlitba k Panně Maryi", "Smutné a bolestné laučenj k Panně Maryi" a Welká pobožnost aneb: Pět radostj a žalostj swaté Anny"), na s. 162 "Empfangschein - Stvrzenka".

Bachner, Ammonius

ZK L 00091

Das Licht, und die Liebe der Welt Jesus Christus der Gekreuzigte auf dem schmerzhaften Kreuzwege vorgestellt, allen zur mitleidigen Betrachtung, dem Sünder zur Bekehrung ... den Seelen im Fegfeuer zur Erlösung. Eingetheilt auf das ganze Jahr, Advent, Weihnachten, Fastnacht, Fasten, Ostern, Pfingsten, auf die Feste Mariä und der Heiligen Gottes. Mit Früh- Abend- Meß- Beicht- und Communiongebethen, sammt einem Register vermehrt.

Bamberg und Wirzburg, bey Tobias Göbhardt seel. Wittib., 1795. [24], 531, [5] s. 8° [17×10,5].

Vazba: celousňová se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: vazba potrhaná, pozůstatky dvou spon, chybí volný list zadní předsádky. Grafická výzdoba: frontispis (čarový lept; sign. "Mauber sc[ulpsit]"); Šimon Kyrénský pomáhá Pánu Ježíši nést Kříž. Provenience: na zadním přidešti text "Joseph Goliasch. Dieses Büch-lein gehört den Joseph Goliasch in Lauterbach". Staré signatury: na zadním přidešti "158" (?). Barva tisku: černá a červená. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Vložené dokumenty: 4 kramářské tisky ("Andächtiges Gebeth, zum bitterm Leiden unsers Herrn Jesu Christi"; "Gebeth zu der Gnadenreichen Mutter Gottes Maria zu Albendorf."; "Ein schönes Gebeth von der ... und betrübten Mutter Gottes Maria"; "Ein schönes Gebeth zu der schmerzhaften Mutter Gottes Maria in Altwilmsdorf").

[Cochem, Martin von]

ZK L 00092

Malý Zlat[ý] Nebe Kljč, Dusse Křesťanské Boha [wě]r[ně] a dokonalé milugicý. To gest: Wraucné Modlitby Křesťanské Katolické, [k vžitečnému Prospěč]hu wydan[é.] Ranj, Wečernj, při Mssy swa[té,] k swaté Spowědj [a Přigjmánj, k neyswětěgssý Trogicy, a Swátosti oltářnj, ku Krystu Pánu, a geho přehořkému Vmučenj, K Maryi Panně; gakož y na weyročnj Slawnosti, w obecných Potřebách, k rozličným] Swatým, [za těhotné Ženy, za Nemocné a Vmjragicý, za Dusse w Očistcy; též mnohé giné k Spasenj Dusse prospěšné.] Pro Osobu Ženskau.

[Wytisštěno] w král. hornjm [Městě na Horách] Kuttných, skrze Jozeffa Antonina [Vo]ndráčka, [1795]. [12], 462 s. zach. 8° [16×10].

Vazba: celousňová (černá useň na lepence) se hřbetem se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: nekompl.; ve hřbetu i v listech stopy po červotoči, některé listy uvolněné. Grafická výzdoba: celostránkové mědirytiny na s. 33 (scéna Ukřižování - ukřižovaný, ještě živý, Kristus na kříži, který objímá sv. Máří Magdaléna, po Kristově pravici stojí Panna Maria, po jeho levici sv. Jan), 55 (sign. uvnitř "F. G"; klečící a modlící se král David hledí na anděla v oblacích, ten má v rukou tasený meč a lebkou), 119 (sign. uvnitř "F. K"; zcela dole duše v očistcových plamenech - církev trpící, muž s růžencem - církev bojující, výše duše v nebi a zcela

nahoře svatá Trojice korunuje personifikaci Církve - církev vítězná), 137 (Kristus stojící u kříže obklopen nástroji svého umučení), 225 (Zvěstování Panny Marie). Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na předním přidešti "416" a "380". Barva tisku: červená a černá. Písmo: švabach a fraktura, latina antikvou. Jazyk: čeština.

Katholisches

ZK L 00093

Katholisches Gebetbuch. Herausgegeben von der deutschen Bußmißion in Böhmen.

PRAG, gedruckt bei Franz Gerzabeck in St. Galli-Kloster, 1797. 1-24, 27-46, 73-74, 95-274 , [2] s. zach. 12° [13,5×8].

Vazba: polousňová. Stupeň zachování knihy: vazba se rozesychá. Grafická výzdoba: drobné mědirytí. Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA", na volně vloženém papíře tužkou "Katolische Gebetbuch daruje Josef Klur č. 122". Staré signatury: na předním přidešti "412" a "376". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: němčina.

[Cochem, Martin von]

ZK L 00094

[Goldener Himmel-Schlüssel]

[26], 165-708 s. zach. 8° [16×9,5].

Vazba: bez vazby. Stupeň zachování knihy: chybí vazba, listy velmi opotřebený, některé vytrženy, stopy po červotoči. Provenience: na papírovém obalu "SH PECKA", rukopisné poznámky. Staré signatury: na papírovém obalu "447". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: němčina.

[Cochem, Martin von]

ZK L 00095

[Malá Sstěpná Zahrada]

398, [2] s. zach. 8° [16,5×10].

Vazba: celousňová (tmavá useň na lepence). Stupeň zachování knihy: vazba potrhaná, přední deska částečně obnažena, povrch hřbetu značně uvolněn, ve vazbě stopy po červotoči, chybí volné listy obou předsádek. Grafická výzdoba: celostránkové mědirytiny na s. 24 (klečící světice před oltářem s krucifixem, na oltáři monogram Panny Marie), 56 (Máří Mgadaléna klečí v jeskyni před krucifixem, hledí do knihy a pláče, u nohou má lebku a bič, u základny krucifixu stojí váza s vonnou mastí), 74 (Poslední večeře Páně, nad výjevem dva andělé drží stuhu s textem "Hoc est Corpus meum"), 165 (Panna Maria jako Immaculata), 260 (svatý Josef držící v náručí malého Ježíška), drobné mědirytí. Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na předním přidešti "464" a "329". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: čeština. Vložené dokumenty: mezi s. 82/3 "Pjseň vánoční", mezi s. 142/3 Nábožná pjeň pod názvem: Touha po vlasti mebeské", mezi s. 205/6 "Wýborné Mydlitby Laučicý se s Rodičkau Božj Pannau Maryi".

[Cochem, Martin von]

ZK L 00096

[Nebeklič]

802 s. zach. 8° [18×10].

Vazba: celousňová (černá useň na lepence). Stupeň zachování knihy: nekompl., chybí titulní l.; povrch desek je od desek odlepen, vazba a knižní blok odděleny, chybí volné listy obou předsádek. Grafická výzdoba: celostránkové čárové lepty (výjevy ze života Krista a Panny Marie a ilustrace s obecně náboženskou tematikou) na s. 108, 204, 324, 416, 448, 460, drobné mědirytí. Provenience: na přední desce zevnitř modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na hřbetu "č. 39" na deskách zevnitř "368" a "333". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: čeština. Vložené

dokumenty: zcela na začátku papír s textem "Nebeklič neznámého letopočtu. Daroval p. Němeček sládek z Nového Bydžově. Sebral: Jan Tichý."

[Cochem, Martin von]

ZK L 00097

[Nebeklič]

[12], 9-790, 792-793 s. zach. 8° [18,5×11].

Vazba: celousňová se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: nekompl., chybí titulní list i volný list přední předsádky; vazba oddělena od knižního bloku, zcela chybí přední deska, ve vazbě i listech stopy po červotoči. Grafická výzdoba: celostránkové dřevorezy (výjevy ze života Krista a Panny Marie) na s. [12], 28, 73, 184, 506, 605, drobné mědirytiny (vlysy, viněty). Staré signatury: na vazbě "401". Barva tisku: červená a černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: čeština. Vložené dokumenty: na s. 28 "Píseň k Rodičce Boží" (2 listy), 184 ručně sešité 4 kramářské tisky "Nábožná píseň k swatému Jozefu pěstauu Krysta Pána", "Píseň o welkém zázraku, který se stal na hradě Pražském u hrobu sw. Jana", "Pjseň rannj o lásce a milowánj negsladčjho Srdce Pána Gežjsse", "Píseň k Paně Maryi", na s. 186 zlomek drobného tisku, na s. 420 "Wraucj modlitba k Panně Marii, matce opusstěných", na s. 422 dva drobné tisky "Tato Pjseň gest složená..." (incip.) a "Testament Panny Marie".

[Cochem, Martin von]

ZK L 00098

[Nebeklič]

[10], 784 s. zach. 8° [17×10,5].

Vazba: bez vazby. Stupeň zachování knihy: nekompl.; listy silně opotřebený, stopy po červotoči. Grafická výzdoba: drobné mědirytiny. Provenience: na papírovém obalu "SH PECKA". Staré signatury: "461". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: čeština.

[Nattenhus, Moritz]

ZK L 00099

[Homo simplex et rectus, Oder, Der alte redliche Teutsche Michel Das ist ... Predigen ... T.1., Über die Fest u. Feyertäg dess gantzen Jahrs.]

17-1054 s. zach. 4° [19,5×16].

Vazba: bez vazby. Stupeň zachování knihy: nekompl., chybí titulní l. a vše do s. 17; některé složky uvolněny, listy natrženy, stopy po červotoči. Grafická výzdoba: drobné mědirytiny. Provenience: na papírovém obalu "SH PECKA". Staré signatury: na papírovém obalu "448", na s. 17 "159". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Vložené dokumenty: na s. 166 fragment rukopisu lidové hry (1 l.) "Na svaty tři Krale" (incip.).

[Šteyer, Matěj Václav]

ZK L 00100

[Kancyonal Český]

147-148, 153-160, 185-200, 271-280, 297-328, 353-952 s. zach. 4° [20×15].

Vazba: bez vazby. Stupeň zachování knihy: chybí vazba, listy většinou uvolněny, silně opotřebený, stopy po červotoči. Provenience: na papírovém obalu "SH PECKA". Staré signatury: na papírovém obalu "476". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: čeština.

[Duchownj Křestiansko-Katolické Gádro Wssech Modliteb pro wssecky Lidj, We wssem Wěku, we wssem Stawu, we wssech Případnostech, a w každým Čzasu welmi vžitečné a prospěšné: Rozmnožené s rannjmi a wečernjmi též ke Mssi, k Zpowědi a Přigjmánj k rozličným Swatým Modlitbami a Letanyemi. Y také S Hodinkami k Božské Prozřetelnosti, a Maryi Panně]

19-224 s. zach. 8° [14×8,5].

Vazba: polousňová se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: vazba se rozesychá, pokryv zadní desky uržen a vložen do knihy, stopy po červotoči, zadní přidešti odlepeno. Grafická výzdoba: celostránkový dřevorez na s. 68 (symbolicky znázorněno pět Kristových ran), drobné mědirytiny. Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na předním přidešti "385" a "349", na volném listu přední předsádky "209". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: čeština.

[Modlitební knížka]

7-522, [4] s. zach. 12° [13×7,5].

Vazba: celousňová (tmavá useň na lepence). Stupeň zachování knihy: nekompl., chybí titulní l. a s. 1-6; hřbet a přední deska zcela odděleny od knižního bloku, stopy po červotoči, exemplář nekompletní. Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na předním přidešti "376" a "341". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: čeština.

[Truchliwá hrdlička Po straceným Milá-čku swým bolestně taužjcy; Aneb Dusse Kagjcy, Která W Roskossých Swěta se ko-chala do Osydel Hřjchůw těž-kých padla, a Milost Božj stratila, Kterau Ona Vpěnlivým Wzdýchánjm zde obsaženými wraucými Modlit-bami, též swých Hřjchůw skrausseným Želenjm a Oplakáwánjm, nynj starostliwě hledá, Od Jana Beczkowskýho Křjžo-wnika s Čzerwenau Hwězdau, potřetj mnohem vžitečněji wyobrazená]

[W Praze], [v Matěge Högra Arcý-Bisk. Impress.], [Léta 1728]. 1-42, 47-511, [3] s. zach. 8° [15×9,5].

Vazba: celousňová (tmavá useň na lepence) se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: nekompl., chybí titulní l.; v knižním bloku i vazbě stopy po červotoči, zadní přidešti odlepeno. Grafická výzdoba: celostránkové čárové lepty (některé sign. "[Augustinus] Neurautter sc[ulpsit]"; kněz v různých částech sloužení mše svaté, výjevy ze života Krista a Panny Marie, svatí, mezníky křesťanského života, obecně křesťanské, resp. katolické, motivy) na s. 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 84, 86, 90, 92, 94, 96, 98, 100, 104, 120, 138, 145, 156, 165, 174, 197, 207, 215, 232, 251, 267, 271, 275, 279, 283, 306, 325, 343, 347, 351, 355, 359, 363, 367, 371, 375, 379, 383, 387, 391, 395, 401, 405, 407, 417, 443, 495, drobné mědirytiny. Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na předním přidešti "415" a "379", na volném listu přední předsádky "194". Barva tisku: černá. Písmo: čeština švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: čeština.

[Modlitební knížka]

[12], 379, [1] s. zach. 8° [15×9].

Vazba: celousňová (černá useň na lepence) se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: nekompl., chybí titulní l.; vazba částečně oddělená od knižního bloku, rozesychá se, listy velmi zašpiněny. Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA", na volném l. zadní

předsádky modré kulaté razítko s textem "Museum na hradě Křištofa Haranta Pecka" a přeškrtnutý text "Linhartova Anna". Staré signatury: na předním přidešti "372" a "337". Barva tisku: červená a černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: čeština.

Pět

ZK L 00105

[Pět červených Korálů, aneb: srdečné a litostivé rozgjmánj pět Ran Krysta vkřižovaného.]

4-180 s. zach. 8° [14×8,5].

Vazba: polousňová s černým hřbetem se slepotiskovým ornamentem. Stupeň zachování knihy: nekompl.; pokryv desek potrháný, vazba i listy napadeny červotočem, knižní blok oddělen od vazby. Grafická výzdoba: celostránkový dřevořez na s. 60 (v oválné kartuši obklopené akanty kněz v ornátu a biretu u oltáře s ministrantem, nad kartuší vševidoucí oko po korunou). Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na předním přidešti "431" a "394". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: čeština.

5.3 Ostatní tisky

Vernulz, Nicolas de

ZK L 00106

RHETORVM COLLEGII PORCENSIS Inclutae Academiae LOVANIENSIS ORATIONUM Partis Secundae, Sive DISSERTATIONVM POLITICARVM Stylo Oratorio explicatarum a NICOLAO VERNVLAEIO, Historiographo Regio & publico Elo-quentiae Professore, DECADES DVAE.

COLONIAE, In Officina JOANN. WILHELMI FRIESSEM p. m. Apud IOAN. EVERHARDUM FROMART., ANNO M. DCC. IV. [=1704]. [12], 875 s. 12° [13,5×8].

Vazba: celopapírová (světlý papír na dýze). Stupeň zachování knihy: vazba potrháná, pokryv hřbetu z části utržen, chybějí volné listy předsádek, některé listy vytrženy. Provenience: na předním přidešti text "Ex libris Wenceslai Krsek 1739 die 26. Septembris" a modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA", na předtitulu takřka nečitelný text začínající "Wenceslai...". Staré signatury: na hřbetu a přední desce "č. 2", na předním přidešti "459" a "421", na předtitulu "N. 35". Barva tisku: černá. Písmo: antikva a italika. Jazyk: latina.

Corneille, Pierre

ZK L 00107

LE THEATRE DE P. CORNEILLE. NOUVELLE EDITION. Revûe, corrigée, & augmentée. Enrichie de Figures en Taille-douce. TOME SECOND.

A PARIS, Chez MARC BORDELET, rue S. Jacques, vis-à-vis le College de LOUIS LE GRAND, 1722. [6], 458, [4] s. 8° [16,5×9,5].

Vazba: celousňová se slepotiskem a zlatými ornamenty. Stupeň zachování knihy: dobrý. Grafická výzdoba: celostránkové čárové lepty na s. 3 (půlka v zahradě), 73 (Médea prchající na voze taženém dvěma draky poté, co nechala zabít Pelia), 135 (El Cid sedící v křesle ve vysoké společnosti), 327 (souboj Horatiů a Curiatiů), 395 (sedící císař Augustus uděluje milost Gnaeovi Corneliovi Cinnovi), drobné mědirytiny (převážně vlysy) napříč knihou. Provenience: na deskách papírový štítek s textem "Žák. bibl. real. šk.", na volném listu přední předsádky nápis "Ex Bibliotheca M. Griffon. 1733", na titulní s. a s. 189 modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNI ŠKOLY v LITOMYŠLI." a na titulní s. černé razítko s textem "Městské museum v Litomyšli ...". Staré signatury: na hřbetu knihy a titulním listu "J 426 2", na hřebu knihy "80/e". Barva tisku: černá. Písmo: antikva a italika. Jazyk: francouzština.

POEMES DRAMATIQUES DE T. CORNEILLE. NOUVELLE EDITION. Revûe, corrigée, & augmentée. Enrichie de Figures en Taille-douce. TOME PREMIER.

A PARIS, Chez MARC BORDELET, ruë S. Jacques, vis-à-vis le College de LOUIS LE GRAND, 1722. [6], 10, 531, [7] s. 8° [16,5×9,5].

Vazba: celousňová se slepotiskem a zlatými ornamenty. Stupeň zachování knihy: dobrý Grafická výzdoba: frontispis (mědirytina; portrét autora v elipsovité kartuši), celostránkové čarové lepty (tematické ilustrace k danému dramatu) na s. 3, 85, 175, 271, 365, 449, drobné mědiryty (převážně vlysy) napříč knihou. Provenience: na deskách papírový štítek s textem "Žák. bibl. real. šk.", na s. [1], [2] a na titulní s. černé razítko s textem "Městské museum v Litomyšli...", na titulní s. a s. 49 modré elipsovité razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.", na volném listu přední předsádky nápis "Ex Bibliotheca M. Griffon. 1733". Staré signatury: na hřbetu knihy a titulním listu "J 426 1", na hřebu knihy "57". Barva tisku: černá. Písmo: antikva a italika. Jazyk: francouzština.

POEMES DRAMATIQUES DE T. CORNEILLE. NOUVELLE EDITION. Revûe, corrigée, & augmentée. Enrichie de Figures en Taille-douce. TOME TROISIE'ME.

A PARIS, Chez MARC BORDELET, ruë S. Jacques, vis-à vis le College de LOUIS LE GRAND, 1722. [6], 464, [2] s. 8° [16,5×9,5].

Vazba: celousňová se slepotiskem a zlatými ornamenty. Stupeň zachování knihy: dobrý Grafická výzdoba: celostránkové mědirytiny (tematické ilustrace k danému dramatu) na s. 3, 91, 164, 239, 319, 399, drobné mědirytiny (převážně vlysy) napříč knihou. Provenience: na deskách papírový štítek s textem "Žák. bibl. real. šk.", na volném listu přední předsádky nápis "Ex Bibliotheca M. Griffon. 1733", na titulní s. a s. 227 modré elipsovité razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu knihy a titulním listu "J 426 3". Barva tisku: černá. Písmo: antikva a italika. Jazyk: francouzština.

POEMES DRAMATIQUES DE T. CORNEILLE. NOUVELLE EDITION. Revûe, corrigée, & augmentée. Enrichie de Figures en Taille-douce. TOME QUATRIE'ME.

A PARIS, Chez MARC BORDELET, ruë S. Jacques, vis-à vis le College de LOUIS LE GRAND, 1722. [6], 588, [2] s. 8° [16,5×9,5].

Vazba: celousňová se slepotiskem a zlatými ornamenty. Stupeň zachování knihy: dobrý. Grafická výzdoba: celostránkové mědirytiny (tematické ilustrace k danému dramatu) na s. 5, 73, 175, 249, 355, 425, 523, drobné mědirytiny (převážně vlysy) napříč knihou. Provenience: na deskách papírový štítek s textem "Žák. bibl. real. šk.", na volném listu přední předsádky nápis "Ex Bibliotheca M. Griffon. 1733", na s. [1], [2] a 1 černé razítko s textem "Městské museum v Litomyšli ...", na titulní s. a s. 428 modré elipsovité razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu knihy a titulním listu "J 426 4", na hřebu knihy "56". Barva tisku: černá. Písmo: antikva a italika. Jazyk: francouzština.

POEMES DRAMATIQUES DE T. CORNEILLE. NOUVELLE EDITION. Revûe, corrigée, & augmentée. Enrichie de Figures en Taille-douce. TOME CINQUE'ME.

A PARIS, Chez MARC BORDELET, ruë S. Jacques, vis-à vis le College de LOUIS LE GRAND, 1722. [6], 571, [7] s. 8° [16,5×9,5].

Vazba: celousňová se slepotiskem a zlatými ornamenty. Stupeň zachování knihy: dobrý. Grafická výzdoba: celostránskové mědirytiny (tematické ilustrace k danému dramatu) na s. 3, 67, 165, 309, 431, 493, drobné mědirytiny (převážně vlysy) napříč knihou. Provenience: na deskách papírový štítek s textem "Žák. bibl. real. šk.", na volném listu přední předsádky nápis "Ex Bibliotheca M. Griffon. 1733", na s. [1], [2] a titulní s. černé razítko s textem "Městské museum v Litomyšli...", na titulní s. a modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu knihy a titulním listu "J 426 5", na hřebu knihy "55". Barva tisku: černá. Písmo: antikva a italika. Jazyk: francouzština.

[Pluche, Antoine]

ZK L 00112

Schau-Platz der Natur Oder: Unterredungen von der Beschaffenheit und den Absichten der Natürlichen Dinge, wodurch die Jugend zu weiterm Nachforschen aufgemuntert, und auf richtige Begriffe von der Allmacht und Weißheit Gottes geführt wird. Siebender Theil. Welcher einige der vortreflichsten Künfte, die Handlung, das Reisen, und die Einrichtung eines Landes betrachtet.

Wien und Nürnberg, bey Peter Conrad Monath, 1752. [6], 562, [8] s. 8° [16,5×10,5].

Vazba: celopapírová (hnědý papír na lepence) se slepotiskovým erbem na pokryvu přední desky, černý hřbet. Stupeň zachování knihy: dobrý. Grafická výzdoba: frontispis (mědirytina, pět mužů u pokusu kolem stolu s kahanem). Provenience: na předním předeštlí nálepka s erbem (čárový lept; v modrém štítě zlatý kůl se stromem, kolčí helm s fařnochy, točenici a klenotem v podobě vyrůstajícího panoše, který v obou rukách drží stromy), na s. [1] černé razítko s textem: "Městské museum v Litomyšli...", na titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu "(K) 21", na titulní s. "K 21", na hřbetu a na s. "[1] 80/c". Barva tisku: černá, červená. Písmo: němčina švabachem a frakturou, francouzština antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: napříč knihou 22 mědirytin s technickou a paleografickou tematikou (čís. I-XII, 14-23).

[Schreger, Odilonus]

ZK L 00113

[STUDIOSUS JOVIALIS, SEU AUXILIA Ad Jocosè, & honestè discurrendum, In Gratiam & Usus Studiosorum juvenum, aliorúmque Litteratorum Virorum, honestae recreationis amantium, collecta a R. P. ODILONE SCHREGER Benedictino in Exempto Monasterio Ensдорffensi.]

[PEDEPONTI], [Sumptibus Joannis Gaftl, Bibliopolae], [1752]. [6], 840, [4] s. zach. 8° [16,5×9,5].

Vazba: celousňová (hnědá useň na lepence) s plátěným hnědým hřbetem. Stupeň zachování knihy: nekompl., chybí volný list přední předsádky, titulní list. Grafická výzdoba: drobné mědirytiny. Provenience: na předním předeštlí "Josephi Kutter. 1828", na s. [1] modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu a titulní s. "L 32", na hřbetu "182". Barva tisku: černá. Písmo: latina antikvou a italikou, němčina švabachem a frakturou. Jazyk: latina.

[Dusch, Johann Jacob]

ZK L 00114

[Moralische Briefe zur Bildung des Herzens. Zweyter Theil.]

[Leipzig], [Bernhard Christoph Breitkopf und Sohn], [1764].³²¹ [10], 404 s. 8° [17,5×10].

Vazba: celopapírová (zelený papír na lepence) s bílým hřbetem. Stupeň zachování knihy: vazba odřená, zadní deska zpola utržená, několik zadních listů utrženo, exemplář napaden plísní a červotočem. Grafická výzdoba: drobné mědirytiny (viněty). Provenience: na předním předeštlí modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA" a text "Lebe Stohl R. stille Einhankeit", na titulní s. a na s. [2] modré kulaté razítko s textem "Museum na hradě Kryštofa Haranta Pecka", na s. 404 dole perem "Anton", na volném listu zadní předsádky "Lebe Wohl vergiß mein nicht, Joseph Fischer 1845", na zadním předeštlí "Joseph Groh, dein Bruder Joseph Groh", na zadních deskách "Anton Stille". Staré signatury: na hřbetu

³²¹ Méně pravděpodobně by se mohlo jednat o vydání z r. 1762.

"č. 6", na předním přidešti "229" a "204", na titulní s. "226". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina.

Kirsch, Adam Friedrich

ZK L 00115/1

ADAMI FRIDERICI KIRSCHII ABVNDANTISSIMVM CORNVCOPIAE LINGVAE LATINAE ET GERMANICAE SELECTVM, IN QUO CONTINENTUR Vocabula Latina omnis aevi, antiqui, medii ac novi, pariter ac Graeca, Latinitate donata, nec non Phra-seologiae elegantiores & Constructiones Verborum; SIMILITER Deorum, Dearum, Gentium, Regnorum, Regio-num, Urbium ... & Mineralium Nomina; UTI ETIAM Theologorum, Jure Consultorum, Mediocorum ... Theoreticarum & Practi-carum, Rei quoque Militarissae Monetariae Termini technici, Significationes & Explicationes, Syllabarum Quantitatibus ubique supra impressis; CUI ADJUNGUNTUR IN FINE Calendarium Romanum, Pantaleontis Bartelonaei Raverini in Prosodiae speciales Regulas Epitome & Abbreviaturae olim in Latio usitatissimae, sive Notae & Sigla antiquorum; DEIN Tabula alphabetica Charact. Latin. in Codicibus MStis secundum Secula tum Specimen Scripturae veteris, APPENDIX REGIONUM, URBIUM, MONTIUM ET ELUVIORUM; ET AD POSTREMUM Consanguinitatis pariter ac Affinitatis Tabula, Nominaque Numeralia.

RATISBONAE et VIENNAE, Sumptibus EMERICI FELICIS BADERI, MDCCLXIV [=1764]. [30], 1268 s. 8° [22,5×13,5].

Vazba: celousňová se hřbetem se slepotiskovými ornamenty. Stupeň zachování knihy: lepenkové desky knihy vpředu proděravěny, chybí recto přední a verso zadní předsádky, pokryv předních desek poškozen červotočem, poslední dvojlist konvolutu zcela uvolněn. Grafická výzdoba: na s. [5] vlys (mědirytina), na s. 1268 pod textem drobná viněta (mědirytina). Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA" a perem "Seidl. Freyhern" a "Mach". Staré signatury: na hřbetu a deskách č. 14, na předním přidešti "471" a "432". Barva tisku: červená a černá. Písmo: latina antikvou a italikou, němčina frakturou. Jazyk: latina.

Kirsch, Adam Friedrich

ZK L 00115/2

ADAMI FRIDERICI KIRSCHII CORNU COPIAE LINGVAE ROMANAE GERMANICO- LATINUM NUNC PLURIBUS IN LOCIS TAM VOCABULIS QUAM PHRASIBUS AUCTUM, ORNATUM, EMENDATUM.

s.l., s.n., s.a. 444, [104] s. 8° [22,5×13,5].

Grafická výzdoba: na s. [52] pod textem viněta (mědirytina). Barva tisku: černá. Písmo: latina antikvou a italikou, němčina frakturou. Jazyk: latina. Přílohy: na s. 444 vlepená tabulka ("Eduardi Bernardi Tabula alphabetica literarum latinarum in antiquissimis Codicibus, nummis et marmoribus occurrentium").

Levret, André

ZK L 00116

ESSAI SUR L'ABUS DES RÉGLES GÉNÉRALES, ET CONTRE LES PRÉJUGÉS QUI S'OPPOSENT AUX PROGRES DE L'ART DES ACCOUCHEMENS. CONTENANT succinctement & à la portée de tout le monde, 1o. la manière de se conduire pendant la Grossesse, le Travail de l'enfantement, les Suites de couche. 2o. Le Choix des Nourrices, l'Alaitement, la Denti-tion, le Sevrage de enfans &c. Par M. ANDRÉ LEVRET, Accoucheur de Madame LA DAUPHINE, &c.

A PARIS, Chez L'AUTEUR, rue des Fossés-Montmartre, à côté du Notaire. PRAULT, Imprimeur-Libraire, Quai de Gêvres. P. Fr. DIDOT le jeune, Libraire, Quay des Augustins, près du Pont St. Michel, à St. Augustin., M.DCC.LXVI. [=1766]. [2], i-xix, 356, [4] s. 8° [20×12,5].

Vazba: celopapírová (šedý papír na lepence). Stupeň zachování knihy: vazba mírně popraskaná, ve vazbě i listech stopy po červotoči. Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA", na volném listu přední předsádky perem "Darem sl. ... pro bibl. Prof. Schwinz". Staré signatury: na předním přidešti "214" a "190". Barva tisku: černá. Písmo: antikva a italika. Jazyk: francouzština. Přílohy: na s. 204 mědirytinová tabulka s technickou tematikou.

Der Mann**ZK L 00117**

Der Mann ohne Vorurtheil. Dritter Band.

WIEN, gedruckt bey Joh. Thomas Edlen von Trattnern, kaiserl. königl. Hofbuchdruckern und Buchhändlern, 1767. [14], 408, [2] s. 4° [16,5×9,5].

Vazba: celousňová se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: dobrý. Grafická výzdoba: na titulní s. čárový lept (stojící satyr rozmlouvající se sedícím mužem). Provenience: na volném listu přední předsádky, s. [1], [5] a [7] černé razítko s textem "Městské museum v Litomyšli ...", na titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu "L 36" a 65, na titulní s. "L 36". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: němčina.

Neues**ZK L 00118**

Neues Hamburgisches Magazin, oder Fortsetzung gesammelter Schriften, aus der Naturforschung, der allgemeinen Stadt- und Land-Oekonomie, und den angenehmen Wissenschaften überhaupt. Erstes Stück.

Hamburg und Leipzig, bey Adam Heinrich Hollens Witwe, 1767. [16], 576 s. (obs. 1. - 6. díl). 8° [17,5×10].

Vazba: polousňová s černým usňovým hřbetem se slepotiskovými ornamenty. Stupeň zachování knihy: hřbet popraskaný. Grafická výzdoba: na titulní s. viněta (mědirytina; Pallas Aténa obklopená zbožím, navigačními přístroji stojí před městem, k němuž přijíždí loď), drobné mědirytiny. Provenience: na volném listu přední předsádky, na titulní s. a na s. [3] modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu a na titulní s. "K 24 1", na předním přidešti "393", na volném listu přední předsádky "f2.30", "B.58.a" a "G 77a". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina, angličtina antikvou, hebrejštiny hebrejsou abecedou. Jazyk: němčina.

Neues**ZK L 00119**

Neues Hamburgisches Magazin, oder Fortsetzung gesammelter Schriften, aus der Naturforschung, der allgemeinen Stadt- und Land-Oekonomie, und den angenehmen Wissenschaften überhaupt. Siebentes Stück.

Hamburg und Leipzig, bey Adam Heinrich Hollens Witwe, 1767. 576, [16] s. (obs. 7. - 12. díl). 8° [17,5×10].

Vazba: polousňová s černým usňovým hřbetem se slepotiskovými ornamenty. Stupeň zachování knihy: hřbet popraskaný. Grafická výzdoba: na titulní s. viněta (mědirytina; Pallas Aténa obklopená zbožím, navigačními přístroji stojí před městem, k němuž přijíždí loď), drobné mědirytiny. Provenience: na volném listu přední předsádky a titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu a titulní s. "K 24 2", na volném listu přední předsádky "G 77 b". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina, angličtina antikvou, hebrejštiny hebrejsou abecedou. Jazyk: němčina.

Neues**ZK L 00120**

Neues Hamburgisches Magazin, oder Fortsetzung gesammelter Schriften, aus der Naturforschung, der allgemeinen Stadt- und Land-Oekonomie, und den angenehmen Wissenschaften überhaupt. Dreyzehntes Stück.

Hamburg und Leipzig, bey Adam Heinrich Hollens Witwe, 1767. 576, [18], s. (obs. 13. - 18. díl). 8° [17,5×10,5].

Vazba: polousňová s černým usňovým hřbetem se slepotiskovými ornamenty. Stupeň zachování knihy: hřbet popraskaný. Grafická výzdoba: na titulní s. viněta (mědirytina; Pallas Aténa obklopená zbožím, navigačními přístroji stojí před městem, k němuž přijíždí loď), drobné mědirytiny. Provenience: na volném listu přední předsádky a titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu a titulní s. "K 24 3", na předním přidešti "393" a na volném listu přední předsádky "G 77 c". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina, angličtina

antikvou, hebrejšťina hebrejsou abecedou. Jazyk: němčina. Přílohy: 2 mědirytiny s přírodovědnou tematikou (čís. Tab. i - Tab II, zcela na konci knihy).

Neues

ZK L 00121

Neues Hamburgisches Magazin, oder Fortsetzung gesammelter Schriften, aus der Naturforschung, der allgemeinen Stadt- und Land-Oekonomie, und den angenehmen Wissenschaften überhaupt. Neunzehntes Stück.

Hamburg und Leipzig, bey Adam Heinrich Hollens Witwe, 1768. 592, [16] s. (obs. 19. - 24. díl). 8° [17,5×10,5].

Vazba: polousňová s černým usňovým hřbetem se slepotiskovými ornamenty. Stupeň zachování knihy: hřbet popraskaný. Grafická výzdoba: na titulní s. viněta (mědirytina; Pallas Aténa obklopená zbožím, navigačními přístroji stojí před městem, k němuž přijíždí loď), drobné mědirytiny. Provenience: na volném listu přední předsádky a titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu a titulní s. "K 24 4", na předním přidešti "393", na volném listu přední předsádky "G 77 d". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina, angličtina antikvou, hebrejšťina hebrejsou abecedou. Jazyk: němčina. Přílohy: 1 mědirytina s přírodovědnou tematikou (s. 480).

Neues

ZK L 00122

Neues Hamburgisches Magazin, oder Fortsetzung gesammelter Schriften, aus der Naturforschung, der allgemeinen Stadt- und Land-Oekonomie, und den angenehmen Wissenschaften überhaupt. Fünf und zwanzigstes Stück.

Leipzig, bey Adam Heinrich Hollens Witwe, 1769. 575, [17] s. (obs. 25. - 30. díl). 8° [17,5×10,5].

Vazba: polousňová s černým usňovým hřbetem se slepotiskovými ornamenty. Stupeň zachování knihy: hřbet popraskaný. Grafická výzdoba: na titulní s. viněta (mědirytina; Pallas Aténa obklopená zbožím, navigačními přístroji stojí před městem, k němuž přijíždí loď), drobné mědirytiny. Provenience: na volném listu přední předsádky a titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu a titulní s. "K 24 5", na předním přidešti "393", na volném listu přední předsádky "G 77 e". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina, francouzština, angličtina antikvou, hebrejšťina hebrejsou abecedou. Jazyk: němčina. Přílohy: 2 mědirytiny s přírodovědnou tematikou (čís. Tab. i - Tab II, s. 114).

Neues

ZK L 00123

Neues Hamburgisches Magazin, oder Fortsetzung gesammelter Schriften, aus der Naturforschung, der allgemeinen Stadt- und Land-Oekonomie, und den angenehmen Wissenschaften überhaupt. Sieben und dreyßigtes Stück.

Leipzig, bey Adam Heinrich Hollens Witwe, 1770. 575, [15] s. (obs. 37. - 42. díl). 8° [17,5×10].

Vazba: polousňová s černým usňovým hřbetem se slepotiskovými ornamenty. Stupeň zachování knihy: hřbet popraskaný, stopy po červotoči. Grafická výzdoba: na titulní s. viněta (mědirytina; Pallas Aténa obklopená zbožím, navigačními přístroji stojí před městem, k němuž přijíždí loď), drobné mědirytiny. Provenience: na volném listu přední předsádky a titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu a titulní s. "K 24 7", na předním přidešti "393", na volném listu přední předsádky "G 77 g". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina, francouzština, angličtina antikvou a italikou. Jazyk: němčina. Přílohy: 3 mědirytiny s topografickou, přírodovědnou a technickou tematikou (čís. Tab i a Tab II, třetí nečíslována; na s. 10, 36, 258).

Neues Hamburgisches Magazin, oder Fortsetzung gesammelter Schriften, aus der Naturforschung, der allgemeinen Stadt- und Land- Oekonomie, und den angenehmen Wissenschaften überhaupt. Drey und vierzigstes Stück.

Leipzig, bey Adam Heinrich Hollens Witwe, 1770. 575, [17] s. (obs. 43. - 48. díl). 8° [17,5×10,5].

Vazba: polousňová s černým usňovým hřbetem se slepotiskovými ornamenty. Stupeň zachování knihy: hřbet popraskaný. Grafická výzdoba: na titulní s. viněta (mědirytina; Pallas Aténa obklopená zbožím, navigačními přístroji stojí před městem, k němuž přijíždí loď), drobné mědirytiny. Provenience: na volném listu přední předsádky a titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu a titulní s. "K 24 8", na předním přidešti "393", na volném listu přední předsádky "G 77 h". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina, francouzština, angličtina antikvou a italikou. Jazyk: němčina. Přílohy: 2 mědirytiny s přírodovědnou a matematickou tematikou (zcela na konci knihy).

Neues Hamburgisches Magazin, oder Fortsetzung gesammelter Schriften, aus der Naturforschung, der allgemeinen Stadt- und Land-Oekonomie, und den angenehmen Wissenschaften überhaupt. Neun und vierzigstes Stück.

Leipzig, bey Adam Heinrich Hollens Witwe, 1771. 575, [17], s. (obs. 49. - 54. díl). 8° [17,5×10].

Vazba: polousňová s černým usňovým hřbetem se slepotiskovými ornamenty. Stupeň zachování knihy: hřbet popraskaný. Grafická výzdoba: na titulní s. viněta (mědirytina; Pallas Aténa obklopená zbožím, navigačními přístroji stojí před městem, k němuž přijíždí loď), drobné mědirytiny. Provenience: na volném listu přední předsádky a titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu a titulní s. "K 24 9", na předním přidešti "393", na volném listu přední předsádky "G 77 i". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina, francouzština, angličtina antikvou a italikou. Jazyk: němčina. Přílohy: 1 mědirytina s technickou tematikou (zcela na konci knihy).

Neues Hamburgisches Magazin, oder Fortsetzung gesammelter Schriften, aus der Naturforschung, der allgemeinen Stadt- und Land-Oekonomie, und den angenehmen Wissenschaften überhaupt. Fünf und fünfzigstes Stück.

Leipzig, bey Hermann Heinrich Holle, 1771. 576, [16] s. (obs. 55. - 60. díl). 8° [17,5×10].

Vazba: polousňová s černým usňovým hřbetem se slepotiskovými ornamenty. Stupeň zachování knihy: hřbet popraskaný. Grafická výzdoba: na titulní s. viněta (mědirytina; Pallas Aténa obklopená zbožím, navigačními přístroji stojí před městem, k němuž přijíždí loď), drobné mědirytiny. Provenience: na volném listu přední předsádky a titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu a titulní s. "K 24 10", na předním přidešti "393", na volném listu přední předsádky "G 77 k". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina, francouzština, angličtina antikvou a italikou. Jazyk: němčina.

Neues Hamburgisches Magazin, oder Fortsetzung gesammelter Schriften, aus der Naturforschung, der allgemeinen Stadt- und Land-Oekonomie, und den angenehmen Wissenschaften überhaupt. Ein und sechzigstes Stück.

Leipzig, bey Hermann Heinrich Holle, 1772. 192 s. (61. a 62. díl). 8° [17,5×10].

Vazba: polousňová s černým usňovým hřbetem se slepotiskovými ornamenty. Stupeň zachování knihy: hřbet popraskaný. Grafická výzdoba: na titulní s. viněta (mědirytina; Pallas Aténa obklopená zbožím, navigačními přístroji stojí před městem, k němuž přijíždí loď), drobné mědirytiny. Provenience: na volném listu přední předsádky a titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu a titulní s. "K 24 11", na předním přidešti "393", na volném listu přední předsádky "G 77 I". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina, francouzština antikvou a italikou. Jazyk: němčina.

Hübner, Johann

ZK L 00128

Johann Hübners Neu-vermehrtes und verbessertes Reales Staats- Zeitungs- und CONVERSATIONS-LEXICON, Darinnen sowohl Die Religionen und geistlichen Orden, die Reiche und Staaten, Meere, Seen ... Belagerungen, Schifffahr-ten, Unterscheid der Schiffe, und der dazu gehörigen Sachen gebräuchlichen Benennungen; Als Andere in Zeitungen und täglicher Conversation vorkommende aus fremden Sprachen entlehnte Wörter, nebst den alltäglichen Terminis Juridicis und Technicis, Gelehrten und Ungelehrten zu sonderbarem Nutzen klar und deutlich beschrieben werden. Die allerneueste Auflage, Darinnen alles, was sich in Publicis, Geographicis, Genealogicis, und andern Stücken, verändert, bis auf bis auf gegenwärtige Zeit fleißig angemert zu finden. Nebst einem angehängten brauchbaren Register und neuen Vorrede auch nützlich- und zur Erläuterung dienenden Kupfern.

Regensburg und Wien, In Verlegung Emerich Felix Baders seel. Wittib., 1769. [24], 1287, [57] s. 8° [22×13].

Vazba: polousňová. Stupeň zachování knihy: pokryv desek odtržen, hřbet dole i nahoře natržen, v listech stopy po červotoči, některé listy postiženy plisní. Grafická výzdoba: frontispis (mědirytina; žena sedící u glóbu a píšící do knihy, k ní sestupuje Chronos na oblaku s kosou v ruce, před glóbem dítě čtoucí knihu), na s. 1 menší ilustrace (mědirytina; na pobřeží s přístavem v dáli stojící muž se štítem a mečem nalevo, žena s květinou napravo a anděl vznášející se uprostřed). Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA", na volném listu přední předsádky tužkou "P. ter. Popper" 25/5. [19]12". Staré signatury: na hřbetu a deskách "č. 27", na předním přidešti "228" a "203". Barva tisku: červená a černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina, francouzština, italština antikvou a italikou. Jazyk: němčina.

Buffon, Georges-Louis

ZK L 00129/1

Herrn von Buffons allgemeine Naturgeschichte. 1ter Theil.

Berlin, bey Joachim Pauli Buchhändler, 1771. [2], 304, [2] s. 8° [19×11].

Vazba: polousňová s usňovým černým hřbetem se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: dobrý. Grafická výzdoba: frontispis (mědirytina; sign. "[Carl Christian] Glassbach sc[ulpsit] Berol[ini]"; žena sedící v přírodě a pozorující sochu ženy – Matky Přírody), na titulní s. viněta (mědirytina; nahý muž uprostřed různých zvířat), celostránkové čárové lepty na s. 100 (Bůh obklopen anděly řídí oběh planet) a 176 (ztělesněná znamení zvěrokruhu: střelec, štír a váhy), na titulní s. viněta (čárový lept; nahý muž uprostřed divokých zvířat), drobné mědirytiny napříč knihou. Provenience: na volném listu přední předsádky nápis "Z kněch neměckych Roztočilů Čjslo 3.4.", na s. [1] a na titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu, na deskách a na titulní s. "E 27 b", na volném listu přední předsádky "E.27.a." a "3.4.". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: 2 mapy (čísl. III.-IV.; na s. 176 "Carte von der Alten Welt a 178 "Carte von der Neuen Welt").

Buffon, Georges-Louis

ZK L 00129/2

Herrn von Buffons allgemeine Naturgeschichte. Zweeter Theil.

Berlin, bey Joachim Pauli, Buchhändler, 1771. [4], 346, [2] s. 8° [19×11].

Grafická výzdoba: na titulní s. viněta (mědirytina; nahý muž uprostřed různých zvířat), drobné mědirytiny. Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina a francouzština antikvou. Jazyk: němčina.

Herrn von Buffons allgemeine Naturgeschichte. Fünfter Theil.

Berlin, Bey Joachim Pauli, Buchhändler, 1773. [4], 339, [1] s. 8° [19×11].

Vazba: polousňová s usňovým černým hřbetem se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: dobrý. Grafická výzdoba: frontispis (čárový lept; sign. "[Carl Christian] Glassbach sc[ulpsit]"); přírodovědná laboratoř se sedící učící se dívkou a rozličnými zvířaty, s nimiž si hrají malé děti, na titulní s. viněta (čárový lept; sign. "[Carl Christian] Glassbach sc[ulpsit]"); nahý muž uprostřed divokých zvířat, celostránkové čárové lepty na s. 145 (zobrazení lidské mimiky), drobné mědirytiny. Provenience: na titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI". Staré signatury: na hřbetu, deskách a titulní s. "E 27 a", na volném listu přední předsádky "E.27.b.". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina a francouzština antikvou. Jazyk: němčina.

Herrn von Buffons allgemeine Naturgeschichte. Sechster Theil.

Berlin, Bey Joachim Pauli, Buchhändler, 1774. [2], 334 s. 8° [19×11].

viněta na titulní s. (mědirytina; nahý muž uprostřed divokých zvířat), celostránkové čárové lepty (zachycení domorodého obyvatelstva z různých koutů světa) na s. 8, 44, 124, 223, 260, 262, drobné mědirytiny. Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina a francouzština antikvou. Jazyk: němčina.

Neue physicalische Belustigungen. Zweiter Band.

Prag, bey Franz Augustin Höchenberg und Compagnie, 1771. [16], 287, [1] s. 8° [19×11].

Vazba: celopapírová (tmavě hnědý žíhaný papír) s černým plátěným hřbetem. Stupeň zachování knihy: dobrý. Grafická výzdoba: drobné mědirytiny. Provenience: na předním přidešti perem "Est F. Aurelii a Corde Jesu", na s. [3] text "Fischer" a "dieses Buch habe ich gekauft bey der öffentlichen Lizitazion nach dem fel. Hoch. H. Dechant zu Skutsch in Jahre 1832", na titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI." a slepotiskové razítko s textem "TEODOR JOHN STAVITEL v LITOMYŠLI". Staré signatury: na hřbetu a titulní s. "F 26", na volném listu přední předsádky "No 417" a "W.6.", na s. [3] "Nro 57." a "Nro 22". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: 2 mědirytiny (zcela na konci knihy; mapa a technický výkres).

Arthur Youngs sechsmonathliche Reise durch die nördlichen Provinzen von England, in Absicht auf den Zustand der Landwirthschaft, der Manu-fakturen, der Malerey und übrigen schönen Künste. Zweyter Theil.

Leipzig, bey Caspar Fritsch, 1772. [2], I-XII, [2], 410, [14], s. 8° [19,5×11].

Vazba: polousňová s usňovým hřbetem se slepotiskem a zlatými linkami. Stupeň zachování knihy: začínající plíseň. Grafická výzdoba: frontispis (mědirytina; loď tažena koňským sprežením po Barton Aqueduct na Bridgewater Canal v Anglii), na titulní s. viněta (mědirytina; dvě malé děti s bederní rouškou držící list papíru s mapou Velké Británie a Irska). Staré signatury: na hřbetu "54". Barva tisku: černá. Písmo: němčina frakturou, latina a angličtina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: 3 mědirytiny s technickou a topografickou tematikou (čísl. Taf. I - Taf. III; zcela na konci).

Aelteste Urkunde des Menschengeschlechts. Erster Band, welcher den Ersten, Zweiten und Dritten Theil enthält.

Riga, bey Johann Friedrich Hartknoch, 1774. [1], 383, [1] s. 8° [22,5×17,5].

Vazba: celousňová (černá useň na lepence). Stupeň zachování knihy: dobrý. Provenience: na předních deskách papírový štítek s inv. č. a textem "Žák. bibl. real. šk.", na titulní straně a na s. 203 modré elipsové razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na předních deskách "J 467". Barva tisku: černá. Písmo: němčina frakturou, latina, angličtina, francouzština antikvou, řečtina alfabeta. Jazyk: němčina.

Aelteste Urkunde des Menschengeschlechts. Zweiter Band, welcher den Vierten Theil enthält.

Riga, bey Johann Friedrich Hartknoch, 1776. [8], 210 [spr. 201], [1] s. 8° [22,5×17,5].

Grafická výzdoba: na s. 1 modré elipsové razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Barva tisku: černá. Písmo: němčina frakturou, latina, francouzština antikvou, řečtina alfabeta. Jazyk: němčina.

Des Freyherrn Johann Friederich von Cronegk sämtliche Schriften.

Carlsruhe, bey Christian Gottlieb Schmieder, 1776. [2], 3-330 s. zach. 8° [17,5×10,5].

Vazba: celopapírová (šedomodrý papír), černý plátěný hřbet s papírovým štítkem. Stupeň zachování knihy: pokryv desek po krajích mírně otrhaný, titulní list natržený. Grafická výzdoba: na titulní s. viněta (mědiryt; roh hojnosti). Provenience: na volném listu přední předsádky slepotiskové razítko s textem "TEODOR JOHN STAVITEL v LITOMYŠLI", na titulní s. a na s. 3 modré elipsové razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI." a na titulní s. modré razítko s textem "Městské museum v Litomyšli...", rukopisné poznámky. Staré signatury: na hřbetu "(J) 52", na hřbetu na papírovém štítku a na titulní s. "80/b", na deskách a titulní s. "J 52", na volném listu přední předsádky perem "Cis. 247", na volném listu zadní předsádky perem "Hd.6.dez.1782.p.9. -9-N.107.p.196.". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina.

NOUVEAU DICTIONNAIRE DES PASSAGERS FRANCOIS - ALLEMAND ET ALLEMAND-FRANCOIS Oder Neues Frantzösisch-Teutsches und Teutsch-Frantzösisches Wörter-Buch, Worinnen Alle Frantzösische Wörter, auch der Künste und Wissenschaften, aus den vollkommensten und neuesten Dictionariis, nebst den nöthigsten Constructionen und Redens-Arten, durch kürztlich gezeigte Etymologie, und durch das gebräuchlichste, auch reineste Teitsche erkläret worden; Im Teutschen Theile aber eine so große Verbesserung und Vermehrung geschehen, daß die Liebhaber beyder Sprachen dieses Buch mit grossem Nutzen gebrauchen können. Herausgegeben von Johann Leonhard Frisch, Mitglied der Kön. Preuß. Societ. der Wissenschaften in Berlin. Aufs neue verbessert von Mr. MAUVILLON.

Leipzig, In Johann Friedrich Gleditschens Buchhandlung, 1776. [32] s., 2040 sl., 774 sl. 8° [22×13].

Vazba: celousňová se slepotiskovým hřbetem. Stupeň zachování knihy: hřbet popraskaný, chybí pokryv zadní desky. Grafická výzdoba: frontispis (čárový lept; lidé ve společnosti antických bohů - zcela nahoře stojící Athéna ve zbroji, pod ní Hermes s caduceem v ruce, dole u stolu Chronos s kosou a přesýpacími hodinami, kolem stolu sedí další dva lidé, dvě děti poblíž, v pozadí město). Provenience: na s. [1] tužkou "p. Leop. Friedmann z Prahy". Staré signatury: na hřbetu a deskách" č. 9", na volném listu přední předsádky "486".

Barva tisku: červená a černá. Písmo: francouzština a latina antikvou a italikou, němčina frakturou. Jazyk: němčina.

Hagedorn, Friederich von

ZK L 00136

Des Herrn Friederichs von Hagedorn, sämtliche Poetische Werke. Zweyter Theil.

WIEN, gedruckt bey Johann Thomas Edlen v. Trattnern, kaiserl. königl. Hofbuchdruckern und Buchhändlern, 1780. [2], 5-294, [8] s. zach. 8° [17×10,5].

Vazba: celopapírová (šedomodrá papír na lepence) s černým hřbetem. Stupeň zachování knihy: bez volného listu přední předsádky, mírně uvolněné vázání. Grafická výzdoba: na titulní straně signet (mědirytina; žena jako Typographia sedící uprostřed tiskařské dílny ohraničené čtyřmi sloupy s korunami na hlavicích, nad dílnou se vznášejí orl držící stuhy s textem "ALTIUS", pod podlahou text pokračuje "LABORE ET FAVORE"). Provenience: na deskách papírový štítek s textem "Žák. bibl. real. šk.", na předním přidešti rukopisný text "Kaizl.", na titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu "J 51 2", na předním přidešti a titulní s. tužkou "H.260". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina, francouzština a italština antikvou. Jazyk: němčina.

Erdbeschreibung

ZK L 00137

Erdbeschreibung zum Gebrauche der studierenden Jugend in den kaiserl. königl. Staaten. Dritter Theil.

[Wien], [Thom. Edl. v. Trattnern], [1781]. [2], 257-556, 32, [6] s. 8° [17,5×11].

Vazba: celousňová (hnědá useň na lepence) s černým hřbetem se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: dobrý. Provenience: Na předním přidešti perem "Pro Professore Syntaxeos.", na titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu, předním přidešti a titulní s. "C 50", volném listu přední předsádky perem "C.63". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: 6 rozkládacích map (Asia I, Africa II, Europa III, Graeca IV, Italia V, Italia Romana VI).

Ploucquet, Wilhelm Gottfried

ZK L 00138

Vollständiger Roßarzt oder Unterricht die Krankheiten der Pferde zu erkennen und zu curiren. Mit angehängtem Recept-Buch.

Tübingen, bey Jacob Friedrich Heerbrandt, 1781. [16], 381, [1] s. 8° [17,5×10,5].

Vazba: celopapírová (šedý papír na dýze). Stupeň zachování knihy: vazba potrhaná, pokryv hřbetu zcela chybí, přední deska zlomená, vazba i knižní blok masivně napadeny červotočem. Grafická výzdoba: drobné mědiryty. Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA", na volném listu přední předsádky "Hermann Munssel", na volném listu zadní předsádky perem "Ach mein Gott". Staré signatury: na předním přidešti "463" a "424". Barva tisku: černá. Písmo: fraktura. Jazyk: němčina.

Gellert, Christian Fürchtegott

ZK L 00139/1

C. F. Gellerts sämtliche Schriften. Dritter Theil.

WIEN, gedruckt bey Johann Thomas Edlen von Trattnern, kais. königl. Hofbuchdr. und Buchhändl., 1782. I-X, [2], 474 s. 8° [17,5×11].

Vazba: celopapírová (šedomodrá papír na lepence), černý hřbet. Stupeň zachování knihy: hřbet knihy se rozsesychá, papír na deskách je mírně natržený, uvolněné vázání, volný list přední předsádky chybí. Grafická výzdoba: na titulní straně signet (mědirytina; žena jako Typographia sedící uprostřed tiskařské dílny

ohraničené čtyřmi sloupy s korunami na hlavicích, nad dílnou se vznáší orel držící stuhu s textem "ALTIUS", pod podlahou text pokračuje "LABORE ET FAVORE"). Provenience: na předních deskách papírový štítek s inv. č. a textem "Žák. bibl. real. šk.", na titulní straně modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na předních deskách "J 50 1", na titulní straně "J 50 a". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina, francouzština antikvou. Jazyk: němčina.

Gellert, Christian Fürchtegott

ZK L 00139/2

C. F. Gellerts sämtliche Schriften. Vierter Theil.

WIEN, gedruckt bey Johann Thomas Edlen von Trattnern, kais. königl. Hofbuchdr. und Buchhändl., 1782. I-XV, [16], 448 s. 8° [17,5×11].

Grafická výzdoba: na titulní straně signet (mědirytina; žena jako Typographia sedící uprostřed tiskařské dílny ohraničené čtyřmi sloupy s korunami na hlavicích, nad dílnou se vznáší orel držící stuhu s textem "ALTIUS", pod podlahou text pokračuje "LABORE ET FAVORE"). Provenience: na titulní straně modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na titulní straně "J 50 b". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina, francouzština antikvou. Jazyk: němčina.

Gellert, Christian Fürchtegott

ZK L 00140/1

C. F. Gellerts sämtliche Schriften. Fünfter Theil.

WIEN, gedruckt bey Johann Thomas Edlen von Trattnern, kais. königl. Hofbuchdr. und Buchhändl., 1782. [4], 282, [2] s. 8° [17,5×10,5].

Vazba: celopapírová (šedomodrá papír na lepence) s černým hřbetem. Stupeň zachování knihy: v listech stopy po červotoči. Grafická výzdoba: na titulní straně signet (mědirytina; žena jako Typographia sedící uprostřed tiskařské dílny ohraničené čtyřmi sloupy s korunami na hlavicích, nad dílnou se vznáší orel držící stuhu s textem "ALTIUS", pod podlahou text pokračuje "LABORE ET FAVORE"). Provenience: na předních deskách papírový štítek s textem "Žák. bibl. real. šk.", na titulní straně modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI." a modré razítko s textem "Městské museum v Litomyšli...". Staré signatury: na hřbetu "J 50 2", na hřbetu papírový štítek s č. "192", na předních deskách "J 5"0, na volném listu přední předsádky tužkou "Číslo 18 c", na titulní s. "J 50 2 c". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina.

Gellert, Christian Fürchtegott

ZK L 00140/2

C. F. Gellerts sämtliche Schriften. Sechster Theil.

WIEN, gedruckt bey Johann Thomas Edlen von Trattnern, kais. königl. Hofbuchdr. und Buchhändl., 1782. I-XXXVIII, 368 s. 8° [17,5×10,5].

Grafická výzdoba: na titulní straně signet (mědirytina; žena jako Typographia sedící uprostřed tiskařské dílny ohraničené čtyřmi sloupy s korunami na hlavicích, nad dílnou se vznáší orel držící stuhu s textem "ALTIUS", pod podlahou text pokračuje "LABORE ET FAVORE"). Provenience: na titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na titulní s. "J 50 d". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina.

Sammlung merkwürdiger und wenig bekannter Anekdoten Zur Geschichte dieses und des vorigen Jahrhunderts. Aus dem Französischen.

St. Petersburg, bey Johann Zacharias Logan, 1783. I-VIII, 319, [1] s. 8° [15,5×9,5].

Vazba: polousňová (hnědý škrbový papír na lepence) s černým usňovým hřbetem se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: pokryv zedních desek se odchlípuje. Grafická výzdoba: na titulní s. a napříč knihou drobné ilustrace (mědirytiny). Provenience: na předním přidešti poškozený a nečitelný nápis s letopočtem 1882 (částečně obtištěno na volném listu předsádky), na zadním přidešti zpola nečitelný řecký nápis "μαρτις. υναγνερ [v]υολ[φ]" [= martis. wagner wolf]. Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, francouzština antikvou. Jazyk: němčina.

Grosses Lesebuch, für Schüler der deutschen Normal- und Hauptschulen in den kaiserl. königl. Staaten. Erster Theil, Religionslehre.

Prag, Im Verlag der k. k. Normalschulbuchdruckerey, 1783. 331, [1] s. 8° [16,5×10].

Vazba: bez vazby. Stupeň zachování knihy: chybí vazba, první a poslední složky rozvolněny, stopy po červotoči. Provenience: na papírovém obalu "SH PECKA". Staré signatury: na papírovém obalu "473". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: němčina.

Ebberts Naturlehre. Erster Band.

Troppau, gedruckt bei Joseph Georg Traßler, und im Verlage der Kompanie, 1784. [2], 559, [1], s. 8° [17×10,5].

Vazba: polousňová (hnědý papír na lepence) s usňovým černým hřbetem se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: dobrý. Grafická výzdoba: frontispis (čárový lept, žena jako Příroda sedící v lese, před ní otevřená kniha s textem "BUCH DER NATUR"). Provenience: na titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu "E 48 I", na volném listu přední předsádky perem "E.28.a", na titulní s. "E 48 a". Barva tisku: černá. Písmo: fraktura. Jazyk: němčina. Přílohy: 22 mědirytin se zvířecí a přírodovědnou tematikou (čísl. I-X, XXVII-XXXVII).

Eberts Naturlehre. Zweiter Band.

Troppau, gedruckt bei Joseph Georg Traßler, und im Verlage der Kompanie, 1784. 494, [2], s. 8° [17×10,5].

Vazba: polousňová (hnědý papír na lepence) s usňovým černým hřbetem se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: dobrý. Provenience: na titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI." na hřbetu "E 48 2", na titulní s. "E 48 b". Barva tisku: černá. Písmo: fraktura. Jazyk: němčina. Přílohy: 22 mědirytin se zvířecí tematikou (čísl. XXXVIII-XLIII, XII-XVII, poslední nalepená na volném listu zadní předsádky).

Eberts Naturlehre. Dritter Band.

Troppau, gedruckt bei Joseph Georg Traßler, und im Verlage der Kompanie, 1784. 528 s. 8° [17×10,5].

Vazba: polousňová (hnědý papír na lepence) s usňovým černým hřbetem se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: dobrý. Provenience: na titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu "E 48 3", na titulní s. "E 48 c". Barva tisku: černá. Písmo: fraktura. Jazyk: němčina. Přílohy: napříč knihou 15 mědirytin s přírodovědnou tematikou (čís. XVIII-XXVI, XXXIV-XXXIX).

Klopstock, Friedrich Gottlieb

ZK L 00146

Klopsstocks Werke. Erster Band.

Troppau, gedruckt bei Joseph Georg Traßler, und im Verlage der Kompagnie, 1784. [2], 320, [2] s. 8° [16,5×10].

Vazba: polousňová (oranžový papír na lepence) s usňovým hřbetem se slepotiskem a zlatými ornamenty. Stupeň zachování knihy: dobrý. Provenience: na deskách papírový štítek s textem "Žák. bibl. real. šk.", na titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu a titulní s. "J 43 1", na deskách "J 43", na s. "[2] H.155.a". Barva tisku: černá. Písmo: fraktura. Jazyk: němčina.

Klopstock, Friedrich Gottlieb

ZK L 00147

Klopsstocks Werke. Zweiter Band.

Troppau, gedruckt bei Joseph Georg Traßler, und im Verlage der Kompagnie, 1784. [2], 268, [6] s. 8° [16,5×10].

Vazba: polousňová (oranžový papír na lepence) s usňovým hřbetem se slepotiskem a zlatými ornamenty. Stupeň zachování knihy: dobrý. Provenience: na deskách papírový štítek s textem "Žák. bibl. real. šk.", na titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu a titulní s. "J 43 2", na deskách "J 43", na s. "[2] H.155.b". Barva tisku: černá. Písmo: fraktura. Jazyk: němčina.

Klopstock, Friedrich Gottlieb

ZK L 00148

Klopsstocks Werke. Dritter Band.

Troppau, gedruckt bei Joseph Georg Traßler, und im Verlage der Kompagnie, 1784. [2], 446, [4] s. 8° [16,5×10].

Vazba: polousňová (oranžový papír na lepence) s usňovým hřbetem se slepotiskem a zlatými ornamenty. Stupeň zachování knihy: dobrý. Provenience: na deskách papírový štítek s textem "Žák. bibl. real. šk.", na titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu a titulní s. "J 43 3", na deskách "J 43", na s. "[2] H.155.c". Barva tisku: černá. Písmo: fraktura. Jazyk: němčina.

Klopstock, Friedrich Gottlieb

ZK L 00149

Klopsstocks Werke. Vierter Band.

Troppau, gedruckt bei Joseph Georg Traßler, und im Verlage der Kompagnie, 1784. [2], 320, [2] s. 8° [16,5×10].

Vazba: polousňová (oranžový papír na lepence) s usňovým hřbetem se slepotiskem a zlatými ornamenty. Stupeň zachování knihy: dobrý. Provenience: na deskách papírový štítek s textem "Žák. bibl. real. šk.", na titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu a titulní s. "J 43 4", na deskách "J 43", na s. "[2] H.155.d". Barva tisku: černá. Písmo: fraktura. Jazyk: němčina.

Klopstock, Friedrich Gottlieb

ZK L 00150

Klopstocks Werke. Fünfter Band.

Troppau, gedruckt bei Joseph Georg Traßler, und im Verlag der Kompagnie, 1784. [2], 302, [4] s. 8° [16,5×10].

Vazba: polousňová (oranžový papír na lepence) s usňovým hřbetem se slepotiskem a zlatými ornamenty. Stupeň zachování knihy: dobrý. Provenience: na deskách papírový štítek s textem "Žák. bibl. real. šk.", na titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu a titulní s. "J 43 5", na deskách "J 43", na s. "[2] H.156". Barva tisku: černá. Písmo: fraktura. Jazyk: němčina.

Klopstock, Friedrich Gottlieb

ZK L 00151

Klopstocks Werke. Sechster Band.

Troppau, gedruckt bei Joseph Georg Traßler, und im Verlag der Kompagnie, 1784. [2], 254, [4] s. 8° [16,5×9,5].

Vazba: polousňová (oranžový papír na lepence) s usňovým hřbetem se slepotiskem a zlatými ornamenty. Stupeň zachování knihy: dobrý, titulní list natržen. Provenience: na deskách papírový štítek s textem "Žák. bibl. real. šk.", na titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu a titulní s. "J 43 6", na deskách "J 43", na s. "[2] H.157". Barva tisku: černá. Písmo: fraktura. Jazyk: němčina.

Klopstock, Friedrich Gottlieb

ZK L 00152

Klopstocks Werke. Siebenter Band.

Troppau, gedruckt bei Joseph Georg Traßler, und im Verlag der Kompagnie. 1785. [2], 269, [5] s. 8° [16,5×9,5].

Vazba: polousňová (žlutý papír na lepence) s usňovým hřbetem se slepotiskem a zlatými ornamenty. Stupeň zachování knihy: dobrý. Provenience: na deskách papírový štítek s textem "Žák. bibl. real. šk.", na titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu a titulní s. "J 43 7", na deskách "J 43", na s. "[2] H.158". Barva tisku: černá. Písmo: fraktura. Jazyk: němčina.

Klopstock, Friedrich Gottlieb

ZK L 00153

Klopstocks Werke. Achter Band.

Brünn, gedruckt bei Joseph Georg Traßler, und im Verlage der Kompagnie, 1786. [2], 239, [3] s. 8° [16,5×9,5].

Vazba: polousňová (hnědý papír na lepence) s usňovým hřbetem se slepotiskem a zlatými ornamenty. Stupeň zachování knihy: dobrý. Provenience: na deskách papírový štítek s textem "Žák. bibl. real. šk.", na titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu, deskách a titulní s. "J 43 8", na s. "[2] H.159". Barva tisku: černá. Písmo: fraktura. Jazyk: němčina.

Büsching, Anton Friedrich

ZK L 00154

A. F. Büschings große Erdbeschreibung. Neunter Band.

Troppau, gedruckt bei Joseph Georg Traßler, und im Verlage der Kompagnie, 1785. 494 s. 8° [16×9,5].

Vazba: polousňová s černým hřbetem se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: vazba potrhaná, chybí volný list zadní předsádky, ve vazbě i listech stopy po červotoči, exemplář napaden plísní. Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA", na volném listu přední předsádky tužkou "Nowotny caplano", "Hejl", "Kopetzky", na s. 3 tužkou "Nowotny Caplano". Staré signatury: na předním přidešti "249" a "223". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina a francouzština antikvou. Jazyk: němčina.

Remer, Julius August

ZK L 00155

Handbuch der allgemeinen Geschichte. Erster Theil welcher die alte Geschichte von der Erschaffung der Welt bis auf die große Völkerwanderung in einem Auszuge enthält.

WIEN, gedruckt bey Johann Thomas Edlen von Trattnern, kais. königl. Hofbuchdruckern und Buchhändlern, 1785. [12], 383, [1] s. 8° [17,5×11,5].

Vazba: celopapírová (zelený papír na dýze). Stupeň zachování knihy: pokryv desek po okrajích na různých místech mírně natržen, volné listy přední i zadní předsádky chybí. Grafická výzdoba: drobné mědirytiny (převážně vlysy). Provenience: na předním přidešti rukopisný text "M. Wiedich Regts chyrurgus", na titulní straně modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI." a slepotiskové razítko s textem "TEODOR JOHN STAVITEL v LITOMYŠLI". Staré signatury: na hřbetu "C 69", na předním přidešti "C.102-a", na titulní straně "C 69 1" a "N. 248". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina, italština antikvou. Jazyk: němčina.

Remer, Julius August

ZK L 00156

Handbuch der allgemeinen Geschichte. Zweyter Theil welcher die mittlere Geschichte von der großen Völkerwanderung bis auf die Reformation enthält.

WIEN, gedruckt bey Johann Thomas Edlen von Trattnern, k. k. Hofbuchdruckern und Buchhändlern, 1785. [2], 432 s. 8° [17,5×11].

Vazba: celopapírová (šedomodrá papír na dýze) s černým hřbetem. Stupeň zachování knihy: volné listy předsádek chybí. Grafická výzdoba: na s. 3 vlys (mědirytina). Provenience: na předním přidešti rukopisný text "M. Wiedich Regts chyrurgus", na titulní straně modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.", slepotiskové razítko s textem "TEODOR JOHN STAVITEL v LITOMYŠLI" a modré razítko s textem "Městské museum v Litomyšli...". Staré signatury: na hřebu "C 69 2", na hřbetu papírový štítek s č. "180", na předních deskách "C 69 2", na předním přidešti "C 69 1", tužkou "C 102-6", na titulní s. "C 69 2", perem "As 176". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina.

Remer, Julius August

ZK L 00157

Handbuch der allgemeinen Geschichte. Dritter Theil, welcher die neuere Geschichte von der Reformation bis auf unsre Zeiten enthält.

WIEN, gedruckt bey Johann Thomas Edlen von Trattnern, kaiserl. königl. Hofbuchdruckern und Buchhändlern, 1786. [2], 444 s. 8° [17,5×11].

Vazba: celopapírová (šedomodrá papír na lepence) s černým hřbetem. Stupeň zachování knihy: chybí volný list přední předsádky, hřbet natržený, stopy po červotoči. Grafická výzdoba: na s. 3 vlys (mědirytina). Provenience: na předním přidešti perem "M. Wiedich Regts chyrurgus", na titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI." a slepotiskové razítko s textem "TEODOR JOHN STAVITEL v LITOMYŠLI". Staré signatury: na hřbetu, na předních deskách, na předním přidešti a na titulní s. "C 69 3", na titulní s. perem "176 a" tužkou "C 102 c". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: 2 rozkládací vlepené tabulky ("Synchronische Tafel des ersten Theils vom Lehrbuche der allgemeinen Weltgeschichte" a "Synchronische Tafel Zur Uibersicht und Wiederholung des zweyten Theils vom Lehrbuche der allgemeinen Weltgeschichte").

Naturgeschichte für Kinder, von M. Georg Christian Raff, ordentlichen Lehrer der Geschichte und Geographie auf dem Lyceum zu Göttingen.

Göttingen. bey Johann Christian Dieterich, 1786. I-XV, [XVI], 718 s. 8° [19,5×12].

Vazba: polousňová s černým hřbetem se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: dobrý. Grafická výzdoba: drobná ilustrace na titulní s. (čárový lept; nahý muž s polonahou ženou uprostřed divokých zvířat) a viněta na s. III (mědirytina). Provenience: na titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu, deskách, předním přideštím a titulní s. "E 35". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: 12 čárových leptů se zvířecí a místopisnou tematikou.

DICTIONNAIRE**ZK L 00159**

DICTIONNAIRE DE POCHE ALLEMAND-FRANCOIS & FRANCOIS-ALLEMAND. Contenant: les mots les plus usites & autorisés par les auteurs les plus célèbres des deux Nations. TOME PREMIER.

A Strasbourg; a Paris, chez AMAND KOENIG; chez P. THÉOPH. BARROIS le jeune Libraires, 1787. I-XII, 234, [2] s. 12° [13,5×12,5].

Vazba: celopapírová s černým plátěným hřbetem. Stupeň zachování knihy: pokryv desek potrhány, chybí volný list přední předsádky. Provenience: na předním přideštím texty "Vincentius" (třikrát pod sebou), "zum Geschenk bekom[m]en vom ... Hollet Franz den 14. Julij", na titulní s. slepotiskové razítko s textem "TEODOR JOHN STAVITEL v LITOMYŠLI" a modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.", na zadním přideštím předsádky text "Professor Meisner" na zadních deskách text "Monsieur Monsieur Jacques Franco[is] Ridel", mnohé rukopisné poznámky. Staré signatury: na hřbetu, deskách a titulní s. "B 98", na titulní s. perem "128", na předním přideštím tužkou "E150". Barva tisku: černá. Písmo: antika a italika. Jazyk: francouzština.

Herder, Johann Gottfried**ZK L 00160**

Vom Geist der Ebräischen Poesie. Eine Anleitung für die Liebhaber derselben und der ältesten Geschichte des menschlichen Geistes. Erster Theil.

Leipzig, bei Joh. Philipp Haugs Wittwe, 1787. I-XVI, 374, [18] s. 8° [20×11,5].

Vazba: polousňová s černým hřbetem se slepotiskem a zlatými linkami. Stupeň zachování knihy: dobrý. Provenience: na volném listu přední předsádky perem "Sterzel a II", na titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu, deskách a titulní s. "B 99". Barva tisku: černá. Písmo: fraktura. Jazyk: němčina.

Schröckh, Johann Matthias**ZK L 00161**

Allgemeine Weltgeschichte für Kinder. Zweyter Theil. Anfang der Neuern Geschichte.

Leipzig, bey M. G. Weidmanns Erben und Reich, 1787. [8], 669, [1] s. 8° [17×10].

Vazba: celopapírová (zelený papír na lepence), s černým hřbetem se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: dobrý. Provenience: na titulní straně a na s. 1 modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu knihy, na předních deskách, předním přideštím a na titulní straně "C 52 a", na rectu přední předsádky "C.72.a". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: němčina.

Schröckh, Johann Matthias

ZK L 00162

Allgemeine Weltgeschichte für Kinder. Dritter Theil. Fortsetzung der neuern Geschichte. Geschichte der Deutschen.

Leipzig, bey M. G. Weidmanns Erben und Reich, 1787. [6], 642 s. 8° [17×10].

Vazba: celopapírová (zelený papír na lepence), s černým hřbetem se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: dobrý, mírně uvolněné vázání. Provenience: na titulní straně a na s. 1 modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI". Staré signatury: na hřbetu knihy, na předních deskách, předním přideští a na titulní straně "C 52 b", na volném listu přední předsádky "C.72.b". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: němčina.

Rousseau, Jean-Jacques

ZK L 00163

Johann Jakob Rousseau's Bürgers zu Genf, Romane. Erster Band.

Leipzig, in der von Schönfeldschen Handlung, 1788. 398 s. 8° [16×9,5].

Vazba: celopapírová (mramorovaný papír na lepence) se hřbetem z šedomodrého škrobového papíru. Stupeň zachování knihy: volné listy předsádek chybí. Grafická výzdoba: na titulní s. mědirytina (Île des Peupliers s původním kenotafem v Parc Jean-Jacques Rousseau). Provenience: na versu přední předsádky modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA" a text "Niederle", na titulní s. modré kulaté razítko s textem "Museum na hradě Kryštofa Haranta Pecka". Staré signatury: na hřbetu č. 28, na versu přední předsádky 261, 235 a Nro 416. Barva tisku: černá. Písmo: němčina frakturou, francouzština antikvou. Jazyk: němčina.

Trimmer, Sarah

ZK L 00164

Fabeln und Geschichten, zum Unterricht für Kinder, in Absicht auf ihre Behandlung der Thiere, von Miß Sarah Trimmer.

Zittau und Leipzig, bey Johann David Schöps, 1788. [8], 232 s. 8° [17,5×10,5].

Vazba: bez vazby. Stupeň zachování knihy: chybí vazba, listy oopotřebený, od s. 193 horní část listů chybí, stopy po červotoči. Grafická výzdoba: drobné mědirytiny. Provenience: na papírovém obalu "SH PECKA", na volném listu přední předsádky modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na volném listu přední předsádky "230" a "205". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: němčina.

[Fischer, Heinrich Ludwig]

ZK L 00165

Das Buch vom Aberglauben.

Leipzig, im Schwickertschen Verlage, 1790. [6], 359, [5] s. 8° [18×10,5].

Vazba: polousňová s černým hřbetem se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: dobrý. Grafická výzdoba: dřevořez na titulní s. (mnich stojící u stolu a držící v ruce pochodeň s hadem, na stole otevřená kniha s magickými symboly, svíce, o stůl se opírá kozel), menší dřevořezové ilustrace na s. 2, 23, 24, 44, 47, 59, 76, 118, 126, 154, 167, 168, 238, 250, 289, 298, 324. Provenience: na titulní s. a s. [2] modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI". Staré signatury: na hřbetu a titulní s. "L 30", na hřbetu "45", na volném listu přední předsádky "L.44". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina, italština antikvou, řečtina alfabeta. Jazyk: němčina.

Theatralische Sammlung. 1) Die Familie. 2) Oda, die Frau von zween Männern. 3) Der Mann nach der Uhr. Erster Jahrgang. Achter Band.

Wien, verlegt, und zu finden bei Joh. Jos. Jahn, im Gundelhofe Nro. 594, 1790 [1791]. 240 s. zach. 8° [17×10].

Vazba: celopapírová (šedý papír na lepence). Stupeň zachování knihy: ve vazbě i v listech stopy po červotoči, chybí volné listy předsádek. Grafická výzdoba: viněta na titulní s. (mědiryt; několik hudebních nástrojů navršených na sebe), celostránkový čárový lept na s. 198 (muž ve vyšší společnosti se srovnává čas na svých kapesních hodinkách s časem hodin v místnosti), drobné mědirytiny napříč knihou (viněty). Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA", na titulní s. text "Leoni Schreiber", na s. 196 a 198 rukopisné poznámky. Staré signatury: na předním přidešti "250" a "224". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: němčina.

Hübner, Johann

ZK L 00167

Natur- Kunst- Berg- Gewerk- und Handlungs-LEXICON, Darin nicht nur die in der Physik, Medicin, Botanik, Chymie, Anatomie, Chirurgie und Apothekerkunst, wie auch in der Mathematik, Astronomie, Musik, Mechanik ... bey Künstlern und Handwerkern gebräuliche Kunstwörter beschrieben werden: Sondern auch alle im Handel und Wandel, ingleichen im Jure und vor Gerochten vorsallende Wörter, deutlich erkläret sind: Welches als der zweete Theil des realen Staats-Conversations- und Zeitungs-LEXICI mit großem Nutzen zu gebrauchen.

Leipzig, in Johann Friedrich Gleditschens Handlung, 1792. [16] s., 2492 sl., [2] s. 8° [21,5×12,5].

Vazba: celousňová (tmavá useň se slepotiskovými linkami). Stupeň zachování knihy: dobrý. Grafická výzdoba: na s. [3] vlys (mědirytina). Provenience: na volném listu přední předsádky, titulní s. a s. [11] modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.", na volném listu přední předsádky perem "Ex libris Lípa Joannis 1844". Staré signatury: na hřbetu, deskách a titulní s. "B 94", na volném listu přední předsádky perem "B.60". Barva tisku: černá, červená. Písmo: němčina švabachem a frakturou, angličtina, latina a francouzština antikvou. Jazyk: němčina.

[Naubert, Benedikte]

ZK L 00168

Philippe von Geldern, oder Geschichte Selims, des Sohns Amurat. Zweyter Theil.

Hohenzollern, bey Johann Baptist Wallishauser, 1792. [2], 300 s. 8° [15,5×9].

Vazba: celopapírová. Stupeň zachování knihy: hřbet natržený, ve vazbě i listech stopy po červotoči. Grafická výzdoba: frontispis (čárový lept; sign. "Seb[astian] Mansfeld sc[ulpsit]"); muž pod stromem držící v náruči dítě, v pozadí město, u jehož brány muž zvoní na zvon). Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na předním přidešti "255" a "229". Barva tisku: černá. Písmo: fraktura. Jazyk: němčina.

[Pelcl, František Martin]

ZK L 00169

[Nowá Kronyka Česká, w kteréž přjběhy obywatelůw země České od počátku až do nyněgssjch časů wyprawuge Frantissek Martin Pelcel, aud. král. České, a král. Frankfurtské včené společnosti. Djl Druhý od léta 1092. až do léta 1230.]

[Wytisštěno w Praze], [w impressy k. normálnj sskoly], [léta 1792]. 458 s. zach. 8° [21×12,5].

Vazba: bez vazby. Stupeň zachování knihy: chybí vazba, některé složky jsou zcela uvolněny, exemplář napaden plísní, stopy po červotoči. Grafická výzdoba: drobné mědirytiny. Provenience: na s. 1 modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na s. 1 "199" a "177". Barva tisku: černá. Písmo: čeština švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: čeština.

[Pelcl, František Martin]

ZK L 00170

[Nowá Kronyka Česká, w kteréž přjběhy obywatelůw země České od počátku až do nyněgssjch časů wyprawuge Frantissek Martin Pelcel, Cýs. král. wefegný Včitel literatury České, včených společnostj král. České a král. Frankfurtské aud. Djl Třetj od léta 1230. až do léta 1378.]

[Wytisštěno w Starém Městě Pražském], [v Frantisska Geřábka Starssjho], [1796]. 21-476 s. zach. 8° [19,5×12].

Vazba: bez vazby. Stupeň zachování knihy: chybí vazba, poslední listy jsou vytrženy, stopy po červotoči. Grafická výzdoba: drobné mědirytí. Provenience: na papírovém obalu "SH PECKA". Staré signatury: na s. 21 "171". Barva tisku: černá. Písmo: čeština švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: čeština.

[Horatius, Quintus Flaccus]

ZK L 00171

Die Briefe des Horaz, aus dem Lateinischen übersetzt von C. M. Wieland. Zweyter Theil.

Wien, Auf Kosten der Herausgeber, 1793. [2], 5-285, [1] s. 8° [16×9,5].

Vazba: celopapírová s černým plátěným hřbetem. Stupeň zachování knihy: dobrý. Provenience: na předních deskách papírový štítek s textem "Žák. bibl. real. šk.", na předním přidešti tužkou "Kumpošt J.", na s. 285 nekompletní text "Johann Wermeister jeher", na titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu, předních deskách a titulní s. "J 53", na předním přidešti "H.204". Barva tisku: černá. Písmo: němčina frakturou, latina antikvou, řečtina alfabeta. Jazyk: němčina.

Leidens

ZK L 00172/1

Leidens Papiere. Herausgegeben von M. J. Fhr. A-n.

Prag und Leipzig, bey Albrecht und Compagnie, 1793. [2], 102 s. 8° [16,5×9,5].

Vazba: celopapírová s černým hřbetem. Stupeň zachování knihy: dobrý. Grafická výzdoba: frontispis (čárový lept; sedící, zády otočený muž v cylindru hledící na krajinu s horami, řekou a kostelem), drobné mědirytiny. Provenience: na předních deskách papírový štítek s textem "Professor. bibl.", na volném listu přední předsádky, na titulní s. a na s. 3 modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.", na volném listu přední předsádky perem "Kaizl.", na titulní s. tužkou "Kumpošt". Staré signatury: na hřbetu "J 110", na titulní s. "J 110" a tužkou "H.279". Barva tisku: černá. Písmo: fraktura. Jazyk: němčina.

Leidens

ZK L 00172/2

Leidens Papiere. Zweiter Theil. Herausgegeben von M. J. Frhrn. v. A-n.

Prag und Leipzig, bey Albrecht und Compagnie, 1794. [2], 86 s. 8° [16,5×9,5].

Grafická výzdoba: drobné mědirytiny. Barva tisku: černá. Písmo: fraktura. Jazyk: němčina.

Des Herrn

ZK L 00173

Des Herrn Abts Ladvoat historisches Hand-Wörterbuch worinnen von den Patriarchen, Kaysern, Königen, Fürsten grossen Feldherren, heydnischen Gottheiten und anderen Helden des Alterthums, Pabsten, Kirchenwätern, Bischöffen und Kardinalen ... auch übrigen merkwürdigen Personen beyderley Geschlechts hinreichende und zuverlässige Nachricht ertheilet wird aus dem Französischen übersetzt, verbessert, mit einer Menge neuer Artikel vermehrt und bis aufs Jahr 1794 fortgesetzt, Siebenter Theil.

Ulm, in der Stettinischen Buchhandlung, 1794. [8] s., 928 sl. 8° [21×13].

Vazba: celopapírová (zelený papír na lepence). Stupeň zachování knihy: zadní deska se rozlepuje, titulní list částečně uvolněn, stopy po červotoči. Grafická výzdoba: na titulní s. viněta (mědirytina; Athéna sedící uprostřed dílny s knihami, glóblem, malířskou paletou, tiskařským lisem, hudebními nástroji a caduceem), drobné mědiryty. Provenience: na volném listu přední předsádky modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA", na titulní s. a sl. 927 modré kulaté razítko s textem "Museum na hradě Kryštofa Haranta Pecka". Staré signatury: na volném listu přední předsádky "235" a "210", na titulní s. "č. 9". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina.

Encyclopädie

ZK L 00174

Encyclopädie für Künstler. Vollständige Anleitung alle Arten Gold, Silber und andere Metallarbeiten zu verfertigen, Firnisse, Lak, Farben und andere zu den Künsten erforderliche chemische Produkte zu bereiten; feine Arbeiten von Elfenbein, Schildpatt, Horn, Stroh, Leder, Holz und dergleichen zu verfertigen. Nebst einer praktischen Anweisung zur Oel- und Pastelmahlerei, zum Emailliren, Bronziren, Graviren und Lakiren ... Aus den vorzüglichsten Schriften verschiedener Sprachen gesammelt und zu einem allgemeinen Handbuch für Künstler, Chemiker, Fabrikanten und Oekonomen Bestimmt. Erster Band. Vollständiges Handbuch für Metallarbeiter. Praktische Anweisung zu allen Arbeiten mit Gold, Platina ... Quecksilber u.s.w. ... Nebst deutlichem Unterricht ... zum Gebrauch der Künste und des Handels.

Berlin, In der Buchhandlung des Geh. Commerzien-Raths Pauli, 1794. [6], 628, [2] s. 8° [19×11].

Vazba: polousňová s hnědým hřbetem se slepotiskem a zlacením. Stupeň zachování knihy: dobrý. Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na předním přidešti "247" a "221". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: němčina.

Encyclopädie

ZK L 00175

Encyclopädie für Künstler. Vollständige Anleitung alle Arten Gold, Silber und andere Metallarbeiten zu verfertigen, Firnisse, Lak, Farben und andere zu den Künsten erforderliche chemische Produkte zu bereiten; feine Arbeiten von Elfenbein, Schildpatt, Horn ... Holz und dergleichen zu verfertigen. Nebst einer praktischen Anweisung zur praktischen Anweisung zur Oel- und Pastelmahlerei, zum Emailliren, Bronziren, Graviren und Lakiren, zur Vergoldung und Versilberung auf Metalle, Marmor ... Porzellan u. s. w: Aus den vorzüglichsten Schriften verschiedener Sprachen gesammelt und zu einem allgemeinen Handbuch für Künstler, Chemiker, Fabrikanten und Oekonomen bestimmt. Fünfter Band.

Berlin, In der Buchhandlung des Geh. Commerzien-Raths Pauli, 1797. [2], 484 s. 8° [20×11,5].

Vazba: celopapírová (zelený škrobový papír na lepence). Stupeň zachování knihy: dobrý. Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA", na volném listu přední předsádky "Gottlob Stermann". Staré signatury: na předním přidešti "225" a "200", na volném listu přední předsádky "No. 111" a "No. 182". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina.

Fénelon, François de Salignac de la Mothe

ZK L 00176

[Přjbehové Telemacha syna Vlyssowa. Djl prwnj.]

[W Praze], [wytisštěn nákladem Jana Beránka knihtlačitele v Sw. Anny proti kassně w Nru. 466], [1796]. V-XII, [4], 420 s. 8° [17×10,5].

Vazba: bez vazby. Stupeň zachování knihy: nekompl., chybí titulní l.; stopy po červotoči, některé listy jsou uvolněné. Grafická výzdoba: drobné mědirytiny. Staré signatury: "458", na první s. "162". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: čeština.

[Florian, Jean Pierre Claris de]

ZK L 00177

OEUVRES COMPLÈTES DE M. DE FLORIAN. TOME TROISIÈME.

LEIPSIC, CHEZ GÉRARD FLEISCHER, 1796. [2], 295, [3] s. 8° [16×9,5].

Vazba: polousňová (hnědý papír na lepence) s usňovým hřbetem se slepotiskem a zlatými ornamenty. Stupeň zachování knihy: dobrý. Provenience: na deskách papírový štítek s textem "Žák. bibl. real. šk.", na titulní s., s. 115 a 201 modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu a titulní s. "J 425 2". Barva tisku: černá. Písmo: antikva a italika. Jazyk: francouzština.

[Florian, Jean Pierre Claris de]

ZK L 00178

OEUVRES COMPLÈTES DE M. DE FLORIAN. TOME QUATRIÈME.

LEIPSIC, CHEZ GÉRARD FLEISCHER, 1796. 205, [7] s. 8° [16×9,5].

Vazba: polousňová (hnědý papír na lepence) s usňovým hřbetem se slepotiskem a zlatými ornamenty. Stupeň zachování knihy: dobrý. Provenience: na deskách papírový štítek s textem "Žák. bibl. real. šk.", na titulní s. a s. 95 modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu a titulní s. "J 425 3". Barva tisku: černá. Písmo: antikva a italika. Jazyk: francouzština.

[Florian, Jean Pierre Claris de]

ZK L 00179

OEUVRES COMPLÈTES DE M. DE FLORIAN. TOME CINQUIÈME.

LEIPSIC, CHEZ GÉRARD FLEISCHER, 1796. [2], 367, [9] s. 8° [16×9,5].

Vazba: polousňová (hnědý papír na lepence) s usňovým hřbetem se slepotiskem a zlatými ornamenty. Stupeň zachování knihy: dobrý. Provenience: na deskách papírový štítek s textem "Žák. bibl. real. šk.", na titulní s., s. 85 a s. 325 modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu a titulní s. "J 425 4". Barva tisku: černá. Písmo: antikva a italika. Jazyk: francouzština.

[Florian, Jean Pierre Claris de]

ZK L 00180

OEUVRES COMPLÈTES DE M. DE FLORIAN. TOME SIXIÈME.

LEIPSIC, CHEZ GÉRARD FLEISCHER, 1796. [2], 293, [7] s. 8° [16×9,5].

Vazba: polousňová (hnědý papír na lepence) s usňovým hřbetem se slepotiskem a zlatými ornamenty. Stupeň zachování knihy: dobrý. Provenience: na deskách papírový štítek s textem "Žák. bibl. real. šk.", na titulní s. a s. 101 modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu a titulní s. "J 425 5". Barva tisku: černá. Písmo: antikva a italika. Jazyk: francouzština.

[Florian, Jean Pierre Claris de]

ZK L 00181

OEUVRES COMPLÈTES DE M. DE FLORIAN. TOME SEPTIÈME.

LEIPSIC, CHEZ GÉRARD FLEISCHER, 1796. [2], 227, [5] s. 8° [16×9,5].

Vazba: polousňová (hnědý papír na lepence) s usňovým hřbetem se slepotiskem a zlatými ornamenty. Stupeň zachování knihy: dobrý. Provenience: na deskách papírový štítek s textem "Žák. bibl. real. šk.", na titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu a titulní s. "J 425 6". Barva tisku: černá. Písmo: antikva a italika. Jazyk: francouzština.

[Florian, Jean Pierre Claris de]

ZK L 00182

OEUVRES COMPLÈTES DE M. DE FLORIAN. TOME HUITIEME.

LEIPSIC, CHEZ GÉRARD FLEISCHER, 1796. [2], 390, [4] s. 8° [16×9,5].

Vazba: polousňová (hnědý papír na lepence) s usňovým hřbetem se slepotiskem a zlatými ornamenty. Stupeň zachování knihy: dobrý, mezi s. 292 a 293 rozvolněné vázání. Provenience: na titulní s. modré elipsové razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu a titulní s. "J 425 7". Barva tisku: černá. Písmo: antikva a italika. Jazyk: francouzština.

Anleitung

ZK L 00183

Anleitung zur Kenntniß der verschiedenen Ackererarten und der Düng- und Verbesserungsmittel mit welchen die Felder in jedem Fall am zweckmäßigsten zu düngen und zu verbessern sind, entworfen für Oeconomen jeden Standes von D. Georg Heinrich Piepenbring.

Hannover, in Commission der Administration der Ritscherschen Buchhandlung, 1797. I-XVI, 216 s. 8° [16×10].

Vazba: polousňová (hnědý papír na lepence) s usňovým černým hřbetem se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: chybí volný list přední předsádky. Provenience: na předním přidešti "Joseph Mixa", na titulní s. modré elipsové razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu a titulní s. "E 51", na předním přidešti perem "L.50". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: němčina.

Muster

ZK L 00184

Muster der Unterthanentreue am Niederrheine. oder: was steckt hinter den Vorspiegelingen von Freyheit, Gleichheit, Volksglück und reinerem Christenthum? Eine Schrift, voll Wahrheit, Winke und Warnungen für katolische Regenten, Staatsdiener und Unterthanen.

Frankfurt und Leipzig, s. n., 1798. I-XVI, 158 s. 8° [17,5×9,5].

Vazba: celopapírová (šedý škrbový papír) s černým hřbetem. Stupeň zachování knihy: dobrý. Provenience: na volném listu přední předsádky text "Nro. 38 John", na titulní s. text "A. Adameck", modré elipsové razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI." a slepotiskové razítko s textem "TEODOR JOHN STAVITEL v LITOMYŠLI".. Staré signatury: na hřbetu knihy a na titulní s. "K 38", na titulní s. tužkou "L II2", na volném listu přední předsádky text "Nro. 38 John". Barva tisku: černá. Písmo: němčina frakturou, švabachem a antikvou, latina antikvou. Jazyk: němčina.

Heidmann, Johann Anton

ZK L 00185

Vollständige auf Versuche und Vernunftschlüsse gegründete Theorie der Electricität für Aerzte, Chymiker und Freunde der Naturkunde. Erster Band.

Wien, gedruckt mit J. C. Schuender'schen Schriften im k. k. Taubstummen-Institute, 1799. [6], I-XIV, 316, [2] s. 8° [20×12,5].

Vazba: celousňová (hnědá useň) s černým hřbetem se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: exemplář napaden plísní. Provenience: na volném listu přední předsádky a na titulní s. text "V. [příp. O.] Večer.", na titulní s. modré elipsové razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNÍ ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu "F 19 1", na titulní s. "F 19 a". Barva tisku: černá. Písmo: antikva a italika. Jazyk: němčina. Přílohy: 3 mědiryty s technickou tematikou (čísl. I-III, jeden je vytržen; zcela na konci knihy).

Magazin**ZK L 00186**

Magazin des Schönen und Nützlichen zum Vergnügen und Unterricht. Herausgegeben von F. X. Wißhofer. Vierter Band.

Linz, gedruckt bey Johann Thomas Edeln v. Trattnern, 1799. [14], 363, [3] s. 8° [17,5×11].

Vazba: polousňová se zlatě zdobeným hřbetem. Stupeň zachování knihy: přední přidešti odlepeno zcela, zadní částečně, vazba i listy napadeny červotočem. Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na předním přidešti "198" a "223". Barva tisku: černá. Písmo: němčina frakturou, latina a francouzština antikvou. Jazyk: němčina. Přílohy: notový záznam písní "Die guten Träume" na s. 244, "Frohes Gefühl" (zcela vzadu).

Happel, Eberhard Werner**ZK L 00187**

Der Ottomanische Bajazet Oder so genannter Europaeischer Geschicht-Roman auf das 1688. Darinn abgehandelt werden Alle Denck-würdige Geschichte, welche dieses Jahr über fürgefallen sind in Kriegen, Estats-Sachen, Wundern, Unglücks- und Sterb-Fällen, und was sichh sonst Merck-würdiges begeben in und ausser Europa, zu Wasser und Land Durchmenget ... Materien.

[4], 405, [9] s. 8° [16×9,5].

Vazba: polousňová s tmavě hnědým usňovým hřbetem se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: zadní přidešti a některé listy utržené, ve vazbě i listech stopy po červotoči. Provenience: na volném listu přední předsádky černé razítko s nečitelným textem. Staré signatury: na předním přidešti "597" a "484". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou a italikou. Jazyk: němčina.

Herbář**ZK L 00188**

[Herbář, aneb Lékařstw, které Znowu z Kněch wytažené, a při rozličných nemocech lidj, kraw, owcý a drubeře, s prospěchem denně skusseno býwá, nynj z nowu na Swětlo wydané.]

3-56 s. zach. 8° [16,5×10,5].

Vazba: bez vazby. Stupeň zachování knihy: nekompl., chybí titulní l.; chybí vazba, listy rozvolněny a silně opotřebeny, stopy po červotoči. Provenience: na papírovém obalu "SH PECKA", na s. 3 modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na s. 3 "197", "175" a "N. 119". Barva tisku: černá. Písmo: čeština švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: čeština.

Krásná**ZK L 00189**

Krásná Majoléna. aneb Rytíř z Teryntu. Staročeská rytířská hystorie.

[4], 3-92, [2] s. zach. (čisl. dodatečně tužkou). 8° [16×9,5].

Vazba: bez vazby. Stupeň zachování knihy: chybí vazba, první 2 listy jsou opisem nedochovaných listů, složky podomácku přišity, stopy po červotoči. Provenience: na papírovém obalu "SH PECKA", na titulní s. modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na titulní s. "195" a "173". Barva tisku: černá. Písmo: švabach. Jazyk: čeština.

[Liechtenstein, Eleonora Maria Rosalia]**ZK L 00190**

[Freywillig aufgesprungener Granat-Apffel]

576 s. zach. 4° [20,5×17].

Vazba: celousňová (tmavá useň na lepence). Stupeň zachování knihy: nekompl., chybí titulní l. a volný list zadní předsádky; vazba mechanicky opotřebená, hřbet natržen z obou stran, chybí zadní deska, knižní blok i vazba napadeny červotočem. Grafická výzdoba: na s. 1 vlys (mědiryt). Provenience: na předním přidešti modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na předním přidešti "461" a "422". Barva tisku: černá. Písmo: němčina frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina.

Povídky

ZK L 00191

[Povídky]

11-179, [1] s. zach. 8° [17×10].

Vazba: bez vazby. Stupeň zachování knihy: nekompl., chybí titulní list; vazba chybí, listy rozvolněny a opotřebený, stopy po červotoči. Provenience: na papírovém obalu "SH PECKA", na s. 11 modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na s. 11 "200" a "178". Barva tisku: černá. Písmo: švabach a fraktura. Jazyk: čeština.

[Spieß, Christian Heinrich]

ZK L 00192

[Begebenheiten und tolle Streiche des Jakob von Buchenstein, Erb- Lehn- und Gerichsherren auf Ober- Mittel- und Unterbuchenstein. von K. H. Spieß. Erster Theil.]

235, [1] s. zach. 8° [18,5×12,5].

Vazba: měkká celopapírová (šedý papír). Stupeň zachování knihy: nekompl.; exemplář se rozpadá, vázání zcela uvolněné, exemplář napaden plísní, chybí volné listy předsádek. Provenience: na rubu vazby modré kulaté razítko s opisem "Správa hradu Kryštofa Haranta PECKA". Staré signatury: na rubu vazby "236" a "211", na s. 1 "210". Barva tisku: černá. Písmo: fraktura. Jazyk: němčina.

Vollständiger

ZK L 00193

Vollständiger Landadvokat und Briefsteller worin Bittschriften, Promemorien, Kontrakte, Schuldverschreibungen ... Quittungen etc. vorkommen, und nach den letzt bestehenden kais. auch kais. königl. Gesetzen ohne Hilfe eines Advokaten gründlich abgefaßt werden können. Nebst einen Anhang enthaltend alle Taxen im adelichen Richteramte, in Geistlichen- und in Streitsachen, ein Verzeichniß sämtlicher Städte und Kreisämter in k.k. Erblanden, dann das Akzidentien- Zehend- und Abstiftungspatent. Eilfte Auflage.

Brünn, bei Johann Georg Gastl, Buchhändler in der Sattlergasse, s. a. 260 s. 8° [17×10].

Vazba: polousňová s černým usňovým hřbetem se slepotiskem. Stupeň zachování knihy: chybí volný list zadní předsádky, hřbet rozpraskaný. Provenience: na volném listu přední předsádky tužkou "Tobolař", na titulní s. modré elipsovitě razítko s textem "KNIHOVNA MĚSTSKÉ REÁLNI ŠKOLY v LITOMYŠLI.". Staré signatury: na hřbetu a titulní s. "K 31", na předním přidešti "B.75.". Barva tisku: černá. Písmo: němčina švabachem a frakturou, latina antikvou. Jazyk: němčina.

Závěr

Litomyšlský zámek, postavený v letech 1568–1581 Vratislavem z Pernštejna, byl již od svého počátku naplněn knihami. Rodová pernštejnská knihovna, umístěná patrně v jednom z prostorných renesančních sálů, byla první a asi nejzajímavější šlechtickou knihovnou, která se kdy na zámku vyskytovala. Mezi další zámecké knihovny patřila trauttmansdorffská, valdštejn-vartenberská a thurn-taxisovská knihovna, o kterých toho není příliš známo. Rodová knihovna Parishů ze Senftenbergu, čítající přes 7 tisíc svazků, byla sice ve 2. polovině 20. století poslední šlechtickou knihovnou na litomyšlském zámku, ne však knihovnou jeho šlechtickým majitelů. Dostala se sem činností státních úřadů.

Současná knihovna Státního zámku Litomyšl, která je, jak již víme, celkem značně nesourodým po všech stránkách, stála zcela mimo pozornost odborné veřejnosti již od svého vzniku v 50. letech 20. století. Na zámku, který se v této době stal svozovým místem pro mobiliář z mnoha okolních památkových objektů, se nehromadil pouze nábytek nebo obrazy, ale i knihy. Ty se zde – společně s dalšími knihami odevzdanými na litomyšlský zámek nejrůznějšími institucemi – vršily a daly vzniknout nynějšímu knihovnímu fondu, který tematickou pestrostí odpovídá svému specifickému původu.

Cílem práce bylo poukázat na knihovnu jako na předmět hodný zájmu, započít s jejím studiem a pořádáním a skrze katalogizaci fondu starých tisků zpřístupnit první část knihovny pro badatelské účely. Vzhledem k tomu, že předkládaná práce jako první přináší ucelenější poznatky o litomyšlské zámecké knihovně, začala se studiem dějin knihovního fondu a především skutečně nabízí katalog fondu starých tisků, domnívám se, že cíle, které byly vytčeny na počátku, byly splněny.

Bylo odhaleno, že knihovní fond není svým obsahem nezajímavý ani bezcenný – právě naopak. Provedená podrobná analýza fondu starých tisků poodhaluje jeho bohatství z hlediska obsahového, uměleckého i historického. Melantrichova bible z roku 1561, která, ač notně poškozená, nutně zaujímá jakožto nejstarší tisk v zámecké knihovně výsadní postavení, je tohoto bohatství důkazem. Práce přinesla i něco navíc. Byl v jejím rámci vytvořen návrh na uspořádání knihovny a v knihovním fondu byly označeny historické tisky, jimiž by mohlo pořádání knihovny pokračovat. Je zde tedy jistý příslib budoucnosti.

Tuto skromnou práci je proto třeba chápat jako první vlaštovku ve vědeckém zkoumání knihovny litomyšlského zámku, které není ani zdaleka dokončeno. Pořádání knihovny zůstalo i po sepsání této práce – zcela v souladu s vytyčeným cílem – na půli

cesty. První část v podobě katalogizace a analýzy starých tisků je sice dokončena, nicméně do budoucna se nabízí pokračovat zpracováním, pokud ne rovnou celého zbytku knihovny, pak alespoň fondu historických tisků.

Mým vroucným přáním je, aby tato práce přispěla k hlubšímu poznání knihovny Státního zámku Litomyšl a zejména fondu starých tisků a vyslala jasný signál, že v Litomyšli – ve městě s tak nesmírně dlouhou historií a kulturní tradicí – jsme si dobře vědomi bohatství, jež je zde ukryto, a že se k němu hlásíme. Práci na pořádání a studiu knihovny SZ Litomyšl chápu jako službu milovanému městu, z které budou těžit jak potenciální badatelé, tak Národní památkový ústav, jenž tím získá lepší povědomí a přehled o obsahu jedné ze svých sbírek. Práce na knihovně jako celku však bude dovršena teprve tehdy, až bude bibliograficky popsán poslední exemplář zámecké knihovny a až bude zařazen na své místo.

Seznam použitých pramenů a literatury

PRAMENY

Písemné sdělení Ing. Josefa Jiráka z 23. 4. 2017 (originál v držení autora).

Písemné sdělení Johna Marmaduka Parishe z 15. 4. 2017 (originál v držení autora).

Státní oblastní archiv Zámorsk, fond Velkostatek Litomyšl.

Státní okresní archiv Svitavy se sídlem v Litomyšli, Mezifondový soubor kronik.

Státní zámek Litomyšl, knihovní fond Státního zámku Litomyšl.

LITERATURA

BARTÁK, Jan a Vladimír KRAUS. *Typografové 1468–1939*. Praha: Naše vojsko, tiskárna, 1996.

BAUER, Matthias, BLUM, Claudia a Petr MAŠEK eds. *Handbuch deutscher historischer Buchbestände in Europa*, Band 2, Tschechische Republik, Schloßbibliotheken unter der Verwaltung des Nationalmuseums in Prag. Hildesheim: Olms-Weidmann, 1997. ISBN 3-487-10355-9.

Bible: Písmo svaté Starého a Nového zákona. Český ekumenický překlad. 3. přeprac. vyd. Praha: Česká biblická společnost, 2006. ISBN 80-85810-42-5.

BLANCHE, Linden. *Silent City on a Hill. Picturesque Landscapes of Memory and Boston's Mount Auburn Cemetery*. Amherst & Boston: University of Massachusetts, 2007. ISBN 978-1-55849-571-5.

BOHATCOVÁ, Mirjam a kol. *Česká kniha v proměnách staletí*. Praha: Panorama, 1994. ISBN 80-7038-131-0.

CEJPEK, Jiří a kol. *Dějiny knihoven a knihovnictví*. Praha: Karolinum, 2002. ISBN 80-246-0323-3.

CZIKANN, Johann Jakob Heinrich a Franz GRÄFFER. *Oesterreichische National-Encyklopädie, oder alphabetische Darlegung der wissenschaftigsten Eigenthümlichkeiten des österreichischen Kaiserthumes*, Dritter Band, J bis M. Wien: Commission der Friedr. Beck'schen Universitäts Buchhandlung, 1835.

ĐUROVIČ, Michal a kol. *Restaurování a konzervování archiválií a knih*. Praha a Litomyšl: Paseka, 2002. ISBN 80-7185-383-6.

FIKARI, Robert. *Přehled grafických technik: Vývoj a praxe od dob nejstarších až do dneška*. Praha: Práce, 1955.

GREENFIELD, Jane. *ABC of Binding: A Unique Glossary with over 700 Illustrations for Collectors and Libraries*. New Castle: Oak Knoll Press, Nottingham: The Plough Press, 2002. ISBN 978-1-884718-41-0.

HÁJKOVÁ, Zuzana, MAŠEK, Petr a Pavel HÁJEK. *Metodika tvorby rozšířeného bibliografického popisu starých tisků se zaměřením na tisky 16. století v zámeckých knihovnách České republiky*. České Budějovice: NPÚ, 2014. ISBN: 978-80-7480-003-0.

HALL, James. *Slovník námětů a symbolů ve výtvarném umění*. Praha: Mladá fronta, 1991. ISBN 80-204-0205-5.

HANZLOVÁ, Lucie. *Prezentace zámku Žamberk*. Hradec Králové, 2015. Bakalářská práce. Univerzita Hradec Králové, Filozofická fakulta, Historický ústav.

HEROUT, Jaroslav. *Slabikář návštěvníků památek*. Třetí přepracované vydání. S. l.: Helena Rejtharová – TVORBA, 2001. ISBN 80-85386-92-5.

HLAVÁČEK, Ivan, KAŠPAR, Jaroslav a Rostislav NOVÝ. *Vademecum pomocných věd historických*. Praha: Svoboda, 1988.

HLAVÁČEK, Ivan. *Úvod do latinské kodikologie*. 2. doplněné vydání. Praha: Univerzita Karlova, 1994. ISBN 80-7066-883-0.

HLAVSA, Oldřich a František SEDLÁČEK. *Typografická písma latinková*. Praha: Státní nakladatelství technické literatury, 1957.

HORÁK, František, URBÁNKOVÁ, Emma a Bedřiška WIZDÁLKOVÁ. *Pravidla jmenné katalogizace starých tisků, prvotisků a rukopisů*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1971.

HORÁK, František. *Pět století českého knihtisku*. Praha: Odeon, 1968.

HOSZOWSKI, Konstanty. *Obraz Życia i zasług opatów mogińskich*. Kraków, 1867.

CHYBA, Karel. *Slovník knihtiskařů v Československu od nejstarších dob do roku 1860*. Praha: Památník národního písemnictví, 1966.

JUZOVÁ, Ilona. *Vývoj středního a odborného školství v Litomyšli v první polovině 20. století*. Brno, 2015. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra historie.

KAISER, Vladimír. *Klasifikace tiskového písma z hlediska pomocných věd historických*. In: Sborník archivních prací. Praha: Nakladatelství PANORAMA, 1982. XXXII, 2.

KONEČNÝ, Michal a kol. *Zámek Litomyšl*. Litomyšl: Národní památkový ústav, 2014. ISBN 978-80-905555-8-7.

KRÁL, Jindřich. *Moderní knihařství: Souborné zpracování poznatků z oboru*. Brno: Knihař: Sursum, 1999. ISBN 80-901924-8-3.

LANGEROVÁ, Johana. *Ilustrovaný slovník knihařské terminologie a termínů používaných v restaurování*. Praha: Národní archiv, 2015. ISBN 978-80-7469-011-2.

MAŠEK, Petr. *Zámecká knihovna Žamberk*. V tisku.

MIKULEC, Jiří. *Náboženský život a barokní zbožnost v českých zemích*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-3698-3.

MINTY, Wilma. *AACR2R a UNIMARC. Příručka pro praktickou katalogizaci s příklady*. Praha: Národní knihovna České republiky, 1998. ISBN 80-7050-323-8.

MŽYKOVÁ, Marie, ed. *Navrácené poklady = Restitutio in integrum*. Praha: Pragafilm, 1994. ISBN 80-260-7811-X.

NOVOTNÝ, Jan. Přehled dokumentace fyzického stavu historických fondů v Národní knihovně ČR. *Časopis Národního muzea*, řada historická. 2013, č. 183, 3-4.

PINSA, Antonín. Náhrobní nápisy na hřbitově v Albrechtici. *Český lid*, 1908, XVII.

SKŘIVÁNEK, Milan. *Litomyšl 1259–2009: Město kultury a vzdělávání*. Litomyšl: Město Litomyšl, 2009. ISBN 978-80-254-5129-8.

SKŘIVÁNEK, Milan. *Litomyšlský zámek ve svých počátcích*. In: Litomyšl 981–1981: Sborník statí o dějinách a současnosti českého města k 1000. výročí první zmínky. Praha: TEPS místního hospodářství, 1981.

SLABOCHOVÁ, Jitka. *Vývoj katalogizačních pravidel v Československu (Česku) ve 20. a 21. století*. Praha, 2006. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav informačních studií a knihovnictví.

SMILES, Samuel. *Lives of the Engineers. Vermuyden – Myddelton – Perry – James Brindley: Early engineering*. London: John Murray Albemarle Street, 1904.

VOBR, Jaroslav. *České tisky Moravské zemské knihovny v Brně a jihomoravských klášterních knihoven z let 1501-1800*, sv. 2, R–Ž. Brno: Moravská zemská knihovna, 2005. ISBN 80-7051-161-3.

VOIT, Petr. *Encyklopedie knihy: Starší knihtisk a příbuzné obory mezi polovinou 15. a počátkem 19. století*. Praha: Libri ve spolupráci s Královskou kanonií premonstrátů na Strahově, 2008. ISBN 80-7277-312-7.

WAISSER, Pavel, ed. *Sgrafita zámku v Litomyšli*. Litomyšl: NPÚ, 2011. ISBN 978-80-904097-9-8.

ZÍBRT, Čeněk. *Z dějin českého knihtiskařství*. K novému vydání upravil Ant. Dolenský. Mladá Boleslav: Hejda a Zbroj, 1939.

Internetové zdroje

Google. *Google Books* [online]. [cit. 2017-05-02]. Dostupné z: <https://books.google.cz/>.

International Federation of Library Associations and Institutions. *ISBD(A): International Standard Bibliographic Description for Older Monographic Publications (Antiquarian)* [online]. [Cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <https://archive.ifa.org/VII/s13/pubs/isbda2.htm>.

KPS – Databáze Knihopis [online]. [Cit. 2017-04-29]. Dostupné z: <http://www.knihopis.cz/>.

Národní knihovna České republiky. *Doporučení pro katalogizaci starých tisků* [online]. [Cit. 2017-02-28]. Dostupné z: <http://text.nkp.cz/o-knihovne/odborne-cinnosti/oddeleni-rukopisu-a-starych-tisku/doporuceni-pro-katalogizaci-starych-tisku>.

Národní knihovna České republiky. *Manuscriptorium: Digital Library of Written Cultural Heritage* [online]. [cit. 2017-05-02]. Dostupné z: <http://www.manuscriptorium.com/>.

Souborný katalog České republiky [online]. [Cit. 2017-04-29]. Dostupné z: <http://www.caslin.cz/>.

VOIT, Petr. *Nauka o starých tiscích* [online]. Praha, 2007 [cit. 2017-05-02]. Dostupné z: http://sites.ff.cuni.cz/uisk/wp-content/uploads/sites/62/2016/01/Nauka-o-star%C3%BDch-tisc%C3%ADch_Voit.pdf.

WALES, Jimmy a Larry SANGER. *Wikipedie: Otevřená encyklopedie* [online]. [Cit. 2017-05-04]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/>. (obrazový materiál)

Seznam zkratek

FR	Fakulta restaurování
MNV	místní národní výbor
NPÚ	Národní památkový ústav
ONV	okresní národní výbor
SOA	státní oblastní archiv
SOkA	státní okresní archiv
SZ / SH	státní zámek / státní hrad
TJ	tělovýchovná jednota
UPCE	Univerzita Pardubice

Seznam příloh

Graf 1 - Tematická skladba fondu starých tisků podle signaturních čísel	24
Graf 2 - Tematická skladba fondu starých tisků podle titulů	25
Graf 3 - Jazyková skladba fondu starých tisků (tituly)	27
Graf 4 - Časové rozložení fondu starých tisků	29
Graf 5 - Časové rozložení fondu starých tisků (2. pol. 18. stol.)	29
Graf 6 - Geografická skladba starých tisků (podle míst vydání)	32
Graf 7 - Provenience - vlastnické a čtenářské poznámky podle tematických skupin	38
Graf 8 - Grafická výzdoba starých tisků podle tematických kategorií	46
Graf 9 - Grafická výzdoba starých tisků podle použitých grafických technik	47
Graf 10 - Druhy knižních vazeb ve fondu starých tisků	50
Graf 11 - Fyzický stav starých tisků	50
 Tabulka 1 - Tiskaři a nakladatelé ve fondu starých tisků	35
Tabulka 2 - Obecné schéma katalogizačního záznamu	55
 Příloha 1 – Plán knihovny s rozložením mobiliáře	124
Příloha 2 – Návrh na fyzické uspořádání knihovního fondu	124
Příloha 3 – Státní zámek Litomyšl (pohled od jihu)	125
Příloha 4 – Interiér zámecké knihovny	125
Příloha 5 – Staré tisky ve skříních III a IV	126
Příloha 6 – Staré tisky (skříň III, paprsek C)	126
Příloha 7 – Staré tisky (skříň IV, paprsek A)	127
Příloha 8 – Bible svatováclavská (ZK L 00062) – kovová spona	127
Příloha 9 – Moralische Briefe (ZK L 00114) – mechanické poškození	128
Příloha 10 – Melantrichova bible (ZK L 00052) – mechanické poškození	128
Příloha 11 – Krásná Majoléna (ZK L 00189) – opis domnělé titulní strany	129
Příloha 12 – krásná Majoléna (ZK L 00189) – rukopisný a tištěný text	129
Příloha 13 – Poemes Dramatiques de T. Corneille (ZK L 00108) – titulní list a frontispis	130
Příloha 14 – La Cour Sainte (ZK L 00057) – titulní list s exlibris biskupa Brzostowského	131
Příloha 15 – Arthur Youngs sechsmonathliche Reise (ZK L 00132) – titulní list s frontispisem	132
Příloha 16 - Titulní list Rousseauových Románů s vinětou Île des Peupliers (ZK L	132
Příloha 17 – Verneuerte Zoll-Ordnung (ZK L 00001) – titulní list s exlibris kanceláře města Poličky	133
Příloha 18 – Predigten und kleine Schriften (ZK L 00088) – titulní list s razítkem W. Ehla	133
Příloha 19 – Das Buch vom Aberglauben (ZK L 00165) – titulní list a ukázky dřevořezových ilustrací	134
Příloha 20 – ZK L 00140 – titulní list	134

Příloha 21 – ZK L 00118 – titulní list.....	134
Příloha 22 – Coeleste palmetum (ZK L 00058) – titulní list	135
Příloha 23 – Coeleste palmetum (ZK L 00058) – předtitul	135
Příloha 24 – Duchownj Maryánska Loretánska Zahrada (ZK L 00080) – titulní list.....	136
Příloha 25 – Duchownj Maryánska Loretánska Zahrada (ZK L 00080) – frontispis	136
Příloha 26 – Bible svatováclavská (ZK L 00062) – titulní list vydání z r. 1677	137
Příloha 27 – Bible svatováclavská – signet Jana Karla Hraby	137
Příloha 28 – Bible svatováclavská (ZK L 00062) – ilustrace (mědiryt)	138
Příloha 29 – Bible svatováclavská (ZK L 00062) – ilustrace (mědiryt)	139
Příloha 30 – Ulenbergova bible (ZK L 00064) – ilustrace (čárový lept).....	140
Příloha 31 – Ulenbergova bible (ZK L 00064) – ilustrace (čárový lept).....	141
Příloha 32 – Melantrichova bible (ZK L 00052) – dřevořez tvořící rámec začátku evangelia podle Matouše.....	142
Příloha 33 – Melantrichova bible (ZK L 00052) – ilustrace (dřevořez).....	143
Příloha 34 – Das Grosse Leben Christi (ZK L 00065) – frontispis	144
Příloha 35 – Das Grosse Leben Christi (ZK L 00065) – rozkládací mapa Jeruzaléma.....	144
Příloha 36 – Herrn von Buffons allgemeine Naturgeschichte (ZK L 00130) – frontispis.	145
Příloha 37 – Le Theatre de P. Corneille (ZK L 00107) – ilustrace (čárový lept).....	146
Příloha 38 – Le Theatre de P. Corneille (ZK L 00107) – ilustrace (čárový lept).....	146
Příloha 39 – Schau-Platz der Natur (ZK L 00112) – technický nákres	146
Příloha 40 – Schau-Platz der Natur (ZK L 00112) – technický nákres	147
Příloha 41 – Herrn von Buffons allgemeine Naturgeschichte (ZK L 00130) – lidská mimika	147
Příloha 42 – erb ve funkci exlibris (ZK L 00112)	148
Příloha 43 – razítko Správy hradu Pecka.....	148
Příloha 44 – razítko Muzea na hradě Pecka	148
Příloha 45 – razítko Městské reálné školy v Litomyšli.....	148
Příloha 46 – slepotiskové razítko T. Johna	148
Příloha 47 – exlibris F. Niederle	148
Příloha 48 – exlibris M. Wagnera	148
Příloha 49 – exlibris J. Müllera.....	148
Příloha 50 – exlibris M. Wiedicha	148
Příloha 51 – ukázky předsádkových papírů	149